

FORTA 10 DIN NAVARONE

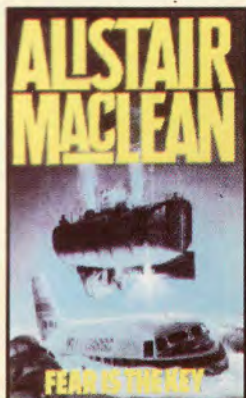
Alistair MacLean

Continuă
aventurile
eroilor din
celebrul
roman

TUNURILE DIN
NAVARONE

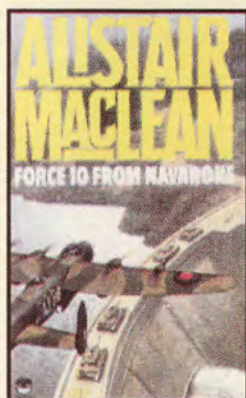
COMANDO

1. ULTIMELE ȘASE MINUTE

Un roman antrenant în care cuvîntul de ordine este răzbunarea. Aceasta își găsește împlinirea în jungla de metal a unei mari platforme petroliere din Golful Mexicului.

Arme, gangsteri, morți neașteptate, acțiune trepidantă pe uscat și pe marea furtunoasă. Intrigă palpitantă.

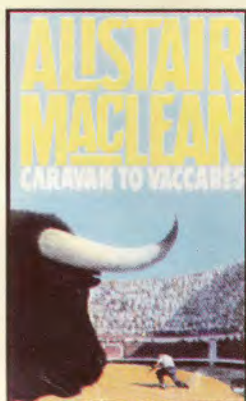
2. FORȚA 10 DIN NAVARONE

Urmarea senzațională a celebrului roman al lui Alistair MacLean, Tunurile din Navarone.

Înainte ca ultimele ecouri ale faimoaselor „TUNURI” să se stingă, cei trei eroi din Navarone sînt parașutați în Iugoslavia pentru a salva o divizie de partizani și a îndeplini o misiune secretă cu atît mai periculoasă cu cît trebuie ascunsă și de propriii lor aliați.

O acțiune plină de suspans !

Alistair MacLean este un maestru al genului.

3. CARAVANĂ SPRE VACCARES

Este considerat a fi unul din cele mai bune romane ale lui Alistair MacLean.

Crime, torturi, șantaje, caravane de țigani oacheși, deținători de secrete înfricoșătoare, ucigași, pumnale lucind în întuneric. Acțiunea ne ține cu răsufllarea tăiată pînă în final.

Alistair MacLean este un povestitor magnific.

ALISTAIR MACLEAN

FORȚA ZECE DIN
NAVARONE

Traducere de
MIRELLA ACSENTE

EDITURA MENORA
EDITURA MEDEEA
București, 1993

Coperta de SIMONA BUCAN

Petru Lewis și Caroline

I.S.B.N. 973-95840-4-7

I.S.B.N. 973-96298-0-6

Alistair Maclean

Force Ten from Navarone

© 1968 Devoran Trustees Ltd

© 1993 HARPER COLLINS PUBLISHERS LTD

Toate drepturile

asupra prezentei ediții în limba română

aparțin Editurii Menora

CAPITOLUL 1

PRELUDIU. JOI

De la ora 00.00 la 06.00

Comandorul Vincent Ryan, din Marina Regală, ofițer de stat-major și comandantul lui HMS *Sirdar* *, cel mai recent distrugător de clasa S, se sprijini mai bine în coate de balustrada punții de comandă, scoase binoclul de noapte și scrută gînditor întinderea calmă și argintie a Mării Egee, luminată doar de razele palide ale lunii.

Mai întîi privi spre nord, drept peste valul de etravă imens, alb fosforescent, cu contururi clare, ridicat de pintenul tăios ca o lamă al distrugătorului : la patru mile depărtare, nu mai mult, profilată pe cerul indigo cu stele diamantine, se afla masa întunecată a unei insule înconjurată de coaste stîlcoase — insula Kheros, de luni de zile avanpostul îndepărtat a două mii de soldați britanici blocați aici, care se așteptaseră să moară în acea noapte, și care acum nu vor mai muri.

* HMS — inițiale care se pun în fața numelui unei nave militare britanice și înseamnă *Her (His) Majesty's Ship* (*Her* — al ei ; *His* — al lui, după cum pe tronul Angliei se află un rege sau o regină ; ship — navă, vapor, corabie). (Notele din acest volum aparțin traducătoarei.)

Ryan își roti binoclul la 180° și dădu din cap satisfăcut. Asta era ce-i plăcea să vadă. Cele patru distrugătoare aflate spre sud erau atât de perfect aliniate provăpupă, încît corpul navei cap de linie le întuneca complet pe cele trei din spatele său. Ryan își întoarse binoclul spre est.

E ciudat, își spuse el fără nici o legătură cu ceea ce vedea, cît de neînsemnate, chiar dezamăgitoare, pot fi urmările unui dezastru natural, sau chiar ale unui creat de mîna omului. Dacă n-ar fi fost acea slabă li-cărire roșietică și şuvița de fum ce se ridica deasupra coastei, dînd peisajului o vagă aură dantescă amenințătoare, plină de prevestiri funeste, peretele abrupt din fundul portului ar fi arătat la fel cum fusese probabil și pe vremea lui Homer. Acea stîncă uriașă care din depărtare părea atât de netedă și de uniformă și într-un fel eternă putea să fi fost modelată de vînturile și ploile a o sută de milioane de ani, și la fel de bine putea fi tăiată cu cincizeci de secole în urmă de pietrarii din Grecia antică ce căutau marmura cu care să-și înalțe templele ioniene. Ceea ce era aproape de neînțeles, ceea ce depășea aproape rațiunea era faptul că în urmă cu zece minute stîncă aceea nu existase acolo, că în locul ei fuseseră zeci de mii de tone de piatră, cea mai inexpugnabilă fortăreață germană din Marea Egee și, deasupra lor, cele două mari tunuri din Navarone, totul acum îngropat pentru totdeauna la 300 de picioare sub mare. Cu o clătinare ușoară din cap, comandantul Ryan luă binoclul de la ochi și se întoarse să-i privească pe

cei care în cinci minute realizaseră mai mult decît ar fi putut face natura în cinci milioane de ani.

Căpitanul Mallory și caporalul Miller. Atît știa despre ei — rangul și faptul că fuseseră trimiși în această misiune de un vechi prieten al său, un căpitan de marină care se numea Jensen și care — așa cum aflate, spre totală sa uimire, cu numai 24 de ore în urmă — era șeful Serviciului de Contrainformații din Mediterană al Alianților. Dar asta-i tot ce știa despre ei, și poate că de fapt nu știa nimic. Poate că numele lor nu erau Mallory și Miller. Poate că nici nu erau căpitan și caporal. Nu semănau cu nici un căpitan sau caporal pe care li mai văzuse pînă atunci. Dacă stătea bine să se gîndească, nu semănau cu nici unul din soldații pe care-i mai văzuse el. Îmbrăcați în uniforme germane pătate de sare și sînge, murdari, nerași, tăcuți, atenți și distanți, ei nu aparțineau nici unei categorii de oameni pe care-i înțînise vreodată; singurul lucru de care putea fi sigur, privind ochii infundați în cap, injectați și încetșoși, fețele scofilcitate, ridate și nebărbierite ale celor doi bărbați trecuți de prima tinerețe, era că nu mai văzuse niciodată niște ființe umane atît de epuizate.

— Ei bine, se pare că asta-i, spuse Ryan. Trupele din Kheros așteaptă să fie imbarcate, flotila noastră se îndreaptă spre nord ca să le ia, iar tunurile din Navarone nu mai pot face nimic escadrei noastre. Mulțumit, căpitane Mallory?

— Asta a fost scopul misiunii, aprobă sec Mallory.

Ryan își ridică din nou binoclul. De data aceasta își fixă privirea pe o barcă de cauciuc care se apropia de

malul stîncos din partea de vest a portului Navarone. Cele două siluete aflate în barcă de-abia se puteau distinge. Ryan coborî binoclul şi spuse gînditor :

— Prietenului dumitale cel solid — şi doamnei care e cu el — nu prea le place să piardă vremea. Nu — ăăă — nu ne-ai făcut cunoştinţă, căpitane Mallory.

— N-am avut ocazia. Maria şi Andrea. Andrea e colonel în armata greacă ; divizia a 19-a motorizată.

— Andrea a fost colonel în armata greacă, spuse Miller. Cred că s-a retras de curînd.

— Da, aşa cred. Se grăbeau, *sir*, pentru că amîndoi sînt buni patrioţi, amîndoi insulari, şi amîndoi au multe de făcut în Navarone. În plus, am înţeles că mai au şi nişte probleme personale şi urgente de rezolvat.

— Aşa deci. Ryan abandonează subiectul şi privi din nou spre rămăşiţele fumegînde ale fortăreţei distruse. Ei bine, se pare că asta-i. Am terminat pentru noaptea asta, domnilor ?

Mallory zîmbi uşor.

— Cred că da.

— Atunci v-aş propune să mergem la culcare.

— Ce cuvînt minunat ! Miller se desprinsese istovit de marginea punţii şi rămase în picioare clătîindu-se şi trecîndu-şi un braţ obosit peste ochii injectaţi care păreau să-l doară. Să mă treziţi la Alexandria.

— Alexandria ? Ryan îl privi amuzat. O să ajungem acolo de-abia peste 30 de ore.

— Asta am şi vrut să spun, răspunse Miller.

Dar Miller nu se bucură de cele 30 de ore. De fapt adoormise numai de vreo 30 de minute cînd se trezi cu senzaţia ciudată că ceva îl supără la ochi ; după ce gemu şi protestă fără putere, reuşi să deschidă un ochi şi văzu că acel ceva era o lumină strălucitoare aprinsă deasupra capului, în plafonul cabinei care le fusese oferită, lui şi lui Mallory. Miller se ridică, sprijinindu-se poticnit într-un cot, izbuti să-şi deschidă şi celălalt ochi şi privi fără entuziasm către ceilalţi doi ocupanţi ai cabinei. Mallory era aşezat la o masă, transcriind, după cîte se părea, un fel de mesaj, în timp ce comandantul Ryan stătea în pragul uşii.

— E revoltător, spuse cu năduf Miller. N-am închis un ochi toată noaptea.

— Ai dormit 35 de minute, spuse Ryan. Regret, dar Cairo a spus că mesajul pentru căpitanul Mallory e foarte urgent.

— Urgent, eh ! spuse Miller suspicios. Apoi se lumină la faţă. Probabil că e vorba de avansări, medalii, permisiile şi aşa mai departe. Se uită plin de speranţă spre Mallory, care tocmai terminase de decodificat mesajul şi îşi îndreptă spatele. Nu-i aşa ?

— Ei bine, nu. Începe destul de promiţător, fii atent, cele mai calde felicitări şi restul, dar pe urmă tonul mesajului se schimbă puţin.

Mallory reciti mesajul : PRIMIT SEMNALUL CELE MAI CALDE FELICITĂRI MINUNATĂ REALIZARE. PROŞTILOR DE CE L-AŢI LĂSAT PE ANDREA SĂ PLECE ? FOARTE IMPORTANT SĂ-L CONTACTAŢI

IMEDIAT. EVACUARE ÎNAINTE DE ZORI SUB ATAC AERIAN DE DIVERSIUNE. CÎMP DE ATERIZARE LA O MILĂ SUD-EST DE MANDRAKOS. TRIMITETI SEMNAL CE PRIN SIRDAR. URGENT 3 REPET URGENT 3. SUCCES. JENSEN.

Miller luă mesajul din mîna întinsă a lui Mallory, mișcă hîrtia pînă ce ochii lui împăienjeniți reușiră să se concentreze asupra ei, citi mesajul într-o tăcere îngrozită, îi dădu hîrtia înapoi lui Mallory și se întinse cît era de lung în cușetă. Murmură „Dumnezeule“ și recăzu în ceea ce părea a fi o stare de șoc.

— Asta cam așa-i, spuse aprobator Mallory. Clătină încet din cap și se întoarse spre Ryan. Regret, *sir*, dar trebuie să vă deranjăm cu trei lucruri : o barcă pneumatică, un radio emițător portabil și o întoarcere imediată la Navarone. Vă rog să aranjați ca stația radio să fie fixată pe o anumită frecvență și tot timpul urmărită de releul dumneavoastră. Cînd primiți un semnal CE, transmiteți-l la Cairo.

— CE ? întrebă Ryan.

— Mda. Atît.

— Și asta-i tot ?

— Nu ne-ar strica o sticlă de coniac, spuse Miller. Ceva — orice — care să ne ajute la nevoie în lunga noapte ce ne așteaptă.

Ryan ridică o sprînceană.

— O sticlă cinci stele, fără îndoială, caporal ?

— Spuneți-mi, întrebă Miller posomorît, ați da o sticlă trei stele unui om care se duce la moarte ?

Întîmplarea a făcut ca previziunile funeste ale lui Miller să se dovedească neîntemeiate — cel puțin pentru acea noapte. Chiar și temutele greutăți prevăzute pentru lunga noapte care urma se dovediră a fi doar niște mărunte neplăceri de ordin fizic.

Cînd *Sirdar* îi aduse înapoi la Navarone, cît mai aproape posibil de malul stîncos, cerul se acoperise cu nori negri, se pornise ploaia și dinspre sud-vest se stîrnise hula, așa că nu era de mirare că atunci cînd Mallory și Miller se apropiaseră de mal în bărcuța lor, erau uzi și arătau jalnic, iar cînd ajunseră la plaja presărată cu bolovani, erau uzi pînă la piele, pentru că un talaz le azvîrlise barca înspre un prag de stîncă înclinat, răsturnînd-o și aruncîndu-i pe amîndoi în mare. Dar asta nu avea prea mare importanță : pistoalele-mitralieră Schmeisser, radioemițătorul și lanternele erau bine înfășurate în pînza impermeabilă și toate fură scoase cu bine din apă. Una peste alta, își spuse Mallory, o aterizare pe trei puncte aproape perfectă, față de ultima dată cînd veniseră la Navarone în bărci, atunci cînd caicul lor grecesc, prins într-o groaznică furtună, fusese făcut bucățele, lovit de stîncile de pe tîrmul de sud al insulei, vertical și zimțat și, după toate aparențele, imposibil de urcat.

Alunecînd, împiedicîndu-se, își croiră drum, cu înjurăturile de rigoare, peste pietrișul ud și peste nenumărații bolovani rotunzi de pe tîrm, pînă ce drumul le fu barat de o pantă ce țîșnea abrupt în întunericul de deasupra. Mallory scoase o lanternă-creion și începu să

plimbe pe fața peretelui fascicolul îngust de lumină. Miller îi atinse brațul.

— Cam riscăm, nu ? Cu asta, adică.

— Deloc, spuse Mallory. În noaptea asta n-o să fie nici măcar o santinelă pe coastă. Toți încearcă să stingă focul din oraș. Și-apoi, împotriva cui să păzească ? Noi sintem „păsările“ și, după ce ne-am făcut treaba, ne-am luat zborul. Numai un nebun s-ar întoarce pe insulă.

— Știu ce sintem, spuse Miller. Nu-i nevoie să mi-o mai spui.

Mallory zîmbi ca pentru sine în întuneric și-și continuă cercetarea. Într-un minut descoperise ceea ce spera să găsească : un făgaș colțuros în pantă. El și Miller se cățără prin albia făgașului, plină de marne și pietre, cit de repede le permiteau pământul alunecos și greutatea pe care le cărau. Într-un sfert de oră erau pe platoul de deasupra și se opriră să-și tragă sufletul. Miller băgă mîna în tunică cu o mișcare discretă, urmată imediat de un gilgiit discret.

— Ce faci ? întreabă Mallory.

— Mi s-a părut că-mi aud dinții clănțănind. Și ce-i cu chestia asta „urgent 3 repet urgent 3“ din mesaj ?

— N-am mai văzut-o pînă acum. Dar știu ce înseamnă. Undeva niște oameni urmează să moară.

— Deocamdată știu că sînt doi. Și dacă Andrea n-o să vină ? El nu face parte din armata noastră. Nu e obligat să vină. În plus, spunea că se căsătorește imediat după asta.

Mallory spuse plin de convingere :

— O să vină.

— De ce ești așa de sigur ?

— Pentru că Andrea e singurul om total responsabil pe care l-am întîlnit vreodată. El se simte responsabil de două ori : o dată față de ceilalți, o dată față de el însuși. De aceea s-a întors în Navarone — pentru că știa că oamenii au nevoie de el. Și de aceea va pleca din Navarone cînd va vedea mesajul „urgent 3“, pentru că va ști că cineva, într-un alt loc, are mai multă nevoie de el decît au cei de aici.

Miller își recuperează sticla de coniac de la Mallory și o puse din nou la loc sigur în tunică.

— Ei bine, tot ce pot să-ți spun e că viitoarea doamnă Stavros n-o să fie teribil de încîntată.

— Nici Andrea Stavros, și zău că nu prea ard de nerăbdare să i-o spun, îi răspunse cu sinceritate Mallory. Își privi atent ceasul fosforescent și se ridică în picioare. Ajungem la Mandrakos în jumătate de oră.

*
*
*

Peste exact 30 de minute, cu Schmeisser-urile scoase din pînza lor impermeabilă și agățate acum de umăr, de unde se legănau pînă la nivelul șoldurilor, Mallory și Miller se strecurau rapid, dar fără zgomot, din umbră, prin plantațiile de roșcovi de la marginea satului Mandrakos. Deodată, exact în fața lor se auzi un clinchet inconfundabil de sticle și pahare.

Cei doi erau atît de obișnuiți cu astfel de situații posibil periculoase, încît nici măcar nu-și aruncară vreo privire. Se lăsară în tăcere pe coate și genunchi și se tîrîră mai departe, pe cînd Miller adulmeca aerul cu competență : mirosul de ouzo — lichiorul grecesc de

anason — are o capacitate extraordinară de a se răspîndi în atmosferă pe o distanță considerabilă. Mallory și Miller ajunseră la marginea unui pîlc de tufişuri, se lăsară pe burtă și priviră printre ramuri.

După vestele lor bogat împodobite cu fireturi, după brîiele și turbanele ciudate, cei doi indivizi rezemați de trunchiul unui platan în luminișul din față erau evident localnici ; după puștile puse pe genunchi, păreau să fie un fel de santinele ; după unghiul aproape vertical în care țineau sticla de ouzo ca să scurgă din ea și ultima picătură, era la fel de clar că nu-și luau sarcina prea în serios, și asta încă de o bună bucată de vreme.

Mallory și Miller se retraseră mai cu zgomot decît se furișaseră pînă acolo, se ridicară și se uitară unul la altul. Se părea că nu găseau comentariul potrivit. Mallory ridică din umeri și o porni mai departe, într-un ocol, spre dreapta. De încă două ori, pe cînd mergeau repede spre centrul satului, furișîndu-se din umbra unui pîlc de roșcovi pînă la roșcovi, din umbra unui platan pînă la platan, din umbra unei case pînă la casă, dădură peste alte santinele, toate ocupate să-și înțeleagă datoria într-un mod foarte liberal, dar le evitară fără probleme. Miller îl trase pe Mallory în cadrul unei uși.

— Amicii noștri de acolo, spuse el. Ce sărbătoreau ?

— Tu n-ai face-o ? Adică să sărbătorești. Acum Navarone nu mai e de nici un folos nemților. Într-o săptămînă vor fi cu toții plecați de aici.

— Bun. Și atunci de ce stau de pază ? Miller făcu un semn cu capul către o bisericuță ortodoxă, cu pereții spoiți, ce se ridica în mijlocul pieței. Din ea se auzea un murmur puternic de voci, iar de afară se vedea multă

lumină strecurîndu-se prin colțurile ferestrelor prost camuflate. Poate să aibă vreo legătură cu asta ?

— Ei bine, răspunse Mallory, nu există decît un singur mod de a afla.

O luară încet din loc, profitînd de fiecare umbră și ascunzătoare, pînă ce ajunseră la o umbră și mai adîncă, formată de două contraforturi arcuite care sprijineau peretele vechii bisericii. Între contraforturi se afla una dintre cele cîteva ferestre mai bine camuflate, de unde doar o fișie subțire de lumină se strecura prin partea de jos a geamului. Cei doi se aplecară prin deschizătura îngustă.

Privită pe dinăuntru, biserica părea și mai veche decît pe dinafară. Băncile înalte de lemn nevopsit, stejar cioplit cu tesla cu secole în urmă — erau înnegrite și lustruite de nenumărate generații de credincioși, iar lemnul tocit și crăpat pe alocuri de timpul distrugător. Pereții văruiți arătau ca și cum ar fi avut nevoie de contraforturi și pe dinăuntru, nu numai pe dinafară, căci erau măcinați, ajungînd la o degradare ce nu mai putea fi mult timp amînată, iar tavanul părea că dintr-o clipă în alta se va prăbuși.

Murmurul de voci, acum mai puternic, venea de la localnici de toate vîrstele și de ambele sexe, mulți purtînd veșminte de ceremonie, care ocupau aproape toate locurile disponibile din biserică. Lumina venea de la sute de lumînări picurînd înșirate de-a lungul pereților, pe culoarul central și în jurul altarului, multe din ele vechi, răsucite și ornamentate, și, evident, adunate pentru această ocazie specială. Lîngă altar, un preot, un patriarh cu barbă, îmbrăcat în antieriu, aștepta impasibil.

Mallory și Miller se uitară întrebător unul la altul și se pregăteau să se ridice când, în spatele lor, auziră o voce adâncă și liniștită.

— Mîinile la ceafă ! spuse blînd vocea. Și ridicați-vă foarte încet. În mîinile mele e un pistol-mitralieră Schmeisser.

Încet și cu grijă, așa cum ceruse vocea, Mallory și Miller se ridicară.

— Întorceți-vă. Încet.

Așa că se întoarseră, încet. Miller privi către silueta întunecată și masivă care avea într-adevăr, așa cum spusese, un pistol-mitralieră în mînă, și spuse enervat :

— Dacă nu te superi, îndreaptă porcăria aia în altă parte.

Silueta întunecată scoase o exclamație, coborî arma și se aplecă în față ; pe chipul întunecat, colțuros, brăzdat de riduri adînci, nu se putu zări decît o scurtă tresărire de uimire. Lui Andrea Stavros nu-i prea plăcea să-și exteriorizeze inutil emoția, așa că își recăpătă imediat calmul.

— Uniformele nemțești, explică el ca o scuză. Ele m-au păcălit.

— Și tu m-ai fi putut păcăli, spuse Miller. Se uită neîncrezător la hainele lui Andrea, la pantalonii lui negri incredibil de largi, la cizmele negre foarte înalte, la vesta neagră bogat împodobită cu fireturi și la briul de un purpuriu violent, se înfioră și-și închise de durere ochii. Ai trecut pe la muntele de pietate din Mandrakos ?

— E costumul de ceremonie al strămoșilor mei, spuse Andrea. Ce-i cu voi, ați căzut în apă ?

— N-a fost intenția noastră, răspunse Mallory. Ne-am întors să vorbim cu tine.

— Nu v-ați ales prea bine momentul, spuse Andrea. Ezită, aruncă o privire spre o clădire mică, luminată, aflată pe partea cealaltă a drumului, și îi apucă de braț. Putem discuta acolo.

Îi conduse înăuntru și închise ușa după el. Camera, cu băncile și mobilierul ei sumar, părea să fie un fel de loc de întrunire al oamenilor satului. Lumina venea de la trei opaițe înnegrite de fum, a căror strălucire era reflectată cald de șirurile de sticle cu tărie, vin și bere și de paharele care ocupau aproape fiecare bucățică din cele două mese lungi, țărănești. Așezarea inestetică și la întimplare a sticlelor trăda o pregătire improvizată în grabă pentru o sărbătorire ; șirurile dese de sticle anunțau intenția de a compensa lipsa calității cu un exces de cantitate.

Andrea se duse pînă la cea mai apropiată masă, luă trei pahare și o sticlă de *ouzo* și începu să toarne. Miller își scoase coniacul și i-l întinse, dar Andrea era prea îngîndurat ca să-l observe. Le întinse paharele cu *ouzo*.

— Sănătate. Andrea dădu peste cap paharul și continuă gînditor : Nu te-ai întors tu degeaba, dragă Keith.

Fără nici un cuvînt, Mallory scoase mesajul radio de la Cairo din pînza sa impermeabilă și i-l întinse lui Andrea, care-l luă cam fără tragere de inimă și-l citi încruntat.

— Urgent 3 înseamnă ce cred eu ? întrebă el.

Din nou Mallory nu scoase nici un cuvînt, ci dădu doar din cap, privindu-l fix pe Andrea.

— E un moment foarte nepotrivit pentru mine. Se încruntă mai tare. Foarte nepotrivit. Am multe de

făcut în Navarone. Oamenii or să-mi simtă lipsa.

— Și pentru mine e un moment nepotrivit, spuse Miller. Sînt multe lucruri importante pe care *eu* le-aș fi putut face acum în West End, la Londra. Și mie o să mi se simtă lipsa acolo. Poți întreba pe orice chelneriță, în orice bar. Dar nu asta contează acum.

Andrea îl privi o clipă impasibil, apoi se uită la Mallory.

— Tu nu spui nimic.

— N-am nimic de spus.

Supărarea de pe fața lui Andrea dispăru încet, deși încruntarea rămase. Ezită, apoi întinse din nou mîna spre sticla de *ouzo*. Miller se cutremură ușor.

— Te rog, și-i arată cu mîna sticla de coniac.

Andrea zîmbi scurt, pentru prima oară în acea seară, turnă niște coniac cinci stele în pahar, reciti mesajul și i-l dădu înapoi lui Mallory.

— Trebuie să mă mai gîndesc la asta. Mai întîi am de rezolvat o problemă.

Mallory îl privi gînditor.

— O problemă ?

— Trebuie să iau parte la o nuntă.

— O nuntă ? întrebă politicoș Miller.

— Trebuie neapărat să repetați tot ce spun ? Da, o nuntă.

— Dar pe cine cunoști *tu* ? întrebă Miller. Și la ora asta din noapte !

— Pentru unii oameni din Navarone, spuse Andrea sec, noaptea e singurul moment sigur.

Se întoarse brusc, se duse la ușă, o deschise și ezită în prag.

— Cine se căsătorește ? întrebă curios Miller.

Andrea nu răspunse. Se întoarse la masa cea mai apropiată, își turnă o jumătate de pahar de coniac, îl dădu peste cap, își trecu o mînă prin părul negru și des, își potrivi briul, își îndreptă umerii și o porni hotărît spre ușă. Mallory și Miller se uitară lung după el, apoi la ușa care se închisese în urma lui ; apoi se uitară unul la altul mirați.

Cincisprezece minute mai tîrziu încă se mai uitau lung unul la altul, de data asta cu expresii alternînd între pură uimire și buimăceală.

Erau așezați în stranele din spate ale bisericii ortodoxe grecești — singurele locuri neocupate de insulari. Altarul era la vreo 20 de metri depărtare de locul unde se aflau ei, dar fiind amîndoi înalți și stînd lîngă culoarul central, puteau să vadă foarte bine ce se petrecea acolo.

De fapt, nu se mai petrecea nimic. Ceremonia se încheiase. Solemn, preotul își dăduse binecuvîntarea și Andrea și Maria, fata care îi condusese în fortăreața din Navarone, se întoarseră încet, cu aerul grav cuvenit acestui moment, și pășiră de-a lungul culoarului. Andrea se aplecă spre ea, cu tandrețe și grijă în expresie și mișcare, și îi șopti ceva la ureche, dar se pare că vorbele lui nu aveau nici o legătură cu felul în care fuseseră spuse, căci la jumătatea drumului, între ei izbucni o ceartă violentă. Poate că între ei nu e bine spus, căci era mai degrabă un monolog decît o ceartă. Maria, aprinsă la față și cu ochii negri scăpărînd, gesti-

cula, fiind în mod evident foarte supărată și vorbindu-i lui Andrea pe un ton ridicat, cu o furie necontrolată. Andrea, dezaprobator, încerca să o împace și să o facă să tacă, cu aceiași sorți de izbîndă ca și Canut* încercînd să oprească apa mării, și se uita cu teamă în jur. Reacția celor din biserică — și toți priveau cu gura căscată la ce nu le venea să creadă că vedeau — varia de la uimire și perplexitate pînă la oroare absolută; era clar că toți vedeau spectacolul ca o urmare total neobișnuită a unei ceremonii nuptiale.

Pe cînd cuplul se apropia de capătul culoarului din fața băncii pe care stăteau Mallory și Miller, cearta, dacă putea fi numită așa, se dezlănțui și mai puternic. Pe cînd cei doi treceau pe lîngă ultima bancă, Andrea, acoperindu-și gura cu mîna, se aplecă spre Mallory.

— Asta, spuse el în șoaptă, e prima noastră ceartă de însurăței.

Dar nu avu timp să spună mai mult. O mîna autoritară îl înșfăcă de braț și aproape că-l tîri peste pragul bisericii. Chiar și după ce dispărură, vocea Mariei, puternică și clară, mai putea fi auzită de toți cei din biserică. Miller își întoarse privirea de la ușa bisericii și se uită gînditor la Mallory.

— Pătimașă fată. Îmi pare rău că nu știu grecește. Ce spunea?

Chipul lui Mallory rămase impasibil.

— Și luna mea de miere?

— Ah! Fața lui Miller era la fel de imobilă. Nu crezi că ar fi mai bine să ne ducem după ei?

* Canut (Knut) (c. 995—1035), rege al Danemarcei (din 1018), Angliei (din 1016) și al Norvegiei (din 1028). Aici, referire la o legendă despre felul în care i-a muștrat la malul mării pe curtenii lui.

— De ce?

— Andrea poate avea grijă aproape de oricine. Era una din desăvîrșitele replici pline de subînțeles ale lui Miller. Dar de data asta n-a mai fost la înălțime.

Mallory zîmbi, se ridică și se îndreptă spre ușă, urmat de Miller, la rîndul lui urmat de cei din biserică, îmbulzindu-se grăbiți, evident nerăbdători să vadă al doilea act al acestei discuții neprogramate; dar piața satului era pustie.

Mallory nu stătu pe gînduri. Conduc de instinct, datorită lungului timp de cînd îl cunoștea pe Andrea, traversă piața și se îndreptă spre sala de întruniri a satului, unde Andrea făcuse prima din cele două declarații solemne ale sale. Instinctul nu-l înșelase. Cînd Mallory și Miller intrară, Andrea, cu un pahar mare de coniac în mînă, și frecîndu-și gînditor o pată roșie de pe obraz, ridică privirea.

— S-a dus la maică-sa, spuse el posomorît.

Miller se uită la ceas.

— Un minut și 25 de secunde, spuse plin de admirație. Record mondial.

Andrea se uită urît la el, dar Mallory interveni repede.

— Vii deci.

— Sigur că vin, răspunse iritat Andrea. Privi fără entuziasm invitații care se înghesuiau acum în încăperea și se împingeau fără jenă, îndreptîndu-se, precum o cămilă către oază, spre mesele încărcate cu sticle. Cineva trebuie să aibă grijă de voi doi, adăugă el.

Mallory aruncă o privire spre ceas.

— Mai sînt trei ore și jumătate pînă cînd vine avionul ăla. De-abia ne mai ținem pe picioare, Andrea,

Unde putem găsi un loc sigur de dormit? Santinelele tale de pe aici sînt toate bete.

— Aşa sînt de cînd a sărit în aer fortăreaţa, spuse Andrea. Veniţi cu mine.

Miller se uită în jur la oamenii care, într-o babilonie de nedescris de voci vesele, erau deja foarte ocupaţi cu sticlele şi paharele.

— Şi invitaţii tăi?

— Ce-i cu ei? Andrea îşi privi posomorît compatrioţii. Ia uitaţi-vă la ăştia. Aţi mai văzut pînă acum vreo nuntă la care cineva să bage în seară mirele şi mireasa? Haideţi.

Se îndreptară spre sud, către marginea satului şi cîmpul deschis care începea de acolo. De două ori fură opriţi de santinele, de două ori privirea încruntată şi mîrîitul lui Andrea le trimise repede înapoi la sticlele lor de ouzo. Tot mai ploua torenţial, dar hainele lui Mallory şi Miller erau deja atît de îmbibate cu apă, în-cît nişte picături în plus nu le schimbau prea mult starea de spirit, cît despre Andrea, acesta părea oarecum şi mai indiferent la ploaie.

După ce meraseră vreun sfert de oră, Andrea se opri în faţa uşilor batante ale unui mic hambar în ruine, evident părăsit, aşezat la margine de drum.

— E fin înăuntru, spuse el. Aici sînteţi în siguranţă.

— Grozav, spuse Mallory. Un mesaj radio către Sirdar să transmită mesajul CE la Cairo şi...

— CE? întrebă Andrea. Ce-i asta?

— Să anunţe Cairo că am luat legătura cu tine şi sîntem gata să fim recuperaţi... Şi pe urmă, trei ore minunate de somn.

Andrea dădu din cap aprobator.

— Avem trei ore.

— Trei ore *lungi*, spuse gînditor Mallory.

Un zîmbet apăru încet pe faţa colţuroasă a lui Andrea, care îl bătu pe umăr pe Mallory spunînd:

— În trei ore lungi, un om ca mine poate să facă multe.

Se întoarse şi se îndepărtă grăbit în noapte, sub ploaia torenţială. Mallory şi Miller se uitară după el cu chipurile lipsite de expresie, se priviră cu aceleaşi chipuri fără expresie, apoi împinseră uşile şi intrară în hambar.

Cîmpul de aterizare din Mandrakos n-ar fi primit autorizaţie de funcţionare de la nici o Comisie de aviaţie civilă din lume. Avea doar puţin mai mult de o jumătate de milă lungime, şi dealuri abrupte se ridicau la ambele capete ale aşa-zisei piste, nu mai lată de vreo 40 de metri şi presărată din plin cu tot felul de ridicături şi gropi care garantau fără nici o umbră de îndoială distrugerea trenului de aterizare al oricărui tip de avion. Dar RAF* mai folosisese această pistă şi înainte, aşa că nu era imposibil să o mai poată folosi cel puţin încă o dată.

Spre sud, pista era mărginită de pîlcuri de roşcovi. Sub umbra amărîtă a unui roşcov, Mallory, Miller şi Andrea aşteptau. Sau cel puţin Mallory şi Miller, ghemuiţi şi tremurînd foarte tare şi arătînd jalnic în hainele lor încă îmbibate cu apă. Andrea stătea întins

* RAF — Royal Air Force — aviaţia militară britanică.

cu voluptate, cu mâinile la ceafă, fără să-i pese de stropii grei de ploaie care-i cădeau pe față. Avea un aer satisfăcut, chiar de împăcare cu sine, pe cînd privea primele pete de lumină cenușie spre est, deasupra peretelui întunecat al coastei turcești.

— Vin, spuse Andrea.

Mallory și Miller ascultară citeva clipe, apoi auziră și ei apropiindu-se zgomotul îndepărtat și înăbușit al unui avion. Se ridicară toți trei și trecură pe pistă. Peste un minut, coborînd rapid după urcușul peste munții din sud, și la o înălțime de mai puțin de 300 de metri, o escadrilă de 18 bombardiere Wellington ce puteau fi auzite tot atît cît și văzute în lumina palidă a zorilor, trecu direct deasupra pistei, îndreptîndu-se către Navarone. Două minute mai tîrziu, cei trei auziră exploziile și văzură ridicîndu-se niște ciuperci portocalii de lumină strălucitoare, în timp ce bombardierele își lăsau bombele una după alta deasupra fortăreței distruse din nordul insulei. Linii sporadice de trasoare se înălțau în sus, în mod evident trase doar din arme de mîna, dovedind ineficiența și neputința apărării terestre. Cînd fortăreața sărise în aer, și bateriile anti-aeriene fuseseră distruse. Atacul fu scurt și puternic ; după două minute de la declanșarea lui se opri la fel de brusc pe cît începuse, și apoi nu se mai auzi decît zumzetul din ce în ce mai slab al unor motoare nesincronizate pe cînd bombardierele se îndepărtau, mai întii spre nord, apoi spre vest, deasupra apelor întunecate ale Mării Egee.

Timp de un minut cei trei rămaseră tăcuți pe pista de aterizare de la Mandrakos, apoi Miller întrebă gînditor :

— De ce sîntem atît de importanți ?

— Nu știu, răspunse Mallory. Dar nu cred c-o să-ți placă cînd vei afla.

— Și asta va fi curînd. Andrea se întoarse și-și îndreptă privirea spre munții din sud. Auziți ?

Nici unul din ceilalți doi nu auzi nimic, dar nu se îndoiră că de fapt era ceva de auzit. Urechea lui Andrea era la fel de bună ca și ochii lui extraordinari. Apoi, deodată, auziră și ei. Un bombardier solitar — tot un Wellington — apărui dinspre sud și coborî, se învîrti deasupra lor atunci cînd Mallory semnaliză cu lanterna în sus, într-o succesiune de fulgerări rapide, se apropie, ateriză greoi la capătul pistei și rulă către ei, hurducîndu-se pe suprafața îngrozitor de denivelată a pistei. Se opri la mai puțin de 100 de metri de ei și o lumină începu să clipească în carlingă.

— Încă ceva, spuse Andrea. Am promis să mă întorc într-o săptămînă.

— Să nu promiți niciodată, spuse Miller tăios. Și dacă nu ne întoarcem într-o săptămînă ? Și dacă ne trimiți în Pacific ?

— Atunci, cînd ne întoarcem vă trimiți întii pe voi să dați explicații.

Miller clătină din cap.

— Nu cred că mi-ar place chestia asta.

— Vorbim mai tîrziu despre lașitatea ta, spuse Mallory. Haideți, grăbiți-vă !

Cei trei o porniră în fugă spre Wellington-ul care îi aștepta.

Bombardierul zbura de o jumătate de oră spre destinația sa — care o fi fost aceea — iar Andrea și Miller, cu cîte o cană de cafea în mînă, tocmai încercau, dar fără să reușească, să se instaleze cît mai confortabil pe saltelele de paie cu noduri de pe podeaua fuzelajului, cînd Mallory se întoarse din carlingă. Miller ridică spre el o privire resemnată, iar pe față i se putea citi o lipsă totală de entuziasm și spirit de aventură.

— Ei, ce-ai aflat ? Tonul său exprima foarte clar că se aștepta ca Mallory să nu fi aflat nimic bun. Încotro acum ? Rhodos ? Beirut ? Viața de noapte din Cairo ?

— Termoli, spuse tipul.

— Termoli, deci ? Întodeauna am vrut să-l văd. Miller tăcu o clipă, apoi întrebă : Unde dracu-i Termoli ?

— Italia, cred. Undeva în sud, pe coasta Adriaticii.

— Oh, nu ! gemu Miller și se întoarse pe o parte, trăgîndu-și pătura peste cap. Nu pot să sufăr spaghele !

CAPITOLUL 2

JOI

De la 14.00 la 23.30

Aterizarea pe aerodromul din Termoli, pe coasta Adriatică a Italiei de sud, fu la fel de hurducată ca și decolarea chinuitoare de pe pista din Mandrakos. Baza aeriană era considerată — oficial și foarte optimist — ca fiind recent construită, dar de fapt era doar pe jumătate terminată, și asta se simți foarte bine atît pe fiecare metru din groaznica aterizare, cît și după ce aparatul se îndreptă brusc spre turnul de control din prefabricate, situat în marginea de est a aerodromului. Cînd Mallory și Andrea coborîră cu pași nesiguri pe *terra ferma**, nici unul nu părea deosebit de vesel ; Miller, care apără ultimul, clătîindu-se foarte tare, și despre care se știa bine că are o silă aproape patologică față de orice formă posibilă de transport, părea într-adevăr foarte bolnav.

Dar nu avu timp nici să ceară, nici să găsească compătimire. Un jeep vopsit în culori de camuflaj al Armatei a V-a Britanică opri lîngă avion și sergentul aflat la volan, după ce le verifică rapid identitatea, le făcu semn, în tăcere, să urce, tăcere pe care o păstră cu încăpăținare tot drumul printre străzile în

* Pămînt (în limba italiană în original).

ruine, devastate de război, din Termoli. Mallory nu fu afectat de aparenta ostilitate. Era clar că șoferul primise ordin să nu discute cu ei, situație cu care Mallory se întâlnise de prea multe ori pînă atunci. Nu existau, își spuse Mallory, prea multe grupuri de „intangibili“, dar al lor, o știa prea bine, era unul din ele; nimeni, cu două sau trei excepții, nu avea voie să discute cu ei. Mallory își dădea seama că această purtare era perfect inteligibilă și justificată, dar era o atitudine care o dată cu trecerea anilor devenea tot mai obositoare, avînd tendința de a se transforma într-o lipsă totală de contact cu semenii săi.

Douăzeci de minute mai tîrziu, jeepul opri în fața unei case de la periferia orașului, la picioarele unei scări cu trepte largi. Șoferul făcu un gest scurt către o santinelă înarmată aflată în capul scărilor, care răspunse cu un salut la fel de formal. Mallory consideră aceasta ca un semn că au ajuns la destinație și, ca să nu-l oblige pe tînărul sergent să deschidă gura, coborî fără să i se spună. Ceilalți îl urmară și jeepul demară imediat.

Casa — de fapt arăta ca un palat ceva mai modest — era o superbă mostră de arhitectură renascentistă tîrzie, numai coloane și colonade, și totul în marmură cu vine, dar Mallory era mai interesat de ce era în casă decît din ce era ea făcută pe dinafară. În capul scărilor drumul le fu barat de un tînăr caporal care făcea de pază înarmat cu o pușcă Lee-Enfield-303. Arăta ca un puști fugit de la liceu.

— Numele, vă rog.

— Căpitanul Mallory.

— Acte? Livrete?

— Dumnezeule, gemu Miller. Și eu care mă simt atît de rău.

— Nu avem nimic, spuse blind Mallory. Condu-ne te rog înăuntru.

— Am primit instrucțiuni să...

— Știu, știu, spuse Andrea pe un ton liniștitor. Se aplecă, luă fără nici un efort pușca din mîinile caporalului care se agățase de ea cu disperare, îi scoase încărcătorul, îl băgă în buzunar și îi înapoie pușca. Acum, te rog.

Roșu la față și furios, tînărul ezită o clipă, se uită mai atent la cei trei, se întoarse, deschise ușa din spatele său și le făcu semn să-l urmeze.

În fața lor se întindea un coridor lung, pardosit cu dale de marmură, pe o parte cu ferestre înalte plumbuite, pe cealaltă cu tablouri mari în ulei și din loc în loc uși duble îmbrăcate în piele. La jumătatea holului, Andrea îl bătu pe umeri pe caporal și îi dădu încărcătorul fără nici un cuvînt. Caporalul îl luă, schiță un zîmbet nesigur și îl introduse în tăcere în pușcă. Încă douăzeci de pași și se opri în fața ultimei uși duble, ciocăni, auzi un „Intră“ înăbușit, și deschise unul din canaturi, dîndu-se într-o parte ca să-i lase pe cei trei să intre. Apoi ieși, închizînd ușa după el.

Fără îndoială, era principalul salon al casei — sau al palatului —, mobilat cu o opulență aproape medievală, lemn de stejar întunecat, draperii grele din mătase brocată, mobilă îmbrăcată în piele, tablouri care aparțineau marilor maeștri, cărți legate în piele, iar din perete în perete se întindea un covor moale de un bronz stins. Una peste alta, chiar și un membru al

vechii nobilimi italiene de dinainte de război n-ar fi strîmbat nasul la ce se afla aici.

Încăperea mirosea plăcut a lemn de pin arzînd, iar sursa mirosului nu era greu de localizat: în marele șemineu din care se auzeau trosnituri, aflat în capătul îndepărtat al camerei, s-ar fi putut frige chiar și un bou uriaș. În fața șemineului stăteau în picioare trei tineri care nu semănau deloc cu puștiul destul de incapabil care tocmai încercase să-i împiedice să intre. În primul rînd erau ceva mai în vîrstă, deși încă tineri. Erau solizi, lați în umeri, și aveau un aer de duritate și competență energetică. Purtau uniforma trupelor combatante de elită, a comandourilor marine, și păreau că se simt minunat în aceste uniforme.

Dar ceea ce atrase privirile și reținu atenția lui Mallory și a tovarășilor săi nu era nici decadența perfectă a încăperii și a mobilierului său, nici prezența total neașteptată a celor trei, ci cel de-al patrulea personaj din cameră, o siluetă înaltă, masivă și impunătoare care se rezema cu nonșalanță de o masă aflată în mijlocul încăperii. Fața adînc ridată, expresia autoritară, superba barbă sură și ochii albaștri sfredelitori făceau din el prototipul clasic al căpitanului de marină britanic, ceea ce — așa cum indica uniforma albă imaculată pe care o purta — și era. Cu aceeași strîngere de inimă și cu o vizibilă lipsă de entuziasm, Mallory, Andrea și Miller se uitară din nou către splendida siluetă de lup-de-mare a căpitanului Jensen, din Marina Regală, șeful Serviciului de Contraintformații din Mediterană al Aliatilor, și omul care îi trimisese cu atît de puțin timp în urmă pe insula Navarone, în misiunea care echivalase aproape cu o sinucidere. Cei

trei se uitară unul la altul și dădură din cap, cu disperare.

Căpitanul Jensen se îndreptă, le aruncă superbul lui zîmbet de tigru, numai dinți, și se îndreptă spre ei cu pași mari și cu mîna întinsă.

— Mallory! Andrea! Lăsa o pauză teatrală de cinci secunde între fiecare nume. Nici nu știu ce să spun. Efectiv, nu știu ce să spun. O treabă superbă, superbă. Se întrerupse și îi privi gînditor. Dar — hm — nu pari deloc surprins să mă vezi, căpitane Mallory.

— Nu, nu sînt. Cu tot respectul, sir, ori de cîte ori se pune la cale o treabă urîtă, mă aștept să...

— Da, da, da. Așa-i. Și ce mai faceți voi?

— Sîntem obosiți, spuse Miller pe un ton ferm. Îngrozitor de obosiți. Avem nevoie de odihnă. Sau cel puțin eu.

— Și asta-i exact ce-o să aveți, băiete, spuse Jensen foarte serios. Odihnă. O lungă odihnă. Una foarte lungă.

— Una foarte lungă? întrebă Miller neîncrezător.

— Aveți cuvîntul meu. Jensen își mîngîie barba, pentru o clipă încurcat. Imediat, vreau să spun, imediat ce vă întoarceți din Iugoslavia.

— Iugoslavia! Miller îl privi încremenit.

— La noapte.

— La noapte!

— Cu parașuta.

— Cu parașuta!

— Sînt conștient, căpitane Miller, spuse Jensen cu răbdare, că ai o cultură clasică solidă și, în plus, tocmai te-ai întors din insulele grecești. Dar, dacă nu te superi, ne putem lipsi de corul antic grecesc.

Miller se uită trist la Andrea.

— S-a zis cu luna ta de miere.

— Ce vrei să spui? întrebă tăios Jensen.

— Doar o glumă de-a noastră, sir.

Mallory protestă slab:

— Uitați, sir, că nici unul din noi n-a mai sărit vreodată cu parașuta.

— Nu uit nimic. Există un început pentru toate. Ce știți, domnilor, despre războiul din Iugoslavia?

— Război? întrebă prudent Andrea.

— Exact, se auzi vocea satisfăcută a lui Jensen.

— Eu am auzit ceva despre el, interveni Miller. Există un grup de — cum le zice? partizani, nu? — care opun trupelor de ocupație germane un fel de rezistență subterană.

— E bine pentru tine, spuse Jensen apăsător, că nu te pot auzi partizanii. Nu e subterană, ci chiar foarte deasupra pământului, iar la ultima numărătoare erau 350.000 care încercau să respingă 28 de divizii germane și bulgărești în Iugoslavia. Făcu o scurtă pauză, apoi continuă: Mai multe de fapt decât cele cu care au de-a face armatele aliate aici în Italia.

— Cineva ar fi trebuit să-mi spună asta, bombăni nemulțumit Miller, apoi se luminează la față. Dacă sînt 350.000 acolo, de ce-ar mai avea nevoie de noi?

Jensen răspunse aspru:

— Trebuie să înveți să-ți domolești entuziasmul, caporal. Lupta o poți lăsa partizanilor — ei duc cel mai dur, mai greu și mai brutal război din Europa de-acum. Un război nemilos, fără cruțare sau capitulare de nici o parte. Arme, muniții, hrană, haine — de

toate astea partizanii au nevoie cu disperare. Dar există acele 28 de divizii care nu se mișcă de acolo.

— Nu vreau să mai aud nimic, murmură Miller.

Mallory spuse repede:

— Ce vreți să facem noi, sir?

— Iată ce. Jensen își întoarse de la Miller privirea glacială. Nimeni nu înțelege asta încă, dar iugoslavii sînt cei mai importanți aliați ai noștri în sud-estul Europei. Războiul lor e războiul nostru. Și ei duc un război pe care nu speră să-l câștige vreodată. Doar dacă...

Mallory dădu aprobator din cap.

— Primesc uneltele cu care să termine treaba începută.

— Deloc original, dar adevărat. Uneltele cu care să termine treaba începută. Noi sîntem *singurii* care îi aprovizionăm în prezent cu puști, mitraliere, muniție, îmbrăcăminte și medicamente. Iar astea nu ajung la ei. Tăcu, luă un băț, traversă aproape furios camera pînă la o hartă mare agățată pe perete, între doi vechi maestri, și o lovi ușor cu vîrfurile bățului: Bosnia-Herțegovina, domnilor. Iugoslavia vest-centrală. Am trimis aici patru misiuni britanice în ultimele două luni ca să ia legătura cu iugoslavii — partizanii iugoslavi. Șefii celor patru misiuni au dispărut fără urmă. Nouăzeci la sută din armamentul și proviziile recent trimise de noi au căzut în mâinile nemților. Ne-au descoperit toate cadourile radio și au creat o rețea de agenți aici, în sudul Italiei, cu care se pare că pot lua legătura cum și cînd vor. O situație de neînțeles, domnilor. O situație ce pune întrebări ale căror răspunsuri

sînt vitale. Vreau răspunsurile la aceste întrebări. Forța 10 îmi va da răspunsurile.

— Forța 10 ? întrebă politicos Mallory.

— Numele de cod al operațiunii voastre.

— De ce numele ăsta ? întrebă Mallory.

— De ce nu ? Ați auzit vreodată măcar *un singur* nume de cod care să aibă vreo legătură cu operațiunea respectivă ? Așa și trebuie.

— Evident, spuse Mallory pe un ton neutru, nu poate avea nici o legătură cu un atac frontal, cu asaltul asupra unui loc de importanță vitală. Văzu că Jensen nu reacționează și continuă pe același ton : Pe scara Beaufort, Forța 10 înseamnă furtună.

— Furtună ! E foarte greu să combini o exclamație și un geamăt de suferință într-un cuvînt, dar Miller reuși aceasta cu ușurință. Dumnezeu, și tot ce-mi doresc e un calm continuu, și asta pentru tot restul vieții.

— Răbdarea mea are limite, caporal Miller, spuse Jensen. S-ar putea — am spus *s-ar putea* — să fiu nevoit să mă răzgîndesc în legătură cu recomandarea pe care am făcut-o în interesul dumitale azi-dimineață.

— În interesul meu ? întrebă prudent Miller.

— Pentru medalia „Meritul militar“.

— Asta chiar că ar arăta bine pe coșciugul meu, murmură Miller.

— Ce-ai spus ?

— Caporalul Miller își manifesta doar recunoștința. Mallory se apropie de harta de pe perete și o privi o clipă. Bosnia-Herțegovina. E o suprafață destul de mare, sir.

— De-acord. Dar putem limita zona — locul aproximativ al disparițiilor — la douăzeci de mile.

Mallory se întoarse cu spatele la hartă și spuse încet :

— Totul a fost foarte bine pregătit. Raidul acela de azi-dimineață din Navarone. Wellington-ul care ne-a adus aici. Toate aranjamentele — înțeleg asta din ceea ce ați spus — pentru noaptea asta. Ca să nu mai vorbim de...

— Lucrăm la asta de aproape două luni. Voi trei ar fi trebuit să veniți aici acum cîteva zile. Dar — ăă — ei bine, știți doar.

— Știm. Perspectiva neprimirii medaliei îl lăsase rece pe Miller. A apărut altceva de făcut. Spuneți-mi, sir, de ce noi ? Noi sîntem experți în explozive, o trupă de comando — asta e treabă pentru niște agenți secreți, care vorbesc sirbo-croata.

— Lasă-mă pe mine să știu mai bine. Jensen le oferă un alt zîmbet de tigră. Și pe urmă, voi sînteți norocoși.

— Norocul îi părăsește pe cei obosiți, spuse Andreea. Iar noi sîntem foarte obosiți.

— Obosiți sau nu, nu cunosc altă echipă în sudul Europei care să aibă resursele, experiența și talentul vostru. Jensen zîmbi din nou. Și norocul vostru. Trebuie să fiu dur, Andreea. Nu-mi place, dar trebuie. Înțeleg însă cum e cu oboseala voastră. De aceea am hotărît să trimit o echipă de rezervă cu voi.

Mallory își întoarse privirea spre cei trei soldați tineri care stăteau lingă șemineu, apoi se uită la Jensen, care dădu din cap aprobator.

— Sînt tineri, în putere, și ard de nerăbdare să

plece în misiune. Fac parte din comandourile marine, cele mai bine pregătite trupe de luptă pe care le avem. O varietate remarcabilă de talente, pot să vă asigur. Iată, de pildă, Reynolds. Jensen făcu un semn cu capul către un sergent foarte înalt, brunet, spre 30 de ani. cu o față acvilină bronzată. Poate să facă orice, de la minare-deminare subacvatică până la pilotarea unui avion. Și, după cum vedeți, o să fie de folos și la căratul bagajelor.

— Am descoperit deja, sir, că Andrea e un hamal destul de bun, spuse încet Mallory.

Jensen se întoarse spre Reynolds.

— Au îndoilei. Arată-le că poți să le fii de folos.

Reynolds ezită, apoi se aplecă, luă de jos un vâtrai greu de alamă și începu să-l îndoale cu mâna. Evident, nu era un vâtrai ușor de îndoit. Fața i se înroși, venele de pe frunte i se încordară, tendoanele de pe gât deveniră vizibile, brațele începură să-i tremure ușor de efort, dar încet, inexorabil, vâtraiul căpătă forma de U. Zîmbind ca și cum s-ar fi scuzat, Reynolds îi întinse vâtraiul lui Andrea. Andrea îl luă fără tragere de inimă. Își rotunji umerii, încheieturile degetelor i se albiră, dar vâtraiul nu-și schimbă forma. Andrea ridică privirea spre Reynolds, gânditor, apoi puse încet vâtraiul jos.

— Acum înțelegeți ce vreau să spun ? spuse Jensen. Obosiți. Sau sergentul Groves. Venit în viteză din Londra prin Orientul Mijlociu. Fost navigator RAF, pus la punct cu ultimele noutăți din domeniul sabotajului, explozivelor și electronicii. Un detector uman pentru explozive, bombe cu acțiune întârziată și mi-

crofoane bine ascunse. Iar sergentul Saunders — un radiotelegrafist de mîna întii.

Miller se uită posomorît spre Mallory și-i spuse :

— Ai ajuns un leu bătrîn fără dinți, și nu mai ești bun de nimic.

— Lasă prostiile, caporal ! Vocea lui Jensen era tăioasă. Șase este numărul ideal. Veți fi dublați în orice sector. Iar oamenii ăștia *chiar* sînt buni. Vor fi prețioși. Dacă îți poate liniști amorul propriu, să știi că inițial nu au fost aleși să vă însoțească ; au fost aleși ca echipă de rezervă în cazul în care voi — hm — adică...

— Înțeleg, spuse Miller pe un ton lipsit total de convingere.

-- Atunci, totu-i clar.

— Nu chiar, spuse Mallory. Cine-i șeful ?

— Dumneata ești, bineînțeles, spuse Jensen, sincer surprins.

— Așa deci. Mallory continuă pe un ton liniștit, prietenos. Înțeleg că pregătirea pune acum accentul — mai ales în comandourile marine — pe inițiativă, încredere în sine, independență în gîndire și acțiune. Asta-i perfect — dacă se întîmplă să fie capturați singuri. Mallory zîmbi aproape dezaprobat. Altfel, mă aștept la o supunere imediată, necontestată și totală la ordine. Ordinele mele. Imediată și totală.

— Și dacă nu ? întrebă Reynolds.

— O întrebare inutilă, sergent. Cunoști pedeapsa de război pentru nesupunere în misiune față de un ofițer.

— Asta se aplică și la prietenii dumneavoastră ?

— Nu.

Reynolds se întoarse către Jensen

— Nu cred că-mi place asta, sir.

Mallory se lăsă oșosit pe un scaun, își aprinse o țigară, dădu din cap către Reynolds și spuse :

— Schimbați-l.

— Ce ? lui Jensen nu-i veni să creadă.

— Am spus, schimbați-l. Nici n-am plecat măcar și deja contestă hotărârile mele. Cum va fi în acțiune ? E periculos. Mai degrabă aș căra cu mine o bombă cu ceas, pe care s-o aud tot timpul ticăind.

— Ascultă, Mallory...

— Schimbați-l, sau schimbați-mă pe mine.

— Și pe mine, spuse liniștit Andrea.

— Și pe mine, adăugă Miller.

În încăpere se lăsă o tăcere adâncă, ostilă, apoi Reynolds se apropie de scaunul lui Mallory,

— Sir !

Mallory îl privi rece.

— Regret, continuă Reynolds. Am depășit măsura. N-o să mai fac a doua oară greșeala asta. Dar *vreau* să merg în această misiune, sir.

Mallory aruncă o privire către Andrea și Miller. Pe fața lui Miller nu se citea decât șocul pe care-l simțea în fața incredibilului entuziasm nesăbuit al lui Reynolds pentru acțiune. Andrea, impasibil ca întotdeauna, dădu afirmativ din cap, aproape imperceptibil. Mallory zîmbi și spuse :

— Cum spunea căpitanul Jensen, sînt convins că vei fi foarte valoros.

— Ei bine, atunci asta e, spuse Jensen, prefăcîndu-se că nu observă destinderea aproape palpabilă a atmosferei din încăpere. Acum, ceea ce vă trebuie e somnul. Dar aș mai vrea... știți, raportul despre Na-

varone. Se uită la cei trei sergenți. Mă tem că e ceva confidențial.

— Da, sir, spuse Reynolds. Să mergem la avion, să verificăm planul de zbor, condițiile meteo, parașutele și proviziile ?

Jensen dădu din cap aprobator. Pe cînd cei trei sergenți închideau în urma lor ușa dublă, Jensen se îndreptă spre o ușă laterală, o deschise și spuse :

— Intră, generale.

Bărbatul care apărui în încăpere era foarte înalt și foarte slab. Avea probabil în jur de 35 de ani, dar părea mult mai bătrîn. Grijile, epuizarea, lipsurile nefirșite, inevitabile atîtor ani de luptă neîntrepută pentru supraviețuire albiseră părul odinioară negru și săpaseră adînc, pe fața oacheșă, arsă de soare, urmele suferințelor fizice și psihice. Ochii erau întunecați, strălucitori și pătrunzători, privirea hipnotică a unui om însuflețit de o dedicare fanatică unui ideal încă nerealizat. Purta uniforma de ofițer al armatei britanice, fără însemnele gradului.

— Domnilor, spuse Jensen, generalul Vukalović. Generalul este comandantul secund al forțelor partizane din Bosnia-Herțegovina. RAF l-a adus ieri. E aici ca doctor al partizanilor venit după medicamente. Ade-vărata sa identitate numai noi i-o cunoaștem. Generale,ăștia sînt oamenii dumitale.

Vukalović îi măsură din cap pînă-n picioare de cîteva ori, calm, cu o față de nepătruns.

— Aceștia sînt niște oameni oșosiți, căpitane Jensen, spuse el. Atît de multe depind... prea oșosiți să facă ce trebuie făcut.

— Să știți că are dreptate, spuse pe un ton sincer Miller.

— Poate că a mai rămas încă ceva în ei de folosit, spuse cu blindețe Jensen. Drumul de la Navarone a fost lung. Deci...

— Navarone ? îl întrerupse Vukalovič. Ei, ei sînt cei care...

— Nu prea arată, recunosc.

— Poate că m-am înșelat asupra lor.

— Nu, nu te-ai înșelat, generale, spuse Miller. Sîntem epuizați. Sîntem complet...

— Îmi permiteți ? îl întrerupse tăios Jensen. Căpitane Mallory, cu doar două excepții, generalul va fi singura persoană din Bosnia care va ști cine sînteți și ce veți face acolo. Generalul singur va hotărî dacă vă va revela identitatea celorlalți. Generalul Vukalovič vă va însoți în Iugoslavia, dar nu în același avion.

— De ce nu ?

— Pentru că avionul generalului se va întoarce. Al vostru nu.

— Ah ! spuse Mallory.

Urmă o scurtă tăcere în care Mallory, Miller și Andreea încercară să înțeleagă ce se ascundea în cuvintele lui Jensen. Pierdut în gînduri, Andreea mai puse niște lemne în focul care slăbise și privi în jur după un vătrai, dar singurul existent era cel pe care Reynolds îl îndoise în formă de U. Andreea îl ridică de jos, distrat, fără nici un efort, îl îndreptă, ațîță focul pînă ce izbucniră flăcări, apoi puse jos vătraiul, în timp ce Vukalovič îl privea gînditor.

Jensen continuă :

— Avionul vostru, căpitane Mallory, nu se va întoarce pentru că avionul nostru trebuie să dispară în interesul veridicității.

— Și noi ? întrebă Miller.

— Nu vei putea realiza prea multe, caporal Miller, dacă nu cobori efectiv cu picioarele pe pămînt. Acolo unde vă duceți nici un avion nu poate ateriza, deci voi săriți — și avionul se prăbușește.

— Asta sună foarte veridic, murmură Miller.

Jensen îl ignoră.

— Realitățile războiului total sînt mai dure decît ne putem imagina. De aceea i-am trimis de-aici pe tinerii ăia trei — nu vreau să le domolesc entuziasmul.

— Al meu e mort, spuse trist Miller.

— Ah, mai taci din gură ! Acum, ar fi grozav dacă ați putea descoperi de ce optzeci la sută din tot ce parașutam noi cade în mîinile nemților ; grozav dacă i-ați putea găsi și salva pe șefii de misiune capturați. Grozav, dar nu important. Din punct de vedere militar, de materialele alea, de agenții ăia ne putem lipsi. Ceea ce nu poate fi cedat însă inamicului sînt cei 7000 de oameni sub comanda generalului Vukalovič, 7000 de oameni încercuiți într-o zonă numită Capcana Zenica, 7000 de oameni fără viitor.

— Putem noi să-i ajutăm ? întrebă tăgănat Andreea. Șase oameni ?

— Nu știu, răspunse cu sinceritate Jensen.

— Dar aveți un plan ?

— Încă nu. Nu chiar un plan. Pilpiirile unei idei. Atît. Jensen își frecă obosit fruntea. Eu însumi am sosit de la Alexandria doar acum șase ore. Ezită, apoi ridică din umeri. Pînă la noapte, cine știe ? Cîteva

ore de somn în după-masa asta ar putea să ne schimbe pe toți. Dar, mai întâi, raportul despre Navarone. N-are rost ca dumneavoastră trei, domnilor, să mai rămâneți — există pe hol camere unde puteți să vă odihniți. Căpitanul Mallory, sint convins, îmi va putea spune tot ce vreau să știu.

Mallory așteaptă pînă ce ușa se închise în urma lui Andrea, Miller și Vukalović și spuse :

— De unde să-mi încep raportul, *sir* ?

— Ce raport ?

— Navarone, evident.

— La dracu cu Navarone. Cu asta am terminat definitiv. Își luă bățul, se îndreaptă spre perete și trase în jos alte două hărți. Deci.

— Deci — *aveți* totuși un plan, spuse prudent Mallory.

— Sigur că am un plan, răspunse rece Jensen. Lovi ușor cu bățul harta din fața sa. La zece mile depărtare de aici. Spre nord. Linia Gustav. Exact dincolo de Italia, de-a lungul rîurilor Sangra și Liri. Aici nemții dețin cele mai inexpugnabile poziții defensive din istoria războaielor moderne. Aici, Monte Cassino — cele mai bune divizii aliate ale noastre au fost înfrînte, unele pentru totdeauna. Iar aici — capul de pod pe coasta de la Anzio — 50.000 de americani care au luptat pe viață și pe moarte. Sint cinci luni de cînd ne chinuim să distrugem Linia Gustav și zona Anzio. Pierderile de oameni și arme — incalculabile. Succesele noastre — inexistente.

— Ați vorbit de Iugoslavia, *sir*, spuse timid Mallory.

— Ajung și la asta, răspunse cu o anumită rezervă Jensen. Acum, singura noastră speranță de a sparge

Linia Gustav este slăbirea forței defensive germane, iar singura modalitate prin care putem obține asta este să-i convingem să-și retragă o parte din diviziile lor de pe linia frontului. Așa că folosim tactica Allenby.

— Înțeleg.

— Nu înțelegi deloc. Generalul Allenby, Palestina, 1918. Linia lui se întindea de la est la vest, din Iordania pînă la Mediterană. A hotărît să atace de la vest — așa că i-a convins pe turci că atacul venea din est. A făcut asta ridicînd în est o adevărată așezare de corturi militare ocupate numai de cîteva sute de oameni care ieșeau din ele și mișunau în toate părțile precum castorii ori de cîte ori avioane inamice treceau deasupra lor în misiune de recunoaștere. A făcut asta lăsînd aceleași avioane să vadă lungi convoaie de camioane militare scurgîndu-se către est toată ziua — ce nu știau turcii era că aceleași convoaie se întorceau către vest toată noaptea. A cerut chiar să i se facă 15.000 de cai din pînză. Ei bine, și noi facem același lucru.

— 15.000 de cai de pînză ?

— Foarte, foarte amuzant. Jensen lovi din nou harta cu bățul. Fiecare aerodrom de aici și pînă la Bari e tic-sit de bombardiere și planoare machetă. În împrejurimile Foggiei se află cea mai mare tabără militară din Italia — ocupată de 200 de oameni. Porturile din Bari și Taranto sint pline cu vase de desant, toate făcute din placaj. Cît e ziua de lungă, coloane de camioane și tancuri se îndreaptă spre coasta Adriatică. Dacă dumneata, Mallory, ai face parte din Înaltul Comandament german, ce concluzie ai trage ?

— Aș suspecta o invazie aeriană și maritimă a Iugoslaviei. Dar n-aș fi foarte sigur.

— Exact reacția nemților, spuse destul de satisfăcut Jensen. Sînt foarte îngrijorați, atît de îngrijorați încît deja au transferat două divizii din Italia în Iugoslavia pentru a contracara amenințarea.

— Dar nu sînt siguri.

— Nu foarte. Dar aproape. Jensen tuși ușor. Vezi dumneata, toți cei patru șefi de misiune capturați aveau asupra lor dovezi clare ale unei invazii a Iugoslaviei centrale la începutul lunii mai.

— Aveau asupra lor dovezi — Mallory se întrerupse, se uită lung și gînditor la Jensen, apoi continuă încet : Și cum au reușit nemții să-i prindă pe toți ?

— I-am anunțat că vin.

— Ce-ați făcut ? !

— Voluntari, toți voluntari, spuse repede Jensen. Se pare că existau cîteva din cele mai dure realități ale războiului total asupra cărora nici el nu voia să stăruiască prea mult. Și va fi sarcina dumitale, băiete, să faci ca din aproape siguri să devină *absolut* siguri.

Părînd să nu observe că Mallory îl privea cu o lipsă evidentă de entuziasm, Jensen se răsuci teatral și ciocăni cu bățul său într-o hartă la scară mare a Iugoslaviei centrale.

— Valea Neretvei, spuse el. Sectorul vital al principalei rute nord-sud prin Iugoslavia. Cine are controlul acestei văi, controlează Iugoslavia — și nimeni nu știe

asta mai bine decît nemții. Dacă va fi un atac, atunci aici trebuie să fie. Ei sînt pe deplin conștienți că o invazie a Iugoslaviei este foarte posibilă, sînt îngroziți de o unire a Aliatilor cu rușii care avansează dinspre est, și știu că o asemenea unire a forțelor trebuie să aibă loc de-a lungul acestei văi. Deja au două divizii blindate de-a lungul Neretvei, două divizii care, în cazul unei invazii, ar putea fi distruse într-o noapte. Din nord — de aici — încearcă să-și croiască drum către sud, către Neretva, cu un întreg corp de armată — dar singurul drum trece prin Capcana Zenica. Iar Vukalović și cei 7.000 de oameni ai săi le blochează drumul.

— Vukalović știe asta ? întrebă Mallory. Vreau să spun, știe ce aveți cu adevărat de gînd ?

— Da. Și comandantii partizanilor. Ei cunosc riscurile, ca și șansele reduse de izbîndă. Le acceptă.

— Fotografii ? întrebă Mallory.

— Uite. Jensen scoase din sertarul unui birou cîteva fotografii, alese una și și-o așeză pe masă. Aceasta e Capcana Zenica. Uite tume potrivit — o cușcă perfectă, o cursă perfectă. La nord și vest, munți de netrecut. La est, barajul de pe Neretva și cheile Neretvei. La sud, rîul Neretva. În nordul acestei Capcane, în Defileul Zenica, Corpul de armată al XI-lea german încearcă să pătrundă. În vest — i se spune Defileul de Vest — alte unități ale Corpului al XI-lea încearcă să facă același lucru. Iar în sud, dincolo de rîu și ascunse printre copaci, două divizii blindate conduse de generalul Zimmermann.

— Și asta ? Mallory puse degetul pe o linie neagră, subțire, care se întindea peste rîu, la nord de cele două divizii blindate.

— Åsta, spuse gînditor Jensen, e podul de pe Neretva.

Văzut în realitate, podul de pe Neretva arăta mult mai impresionant decît în fotografia mărită : era o construcție din oțel masiv, cu console la fel de masive, peste care trecea o șosea asfaltată. Pe sub pod curgeau apele repezi ale Neretvei, albe-verzui, umflate de zăpada care se topea. În sud, o fișie îngustă de pajiște mărginea rîul, iar dincolo de ea începea o pădure falnică și întunecoasă de pini. La adăpostul sigur al adîncurilor sale întunecate, cele două divizii de tancuri ale generalului Zimmermann așteptau, la pîndă.

Chiar la marginea pădurii era parcat camionul radio al Statului major divizionar, un vehicul masiv și foarte lung, atît de bine camuflat încît nu putea fi văzut de la mai mult de douăzeci de pași.

Generalul Zimmermann și adjutantul său, căpitanul Warburg, se aflau în camion. Starea lor de spirit părea să se potrivească cu permanenta obscuritate a pădurii. Zimmermann avea acea față slabă, acvilină și inteligentă, cu frunte înaltă, care rareori trădează vreo emoție, dar acum emoția se citea din plin pe ea, ca și nerăbdarea și neliniștea. Își scoase cascheta și-și trecu mîna

prin părul încărunțit și rar, apoi se adresă radiotelegrafistului așezat în spatele aparatului masiv.

— Nici un cuvînt încă ? Nimic ?

— Nimic, domnule.

— Ești tot timpul în legătură cu tabăra căpitanului Neufeld ?

— În fiecare clipă, domnule.

— Și operatorul lor e la post în permanență ?

— Tot timpul, domnule. Nimic. Pur și simplu nimic.

Zimmermann se întoarse și coborî scările, urmat de Warburg. Se îndepărtă cu capul plecat, iar cînd fu sigur că nu mai putea fi auzit din camion, exclamă :

— La dracu ! La dracu ! La dracu cu toate !

— Sînteți atît de sigur, că vin, domnule ? Warburg era un bărbat chipeș, la vreo 30 de ani, cu părul foarte blond, iar pe fața lui se putea citi în acel moment un amestec de înțelegere și îngrijorare.

— Sînt sigur, băiete. Într-un fel sau altul, asta ne așteaptă pe toți.

— Nu puteți fi atît de sigur, protestă Warburg.

— E-adevărat, oftă Zimmermann. Nu pot fi sigur. Dar de un lucru sînt sigur. Dacă într-adevăr vin, dacă Armata a XI-a nu poate să pătrundă dinspre nord, dacă nu-i putem nimici pe blestemații ăia de partizani din Capcana Zenica...

Warburg îl așteaptă să continue, dar Zimmermann părea pierdut în gînduri. Aparent fără nici o legătură, Warburg spuse :

— Aș vrea să mai văd o dată Germania, domnule. Doar o dată.

— Asta vrem cu toții, băiete, asta vrem cu toții.

Zimmerman se îndepărtă încet spre marginea pădurii, și se opri. Privi îndelung în depărtare, peste podul de pe Neretva. Apoi scutură din cap, se întoarse și, aproape imediat, fu înghițit de adâncurile întunecate ale pădurii.

*
—
*

Focul de pin din marele salon din Termoli murea. Jensen mai puse câteva lemne peste jar, se îndreptă de spate, umplu două pahare și-i întinse unul din ele lui Mallory.

— Ei ! spuse Jensen.

— Asta-i planul ? Pe fața impasibilă a lui Mallory nu se citea nimic din uluirea și aproape disperarea care-l cuprinseseră. Asta-i tot planul ?

— Da.

— În sănătatea dumneavoastră. Mallory făcu o pauză. Și a mea. Apoi, după o pauză și mai lungă, spuse gânditor : Ar fi interesant de văzut reacția lui Dusty Miller diseară, când va auzi povestioara asta.

*
—
*

Așa cum spusese Mallory, reacția lui Miller fu interesantă, chiar dacă total previzibilă. Șase ore mai târziu, îmbrăcat ca și Mallory și Andrea în uniforma armatei britanice, Miller îl asculta cu o groază din ce în ce mai

mare pe Jensen, care le schița în linii generale ceea ce el considera că ar trebui să fie activitatea lor în următoarele 24 de ore. Când termină, Jensen se uită direct la Miller și spuse :

— Ei bine ? E posibil ?

— Posibil ? Miller era consternat și speriat. E sinucidere curată.

— Andrea ?

Andrea ridică din umeri, făcu un gest scurt cu mâinile, cu palmele în sus, și nu spuse nimic.

Jensen dădu aprobator din cap și încheie :

— Regret, dar altă posibilitate nu există. Ar trebui să mergem. Ceilalți ne așteaptă la aerodrom.

Andrea și Miller ieșiră din cameră și o porniră pe coridorul cel lung. Mallory ezită în prag, rămase acolo câteva clipe, apoi se întoarse și se uită la Jensen, care îl privea surprins, cu sprâncenele ridicate. Mallory spuse încet :

— Lăsați-mă cel puțin să-i spun lui Andrea.

Jensen se uită pentru o clipă la el gânditor, scutură scurt din cap și ieși pe lângă el în coridor.

Douăzeci de minute mai târziu, fără să mai fi scos vreo vorbă, cei patru ajunseră la aerodromul din Termoli, unde îi găsiră pe Vukalović și doi dintre sergenți așteptându-i ; cel de-al treilea, Reynolds, era deja în carlinga Wellington-ului său, un altul aflându-se în capătul pistei, cu elicea învîrtindu-se.

Zece minute mai târziu ambele avioane erau în aer, Vukalović într-unul, Mallory, Andrea, Miller și cei

trei sergenți în celălalt, fiecare avion îndreptându-se spre destinația sa.

Jensen, rămas singur pe pistă, privi cele două avioane urcînd, și le urmări cu ochii mijii pînă ce dispărură în întunecimea cerului înnorat, fără lună. Apoi, la fel cum făcuse generalul Zimmerman în după-amiaza aceea, scutură încet din cap, hotărît, se întoarse și se îndepărtă abătut.

CAPITOLUL 3

VINERI

De la 00,30 la 02.00

Sergentul Reynolds știe într-adevăr să piloteze un avion, mai ales acesta, își spuse Mallory. Deși privirea lui era atentă și circumspectă, avea mișcări precise, competente, calme și relaxate. Nu mai puțin competent era Groves : lumina slabă și înghesuiala în care se afla mica lui planșetă trasatoare nu-l deranja deloc, iar ca navigator era la fel de experimentat pe cît era de capabil. Mallory se aplecă înainte și se uită prin geamul carlingii la apele tivite cu alb ale Adriaticii, fremătînd la mai puțin de 30 de metri sub fuzelajul avionului, și se întoarse spre Groves.

— Planul de zbor prevede să zburăm atît de jos ?

— Da, *sir*. Nemții au instalații radar pe unele din insulele aflate de-a lungul coastei iugoslave. Începem să urcăm cînd ajungem în Dalmația.

Malory dădu din cap în semn de mulțumire, apoi se întoarse să-l privească din nou pe Reynolds. Îl întrebă curios :

— Căpitanul Jensen a avut dreptate, în ceea ce te privește. Ești bun ca pilot. Cum naiba ajunge un pușcaș marin să învețe să piloteze o chestie ca asta ?

— Am antrenament, spuse Reynolds. Trei ani în

RAF, doi din ei ca sergent aviator într-o escadrilă de bombardiere Wellington. Odată, în Egipt, am luat un Lysander fără permisiune. Toți făceam asta, mereu — dar hîrbul pe care l-am luat avea un defect pe conducta de benzină.

— Ai capotat ?

— În mare viteză. Reynolds zîmbi. N-au existat obiecțiuni cînd am cerut un transfer în interes de serviciu. Cred că au considerat că, într-un fel, nu eram prea bun pentru RAF.

Mallory se uită la Groves.

— Și dumneata ?

Groves zîmbi larg.

— Eu eram navigatorul lui în hîrbul ăla vechi. Am fost dați afară în aceeași zi.

— Ei bine, zise Mallory serios, așa spune, că asta s-ar putea să fie util.

— Ce-i util ? întrebă Reynolds.

— Faptul că sînteți obișnuiți cu sentimentul ăsta de dizgrație. O să vă ajute să vă jucați rolul mult mai bine atunci cînd va veni momentul. Dacă va veni momentul.

Reynolds spuse cu prudență :

— Nu sînt sigur...

— Înainte să sărim aș vrea ca voi — toți — să vă scoateți orice ecusoane sau embleme ale gradului de pe haine. Făcu un gest spre Andrea și Miller, aflați în partea din spate a carlingii, pentru a arăta că era vorba și despre ei, apoi se uită din nou la Reynolds. Galoanele de sergent, însemnele regimentului, baretele de decorații — tot.

— De ce dracu s-o fac ? Reynolds, își spuse Mallory, are cel mai scăzut punct de fierbere întîlnit în

ultimul timp. Am cîștigat galoanele alea, însemnele alea, baretele alea. Nu văd de ce...

Mallory zîmbi.

— Nu te supui unui ofițer în timpul misiunii ?

— Al naibii de sensibil mai sînteți, spuse Reynolds.

— Al naibii de sensibil mai sînteți, *sir*.

— Al naibii de sensibil mai sînteți, *sir*. Brusc, Reynolds zîmbi. OK, deci cine are o foarfecă ?

— Vezi dumneata, îi explică Mallory, ultimul lucru pe care-l dorim este să cădem în mâinile inamicului.

— Amin ! psalmodie Miller.

— Dar dacă vrem să obținem informațiile pe care le dorim va trebui să acționăm în apropierea sau chiar în interiorul liniilor lui. S-ar putea să fim prinși. Așa că, trebuie să avem pregătită o poveste.

Groves întrebă liniștit :

— Putem să știm și noi care e povestea asta, *sir* ?

— Sigur că puteți, răspunse exasperat Mallory. Continuă pe un ton grav : Nu înțelegeți că într-o misiune ca asta supraviețuirea depinde numai și numai de un singurul lucru — încrederea reciprocă totală ? În momentul în care o să începem să avem secrete unul față de altul, sîntem terminați.

În întunericul adînc din fundul carlingii, Andrea și Miller se priviră și-și zîmbiră, obosit și cinic.

Cînd Mallory ieși din carlingă îndreptîndu-se spre fuzelaj, mîna lui dreaptă atinse ușor umărul lui Miller. După vreo două minute, Miller căscă, se întinse și o

porni agale spre coada avionului. Mallory îl aștepta în partea din spate a fuzelajului. Avea în mână două hîrtii îndoite ; desfăcu una și i-o arătă lui Miller, la lumină unei lanterne. Miller se uită cu atenție la ea, apoi ridică o sprînceană.

— Și cam ce-ar fi asta ?

— E mecanismul de declanșare a unei mine submersibile de 750 de kg. Învață-l pe dinafară.

Miller se uită impasibil la hîrtie, apoi aruncă o privire către cealaltă hîrtie din mîna lui Mallory.

— Și acolo ce ai ?

Mallory îi arată. Era o hartă la scară mare al cărei element central era un lac șerpuit, cu un braț estic foarte scurt, care la rîndul lui se oprea brusc în ceea ce părea a fi un baraj. Dincolo de baraj, riul curgea mai departe prin niște chei șerpuitoare.

— Cum ți se pare ? întrebă Mallory. Arată-i-le pe amîndouă lui Andrea și spune-i să le distrugă.

Mallory îl lăasă pe Miller cufundat în cele două hîrtii și se întoarse în carlingă. Se aplecă peste harta de zbor a lui Groves.

— Sîntem încă în rută ?

— Da, *sir*. Tocmai trecem deasupra extremității sudice a insulei Hvar. Puteți vedea cîteva lumini în față, pe țarm.

Mallory urmări cu privirea degetul lui Groves, localizează cîteva îngrămădiri de luminițe slabe, apoi se apucă de masă, încercînd să-și regăsească echilibrul cînd Wellington-ul începu brusc să urce. Se uită la Reynolds.

— Urcăm acum, *sir*. Încep munții. În vreo jumătate de oră ar trebui să zărim luminile de semnalizare ale partizanilor.

— 33 de minute, spuse Groves. La unu și douăzeci, cu aproximație.

Timp de aproape o jumătate de oră Mallory rămase în carlingă, pe un scaun de pînză cu ramă metalică, fixat în podea, cu privirile ațintite înainte. După cîteva minute, Andrea dispăru și nu se mai întoarse. Miller rămase și el în spate. Groves privea radarul ; Reynolds, pilota: Saunders asculta cu atenție în căștile radioemitorului portabil ; și nimeni nu scotea o vorbă. La unu și cincisprezece minute Mallory se ridică, îl atinse ușor pe Saunders pe umăr, îi spuse să-și strîngă aparatul și se îndreptă spre partea din spate a fuzelajului. Îi găsi acolo pe Andrea și pe un Miller arătînd jalnic, cu cîrlițele parașutelor deja prinse de cablul de ancorare. Andrea deschisese ușa de lansare și tocmai arunca afară bucățele mici de hîrtie care se învîrtejeau în turbion și apoi dispăreau în întuneric. Mallory se înfioră de frigul intens. Andrea zîmbi, îi făcu semn să se apropie de ușa deschisă și arătă în jos, țîpînd în urechea lui Mallory :

— E multă zăpadă acolo jos.

Într-adevăr, era multă zăpadă jos. Mallory înțelese acum de ce Jensen spusese că un avion nu poate ateriza acolo. Terenul era deosebit de accidentat, aproape doar o sucesiune de văi adînci și șerpuitoare și munți cu pereți abrupti. Cam jumătate din zonă era acoperită cu păduri dese de pini ; totul se pierdea sub o pătură groasă de zăpadă. Mallory se retrase la adăpostul relativ al fuzelajului și se uită la ceas.

— Unu și șaispe.

Ca și Andrea, trebui să răcnească.

— Poate că ceasul tău e puțin înainte ? țipă nefericit Miller.

Mallory scutură din cap, Miller făcu la fel. Se auzi o sonerie și Mallory se îndreptă spre carlingă, trecînd pe lângă Saunders care tocmai pleca în spate. Cînd Mallory intră, Reynolds aruncă o privire peste umăr, apoi arătă direct în față. Mallory se aplecă peste umărul lui și privi cu atenție prin parbriz în față și în jos. Dădu aprobator din cap.

Cele trei lumini, în forma unui V prelung, erau încă la cîteva mile în fața lor, dar se vedeau foarte clar. Mallory se întoarse, îl atinse pe Groves pe umăr și-i făcu semn către coada avionului. Groves se ridică și se îndepărtă. Mallory îl întrebă pe Reynolds :

— Unde sînt luminile roșii și verzi de semnalizare a lansării ?

Reynolds i le arătă.

— Aprinde-o pe cea roșie. Cît ține ?

— Treizeci de secunde. Sau pe-aproape.

Mallory se uită din nou afară. Luminile erau la mai puțin de jumătate din distanța la care le văzuse prima oară. Îi spuse lui Reynolds :

— Treci pe pilotul automat. Închide admisia combustibilului.

— Să-nchid... pentru benzina care mai e...

— Închide blestematele alea de rezervoare ! Și du-te în spate. Cinci secunde.

Reynolds făcu așa cum i se spusese. Mallory așteptă, se mai uită o dată la luminile de semnalizare din față, apăsă pe butonul de lumină verde, se ridică și se în-

dreptă repede spre coada avionului. Cînd ajunse la ușa de lansare, chiar și Reynolds, ultimul din ceilalți cinci, dispăruse. Mallory își prinse cîrligul, se apucă cu mîinile de marginea ușii și se aruncă în aspra noapte bosniacă.

Impactul brusc și neplăcut al corzilor parașutei îl făcu să se uite repede în sus : cercul concav al unei parașute deschise era o priveliște liniștitoare. Se uită în jos și văzu altă priveliște la fel de liniștitoare — alte cinci parașute deschise, dintre care două se bălăngăneau frenetic pe cer — la fel ca și a lui. Existau cîteva lucruri, își spuse Mallory, despre care el, Andrea și Miller aveau multe de învățat. Controlarea coborîrii cu parașuta era unul dintre ele.

Se uită în sus și apoi spre est, să vadă dacă mai putea localiza Wellington-ul, dar acesta nu se mai zărea. Deodată, pe cînd privea și asculta, ambele motoare, aproape la unison, tăcură. Trecură cîteva secunde lungi, cînd singurul sunet care se auzea era șuieratul vîntului în urechi, apoi urmă un bubuit metalic puternic cînd bombardierul se prăbuși la pămînt sau se sfărîmă de o creastă de munte nevăzută, undeva în față. Nu se văzu explozia, sau nu o văzu el ; doar bubuitul, apoi o tăcere adîncă. Pentru prima oară în acea noapte apărură luna.

*
* * *

Andrea ateriză greoi pe o suprafață de pămînt denivelată, se rostogoli de două ori, se ridică oarecum cu prudență în picioare, descoperi că e întreg, apăsă pe dispozitivul de strîngere rapidă a parașutei, apoi au-

tomat, instinctiv — Andrea avea un computer intern pentru supraviețuire — făcu o întoarcere de 360°. Dar nici un pericol imediat nu părea să-l amenințe, sau nici unul pe care să-l poată vedea. Andrea privi mai pe îndelete locul unde aterizaseră.

Fuseseră, își spuse el încruntat, teribil de norocoși. Încă vreo sută de metri mai spre sud și și-ar fi petrecut restul nopții — și, din câte se părea, chiar restul războiului — agățați în vârful celor mai înalți pini pe care-i văzuse vreodată. Dar avuseseră norocul de partea lor și aterizaseră într-un luminiș îngust, care mărginea panta abruptă a unui perete de stîncă.

Sau, mai degrabă, toți cu excepția unuia. La vreo cincizeci de metri de locul unde aterizase Andrea, un cot al pădurii pătrundea în luminiș. Ultimul copac din acest cot blocase drumul parașutistului spre pământ. Andrea își ridică sprîncenele într-o expresie de uimire amuzantă și o luă la fugă într-acolo.

Parașutistul ghinionist era agățat de ramura cea mai de jos a pinului. Avea mîinile încurcate în pînză, genunchi îndoiți și călcîiele lipite în poziția corectă de aterizare, cu picioarele la mai puțin de un metru de pământ. Avea ochii strîns închiși. Caporalul Miller părea îngrozitor de nefericit.

Andrea se apropie de el și-l atinse ușor pe umăr. Miller deschise ochii și se uită la Andrea, care-i arăta în jos. Miller îi urmări privirea și-și coborî picioarele, care ajunseră astfel la zece centimetri de pământ. Andrea scoase un cuțit, tăie pînza și Miller își încheie în

sfîrșit călătoria. Își îndreptă tunică, cu o față impasibilă, și ridică din umăr, întrebător. Andrea, cu fața la fel de impasibilă, arătă spre luminiș. Trei din ceilalți patru parașutiști aterizaseră cu bine; al patrulea, Mallory, atingea în acel moment pămîntul.

Două minute mai tîrziu, pe cînd cei șase tocmai se apropiau de cel mai estic semnal luminos de aterizare, un strigăt anunță apariția unui tînăr soldat care venea în fugă către ei dinspre marginea pădurii. Își ridicară puștile și aproape imediat le coborîră: de data asta nu era nevoie să le folosească. Soldatul își țira arma de țeavă și cu mîna cealaltă le făcea niște semne frenetice în semn de salut. Era îmbrăcat în ceva care semăna a uniformă, decolorată și zdrențuită, o combinație de haine de la mai multe armate; părul lung îi flutura pe umeri, ochiul drept era șasiu, iar barba roșcată încilcită. Era evident că le ura bun venit. Repetînd mereu un salut de neînțeles, le strînse mîinile, o dată și încă o dată, cu un rînjet larg care arăta cît de încîntat era.

Treizeci de secunde mai tîrziu i se mai alăturaseră cel puțin o duzină, toți cu barbă, toți îmbrăcați în aceleași uniforme ciudate, fiecare diferită de cealaltă, toți la fel de bucuroși. Apoi, ca la un semnal, tăcură cu toții și se dădură puțin înapoi, pe cînd cel care era în mod evident conducătorul lor apără din marginea pădurii. Nu semăna deloc cu oamenii săi. În primul rînd era ras, și purta o uniformă de campanie britanică, de data asta întreagă. Apoi, nu zîmbea — avea aerul unui om care zîmbește foarte rar, dacă nu chiar niciodată. Și se mai deosebea de ceilalți și prin faptul că era un uriaș înalt de cel puțin 1.90 m, cu o față vulturească, iar la

brîu purta patru cuțite lungi de vînătoare — un exces de armament care la altul ar fi putut arăta nepotrivit, sau chiar comic, dar care, văzut la el, nu te făcea deloc să zîmbești. Avea fața oacheșă și încruntată, iar cînd deschise gura, vorbea într-o engleză înceată și prețioasă, dar corectă.

— Bună seara. Îi privi întrebător. Sint căpitan Drošni.

Mallory făcu un pas înainte.

— Căpitan Mallory.

— Bine ați venit în Iugoslavia, căpitane Mallory — în Iugoslavia partizanilor. Drošni făcu un semn cu capul spre flacăra ce se stinge, cu fața strîmbată în ceea ce putea fi o încercare de zîmbet, dar nu făcu nici un gest de a da mîna cu ei. După cum vedeți, vă așteptam.

— Luminile voastre ne-au fost de mare ajutor, recunosc Mallory.

— Mulțumesc. Drošni își îndreptă privirea spre răsărit, apoi din nou spre Mallory și scutură încet din cap. Păcat de avion.

— Păcat de tot războiul.

Drošni dădu din cap aprobator.

— Veniți. Cartierul nostru general e aproape.

Nu mai spuseră nimic. Drošni, în frunte, intră imediat în pădure. Mallory, în spatele lui, privea intrigat urmele de pași, perfect vizibile acum în lumina puternică a lunii, lăsate de Drošni în zăpada adîncă. Erau, își spuse Mallory, foarte ciudate. Fiecare talpă lăsa trei V-uri, tocul unul. Brațul din dreapta al primului V de pe talpa dreaptă avea o întrerupere. Mallory înregistra inconștient această mică ciudățenie. Nu avea nici un motiv s-o facă, doar că toți Mallory din lumea asta în-

totdeauna observă și înregistrează în minte neobișnuitul. Asta îi ajută să supraviețuiască.

Panta deveni mai abruptă, stratul de zăpadă mai gros, iar lumina palidă a lunii se strecura cu greutate printre ramurile încărcate cu zăpadă ale pinilor. Un vînt ușor bătea dinspre est ; frigul era puternic. Timp de aproape zece minute nimeni nu spuse nimic, apoi se auzi vocea lui Drošni, încet, dar clar, și cu o notă imperativă în apărarea sacadată :

— Stați ! Arăta cu un gest larg în sus. Stați. Ascultați.

Se opri, privi în sus și ascultă cu atenție. Sau cel puțin Mallory și oamenii lui privi în sus și ascultă cu atenție, căci iugoslavii aveau altceva în minte ; rapid, operativ și simultan, fără să li se spună nimic sau să li se ordone printr-un gest, virîră țevile mitralierelor și puștilor în coastele și spatele celor șase parașutiști, cu o forță și o hotărîre absolută care făceau inutile orice alte cuvinte.

Cei șase reacționară așa cum era de așteptat. Reynolds, Groves și Saunders, care erau mai puțin obișnuiți cu schimbările sorții decît cei trei tovarăși mai în vîrstă, avură aceeași combinație de tresărire, de furie și uimire totală. Mallory părea gînditor. Miller ridică amuzat dintr-o sprînceană. Pe fața lui Andrea, cum era de așteptat, nu se citi nimic : era prea ocupat să-și arate reacția obișnuită la violența fizică.

Mîna lui dreaptă, pe care o ridicase imediat către umăr într-un aparent gest de supunere, prinse ca-ntr-o menghină țeava puștii celui din dreapta sa și încercă să i-o smulgă din mînă, în timp ce cotul lui stîng se înfipse cu toată puterea în plexul solar al celui din stînga,

care gemu de durere și se dădu înapoi cîțiva pași, clătîindu-se. Andrea, acum cu ambele mîini pe pușca ce-luialt, o smulse ușor, o ridică și coborî țeava într-o mișcare rapidă și neclară. Soldatul se prăbuși încet, ca sub o imensă greutate. Cel din stînga, furios, încă îndoit de mijloc și strigînd de durere, încerca să-și ridice arma, cînd patul puștii lui Andrea îl lovi în față; scoase un icnet scurt și căzu inconștient la pămînt.

Cele trei secunde cît dură mișcarea lui Andrea fură suficiente ca iugoslavii să-și revină din momentul de stupoare totală. Șase soldați se aruncară asupra lui Andrea, trîntindu-l la pămînt. În lupta furioasă care urmă, Andrea îi doborî pe ceilalți în obișnuitul său stil, dar cînd unul din iugoslavi începu să-l lovească în cap cu țeava unui pistol, Andrea se hotărî să fie înțelept și rămase liniștit. Cu două puști înfipte în spate și cîte două mîini încheștate pe brațe, Andrea fu ridicat în picioare. Doi dintre cei care-l țineau arătau deja storși de putere.

Droșni, cu privirea încruntată, furioasă, se apropie, scoase unul din cuțitele de la brîu și-i apropie vîrfu de gîtul lui Andrea, cu o forță atît de sălbatică încît pielea fu crestată și cîțiva stropi de sînge picurară pe tăișul strălucitor. Pentru o clipă, Droșni păru că-și va băga la loc cuțitul în teacă, apoi ochii i se îndreptară către cele două trupuri care zăceau ghemuite în zăpadă. Făcu un semn cu capul către cel mai apropiat din oamenii săi.

— Ce-i cu ei ?

Un iugoslav tînăr se lăsă în genunchi, se uită întîi la cel lovit cu țeava puștii, îi atinse ușor capul, îl examină

pe cel de-al doilea, apoi se ridică. În lumina palidă fața lui părea nefiresc de albă.

— Josef e mort. Cred că are gîtul rupt. Iar fratele lui — respiră — dar falca pare să fie...

Vocea i se stinse, nesigură.

Droșni își întoarse privirea spre Andrea... Buzele îi dezveliră dinții într-un zîmbet de fiară, și apăsă mai mult pe cuțit.

— Ar *trebui* să te omor acum. Te *voi omorî* mai tîrziu. Băgă cuțitul la loc în teacă, ridică mîinile cu degetele desfăcute spre fața lui Andrea și strigă : Eu însumi. Cu mîinile astea.

— Cu mîinile astea. Încet, cu o privire plină de înțeles, Andrea examinează cele patru perechi de mîini încheștate pe brațele sale, apoi se uită cu dispreț la Droșni și spuse : Curajul dumitale mă îngrozește.

Urmă o tăcere scurtă, incremenită. Cei trei tineri sergenți priveau spectacolul care se desfășura în fața lor cu expresii ce reflectau grade variate de consternare și incredulitate. Mallory și Miller se uitau la el impasibili. Pentru o clipă Droșni păru să nu fi auzit bine, apoi fața i se schimonosi de furie sălbatică și-l lovi pe Andrea peste față cu dosul mîinii. În colțul din dreapta al gurii lui Andrea apăru o șuviță de sînge, dar Andrea rămase nemișcat și fața lui nu exprima nimic.

Ochii lui Droșni se îngustară. Andrea zîmbi scurt. Droșni îl lovi din nou, de data asta cu dosul celeilalte mîini. Efectul fu același, doar că de data asta șuvița de sînge apăru în colțul stîng al gurii. Andrea zîmbi din nou, dar în ochii lui se citea o răceală de mormînt. Droșni se întoarse și se îndepărtă, apoi se opri în fața lui Mallory.

— Chiar ești conducătorul acestor oameni, căpitane Mallory ?

— Da.

— Ești un conducător foarte... *tăcut*, căpitane ?

— Ce pot să spun unui om care-și întoarce armele împotriva prietenilor și aliaților săi ? Mallory se uită la el rece. Vreau să vorbesc cu comandantul vostru, nu cu un nebun.

Fața lui Drošni se întuneacă. Făcu un pas înainte, cu brațul ridicat să lovească. Foarte repede, dar atât de ușor și de calm, încît mișcarea păru înceată, și, ignorînd total cele două țevi de pușcă înfipite în coastele sale, Mallory își ridică Luger-ul și îl îndreptă spre fața lui Drošni. Declieul piedicii de siguranță a Luger-ului se auzi ca o lovitură de ciocan în tăcerea lăsată brusc, nefiresc de adîncă.

Și, într-adevăr, era o tăcere nefiresc de adîncă. Cu excepția unei singure mișcări ușoare — atât de înceată, încît să fie imperceptibilă — și partizanii, și parașutiștii încremeniseră într-un tablou vrednic de friza unui templu ionic. Cei trei sergenți, ca și majoritatea partizanilor, priveau uimiți, fără să le vină să creadă. Cei doi care îl păzeau pe Mallory se uitară întrebători la Drošni. Drošni se uita la Mallory ca la un nebun. Andrea nu se uită la nimeni, în timp ce Miller avea acea privire detașată și dezgustată de tot, pe care numai el putea s-o aibă. Dar Miller fu cel care făcu acea mișcare ușoară, care se încheie cu degetul lui mare oprit pe piedica de siguranță a Schmeisser-ului său. După cîteva secunde luă degetul de pe ea : va veni momentul și pentru Schmeisser-e, dar nu acum.

Drošni își lăsă în jos mîna, într-o ciudată mișcare văzută cu încetinitorul, și se dădu doi pași înapoi. Fața îi era încă întunecată de furie, ochii negri scăpărau cu cruzime, dar acum se stăpînea bine. Spuse :

— Nu știi că trebuie să fim prudenți ? Pînă sîntem siguri de identitatea voastră ?

— De unde să știu ? Mallory făcu un gest cu capul spre Andrea. Data viitoare spune-le oamenilor dumitale să fie atenți cu prietenul meu, ai putea chiar să-i avertizezi să te țină la distanță. El a reacționat în singurul fel pe care-l știe. Și știi de ce.

— O să-mi explici mai tîrziu. Dați-mi armele.

— Nu, spuse Mallory, băgîndu-și la loc Luger-ul în toc.

— Ești nebun ? Vi le pot lua.

— Așa-i, spune calm Mallory. Dar mai întii ar trebui să ne omori, nu ? Și nu cred că ai rămîne prea mult timp căpitan, amice !

Furia din ochii lui Drošni deveni îngîndurare. Dădu un ordin tăios în sirbo-croată și din nou soldații lui îndreptară puștile spre Mallory și cei cinci tovarăși ai săi. Dar nu făcură nici o încercare de a le lua armele. Drošni se întoarse, făcu un gest cu mîna și o porni din nou în sus, prin pădurea în pantă abruptă. Drošni, își spuse Mallory, nu pare a fi genul de om căruia îi place să riște prea mult.

Timp de douăzeci de minute se cățărara cu greu pe povîrnișul alunecos. O voce se auzi strigînd din întuneric și Drošni răspunse fără să se oprească. Trecură pe

lingă două santinele cu puști mitraliere și într-un minut erau la cartierul general al lui Droșni.

Era o tabără militară de dimensiuni destul de reduse — dacă un cerc larg de barăci rudimentare putea fi numit tabără — și se găsea instalată într-una din acele vilcele adânci atât de caracteristice zonei bosniace, după cum avea să afle Mallory. La baza acestei vilcele creșteau două cercuri concentrice de pini mult mai înalți și mai groși decât cei ce puteau fi văzuți în vestul Europei, pini ale căror ramuri groase se împleteau la 25—30 de metri deasupra pământului, formînd o boltă acoperită de zăpadă, atât de deasă și de nepătruns, încît pe pământul bătătorit al taberei nu era nici măcar zăpadă spulberată. Mai mult, același acoperiș împiedica orice rază de lumină să se strecoare în sus; nu exista nici o încercare de camuflaj la ferestrele luminate ale cîtorva barăci, și chiar se vedeau cîteva felinare agățate afară, pentru a lumina tabăra. Droșni se opri și-i spuse lui Mallory:

— Dumneata vii cu mine. Voi ceilalți rămîneți aici.

Îl conduse pe Mallory către ușa celei mai mari barăci a taberei. Andrea, fără să fie rugat, își scoase ranița și se așeză pe ea, apoi ezitînd mai mult sau mai puțin, îl imită și ceilalți. Paznicii lor se uită la ei nesiguri, apoi se reftaseră într-un semicerc neregulat, dar vigilenți. Reynolds se întoarse către Andrea cu o expresie ce dovedea o lipsă totală de admirație și de bunăvoință.

— Ești nebun, se auzi vocea lui Reynolds, într-o șoaptă plină de furie. Puteai să fii omorît. Din cauza ta puteam să fim cu toții omorîți. Ce-i cu tine, te-a-n-gropat vreun obuz, sau ce ai?

Andrea nu răspunse. Își aprinse unul din trabucele lui puturoase și îl privi pe Reynolds gînditor și blind, sau pe cît de blind putea el să arate.

— Nebun e prea frumos spus. Groves era și mai furios decât Reynolds. Sau chiar nu știai că tipul pe care l-ai omorît era un partizan? Chiar nu știi ce înseamnă asta? Chiar nu știi că oamenii ăștia trebuie întotdeauna să fie prudenți?

Fie că știa sau nu, Andrea nu spuse nimic. Trase din trabuc și-și plimbă privirea calmă de la Reynolds la Groves.

— Haideți, spuse Miller pe un ton ce se voia liniștitor. Nici chiar așa. Poate Andrea a fost puțin cam nechibzuit, dar...

— Dumnezeu! spuse aprins Reynolds. Se uită cu disperare la ceilalți doi sergenți. Sîntem la o mie de mile de casă, fără nici un ajutor, cu o șleahță de căzături pe care le mănîncă trîgaciul. Se întoarse spre Miller și-l maimuțări: „Nici chiar așa!”

Pe fața lui Miller apărură o expresie jignită, și se uită în altă parte.

*
*
*

Încăperea era mare și aproape goală. Singura concesie făcută confortului era un foc de pin care trîsnea într-o vatră improvizată. Singurele mobile erau o masă crăpată din lemn de pin, două scaune și o laviță.

Toate acestea Mallory le înregistră în subconștient. Nici măcar nu reacționează cînd îl auzi pe Droșni spunînd „Căpitane Mallory, acesta este comandantul meu!”

Era mult prea ocupat să-l privească uluit pe cel care stătea așezat în spatele mesei.

Omul era scund și îndesat, în jur de 35 de ani. Ridurile adânci din jurul ochilor și al gurii se puteau datoră timpului de afară, sau buneii dispoziții, sau poate amîndurora; căci în acest moment zîmbea ușor. Era îmbrăcat în uniforma de căpitan al armatei germane și purta la gît Crucea de Fier.

CAPITOLUL 4

VINERI

De la 02.00 la 03.30

Căpitanul neamț se lăsă pe spate în scaunul său și își împreună vîrfurile degetelor. Avea aerul că savurează din plin momentul.

— Hauptmann* Neufeld, căpitane Mallory. Se uită la uniforma lui Mallory, în locurile unde ar fi trebuit să fie însemnele gradului. Sau cel puțin așa cred. Ești surprins să mă vezi?

— Sînt încîntat să te cunosc, Hauptmann Neufeld. Uimirea lui Mallory se transformase încet într-un început lung de zîmbet, iar acum scoase un oftat adînc de ușurare. Nici nu-ți poți imagina cît de încîntat. Continuînd să zîmbească, se întoarse spre Drošni, și imediat zîmbetul i se transformă într-o expresie de consternare. Dar cine ești dumneata? Cine e omul ăsta, Hauptmann Neufeld? Pentru numele lui Dumnezeu, cine sînt oamenii ăia de afară? Trebuie să fie... ei trebuie să fie...

Drošni îl întrerupse furios:

— Unul din oamenii lui mi-a omorît un om.

— Ce?

* Hauptmann — căpitan în armata germană de uscat.

Neufeld, al cărui zîmbet dispăruse și el, se ridică brusc, răsturnînd cu zgomot scaunul. Mallory îl ignoră și continuă să se holbeze la Drošni.

— Cine sînteți ? Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ?

Drošni răspunse încet :

— Ni se spune cetnici *.

— Cetnici ? Cetnici ? Ce naiba sînt cetnicii ?

— Iartă-mă, căpitan, dacă zîmbesc ușor neîncrezător. Neufeld își recăpătase cumpătul și chipul lui avea acum un aer impasibil și ciudat de prudent ; numai ochii îi erau atenți.

Ceva foarte neplăcut, își spuse Mallory, s-ar putea întîmpla celor care s-ar înșela și l-ar subaprecia pe Hauptman Neufeld.

— Dumneata ? Șeful unei misiuni speciale în această țară, și nu ai fost suficient de bine instruit ca să știi că cetnicii sînt aliații noștri iugoslavi ?

— Aliați ? Aaaa ! Fața lui Mallory se luminează a înțelegere. Trădători ? Colaboraționiști iugoslavi ? Da ?

Un mormăit de fiară se auzi din gîtlejul lui Drošni, care făcu un pas spre Mallory, cu mîna dreaptă încleștată pe mînerul unui cuțit. Neufeld îl opri cu o comandă lăioasă și o mișcare scurtă și rapidă a mîinii în jos.

— Și ce vrei să spui cu misiunea specială ? întrebă Mallory. Se uită pe rînd la cei doi și apoi zîmbi, pîrînd a înțelege. Oh, într-adevăr sîntem o misiune specială, dar nu așa cum credeți. Sau cel puțin, nu așa cum cred eu că voi credeți.

* Cetnici — trupe naționaliste sîrbe angajate de partea naziștilor.

— Nu ? Tehnica lui Neufeld de ridicare a sprîncelei își spuse Mallory, aproape că se putea măsura cu cea a lui Miller. Atunci de ce crezi că vă așteptam ?

— Dumnezeu știe, răspunse sincer Mallory. Credeam că sînt partizani. Mă tem că de-asta a fost omorît omul lui Drošni.

— De-asta a fost omorît — Neufeld se uită la Mallory cu privirea lui impasibilă și prudentă, își ridică scaunul și se așeză gînditor. Cred că ar fi mai bine să te explici.

Așa cum îi stătea bine unui bărbat care se aventurase peste tot în West End-ul Londrei, Miller obișnuia să folosească la masă un șervet ; și acum folosea într-adevăr unul, vîrit în partea de sus a tunicii, pe cînd stătea pe ranița sa în mijlocul taberei lui Neufeld și mîncă cu un aer dezgustat, dintr-o gamelă, ceva ce semăna vag cu niște gulaș. Cei trei sergenți, așezați alături, priviră pentru cîteva clipe cu uimire spectacolul, apoi își reluară discuția în șoaptă. Andrea, trăgînd din inevitabilul lui trabuc puturos și ignorînd total cele șase santinele atente și neîncrezătoare, se plimba nepăsător prin tabără, otrăvind aerul pe oriunde trecea. Prin aerul înghețat al nopții se auzea clar, în depărtare, cineva cîntînd încet, acompaniat de o chitară.

Pe cînd Andrea își încheia circuitul taberei, Miller ridică privirea și făcu un semn cu capul în direcția muzicii.

— Cine cîntă ?

Andrea ridică din umeri.

— Poate-i la radio.

— Ar trebui să-și cumpere alt radio. Urechea mea...

— Ascultați. Reynolds îi întrerupse cu o șoaptă încordată și insistentă. Am discutat ceva.

Miller se jucă puțin cu șervetul, și apoi spuse blind :

— Nu. Gîndiți-vă la mamele și iubitele îndurerate pe care o să le lăsați în urma voastră.

— Ce vrei să spui ?

— V-a trecut prin cap să o întindem, asta vreau să spun, răspunse Miller. Poate altă dată.

— De ce nu acum ? Groves era îndîrjit. Acum îi putem lua prin surprindere.

— Oare ? Miller oftă. Ce naiv ești ! Uită-te mai bine. Doar nu crezi că Andrea chiar se dă în vînt după sport, nu ?

Cei trei sergenți furișară o privire în jur, apoi se uitară întrebători la Andrea.

— Cinci ferestre întunecate, spuse Andrea. În spațele lor cinci siluete întunecate. Cu cinci mitraliere la fel de întunecate.

Reynolds dădu încet din cap și se uită în altă parte.

— Ei bine ! Neufeld, observă Mallory, avea o mare slăbiciune să-și împreune virful degetelor. Mallory cunoscuse odată un judecător cărui plăceau teribil de mult condamnările la moarte, și care avea exact aceeași

slăbiciune. Povestea pe care mi-o spui, dragul meu, căpitan Mallory, continuă Neufeld, este într-adevăr deosebit de ciudată.

— Exact, recunosc Mallory, Așa ar trebui să fie, nu ? ca să poată explica situația deosebit de ciudată în care ne aflăm în acest moment.

— Adevărat, adevărat. Fără grabă, atent, Neufeld numără pe degete. Pretinzi că timp de cîteva luni ai condus o rețea de contrabandiști cu penicilină și alte medicamente în sudul Italiei. Ca ofițer de legătură al Aliatilor ți-a fost foarte ușor să le obții de la bazele armatei și aviației americane.

— Am avut ceva greutăți spre sfîrșit, recunosc Mallory.

— Ajung și la asta. Mai pretinzi că acele provizii erau trimise Wehrmacht-ului.

— Aș vrea să nu mai folosești cuvîntul „pretinzi“ pe tonul ăsta, spuse iritat Mallory. Întreabă-l pe șeful Serviciului de Contraintformații din Padova al feldmarșalului Kesselring.

— Cu plăcere.

Neufeld puse mîna pe telefon, spuse cîteva cuvinte în germană și așeză la loc receptorul.

Mallory îl întrebă surprins :

— Ai o linie directă cu exteriorul ? Din locul ăsta ?

— Am o linie directă cu o baracă aflată la 50 de metri de aici, unde avem un transmițător foarte puternic. Deci. Mai pretinzi că ați fost prinși, judecați la curtea marțială și așteptați confirmarea sentinței de condamnare la moarte. Da ?

— Dacă sistemul vostru de spionaj din Italia este așa cum se vorbește, o să afli asta mâine, spuse pe un ton sec Mallory.

— Exact, exact. Apoi ați reușit să fugiți, ați omorât paznicii și ați auzit în camera de instructaj cum erau instruiți agenții pentru o misiune în Bosnia. Iși împreună din nou vîrfurile degetelor. Aici s-ar putea să spui adevărul. Ce misiune ziceai că au primit?

— N-am zis nimic. N-am fost foarte atent. Era ceva despre găsirea unor șefi de misiune britanici care se pierduseră, și încercarea de a distruge rețeaua voastră de spionaj. Nu sînt foarte sigur. Aveam lucruri mult mai importante la care să ne gîndim.

— Sînt convins, spuse Neufeld dezgustat. Pielea voastră, de pildă. Ce s-a întîmplat cu galoanele dumitale, căpitane? Baretele de decorații? Nasturii?

— E clar că n-ai trecut niciodată prin curtea marțială, Hauptmann Neufeld.

— Ai fi putut să ți le smulgi singur, spuse cu blîndețe Neufeld.

— Și pe urmă să golească trei sferturi din combustibilul din rezervoare înainte să furăm avionul?

— Rezervoarele erau numai pe sfert pline? Mallory dădu din cap aprobator. Și avionul vostru s-a prăbușit fără să ia foc?

— N-aveam intenția să ne prăbușim, spuse Mallory, începînd să-și piardă răbdarea. Voiam să aterizăm. Dar ne-am trezit fără combustibil — și, cum am aflat acum, în alt loc decît voiam.

Neufeld răspunse absent:

— Ori de cîte ori partizanii aprind lumini de aterizare, aprindem și noi cîteva — în plus, știam că voi

— sau alții — veneau. Fără benzină, ei? Din nou Neufeld vorbi scurt la telefon, apoi se întoarse spre Mallory. Totul este în ordine — dacă e adevărat. Mai rămîne doar de explicat moartea omului căpitanului Droșni.

— Îmi pare rău pentru asta. A fost o greșeală grosolană. Dar cu siguranță că puteți înțelege. Ultimul lucru pe care-l doream era să aterizăm printre voi, să ajungem la voi. Auzisem ce pătesc parașutiștii britanici care aterizează pe teritoriu german.

Din nou Neufeld își uni vîrfurile degetelor.

— Sîntem în stare de război. Continuă.

— Intenția noastră era să aterizăm pe teritoriul partizanilor, să ne strecurăm peste linii și să ne predăm. Cînd oamenii lui Droșni și-au îndreptat armele spre noi am crezut că partizanii erau demult pe urmele noastre, că fuseseră anunțați că am furat avionul. Și pentru noi asta nu putea însemna decît un singur lucru.

— Așteaptă afară. Căpitanul Droșni și cu mine venim imediat.

Mallory ieși. Andrea, Miller și cei trei sergenți stăteau liniștiți pe ranițele lor. Din depărtare se mai auzea sunetul ușor al muzicii. Mallory se opri o clipă să asculte, apoi se îndreptă spre ceilalți. Miller se șterse la gură delicat cu șervetul și ridică privirea spre Mallory.

— Ați avut o discuție agreabilă?

— I-am spus o poveste. Cea despre care am discutat în avion. Se uită la cei trei sergenți. Știe vreunul din voi germana?

Toți trei scutură din cap.

— Bun. Uitați și că știți engleza. Dacă cineva vă întreabă ceva, nu știți nimic.

— Chiar dacă nu mă întreabă, spuse cu amărăciune Reynolds, tot nu știu nimic.

— Cu atât mai bine, spuse Mallory încurajator. Așa nu poți niciodată să spui nimic, nu ?

Se întrerupse și se întoarse pe când Neufeld și Droșni apărură în pragul ușii. Neufeld veni spre ei și spuse :

— Cît așteptăm o confirmare, poate vreți niște mîncare și vin. La fel cum făcuse și Mallory puțin mai devreme, ascultă cu atenție pentru o clipă. Dar mai întii trebuie să-l cunoașteți pe menestrelul nostru.

— Ne vom mulțumi doar cu mîncarea și vinul, spuse Andrea.

— Prioritățile voastre sînt greșite. O să vedeți. Veniți.

Sala de mese — dacă putea fi ridicată la acest rang — se afla cam la patruzeci de metri de acolo. Neufeld deschise ușa unei barăci și văzură ceva improvizat în grabă, două mese șubrede și patru lavițe așezate pe podeaua de pămînt. În fundul încăperii, obișnuitul foc de pin ardea în obișnuita vatră de piatră. Aproape de foc, la capătul celei mai îndepărtate mese, trei oameni — în mod clar, ținînd seama de hainele cu gulerul ridicat și puștile rezemate lingă ei, un fel de santinele ieșite pentru moment din gardă — beau cafea și ascultau cîntecul liniștit al unei siluete așezate pe jos, lingă foc.

Cîntărețul era îmbrăcat într-un hanorac zdrențuit, o pereche de pantaloni și mai zdrențuiți și niște cizme pînă la genunchi căscate la fiecare cusătură. Fața nu i se vedea aproape deloc, cu excepția unui ciuf de păr negru și a unor ochelari mari, întunecați.

Lingă ei, pîrînd să doarmă cu capul pe umărul lui, stătea o fată. Era îmbrăcată într-o manta a armatei britanice, foarte ruptă, cu gulerul ridicat, atât de lungă încît îi acoperea complet picioarele indoite sub ea. Cu părul ei foarte blond, ciufulit, care îi atîrna pe umeri, s-ar fi putut mîndri orice scandinavă, dar pomeții largi, sprîncenele întunecate și genele lungi coborîte peste obraji foarte palizi aparțineau fără nici o îndoială unei slave.

Neufeld traversă încăperea și se opri lingă foc. Se aplecă spre cîntăreț și spuse :

— Petar, vreau să-ți prezint niște prieten.

Petar își puse jos chitara, ridică puțin capul, apoi se întoarse și atinse brațul fetei. Imediat fata înălță capul și ochii ei, ochi mari, întunecați ca funinginea, se deschiseră mari. Avea o privire de animal hăituit. Se uită în jurul ei rătăcită, apoi sări repede în picioare, pîrînd și mai mică din cauza mantalei care-i așungea aproape pînă la glezne, și întinse mîna să-l ajute pe chitarist să se ridice. Pe cînd se ridica, el se împiedică și bîjbîi în gol — era clar că era orb.

— Ea e Maria, spuse Neufeld. Maria, ți-l prezint pe căpitanul Mallory.

— Căpitanul Mallory. Avea vocea blîndă și puțin răgușită ; engleza ei era aproape lipsită de accent. Ești englez, căpitane Mallory ?

Evident, își spuse Mallory, nu era nici momentul și nici locul să se laude cu strămoșii lui din Noua Zeelandă. Zîmbi.

— Da, ceva în genul ăsta.

Maria zîmbi la rîndul ei.

— Întotdeauna am vrut să cunosc un englez.

Făcu un pas înainte, spre mîna întinsă a lui Mallory, i-o dădu la o parte și-i trase o palmă, cu toată puterea, pe obraz.

— Maria! Neufeld se uită surprins la ea. E de partea noastră.

— Englez și trădător? Ridică din nou mîna dar brațul îi fu brusc oprit de strînsoarea lui Andrea. Încercă, în van, să se elibereze, apoi se liniști, și doar ochii întunecați mai străluciră plini de furie. Andrea își duse mîna liberă la obraz și și-l frecă, amintindu-și cu tandrețe.

— Zău dacă nu-mi amintește de Maria mea, spuse el cu admirație, apoi îi zîmbi lui Mallory. Știu să-și folosească mîinile, iugoslavii ăștia.

Mallory își frecă trist obrazul, și se întoarse spre Neufeld.

— Poate că Petar — așa-l cheamă, nu?...

— Nu. Neufeld scutură categoric din cap. Mai tirău. Ha! să mîncăm acum.

Îi conduse spre masa din fundul încăperii, le făcu semn să ia loc, se așează și el și continuă: Regret. A fost vina mea. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— E — ăăă — întreagă? întrebă delicat Miller.

— Un animal sălbatic, așa crezi?

— Pentru unul de casă, ar fi destul de periculos, nu-i așa?

— A absolvit universitatea din Belgrad. Limbi străine. Strălucit, mi s-a spus. La puțin timp după absolvire s-a întors acasă, în munții bosniaci. Și-a găsit părinții și cei doi frați mai mici măcelăriți. Și — ei bine, de atunci e așa.

Mallory se răsuci în scaun și se uită la fată. Privirea ei întunecată și fixă era ațintită, fără să clipească, asupra lui, iar expresia ei era departe de a fi încurajatoare. Mallory se întoarse din nou spre Neufeld.

— Cine a făcut-o? Vreau să spun, povestea cu părinții ei.

— Partizanii, spuse furios Droșni. Blestemat fie sufletul lor întunecat. Părinții Mariei erau de-ai noștri. etnici.

— Și cîntărețul? întrebă Mallory.

— Fratele ei mai mare. Neufeld dădu încet din cap. Orb din naștere. Oriunde merge ea, îl duce de mîna. Ochii lui sînt ea; ea e viața lui.

Rămaseră tăcuți pînă li se aduseră mîncarea și vinul. Dacă o armată n-ar mărșălui decît cu stomacul îndestulat, își spuse Mallory, atunci aceasta n-ar ajunge prea departe; auzise el că partizanii erau aproape disperați în ceea ce privește mîncarea, dar dacă ce primiseră ei acum era o mostră reprezentativă, se părea că nici cetnicii și nemții nu se aflau într-o situație cu mult mai bună. Fără entuziasm, luă puțin cu lingura — ar fi fost imposibil să folosească furculița — din tocana cenușie, o fiertură în care niște urme vagi de ceea ce semăna a carne pluteau stinghere într-un sos lung nedefinit, se uită la Andrea și se miră de curajul gastro-nomic cu care aproape golise farfuria. Miller își întoarse privirea de la farfuria lui și sorbi delicat din vinul roșu și aspru. Cei trei sergenți nu se uitaseră încă la mîncare: erau prea ocupați s-o privească pe fata de lîngă foc. Neufeld le văzu interesul și zîmbi.

— Sînt de acord, domnilor, că n-am văzut niciodată o fată mai frumoasă, și Dumnezeu știe cum ar arăta

dacă s-ar și spăla. Dar nu e pentru dumneavoastră, domnilor. Nu e pentru nimeni. E deja măritată. Se uită la fețele întrebătoare și scutură din cap. Nu cu un bărbat. Cu un ideal — dacă puteți considera moartea un ideal. Moartea partizanilor.

— Încântător, murmură Miller.

Nu se mai auzi nici un comentariu, căci nu era nici unul de făcut. Mincară în tăcerea spartă doar de cîntecul ușor, care venea dinspre foc; vocea era destul de melodioasă, dar chitara era jalnic dezacordată. Andreea își împinse farfuria goală, se uită iritat la cîntărețul orb și se întoarse către Neufeld.

— Ce cîntă ?

— Un vechi cîntec de iubire bosniac, așa mi s-a spus. Foarte vechi și foarte trist. Și voi aveți așa ceva în engleză. Pocni din degete. Da, asta-i „Fata pe care-am lăsat-o acasă.“

— Spune-i să cînte altceva, murmură Andreea. Neufeld se uită la el surprins, apoi întoarse capul spre un sergent neamț care tocmai intrase și se aplecă să-i șoptească ceva la ureche. Neufeld dădu aprobator din cap și sergentul ieși.

— Deci așa. Neufeld era gînditor. Un raport radio de la patrula care a găsit avionul vostru. Rezervoarele erau într-adevăr goale. Nu cred că mai trebuie să așteptăm confirmarea de la Padova, nu, căpitane Mallory ?

— Nu înțeleg.

— Nu contează. Spune-mi, ai auzit vreodată de un general Vukalović ?

— Generalul care ?

— Vukalović.

— Nu-i de-al nostru, spuse Miller categoric. Nu cu un nume ca ăsta.

— Cred că sînteți singurii din Iugoslavia care nu au auzit de el. Toată lumea îl știe : partizani, cetnici, nemți, bulgari, toți. E unul din eroii lor naționali.

— Dă-mi, te rog, vinul, îl întrerupse Andreea.

— Mai bine-ai fi atent, spuse Neufeld tăios. Vukalović comandă o divizie de infanterie a partizanilor, prinsă de aproape trei luni într-un cot al riului Neretva. La fel ca și cei pe care-i conduce, Vukalović e nebun. Nu au adăposturi. Au arme puține, au rămas aproape fără muniții și în curînd vor muri de foame. Uniformele lor sînt în zdrențe. Sînt terminați..

— Atunci de ce nu ies de acolo ? întrebă Mallory.

— Imposibil să iasă. Malurile abrupte ale Neretvei îi opresc spre est. Către nord și vest sînt munți de netrecut. Singura posibilitate ar fi către sud, peste podul de pe Neretva. Iar acolo așteaptă două divizii blindate de-ale noastre.

— Nu există defilee ? întrebă Mallory. Trecători prin munți ?

— Două. Barate de eele mai bune trupe de asalt ale noastre.

— Atunci de ce nu renunță ? întrebă rezonabil Mallory. Nu le-a spus nimeni care sînt regulile războiului ?

— Sînt nebuni, ascultă-mă pe mine, spuse Neufeld. Nebuni de legat.

Exact în acel moment, Vukalovič și partizanii săi dovedeau altor nemți cât de mare era gradul lor de nebunie.

Defileul de Vest era îngust, întortocheat, plin de bolovani, cu pereți drepti și reprezenta singura trecătoare prin munții înalți care închideau Capacana Zenica la est. De trei luni de zile, unități de infanterie germane — la care recent se adăugase un număr tot mai mare de unități de vânători de munte foarte bine pregătite — încercaseră să forțeze ieșirea; de trei luni de zile erau respinse sîngeros. Dar nemții nu renunțau, iar în această noapte deosebit de friguroasă, în care luna licărea din cînd în cînd și ninge ușor și intermitent, încercau din nou.

Nemții porniră atacul cu acea pricepere rece și economie de mișcări născute dintr-o experiență îndelungată și dură. Înaintau prin defileu în trei linii, destul de egale și înțelept eșalonate. Combinația dintre halatele lor albe de camuflaj, folosirea fiecărui loc de adăpost și înaintarea scurtă și rapidă în momentele cînd luna era acoperită de nori făceau să fie imposibil de văzut. Sigur că nu era prea greu să-i localizezi; duceau cu ei muniții pentru pistoalele și puștile mitralieră, iar fulgerările ce țîșneau pe țevile acestora erau aproape continue. Aproape la fel de neîntrerupte, dar la o oarecare distanță în spatele lor, detunăturile surde și seci ale pieselor de artilerie de munte indicau barajul artileriei care se strecura precedîndu-i pe nemți pe panta bolovănoasă a defileului îngust.

Partizanii iugoslavi așteptau la intrarea în defileu, la adăpostul unui parapet de bolovani, pietre îngrămădite în grabă și trunchiuri de copaci doborîți de focul artileriei germane. Deși zăpada era groasă și vîntul ce bătea dinspre răsărit tăios, foarte puțini partizani purtau mantale. Erau îmbrăcați într-o uluitoare varietate de uniforme, care aparținuseră în trecut membrilor armatelor britanice, nemțești, italiene, bulgare și iugoslave. Singurul element comun era o stea roșie cusută în partea dreaptă a bonetelor lor. Majoritatea uniformelor erau subțiri și rupte, și nu le ofereau prea mult adăpost împotriva frigului pătrunzător, așa că aproape tot timpul tremurau. Un număr foarte mare dintre ei erau răniți: picioare în atele, brațe în eșarfe și capete bandajate. Dar trăsătura comună a acestei adunături de apărători erau fețele lor slabe și vîlăguită, fețe pe care, alături de liniile adînc săpate de foame, se puteau vedea calmul și hotărîrea de neclintit a unor oameni care nu mai au nimic de pierdut.

În mijlocul grupului de apărători, la adăpostul trunchiului gros al unui din puținii pini care mai rămăseseră în picioare, se aflau doi bărbați. Fața adînc brăzdată — iar acum și mai epuizată —, sub părul argintiu, a generalului Vukalovič era de neconfundat. Dar ochii întunecați străluciră la fel de puternic ca întotdeauna cînd se aplecă în față să ia o țigară și să și-o aprindă de la ofițerul care era alături de el în adăpost, un bărbat oacheș, cu nasul coroiat, al cărui păr negru era pe jumătate acoperit cu un bandaj pătat de sînge.

— Sigur că sîntem nebuni, dragul meu Stefan. Și dămneata ești nebun — altfel ai fi plecat de aici acum multe săptămîni. Sîntem cu toții nebuni. Nu știi?

— Știu asta. Maiorul Stefan își trecu dosul mîinii peste obrazul neras de o săptămînă. Aterizarea dumneavoastră cu parașuta, acum o oră. Și aia a fost o nebunie. Ei bine, dumneavoastră...

Se întrerupse cînd o pușcă se descărcă la doar un metru depărtare și se apropie de un tînăr slab ce nu părea să aibă mai mult de 17 ani, și care se uita cu atenție către obscuritatea albă a defileului prin cătarea unei Lee-Enfield.

— L-ai nimerit ?

Băiatul se răsuci și ridică privirea. Un copil, își spuse disperat Vukalovič, doar un copil — ar fi trebuit să fie încă la școală.

— Nu sînt sigur, domnule, răspunse băiatul.

— Cite gloanțe mai ai ? Numără-le.

— N-am nevoie să le mai număr. Șapte.

— Nu trage pînă nu ești sigur. Stefan se întoarse la Vukalovič. Dumnezeu mi-e martor, domnule, ați fost cît pe aci să cădeți în mîinile nemților.

— Ar fi fost mai rău fără parașută, spuse blind Vukalovič.

— Atît de puțin timp. Stefan își lovi palma cu celălalt pumn strîns. Atît de puțin timp ne-a mai rămas. A fost o nebunie să vă întoarceți. Ei au mai multă nevoie de dumneavoastră...

Se întrerupse brusc, ascultă o fracțiune de secundă, se aruncă spre Vukalovič și-l trînti la pămînt pe cînd un proiectil de aruncător fisii prin aer, se înfipse printre pietre la jumătate de metru depărtare și explodă. În apropiere un om țipă în agonie. Un al doilea proiectil ateriză, apoi al treilea și al patrulea, toate pe o rază de mai puțin de zece metri.

— Au găsit bătaia, blestemații !

Stefan se ridică în picioare și se uită cu atenție spre defileu. Cîteva lungi secunde nu văzu nimic, căci o fișie de nori întunecase luna. Apoi luna apăru și putu să vadă limpede dușmanul. Probabil că datorită unui semnal bine stabilit, nu mai încercau să se adăpostească ; acum o porniseră drept în sus pe pantă cu toată energia de care erau capabili, cu puștile și mitralierele în mînă — și cînd luna ieși din nou, apăsă pe trăgaci. Stefan se aruncă la adăpostul unui bolovan.

— Acum ! strigă el. Acum.

Prima rafală inegală a partizanilor dură doar cîteva secunde, apoi o umbră neagră se lăsă peste vale. Focul încetă.

— Continuați să trageți, strigă Vukalovič. Nu vă opriți. Se apropie. Trase o rafală din pistolul lui mitralieră, apoi îi spuse lui Stefan : Știu ce vor, amicii noștri de-acolo.

— Ar trebui să știe. Stefan pregăti un mănunchi de grenade și îl aruncă în vale. Doar le-am oferit un antrenament serios.

Luna apăru din nou. Prima linie de soldați nemți ajunsese la vreo douăzeci și cinci de metri de parapet. Ambele tabere își trimiseră grenade de mînă, în bătăie directă. Cîteva soldați germani căzură, dar veniră alții și se aruncară asupra parapetului. Situația deveni confuză. Ici și colo se lupta îndirjit corp la corp. Oamenii strigau unul la altul, se înjurau, se omorau. Dar parapetul rezista. Brusc, nori grei întunecați se rostogoliră în fața lunii, bezna se revărsă peste defileu și, încet, totul se liniști. În depărtare, bubuitul artileriei și a focurilor

de aruncătoare scăzu pînă la un zgomot înfundat, apoi se stinse.

— O cursă ? spuse încet Vukalović către Stefan. Crezi că or să mă vină ?

— Nu în noaptea asta. Stefan era categoric. Sînt curajoși, dar...

— Dar nu nebuni ?

— Dar nu nebuni.

Fața lui Stefan era plină de sînge de la o rană care i se deschisese, dar zîmbea. Se ridică și se întoarse cînd un sergent solid se apropie de el și schiță un salut.

— Au plecat, domnule. De data asta am pierdut șapte oameni, și paisprezece sînt răniți.

— Postați pichete la două sute de metri mai jos, spuse Stefan. Se întoarse către Vukalović. Ați auzit, domnule ? Șapte morți, paisprezece răniți.

— Cîți au mai rămas ?

— Două sute. Poate două sute cinci.

— Din patru sute. Gura lui Vukalović tremură. Doamne Dumnezeule, din patru sute !

— Din care șaiszeci sînt răniți.

— Cel puțin îi poți duce la spital acum.

— Nu mai există spital, spuse Stefan abătut. N-am avut timp să vă spun. A fost bombardat azi-dimineață. Amîndoi doctorii omoriți. Toate medicamentele — bum ! Pur și simplu.

— Toate ? Toate distruse ? Vukalović tăcu o clipă. O să vă trimit altele de la cartierul general. Răniții care sînt în stare să meargă se pot duce singuri pînă acolo.

— Răniții nu vor să plece, domnule. Nu mai vor.

Vukalović dădu din cap, în semn că înțelege, și continuă :

— Muniții ?

— Pentru două zile. Trei, dacă sîntem atenți cu ele.

— Șaiszeci de răniți. Vukalović scutură din cap, parcă fără să-i vină să creadă. Fără nici o îngrijire medicală. Munițiile aproape terminate. Fără mîncare. Fără adăpost. Și nu vor să plece. Și ei sînt nebuni ?

— Da, domnule.

— Cobor la rîu. Mă duc la cartierul general, la colonelul Lazlo.

— Da, domnule. Stefan zîmbea ușor. Mă îndoiesc că mintea lui e mai întregă decît a mea.

— Nu cred că e, spuse Vukalović.

Stefan salută și se întoarse, ștergîndu-și sîngele de pe față, făcu cîțiva pași scurți și nesiguri, apoi înge-nunchie lingă un om grav rănit. Vukalović se uită după el cu o față albă, fără expresie, clătînînd ușor din cap ; apoi se întoarse și el și se îndepărtă.

*
*
*

Mallory termină de mîncat și-și aprinse o țigară.

— Și deci ce-o să se întîmple cu partizanii ăia din Capcana Zenica, cum îi spuneți voi ?

— O să spargă încercuirea, spuse Neufeld. Sau cel puțin o să încerce.

— Dar chiar dumneata ai spus că e imposibil.

— Nimic nu e imposibil de încercat pentru partizanii ăia nebuni. Aș vrea, spuse mohorît Neufeld, să ducem un război normal împotriva unor oameni normali, ca britanicii sau americanii. Oricum, avem informații — informații sigure — că o încercare de ieșire din încercuire e iminentă. Problema e că sînt acele două de-

filee — ar putea chiar să încerce forțarea podului de pe Neretva — și nu știm unde o să fie breșa...

— Foarte interesant. Andrea se uită cu o mutră acră spre muzicantul orb care continua să murmure același vechi cîntec de dragoste bosniac. Acum putem să dormim puțin ?

— Mă tem că nu în noaptea asta. Neufeld schimbă un zîmbet cu Drošni. Voi o să aflați pentru noi unde o să fie breșa.

— Noi ? Miller își goli paharul și se întinse după sticlă. Contagioasă nebunia asta.

Neufeld păru să nu-l audă.

— Tabăra partizanilor e cam la zece kilometri de aici. O să vă prezentați acolo ca o misiune britanică serioasă care s-a rătăcit. Apoi, după ce le aflați planul, le spuneți că vă duceți la cartierul lor general de la Dvar ; cea ce evident nu faceți, ci vă întoarceți aici. Ce poate fi mai simplu de-atît ?

— Miller are dreptate, spuse Mallory plin de convingere. Chiar că sînteți nebuni.

— Încep să cred că se vorbește prea mult de nebunia asta. Neufeld zîmbi. Poate că ați prefera să fiți dați de căpitanul Drošni pe mîna oămenilor lui. Vă asigur că sînt foarte triști pentru — ăăă — camaradul lor mort.

— Nu poți să ne faci una ca asta ! Fața lui Mallory se strîmbă de furie. Partizanii or să primească un mesaj radio despre noi. Mai devreme sau mai tîrziu. Și atunci — ei bine, știi ce se va întîmpla atunci. Nu poți să ne ceri așa ceva.

— Pot s-o cer. Neufeld se uită fără entuziasm la Mallory și cei cinci tovarăși ai lui. Întîmplător nu mă

dau în vînt după traficanții de droguri și contrabandis-tii de medicamente.

— Nu cred că opinia dumitale va însemna prea mult în anumite cercuri, spuse Mallory.

— Adică ?

— Șefului Serviciului de Contrainformații al lui Kesselring n-o să-i placă deloc asta.

— Dacă nu vă întoarceți, n-o să afle niciodată. Dacă vă întorceți — Neufeld zîmbi și-și duse mîna la Crucea de Fier de la gît — o să-mi dea probabil o frunză de stejar* la asta.

— Fermecător tip, nu ? spuse Miller, fără a se adresa cuiva în mod special.

— Haideți. Neufeld se ridică de la masă. Petar !

Cîntărețul orb dădu din cap, își atîrnă chitara de umăr și se ridică în picioare, o dată cu sora lui.

— Ce-i asta ? întrebă Mallory.

— Călăuze.

— Aștia doi ?

— Ei bine, spuse Neufeld rezonabil, nu prea puteți ajunge singuri acolo, nu ? Petar și sora lui — adică, sora lui — cunosc Bosnia mai bine ca vulpile.

— Dar partizanii... începu Mallory, însă Neufeld îl întrerupse.

— Nu cunoști Bosnia. Aștia doi colindă pe unde vor și nimeni nu-i alungă. Bosniacii cred — și Dumnezeu mi-e martor că au motive suficiente — că sînt blestemați și că-i pot deochia. Asta e o țară de superstiții, căpitane Mallory.

— Dar... dar cum o să știe ei unde să ne ducă ?

* La decorația Crucea de Fier se acordau gradații suplimentare : „frunza de stejar“, „cu spadă“, „cu spadă și diamante“.

— O să știe. Neufeld dădu din cap către Drošni, care-i vorbi repede Mariei în sirbo-croată, apoi ea la rîndul ei îi spuse ceva lui Petar, care scoase niște sunete ciudate din gît.

— Ce limbă stranie, remarcă Miller.

— Are un defect de vorbire, spuse scurt Neufeld. Așa s-a născut. Poate cînta, dar nu și vorbi — s-a mai auzit așa ceva. Te mai miri că oamenii cred că sînt bleștemați? Se întoarse spre Mallory. Așteaptă afară cu oamenii dumitale.

Mallory dădu din cap și le făcu celorlalți semn să-l urmeze. Neufeld, observă el, începu imediat o discuție scurtă, cu voce joasă cu Drošni, care dădu din cap, îl chemă pe unul din cetnicii săi și-i dădu o însărcinare. Ajuns afară, Mallory se îndepărtă puțin de ceilalți cu Andrea și-i murmură ceva la ureche, ceva ce numai el putu să audă, iar Andrea, aproape imperceptibil, dădu aprobator din cap.

Neufeld și Drošni ieșiră din baracă, urmați de Maria care îl ducea pe Petar de mînă. Pe cînd se apropiau de grupul lui Mallory, Andrea se îndreptă degajat spre ei, fumînd eternul trabuc urît mirositor. Se postă în fața unui Neufeld nedumerit și-i suflă arogant fumul în nas.

— Nu cred că mă omor prea tare după dumneata, *Hauptmann* Neufeld, îl anunță Andrea. Și nici după cuțitarul ăsta.

Fața lui Neufeld se întunecă imediat și se crispă de furie. Dar se stăpîni repede și spuse în silă :

— Părerea dumitale despre mine nu mă interesează. Făcu un semn cu capul spre Drošni. Dar nu-i sta în cale căpitanului Drošni, amice. E bosniac, și e mîndru. Și e cel mai bun din Balcani cînd e vorba de cuțite.

— Cel mai bun ! Andrea izbucni într-un hohot imens de rîs și-i suflă lui Drošni fum în față. Un tocilar de comedie.

Pentru o clipă Drošni rămase impietrit de uimire. Apoi dinții i se dezveliră într-un rînjit care l-ar fi umplut de mîndrie pe orice lup bosniac ; smulse de la brîu un cuțit cu virful curbat și se aruncă asupra lui Andrea, cu lama strălucitoare arcuită periculos în sus, dar Andrea, a cărui prudență era întrecută doar de viteza extraordinară cu care își putea mișca trupul masiv, nu mai era acolo cînd cuțitul sosi. Dar mîna lui era. Ea prinse încheietura mîinii lui Drošni pe cînd cuțitul fulgeră în sus, și aproape imediat cei doi bărbați masivi se prăbușiră greoi la pămînt, rostogolindu-se în zăpadă pe cînd luptau să pună mîna pe cuțit.

Atît de neașteptată, atît de incredibilă viteza cu care lupta pornise din senin, încît pentru cîteva secunde nimeni nu se mișcă. Cei trei tineri sergenți, Neufeld și cetnicii aveau întipărite pe fețe o imensă uimire. Mallory, care stătea în spatele fetei ce se uita cu ochi mari la luptă, își freca gînditor bărbia, în timp ce Miller, scuturînd delicat fumul din țigară, privea scena cu un fel de interes plictisit.

Aproape în aceeași clipă Reynolds, Groves și doi cetnici se aruncară asupra celor doi aflați pe jos și încercă să-i despartă. Abia cînd Saunders și Neufeld veniră în ajutorul lor, reușiră. Drošni și Andrea fură trași în picioare, primul cu fața schimomosită de furie și cu ură în privire, cel de-al doilea continuînd calm să-și fumeze trabucul pe care-l culsesese de jos după ce fuseseră despărțiți.

— Ești nebun ! îi spuse Reynolds furios lui Andrea. Ești un psihopat nenorocit. Din cauza ta or să ne omoare pe toți.

— Asta nu m-ar surprinde deloc, spuse gînditor Neufeld. Haideți. Să terminăm cu prostiile astea.

Pe cînd îi conducea către ieșirea din tabără, li se alătură un grup de șase cetnici, al căror conducător părea să fie tînărul cu barba roșcată, încilcîtă și privirea șase, primul cetnic care-i întîmpinase după aterizare.

— Cine sînt și de ce au venit ? îl întrebă Mallory pe Neufeld. Nu merg cu noi.

— Escortă, explică Neufeld. Doar pe primii șapte kilometri.

— Escortă ? Ce să facem cu escorta ? Din partea voastră nu-i nici o primejdie, și nici, așa cum spuneai, din partea partizanilor iugoslavi.

— Nu ne facem probleme pentru voi, spuse Neufeld sec. Ne interesează mașina care o să vă ducă o bună parte din drum pînă acolo. Mașinile sînt foarte puține și foarte prețioase prin părțile astea ale Bosniei — și sînt multe patrulare ale partizanilor pe aici.

Douăzeci de minute mai tîrziu, într-o noapte acum fără lună și cu ninsoare, ajunseră pe un șleau, ceva mai lat decît o potecă, șerpuind prin fundul unei văi împădurite. Acolo îi aștepta una din cele mai ciudate invenții pe patru roți pe care Mallory sau tovarășii săi le mai văzuseră vreodată, un camion incredibil de vechi și bușit, care, la prima vedere, după norii groși de fum care ieșeau din el, părea să fi luat foc. De fapt, era un camion gazogen de dinainte de război, un model odinioară comun în Balcani. Miller privi tîmit camionul învîluit în fum și se întoarse spre Neufeld.

— Dumneata numești asta mașină ?

— Spune-i cum vrei. Doar dacă nu preferi să mergi pe jos.

— Zece kilometri ? O să-mi încerc norocul cu asfixierea.

Miller urcă în camion, urmat de ceilalți, pînă ce jos rămaseră doar Neufeld și Droșni.

— Vă aștept înapoi pînă la prînz, spuse Neufeld.

— Dacă mai venim înapoi, răspunse Mallory. Dacă a ajuns la ei vreun mesaj radio...

— Fără risc nu se poate, spuse indiferent Neufeld.

Zăngănind și tremurînd din toate încheieturile și scoțînd nori groși de fum și aburi, totul însoțit de tusea și ochii înroșiți ai celor din partea din spate, acoperită cu prelată, camionul se smuci nesigur și o porni încet prin fundul văii, lăsîndu-i locului pe Neufeld și Droșni privind în urma lor. Neufeld clătină din cap.

— Ce omuleți deștepți...

— Niște omuleți foarte deștepți, aprobă Droșni. Dar îl vreau pe ăla mare, căpitane.

Neufeld îl bătu ușor pe umăr.

— O să fie al tău, prietene. Ei bine, nu se mai vîd. E timpul să pleci.

Droșni dădu din cap și fluieră ascuțit printre degete. Se auzi bîzîitul îndepărtat al unui motor care pornește și, curînd, un Fiat vechi apăru din spatele unui pîlc de pini, se apropie pe zăpada bătătorită a drumului, cu lanțurile zăngănind puternic, și se opri lingă cei doi bărbați. Droșni urcă lingă șofer și Fiatul o porni pe urmele camionului.

CAPITOLUL 5

VINERI

De la 03.30 la 05.00

Pentru cei paisprezece oameni înghesuiți pe băncile laterale înguste, sub prelata întinsă pe cercurile de fier, călătoria cu greu putea fi numită plăcută. Nu existau perne pe bănci, așa cum păreau să nu existe nici arcuiri la camion, iar prelata ruptă și prost întinsă lăsa să intre, în proporții egale, aerul înghețat al nopții și fumul care îi înțepa la ochi. Cel puțin, își spuse Mallory, asta îi ajută destul de mult să rămână treji.

Andrea stătea exact în fața lui, aparent nepăsător la atmosfera sufocantă din camion, fapt puțin surprinzător, căci fumul pătrunzător și usturător al camionului nici nu se putea compara cu cel care se răspîndea de la trabucul negru aflat între dinții lui Andrea. Andrea privi alene în față și întinși ochii lui Mallory. Mallory dădu o dată din cap, o mișcare imperceptibilă care n-ar fi fost remarcată nici de cea mai suspicioasă privire. Andrea își coborî privirea pînă ce rămase cu ochii ațintiți asupra miinii drepte a lui Mallory, așezată neglijent pe genunchi. Mallory se rezemă de oblon și oftă, în timp ce mîna lui alunecă ușor pînă ce degetul mare rămase îndreptat direct către podea. An-

drea scoase alt nor vezuvian de fum înțepător și-și îndreptă indiferent privirea în altă parte.

Camionul învăluit în fum zăngăni și scîrțîi prin fundul văii cîțiva kilometri, apoi coti la stînga, pe un drum și mai îngust și începu să urce. După nici două minute Fiatul din spatele lui, cu Droșni așezat impasibil lingă șofer, coti și el.

Panta era acum abruptă și pinioanele transmisiei scrișneau și patinau atît de tare pe suprafața înghețată a drumului, încît vechiul camion ajunsese să meargă aproape la pas. În camion Andrea și Mallory erau atenți ca întotdeauna, dar Miller și cei trei sergenți păreau să moțăie, deși era greu de spus dacă din cauza oboselii sau a unui început de asfixiere. Maria și Petar, mîna în mîna, păreau să doarmă. Cetnicii, dimpotrivă, erau treji de-a binelea și pentru prima oară demonstrau că găurile și rupturile din prelată nu erau întimplătoare; cei șase oameni ai lui Droșni erau acum cu un genunchi pe bănci și cu țevile pistoalelor lor mitralieră scoase pe deschizăturile din prelată. Era clar că acum camionul se afla pe teritoriul partizanilor sau, cel puțin, în ceea ce părea a fi „țara nimănui” pe acel pămînt sălbatic și accidentat.

Cetnicul aflat cel mai aproape de cabină își trase brusc fața dintr-o deschizătură în prelată și bătu cu patul puștii în cabină. Camionul gîfii și se opri în sfîrșit, cetnicul cu barbă roșcată sări jos, se uită rapid în jur după semne de ambuscadă, apoi le făcu celorlalți semne să coboare, iar gesturile grăbite și repetate ale mîinii arătau clar că nu ținea în mod deosebit să zăbovească prin acele locuri mai mult decît era strict necesar. Unul cîte unul, Mallory și tovarășii săi săriră

pe zăpada înghețată. Reynolds îl ajută pe cîntărețul orb să coboare, apoi întinse o mînă către Maria care tocmai se cățara peste oblonul camionului. Fără nici un cuvînt, ea îi dădu violent mîna la o parte și sări sprintenă jos; Reynolds se uită lung la ea, uimit și jignit. Camionul, observă Mallory, se oprise în pădure, lîngă un mic luminiș. Dînd înapoi și ambalînd, apoi scoțînd nori de fum mai groși decît pînă acum, folosi luminișul ca să întoarcă într-un timp foarte scurt, și se îndepărtă, zăngănind, în jos pe potecă, cu o viteză mult mai mare decît cea de la urcare. Cetnicii îi priveau impasibili din spatele camionului și nu făcură nici un gest de bun rămas.

Maria îl luă pe Petar de mînă, se uită rece la Mallory, făcu un scurt semn cu capul și începu să urce pe o potecă foarte îngustă care pornea în zigzag din drum. Mallory ridică din umeri și o porni în spatele ei, urmat de cei trei sergenți. Pentru cîteva clipe Andrea și Miller rămaseră pe loc, uitîndu-se gînditori la cotitura după care tocmai dispăruse camionul. Apoi o porniră după ceilalți, discutînd în șoaptă.

*
* *

"Vechiul camion gazogen nu-și păstră mult timp viteza. La mai puțin de patru sute de metri după cotitura care îi ascundea privirii lui Mallory și a tovarășilor săi, frînă. Doi cetnici, conducătorul cu barbă roșcată al escortei și altul cu barbă neagră, săriră peste oblon și se strecurară la adăpostul pădurii. Camionul

se îndepărtă din nou, zăngănind și lăsînd în urmă, în aerul înghețat al nopții, o coloană groasă de fum.

*
* *

Un kilometru mai jos, pe șleau, avea loc o scenă aproape identică. Fiatul derapă ușor și se opri. Droșni se strecură afară din mașină și dispăru printre pini. Fiatul întoarse repede și se îndepărtă.

Poteca ce urca pe panta împădurită era foarte îngustă și șerpuitoare; zăpada nu mai era bătătorită, ci moale și adîncă, anevoioasă la mers. Luna dispăruse acum, ninsoarea pe care vîntul de est o trimitea în rafale în obraji devenea din ce în ce mai deasă, iar frigul era intens. Din loc în loc cărarea se bifurca, dar Maria, aflată în frunte împreună cu fratele ei, nu ezita niciodată: știa, sau părea să știe exact pe unde trebuia să meargă. De cîteva ori alunecă în zăpada adîncă, o dată atît de rău încît îl trase și pe fratele ei după ea. Cînd mai căzu o dată, Reynolds se apropie de ea și o luă de braț s-o ajute. Ea îl lovi sălbatic și-și smulse brațul. Reynolds se uită la ea cu surprindere, apoi se întoarse spre Mallory.

— Ce dracu-i cu ea — nu voiam decît s-o ajut...
— Las-o în pace, spuse Mallory. Și tu ești unul dintre ei.

— Sînt unul dintre...
— Porți uniforma britanică. Asta-i tot ce înțelege biata copilă. Las-o în pace.

Reynolds clătină din cap fără să înțeleagă. Își po-trivi mai bine ranița pe umăr, privi în urmă, dădu s-o

pornească mai departe, apoi se uită din nou în spate. Îl apucă pe Mallory de braț și-i arată ceva.

Andrea căzuse deja la treizeci de metri în spatele lor. Tras în jos de raniță și de Schmeisser și de povara anilor săi, se chinuia în mod evident să urce și rămânea din ce în ce mai în urmă. La un gest și un ordin al lui Mallory, restul grupului se opri, se întoarse și se uită prin perdeaua de zăpadă care cădea în rafale, așteptându-l pe Andrea să-i ajungă. Andrea începuse să se poticnească aproape amețit și se apucă de coaste, în partea dreaptă, ca și cum l-ar fi durut. Reynolds se uită la Groves, amândoi la Saunders, și toți trei clătinară încet din cap. Andrea îi ajunse și un spasm de durere îi schimonosi pentru o clipă fața.

— Îmi pare rău. Vocea îi era răgușită și gîfîia. Îmi revin imediat.

Saunders ezită, apoi se apropie de Andrea. Zîmbi ca și cînd și-ar fi cerut scuze, apoi întinse mîna spre raniță și Schmeisser-ul lui Andrea.

— Hai, tăticle. Dă-le încoace.

Pentru o fracțiune de secundă o tresărire de furie, mai mult închipuită decît văzută, trecu peste fața lui Andrea, apoi scutură umerii și-și scoase ranița și i-l întinse cu un aer sfîrșit. Saunders o luă și schiță un gest spre Schmeisser.

— Mulțumesc. Andrea zîmbi trist. Dar fără el m-aș simți pierdut.

Își reluară nesiguri urcușul, întorcînd mereu capul să vadă cum merge Andrea. Îndoielile le erau întemeiate. Treizeci de secunde mai tîrziu, Andrea se opri, cu ochii strînși și aproape îndoit de durere. Cu răsuflarea tăiată, le spuse :

— Trebuie să mă opresc puțin... Duceți-vă. Vă ajung din urmă.

Plin de grijă, Miller spuse :

— Rămîn cu tine.

— N-am nevoie să rămînă nimeni cu mine, răspunse ursuz Andrea. Pot să-mi port și singur de grijă.

Miller nu spuse nimic. Se uită la Mallory și făcu un semn cu capul în sus, spre pantă. Mallory dădu scurt din cap și făcu un gest către față. Fără tragere de inimă o porniră, lăsîndu-i pe Andrea și Miller în spate. De două ori Reynolds întoarse capul, cu o expresie de îngrijorare amestecată cu exasperare, apoi ridică din umeri și continuă să urce, aplecat de spate.

Andrea, încruntat și ținîndu-se de coaste, rămase îndoit de spate pînă ce ultimul din cei ce urcau dispăru după o cotitură, apoi se îndreptă fără nici un efort, ridică în aer un deget umezit în gură, văzu că vîntul bătea în susul potecii, scoase un trabuc, îl aprinse și trase din el adînc și, evident, satisfăcut. Însănătoșirea lui era într-adevăr uimitoare, dar nu păru să-l uimească pe Miller, care zîmbi și dădu din cap către pantă, în jos. Andrea zîmbi și el și-l invită cu un gest politicoș s-o ia înainte.

Treizeci de metri mai jos, pe potecă, într-un loc care le permitea o vizibilitate perfectă asupra a o sută de metri mai jos, se adăpostiră în spatele unui pin uriaș. Timp de două minute stătura acolo, uitîndu-se cu atenție în vale și ascultînd concentrați, apoi brusc Andrea dădu din cap, se aplcă și-și așeză cu grijă trabucul pe un petec de pămînt uscat aflat în spatele pinului.

Nici un cuvînt nu fu schimbat între ei ; nu era nevoie. Miller se tîrî în fața pinului, vizibilă din vale,

și se întinse cu grijă în zăpada adincă, cu miinile și picioarele larg desfăcute, cu fața, aparent lipsită de viață, întoarsă în sus, spre ninsoarea care se pogora. În spatele pinului, Andrea își întoarse Schmeisser-ul și-l apucă de țeavă, scoase un cuțit din haină și-l fixă la centiron. Cei doi rămaseră nemișcați, ca și cum ar fi murit acolo și ar fi înghețat în lungă și aspră iarnă iugoslavă.

Poate pentru că trupul lui întins era cufundat atât de mult în zăpada moale încât aceasta aproape îl ascundea privirii, Miller îi văzu venind pe cei doi cetnici cu mult timp înainte ca ei să-l vadă. La început nu erau decât două forme neclare și vag fantomatice, căpătînd treptat contur printre fulgii de zăpadă; pe cînd se apropiau, îi recunoscu: erau conducătorul escortei și unul din oamenii săi.

Cetnicii erau la mai puțin de treizeci de metri cînd îl zăriră pe Miller. Se opriră, priviră lung, rămaseră nemișcați cel puțin cinci secunde, se uitară unul la altul, își scoaseră pistoalele-mitralieră și o rupseră la fugă, împiedicîndu-se în zăpadă. Miller închise ochii. Nu mai avea nevoie să se uite, urechile îi spuneau tot ce voia să știe: zgomotul din ce în ce mai apropiat al zăpezii care trosnea sub picioare, brusca încetare a zgomotului, răsuflarea grea a omului aplecat deasupra lui.

Miller așteptă pînă ce simți răsuflarea celui alt chiar în față, apoi deschise ochii. Privirea lui o întâlni pe cea a cetnicului cu barbă roșcată. Brațele întinse în zăpadă se arcuiră în sus, și apoi se apropiară, cu degetele puternice încheștate adînc în gîtlejul omului speriat de deasupra lui.

Schmisser-ul lui Andrea își încheiase mișcarea de rotație cînd el apărură fără zgomot din spatele pinului. Cetnicul cu barbă neagră tocmai se îndrepta în ajutorul prietenului său, cînd îl zări pe Andrea cu coada ochiului și-și ridică în sus ambele brațe, să se apere. Două fire de paie l-ar fi ajutat tot atît. Andrea se strîmbă la șocul fizic puternic al loviturii, dădu drumul Schmeisser-ului, își scoase cuțitul și se aruncă asupra celui alt cetnic, care încă se mai zbătea disperat în strînsoarea lui Miller.

Miller se ridică în picioare, uitîndu-se împreună cu Andrea la cei doi morți. Miller îl privi intrigat pe cel cu barbă roșcată, apoi se aplecă brusc, apucă de barbă și trase. Barba rămase în mîna lui, și văzu o față rasă, cu o cicatrice care pornea dintr-un colț al gurii către bărbie.

Andrea și Miller schimbă o privire gînditoare, dar nici unul nu făcu nici un comentariu. Îi tîrîră pe cei doi în afara potecii, la adăpostul unor tufișuri. Andrea luă o creangă uscată și mătură urmele de tirire din zăpadă și cele rămase după lupta de lîngă pin; știa că într-o oră și urmele crengii vor dispărea sub un strat proaspăt de zăpadă. Își luă trabucul și azvîrli creanga departe în pădure. Fără să mai arunce o privire în spate, cei doi începură să urce repede dealul.

Dacă ar fi aruncat acea privire în spate, s-ar fi putut să zărească o față ascunsă în spatele unui trunchi de copac, mai jos, în vale. Droșni ajunsese la cotul potecii chiar în momentul în care Andrea termina de măturat zăpada și arunca creanga; care era sensul acestei mișcări Droșni nu-și putea da seama.

Așteptă pînă ce Andrea și Miller dispărură din vedere, mai așteptă alte două minute pentru orice

eventualitate, apoi urcă grăbit pe potecă, cu o expresie oscilând între nedumerire și suspiciune pe fața lui oacheșă de tîlhar. Ajunse la pinul unde cei doi cetnici fuseseră atacați, se învîrti repede în jurul lui, apoi urmă semnele ștersăturilor care se îndreptau către pădure, nedumerirea de pe fața lui devenind mai întii suspiciune, apoi deplină certitudine.

Desfăcu tufișurile și se uită la cei doi cetnici care zăceau pe jumătate îngropați într-o groapă plină de zăpadă, două grămezi ciudate, fără formă, așa cum numai moartea poate construi. După citeva clipe se îndreptă de spate, se întoarse și se uită în sus, în direcția în care dispăruseră Andrea și Miller, iar fața lui nu era prea plăcută la vedere.

Andrea și Miller merse: repede. Fă cînd se apropiu de una din zenumăratele cotituri ale potecii, auziră în față sunetul ușor al unei chitare, în mod ciudat înăbușit de ninsoare. Andrea încetini pasul, aruncă trabucul, se aplecă în față și se apucă cu mîna de coaste. Cu grijă, Miller îl luă de braț.

Grupul celorlalți era acum vizibil, la mai puțin de treizeci de metri în față lor. Și ei mergeau încet: adîncimea zăpezii și panta tot mai abruptă făceau imposibilă orice mișcare mai rapidă. Reynolds se uită în urmă — Reynolds pierdea mult timp uitîndu-se în spate, peste umăr, părea să fie într-o stare de încordare temătoare —, îi zări pe Andrea și Miller și-l strigă pe Mallory, care îi opri pe ceilalți și așteptară ca Miller și Andrea să-i ajungă. Mallory se uită îngrijorat la Andrea.

— E mai rău ?

— Cît mai avem de mers ? întrebă răgușit Andrea.

— Trebuie să mai fie doar vreun kilometru.

Andrea nu spuse nimic, ci stătu acolo, respirînd greu, cu privirea chinuită a unui om bolnav care se gîndește la perspectiva unui alt kilometru de urcuș prin zăpadă adîncă. Saunders, deja cu două ranite în spinare, se apropie timid de Andrea, și îndrăzni :

— Ți-ar fi mai ușor, știi, dacă...

— Știu. Andrea zîmbi chinuit, își scoase Schmeisser-ul agățat de umăr și i-l dădu lui Saunders

— Mulțumesc, fiule.

Petar continua să atingă ușor corzile chitarei, un sunet nespus de straniu în acea pădure de pini întunecată și fantomatică. Miller se uită la el și-l întrebă pe Mallory :

— De ce cîntă în timp ce mergem ?

— Parola lui Petar, cred.

— Cum a zis Neufeld ? Nimeni nu se atinge de cîntărețul nostru cetnic ?

— Cam așa ceva.

O porniră în sus pe potecă. Mallory îi lăsă pe ceilalți s-o ia înainte, pînă ce el și Andrea încheiară coloana. Mallory se uită indiferent la Andrea și fața lui exprima doar o ușoară îngrijorare pentru starea prietenului său. Andrea îi prinse privirea și dădu din cap imperceptibil. Mallory se uită în altă parte.

Cincisprezece minute mai tîrziu erau somați să se oprească de către trei oameni, care apărură brusc, nu se știe de unde, toți trei cu pistoalele-mitralieră ; o surpriză atît de totală încît nici măcar Andrea n-ar fi putut face nimic, chiar dacă ar fi avut arma la el. Reynolds se uită repede la Mallory, care zîmbi și clătină din cap.

— E-n regulă. Partizani — uită-te la steaua roșie de pe bonete. Doar un post de pază la unul din principalele drumuri.

Se dovedi că avea dreptate. Maria spuse ceva unuia din soldați, care ascultă, dădu din cap și o porni în sus pe potecă, făcându-le semn să-l urmeze. Ceilalți doi partizani rămaseră în spate, și amândoi se înclină cînd Petar atinse din nou, ușor, strunele chitarei. Neufeld, își spuse Mallory, n-a exagerat deloc cînd a vorbit de respectul temător pe care toți îl aveau pentru cîntărețul orb și sora lui.

Peste alte zece minute erau în tabăra partizanilor, o tabără în mod ciudat similară ca înfățișare și alegere a poziției cu cea a *Hauptmann*-ului Neufeld: același cerc de barăci rudimentare așezate în aceeași *jamba* — depresiune —, cu aceiași pini masivi înălțîndu-se deasupra lor. Soldatul vorbi cu Maria și ea se întoarse cu răceală spre Mallory, disprețul care i se citea pe față arătînd foarte clar cît de silă îi era să vorbească cu el.

— Trebuie să mergem la baraca pentru oaspeți. Trebuie să te prezinți la comandant. O să-ți arate soldatul.

Soldatul dădu din cap, confirmînd cuvintele fetei. Mallory îl urmă, traversînd tabăra, către o baracă destul de mare și de luminată. Soldatul ciocăni, deschise ușa și-i făcu semn lui Mallory să intre, apoi îl urmă și el.

Comandantul era un bărbat înalt, slab și oacheș, cu aceea față acvilină, aristocratică atît de des întîlnită prin-

tre muntenii bosniaci. Veni în întîmpinarea lui Mallory cu mîna întinsă și zîmbi.

— Maior Broznic, la ordinul dumitale. E tîrziu, foarte tîrziu, dar cum vezi, sintem încă treji. Deși trebuie să recunosc că vă așteptam mai devreme.

— Nu înțeleg.

— Nu înțelegi? Ești cu adevărat căpitanul Mallory, nu?

— N-am auzit de el.

Mallory rămase uitîndu-se fix la Broznic, apoi aruncă o scurtă privire într-o parte, către soldat, apoi se uită din nou la Broznic. Broznic se încruntă o clipă, apoi se luminează la față. Îi spuse cîteva cuvinte soldatului, care se întoarse și ieși. Mallory întinse mîna.

— Căpitan Mallory, la ordinul dumneavoastră. Regret, domnule, dar trebuia neapărat să discutăm între patru ochi.

— N-ai încredere în nimeni? Nici măcar în tabăra mea?

— În nimeni.

— Nici măcar în oamenii dumitale?

— N-am încredere că nu pot face greșeli. N-am încredere că eu nu pot face greșeli. N-am încredere că dumneavoastră nu puteți face greșeli.

— Poftim? privirea lui Broznic era la fel de rece ca și vocea sa.

— V-au dispărut cumva doi oameni, unul cu păr roșcat, celălalt brunet, cel roșcat șasiu și cu o cicatrice de la gură la bărbie?

Broznic se apropie mai mult.

— Ce știi despre oamenii ăștia?

— Da ? Adică, îi cunoașteți ?

Broznic dădu din cap și spuse încet :

— Au dispărut în misiune. Luna trecută.

— Le-ați găsit trupurile ?

— Nu.

— Nici nu aveți ce găsi. Au dezertat — s-au dus la cetnici.

— Dar ei erau cetnici — convertiți la cauza noastră.

— Au fost reconvertiți. Ne-au urmărit în noaptea asta. Din ordinul căpitanului Drosni. I-am omorât.

— I-ai... omorât ?

— Gîndiți-vă, domnule, spuse Mallory obosit. Dacă ar fi ajuns aici — ceea ce fără îndoială și intenționau să facă, la un interval prudent de timp după sosirea noastră — noi nu i-am fi recunoscut și voi i-ați fi primit bucuroși, ca prizonieri fugiți. Ei ar fi raportat fiecare mișcare a noastră. Chiar dacă i-am fi recunoscut după ce ajungeau aici și am fi făcut ceva în sensul ăsta, s-ar putea să fie alți cetnici aici care să raporteze șefilor lor că i-am omorât pe cîinii lor de pază. Așa că ne-am descotorosit de ei în liniște, fără zgomot, într-un loc îndepărtat, și apoi i-am ascuns.

— Nu există cetnici printre oamenii mei, căpitane Mallory.

— Un fermier, spuse Mallory, trebuie să fie foarte iscusit ca să vadă două mere stricate în virful lăzii și să fie sigur că dedesubt nu mai e nici unul. Nu riști. Deloc. Niciodată. Mallory zîmbi, pentru ca vorbele sale să nu pară supărătoare, și continuă repede : și acum, cîteva informații pe care *Hauptmann* Neufeld le vrea.

A spune că baraca pentru oaspeți nu merita un titlu atît de pompos ar fi fost mult prea puțin. Ca adăpost pentru niște vite de care nu-ți prea pasă, ar fi putut fi doar acceptabil ; ca adăpost peste noapte pentru oameni, era vizibil lipsită de ceea ce societățile noastre europene decadente consideră a fi un minimum de prime necesități pentru un trai civilizat. Chiar și spartanii Greciei antice ar fi zis că ce-i mult nu-i sănătos. O masă șubredă, o laviță, un foc aproape stins, și-n rest, numai podea de pămînt bătătorit. Nu prea era la înălțimea unui cămin departe de casă.

În baracă erau șase oameni, trei în picioare, unul așezat, doi întinși pe pămîntul gloduros. Petar, de data asta fără sora lui, stătea pe jos, strîngînd chitara tăcută în mîini, uitîndu-se, fără să vadă, în tăciunii care se stingeau. Andrea, întins într-un sac de dormit, într-o aparentă lene plină de voluptate, pufăia liniștit din ceea ce, judecînd după privirile chinuite aruncate foarte des în direcția lui, părea a fi un trabuc mai înșuportabil decît de obicei. Miller, și el întins, citea dintr-un volum subțirel de poezii. Reynolds și Groves, neputînd să doarmă, stăteau în picioare, cufundați în gînduri, lângă fereastra întunecată, uitîndu-se distrați afară, la tabăra slab luminată. Se întoarseră cînd Saunders scoase radioemițătorul din cutia sa și se îndreptă spre ușă.

Cu amărăciune în glas, Saunders spuse :

— Somn ușor !

— Somn ușor ? Reynolds înălță o sprînceană. Unde te duci ?

— Baraca stației radio. Mesaj către Termoli. Nu vă stricați somnul dulce cit transmit eu.

Saunders plecă. Groves se duse la masă, se așeză, și-și culcă obosit capul pe brațe. Reynolds rămase la fereastră, îl privi pe Saunders străbătând centrul taberei și intrând într-o baracă întunecată. Curînd la fereastră apărură o lumină, semn că Saunders aprinsese o lampă.

Privirea lui Reynolds fu atrasă de apariția bruscă a unui dreptunghi de lumină. Ușa de la baraca maiorului Broznic se deschisese și Mallory rămase pentru o clipă în prag, ținînd în mînă ceva ce părea să fie o foaie de hîrtie. Apoi ușa se închise și Mallory se îndreptă spre baraca stației radio.

Deodată Reynolds rămase nemișcat, foarte atent. Mallory făcuse mai puțin de zece pași cînd o siluetă întunecată se desprinse din umbra și mai întunecată a unei bărci și i se opri în față. Automat, mîna lui Reynolds coborî spre Luger-ul de la centiron, apoi se retrase încet. Indiferent ce semnificație avea această întîlnire, Mallory nu era în pericol căci Reynolds știa că Maria nu era înarmată. Și fără nici o îndoială, Maria era cea care părea să discute prietenește cu Mallory.

Uluît, Reynolds își lipi fața de geam. Timp de aproape două minute se uită cu uimire la surprinzătorul spectacol al fetei care îl pîlmuiuse pe Mallory cu atîta furie, care nu pierduse nici un prilej să-și arate o animizitate vecină cu ura, și care acum vorbea cu el nu numai plină de însuflețire, dar și foarte prietenește. Atît de totală era nedumerirea lui Reynolds la această inexplicabilă răsturnare a situației, încît mintea lui intră într-o stare de transă, ca de vrajă, care se rupse

brusc cînd îl văzu pe Mallory petrecînd într-un gest liniștitor un braț pe după umerii ei și mîngîind-o într-un fel care putea să fie de alinare sau plină de afecțiune, sau și una și alta, dar care în nici un caz nu trezi vreun resentiment din partea fetei. Asta era și mai inexplicabil; dar singura semnificație pe care o putea avea era una absolut sinistră. Reynolds se răsuci și-i făcu un semn insistent lui Groves să vină repede la fereastră. Groves se ridică imediat, se apropie de geam și se uită afară, dar acum Maria nu mai era acolo; Mallory era singur, îndreptîndu-se spre baraca stației radio, cu hîrtia în mînă. Groves se uită întrebător la Reynolds.

— Erau împreună, șopti Reynolds. Mallory și Maria. I-am văzut. Vorbeau.

— Ce? Ești sigur?

— Dumnezeu mi-e martor. I-am văzut, omule! Chiar își pusese brațul... Pleacă de la fereastră — vine Maria.

Fără grabă, ca să nu dea naștere la vreun comentariu din partea lui Andrea sau Miller, se întoarseră și se îndreptară alene spre masă și se așezară. Cîteva secunde mai tîrziu, Maria intră și, fără să se uite la nimeni sau să scoată vreun cuvînt, se duse spre foc, se așeză lîngă Petar și-l luă de mînă. După un minut apărură și Mallory și se așeză pe o saltea de paie lîngă Andrea, care-și scoase trabucul și-l privi ușor întrebător. Mallory se uită încet în jur să vadă dacă cineva e atent la el, apoi dădu din cap. Andrea își reluă contemplarea trabucului.

Reynolds se uită nesigur spre Groves, apoi îi spuse lui Mallory:

— N-ar trebui să punem o santinelă, sir?

— O santinelă ? Mallory era amuzat. De ce ? Asta e o tabără de partizani, sergent. Înțelege, prietene. Și, așa cum ai văzut, au propriile lor santinele, perfecte.

— Nu poți ști...

— Eu știu. Culcă-te.

Reynolds continuă cu încăpăținare :

— Saunders e singur acolo. Nu-mi place...

— Codifică și transmite un scurt mesaj din partea mea. Cîteva minute, atît.

— Dar...

— Taci odată, spuse Andrea. N-ai auzit ce-a zis căpitanul ?

Acum Reynolds era foarte supărat și neliniștit, o neliniște care să văzu în iritarea lui bruscă și ostilă.

— Să tac ? De ce trebuie să tac ? Nu primesc ordine de la tine. Și dacă tot ne spunem unul altuia ce să facem, ai putea să-ți stingi blestematul ăla de trabuc impuțit.

Miller își ridică plictisit privirea de pe cartea cu poezii.

— Sînt de acord cu tine pentru blestematul ăla de trabuc. Dar nu uita că vorbești cu un colonel.

Miller se întoarse la cartea sa. Cîteva secunde Reynolds și Groves rămaseră cu gura căscată, uitîndu-se unul la altul, apoi Reynolds se ridică și-l privi pe Andrea.

— Îmi pare foarte rău, *sir*. Eu... nu mi-am dat seama...

Andrea îi făcu semn să tacă, cu un gest leneș plin de generozitate, și-și îndreptă din nou atenția spre trabuc. Minutele se scurseră în tăcere. Maria, în fața focului, își pusese capul pe umărul lui Petar și sătea ne-

mișcată ; părea să doarmă. Miller clătină din cap, plin de admirație pentru ceea ce părea să fie una din cele mai ezoterice manifestări ale muzei poeziei, apoi închise fără tragere de inimă cartea și se băgă în sacul de dormit. Andrea își stinse trabucul și făcu același lucru. Mallory părea să fie deja adormit. Groves se întinse pe jos, iar Reynolds, aplecat peste masă, își puse capul pe brațe. Timp de cinci minute, poate și mai mult, Reynolds rămase așa, moțîind neliniștit, apoi ridică capul, se îndreptă brusc, se uită la ceas, se apropie de Mallory și îl scutură ușor de umăr. Mallory se mișcă.

— Douăzeci de minute, spuse insistent Reynolds. Douăzeci de minute și Saunders încă nu s-a întors.

— Bun, deci au trecut douăzeci de minute, spuse calm Mallory. Atît poate să dureze pînă ce stabilește contactul, și cu mult mai puțin pînă să transmită mesajul.

— Da, *sir*. Permiteți să verific, *sir* ?

Mallory dădu din cap obosit și închise ochii. Reynolds își luă Schmeisser-ul, ieși din baracă și închise ușa în urma lui. Trase piedica de siguranță și traversă în fugă tabăra.

Lumina era încă aprinsă în baraca stației radio. Reynolds încercă să vadă ceva prin geam, dar gerul acelei nopți aspre îl făcuse total opac. Reynolds se apropie de ușă. Era ușor întredeschisă. Reynolds puse degetul pe trăgaci și deschise ușa în felul în care comandourile erau învățate să deschidă ușile — cu o lovitură puternică a piciorului drept.

În baraca stației radio nu era nimeni, adică nimeni care i-ar fi putut face vreun rău. Încet, Reynolds lăsă

în jos pușca și intră cu un pas șovăitor, aproape ca în transă, și chipul său nu exprima decât șocul.

Saunders era aplecat, într-un gest obosit, peste masa unde se afla radioemițătorul, cu capul căzut pe ea într-un unghi nefiresc, cu brațele atârându-i moi spre pământ. Între omoplați se zărea minierul unui cuțit. Aproape subconștient Reynolds văzu că nu exista nici o urmă de sînge: moartea fusese instantanee. Radioemițătorul zăcea pe jos, o masă sfîrtecă de fire răsucite, distrusă definitiv. Încet, fără să știe de ce o face, întinse mîna și atinse umărul mortului. Saunders păru să se miște, obrazul îl alunecă pe masă, și se rostogoli pe o parte, căzînd greoi peste rămășițele zdrobite ale aparatului. Reynolds se aplecă peste el. Piele acum pergamentoasă, cenușie, acolo unde fusese un obraz ars de soare, ochi din care pierise lumina, care păzeau inutil o minte ce nu mai exista. Reynolds înjură scurt, amar, se îndreptă de spate și ieși alergînd.

În barca pentru oaspeți toată lumea dormea, sau părea să doarmă. Reynolds se îndreptă spre Mallory, se lăsă într-un genunchi și-l scutură brutal de umăr. Mallory se mișcă, deschise ochii obosiți și se ridică într-un cot. Îi aruncă lui Reynolds o privire întrebătoare, agasată.

— Printre prieteni, așa ați spus! Vocea lui Reynolds era joasă, rea, aproape un șuierat. În siguranță, așa ați spus. Saunders o să fie în regulă, așa ați spus. Știați asta, așa ați spus. Știați al dracului de bine!

Mallory nu răspunse nimic. Se ridică repede în capul oaselor pe salteaua de paie, și somnul îi dispăruse din ochi.

— Saunders? întrebă el.

— Cred că ar fi mai bine să veniți cu mine, spuse Reynolds.

Cei doi ieșiră în tăcere din baracă, traversară tabăra pustie și, în tăcere, intrară în baraca stației radio. Mallory se opri lângă ușă. Timp de două secunde, care însă lui Reynolds îi părură mult mai mult, Mallory rămase cu privirea ațintită asupra mortului și radioemițătorului distrus, cu ochii întunecați, cu o față lipsită de expresie. Reynolds luă expresia feței lui, sau mai degrabă lipsa de expresie, drept altceva, și brusc nu-și mai putut stăpîni furia reținută pînă atunci.

— Ei bine, aveți de gînd să faceți dracului ceva, în loc să stați aici toată noaptea?

— Orice ciine are voie să muște o dată, spuse blind Mallory. Dar să nu-mi mai vorbești niciodată așa. De pildă, ce să fac?

— Ce să faceți? Reynolds se străduia cu greu să se stăpînească. Să-l găsiți pe amicul care a făcut asta.

— Să-l găsim va fi foarte greu. Mallory rămase o clipă pe gînduri. Chiar imposibil, aș spune. Dacă uci-gașul e din tabăra asta, atunci deja s-a ascuns în tabără. Dacă a venit din afară, acum e deja la o milă depărtare de aici, și se îndepărtează de noi cu fiecare secundă. Du-te și terezește-i pe Andrea și Miller și Groves și spune-le să vină aici. Apoi du-te și spune-i maiorului Broznic ce s-a întîmplat.

— O să le spun ce s-a întîmplat, spuse cu amărăciune Reynolds. Și o să le mai spun că asta nu s-ar fi întîmplat niciodată dacă m-ați fi ascultat. Dar nu, n-ați vrut să mă ascultați, nu-i așa?

— Bun, deci dumneata ni avut dreptate și eu am greșit. Acum fă ce ți-am spus.

Reynolds ezită, gata să izbucnească revoltat. Furia care i se citea pe față alterna între suspiciune și dorința de nesupunere. Apoi ceva ciudat în expresia feței lui Mallory făcu să se incline balanța spre înțelepciune și supunere, drept care dădu din cap, ursuz, se întoarse și plecă.

Mallory așteaptă pînă ce Reynolds dădu colțul bărcii, își scoase lanterna și începu, fără prea mari speranțe, să cerceteze zăpada bătătorită din fața ușii. Dar se opri aproape imediat, se aplecă și apropié lanterna de pămînt.

Era într-adevăr o porțiune foarte mică dintr-o urmă de pas, numai partea din față a tălpii drepte. Desenul arăta două V-uri, cel din față cu o întrerupere vizibilă. Mallory, mișcîndu-se mai iute acum, urma direcția indicată de urmă și mai găsi alte două, slabe, dar vizibile, înainte ca zăpada înghețată să dispară și să fie înlocuită cu pămîntul înghețat din centrul taberei, un pămînt atît de tare încît pe el nu se putea imprima nici o urmă. Mallory se întoarse, ștergînd cu grijă cu virful bocancului cele trei urme, și ajunse la baraca stației radio cu cîteva secunde înainte ca Reynolds, Andrea, Miller și Groves să intre. Maiorul Broznic și cîțiva oameni de-ai săi apărură și ei în scurt timp.

Căutară în interiorul bărcii, în speranța unui indiciu privind identitatea ucigașului, dar nu existau indicii. Centimetru cu centimetru cercetară zăpada bătătorită din jurul bărcii, cu același rezultat. După ce șaiszeci sau șaptezeci de partizani somnoroși li se alăturară, cercetară toate bărcile și pădurea din jurul taberei. Dar nici tabăra, nici pădurea din jur nu le dezvăluiră vreun secret.

— Cred că ne putem opri, spuse în cele din urmă Mallory. A șters-o de mult.

— Așa se pare, fu de acord maiorul Broznic. Era foarte amărit și furios că așa ceva se putuse întîmpla în tabăra lui. Ar trebui să dublăm santinelele pentru restul nopții.

— Nu e nevoie, spuse Mallory. Prietenul nostru n-o să se mai întoarcă.

— Nu e nevoie, îl imită furios Reynolds. Nu fusese nevoie nici pentru bietul Saunders, așa ați spus. Și unde-i Saunders acum? Doarme liniștit în patul lui? Pe dracu doarme! Nu e nevoie...

Andrea murmură ceva amenințător și făcu un pas către Reynolds, dar Mallory făcu un gest scurt liniștitor cu mîna dreaptă.

— Evident, faceți cum vreți, domnule, spuse el. Îmi pare rău că noi sîntem de vină pentru noaptea albă a dumneavoastră și a oamenilor dumneavoastră. Ne vedem dimineață. Zimbi strîmb Care nu e prea departe.

Se întoarse să plece, și-l găsi în calea lui pe sergentul Groves, un Groves a cărui față, de obicei veselă, reflecta acum aceeași ostilitate crispată a lui Reynolds.

— Deci a șters-o, nu? S-a dus la dracu! Și cu asta am terminat, nu?

Mallory se uită la el îngîndurat.

— Ei bine, nu. N-aș prea spune asta. Curînd. O să-i găsim.

— Curînd? Poate chiar înainte să moară de bătrînețe?

Andrea se uită la Mallory.

— Douăzeci și patru de ore?

— Mai puțin.

Andrea dădu din cap, și el și Mallory se întoarseră și se îndepărtară către baraca pentru oaspeți. Reynolds, Groves, și Miller în spatele lor, îi priviră îndepărtându-se, apoi se uitară unul la altul, încruntați și încă furioși.

— Nu sînt ei o pereche inimoasă ? Complet distruși pentru bietul Saunders. Groves clătină din cap. Nici nu le pasă. Pur și simplu nu le pasă.

— Ei, n-aș spune asta, răspunse încet Miller. *Nu pare să le pese. Nu-i deloc totuna.*

— Fețe de piatră, murmură Reynolds. Nici măcar n-au spus că le pare rău că Saunders a fost omorît.

— Ei bine, spuse cu răbdare Miller, vă voi spune o banalitate, dar oameni diferiți reacționează diferit. Bun, deci durerea și furia sînt reacția normală în situații ca asta ; dar dacă Mallory și Andrea ar fi pierdut timp reacționînd așa la tot ce li s-a întîmplat lor în viață, de mult nu i-ar mai fi ținut balamalele. Și-atunci nu mai reacționează așa. Ei acționează. Așa cum or să acționeze și cu ucigașul prietenului vostru. Poate că n-ați înțeles, dar tocmai ați auzit o sentință de moarte.

— De unde știi tu ? întrebă nesigur Reynolds. Făcu un gest cu capul în direcția lui Andrea și Mallory care tocmai intrau în baracă. Și de unde au știut ei ? Adică, fără să vorbească.

— Telepatie.

— Ce-i aia — „telepatie“ ?

— Ar dura prea mult să-ți explic, spuse obosit Miller. Întrebă-mă dimineată.

CAPITOLUL 6

VINERI

De la 08.00 la 10.00

Încununînd virfurile brazilor înalți, ramurile dese împletite, încărcate cu zăpadă, formau o boltă impenetrabilă prin care tabăra maiorului Broznic, îngheșuită în adîncul *jambet*, nu reușea să zărească decît vag cerul de deasupra. Chiar și într-o zi de vară, în plină amiază, jos nu era decît un revărsat de zori pal ; într-o dimineată ca aceasta, la o oră după răsăritul soarelui, cînd zăpada se cernea ușor dintr-un cer cenușiu, era doar atîta lumină cît să fie ceva mai mult decît o noapte înstelată. În interiorul barăcii-popotă, unde Mallory și grupul său își luau micul dejun cu maiorul Broznic, era foarte întuneric, bezna fiindă mărită mai degrabă decît micșorată de cele două opaițe fumegînde, care reprezentau singura sursă primitivă de lumină.

Atmosfera sumbră era întunecată și mai mult de comportarea și expresia celor așezați în jurul mesei. Mînceau într-o tăcere mohorită, cu capul în jos, neuitîndu-se decît rareori unul la altul ; evenimentele din noaptea trecută îi afectaseră în mod evident pe toți, dar cel mai mult sufereau Reynolds și Groves, pe ale căror fețe se citea clar șocul produs de moartea lui Saunders. Ei doi nu se atinseseră de mîncare.

Pentru ca atmosfera de tăcută disperare să fie deplină, era clar că rezervele pe care le aveau în legătură cu calitatea mesei de dimineață a partizanilor erau profunde și greu de îndepărtat. Servită de două tinere *partizanka* — membre ale armatei mareșalului Tito — ea consta din *polenta* — un fel de mâncare foarte puțin apetisant, făcut din mălai, și din *raki*, o băutură iugoslavă foarte tare. Miller luă câteva linguri din mâncare cu o lipsă vădită de entuziasm.

— Ei bine, rosti el, fără să se adreseze nimănui în mod special, aş putea spune că e o schimbare.

— Asta-i tot ce avem, spuse Broznic, cerindu-și parcă scuze. Puse jos lingura și împinse farfuria din fața lui. Și nici măcar asta nu pot să măninc. Nu în dimineața asta. Fiecare intrare în *jamba* este păzită, și totuși azi-noapte un criminal a bîntuit prin tabăra mea. Dar poate că nici nu a trecut de gârzi, poate era deja aici. Gîndiți-vă — un trădător în tabăra mea ; și dacă există așa ceva, nici măcar nu îl pot găsi. Nici nu-mi vine să cred !

Comentariul era inutil, nu era nimic de spus care să nu fi fost deja spus, și nimeni nu se uită la Broznic ; jena, neliniștea și furia erau evidente în tonul său. Andrea, care deja golise farfuria cu o vizibilă plăcere, se uită la cele două farfurii neatînse din fața lui Reynolds și Groves și apoi întrebător la ei, care clătinară din cap. Andrea întinse mina, trase farfuriile în fața sa și se apucă să mănince cu aceeași poftă. Reynolds și Groves se uitară la el șocați, fără să le vină a crede, poate cu respect în fața universalității gusturilor lui Andrea, dar mai probabil uluiți de insensibilitatea unui om care putea să mănince cu atîta poftă la numai câteva ore

după moartea unuia din tovarășii săi. Miller, la rîndul lui, se uita la Andrea aproape cu oroare, mai încercă să ia puțină *polenta* și își încreți nasul într-un gest delicat de repulsie. Puse lingura jos și se uită posomorît spre Petar, care, cu chitara atîrnată de gît, mîncea cu stîngăcie.

— *Întotdeauna* are chitara aia afurisită cu el ? întrebă iritat Miller.

— Rătăcitul nostru, spuse blind Broznic. Așa-i spunem. Bietul nostru rătăcit orb. Întotdeauna o poartă pe umăr sau o are lingă el. Întotdeauna. Chiar și cînd doarme — n-ați observat azi-noapte ? Chitara aia înseamnă pentru el la fel de mult ca și viața însăși. Acum câteva săptămîni unul din oamenii mei, în glumă, a încercat să i-o ia ; Petar deși orb, era să-l omoare.

— Trebuie să fie și surd de-a binelea, spuse Miller pe un ton surprins. E cea mai îngrozitoare chitară pe care am auzit-o vreodată.

Broznic zîmbi ușor.

— De acord. Dar nu înțelegi ? O poate simți. O poate atinge. E a lui. Este singurul lucru care i-a mai rămas pe lume, o lume întunecată și izolată și goală. Bietul nostru rătăcit.

— Ar putea cel puțin să o acordeze, murmură Miller.

— Ești un om bun, prietene. Încerci să ne abați gîndurile de la ce ne așteaptă azi. Dar nimeni nu poate face asta. Se întoarse către Mallory. Nu mai mult decît puteți voi spera să vă duceți la bun sfîrșit planul nebunesc de a-i salva pe agenții voștri capturați și să distrugeți rețeaua de contraspionaj de aici. E o nebunie. Nebunie !

Mallory făcuseră un semn vag cu mâna.

— Și voi? Fără mâncare. Fără artilerie. Fără mijloace de transport. Doar câteva arme — și practic fără muniție pentru armele astea. Fără medicamente. Fără tancuri. Fără avioane. Fără speranță — și continuați să luptați. Voi sînteți normali?

— *Touché*.* Broznic zîmbi, împinse sticlă de *raki*, așteptă ca Mallory să-și umple paharul. În sănătatea nebunilor din lumea asta!

*

* *

— Tocmai am vorbit cu maiorul Stefan, la Defileul de Vest, spuse generalul Vukalović. Crede că sîntem cu toții nebuni. Ești de acord, colonelul Lazlo?

Cel care stătea întins pe burtă lângă Vukalović își luă binoclul de la ochi. Era un bărbat între două vîrste, solid, bronzat, lat în umeri, cu o superbă mustață neagră ce părea dată cu chinoroz. După un moment de gîndire, spuse:

— Fără nici o îndoială, domnule.

— Chiar și dumneata? Cu un tată ceh?

— Era din Tatras. Înaltă, explică el. Acolo toți sînt nebuni.

Vukalović zîmbi, se propti mai comod în coate, se uită în vale prin deschiderea dintre două stînci, duse binoclu la ochi și scurtă peisajul către sud.

Imediat în fața locului unde se afla el era o pantă goală, stîncioasă, ce cobora ușor spre vale pe o distanță

* Aici ai dreptate (literal: m-ai atins) (în franceză în original).

de aproape șaizeci de metri. La baza acesteia, se intra treptat într-un platou lung, drept, cu iarbă, de nu mai mult de două sute de metri în porțiunea sa cea mai lată. dar întinzîndu-se în ambele părți pînă departe, în dreapta către vest, în stînga către est, nord-est și în cele din urmă spre nord.

Dincolo de marginea platoului, terenul cobora brusc ca să formeze malul abrupt al unui rîu lat și rapid, ce avea acea culoare albă-verzuie caracteristică apelor de munte — verde din cauza zăpezii de primăvară care se topea, alb datorită spumegării peste stîncile zimțate și a revărsărilor din albie a rîului. Exact în partea de sud a locului unde se aflau Vukalović și Lazlo, rîul era traversat de un pod de oțel, foarte solid, cu console, vopsit în verde și alb. Dincolo de rîu, celălalt mal, acoperit cu iarbă, se înălța într-o pantă dulce pe o distanță de aproape o sută de metri către marginea perfect delimitată a unei păduri de pini gigantici, care se întindea departe către sud. Risipite printre pinii din marginea pădurii, se zăreau câteva obiecte cu o strălucire metalică mată, fără îndoială tancuri. În depărtare, dincolo de rîu și de pini, munți falnici, cu creste abrupte, străluceau orbitor sub sclipirea veșmîntului lor de zăpadă, iar deasupra lor, dar către sud-est, un soare la fel de alb și orbitor strălucea pe o pată de un albastru absurd în mijlocul unui cer acoperit cu nori de zăpadă.

Vukalović își coborî binoclul și oftă.

— Ai vreo idee cam cîte tancuri sînt pe malul celălalt, în pădure?

— Aș vrea din tot sufletul să știu. Lazlo își ridică brațele într-un scurt gest de neputință. Poate zece. Poate două sute. Habar n-avem. 'Bineînțeles, am trimis is-

coade, dar nu s-au întors. Poate au fost luate de curent cînd au încercat să traverseze Neretva. Se uită la Vukalovič, îngîndurat. Prin Defileul Zenica, prin Defileul de Vest sau peste pod — nu știți de unde o să vină atacul, nu-i așa, domnule ?

Vukalovič clătină din cap.

— Dar vă așteptați să fie în curînd ?

— Foarte curînd. Vukalovič lovi pămîntul cu pumnul strîns. Nu există nici o modalitate să distrugem podul ăla blestemat ?

— Au fost cinci atacuri RAF, spuse abătut Lazlo. Pînă acum, douăzeci și șapte de avioane pierdute — există două sute de mitraliere antiaeriene de-a lungul Neretvei, iar cel mai apropiat aerodrom pentru Messerschmitturi e la numai zece minute de zbor de aici. Radarele nemților localizează bombardierele britanice care traversează munții, iar Messerschmitt-urile sînt aici și le așteaptă atunci cînd ajung. Și nu uitați că ambele capete ale podului sînt prinse în stîncă.

— Deci numai o lovitură directă ?

— O lovitură directă asupra unui obiectiv lat de șapte metri de la o distanță de trei mii de metri ? E imposibil. Și un obiectiv atît de camuflat încît cu greu îl poți vedea de la cinci sute de metri pe pămînt. De două ori imposibil.

— Și imposibil pentru noi, spuse mohorît Vukalovič.

— Imposibil pentru noi. Ultima încercare am făcut-o acum două nopți.

— Ați făcut — v-am spus să nu faceți nimic.

— Ne-ați rugat să nu facem. Dar, evident, eu, colonelul Lazlo, am fost mai deștept. Au început să tragă

trasoare cînd trupele noastre erau la jumătatea platoului ; Dumnezeu știe cum și-au dat seama că venim. Apoi, rachetele luminoase..

— Apoi șrapnelele, încheie Vukalovič. Și tunurile antiaeriene. Pierderi ?

— Am pierdut jumătate de batalion.

— Jumătate de batalion ! Și spune-mi, dragă Lazlo, ce s-ar fi întîmplat dacă, prin absurd, oamenii dumitale ar fi ajuns la pod ?

— Aveau niște calupuri de trotil, niște grenade de mînă...

— Artificii, nu ? întrebă Vukalovič, cu un sarcasm trist. Le-ar fi fost de mare ajutor. Podul ăla e făcut din oțel și beton armat, omule ! A fost o nebunie și să încercați doar.

— Da, domnule. Lazlo își întoarse privirea. Poate că ar trebui să mă schimbăți.

— Cred că ar trebui. Vukalovič se uită cu atenție la fața epuizată a celuiilalt. De fapt aș vrea. Un singur lucru mă împiedică.

— Un singur lucru ?

— Toți ceilalți comandanți ai mei de regiment sînt la fel de nebuni ca și dumneata. Și dacă nemții atacă totuși — poate chiar în noaptea asta ?

— Rămînem aici. Sîntem iugoslavi și nu avem unde să ne ducem. Ce altceva putem face ?

— Ce altceva ? Două mii de oameni cu pușcoace, cei mai mulți fără vlagă și înfometați și fără muniții, împotriva a ceea ce pot fi două divizii blindate germane de linia întii. Și voi rămîneți aici ! Puteți oricînd să vă predați, știți ?

Lazlo zîmbi.

— Cu respect, domnule, vă spun că nu e timp de glume.

Vukalović îl bătu pe umăr.

— Nici n-am zis că e o glumă. Mă duc la baraj, la parapetul din nord-est. O să văd dacă și colonelul Janzi este la fel de nebun ca și dumneata. Și, colonele ?

— Domnule ?

— Dacă va fi un atac, s-ar putea să dau ordin de retragere.

— Retrageri !

— Nu predare. Retrageri. Retrageri către ceea ce, sper, va fi victorie.

— Sint convins că dumneavoastră știți exact despre ce vorbiți.

— Nu, nu știu. Uitind pentru moment de un glont ce se putea rătăci de peste Neretva, Vukalović se ridică, pregătindu-se să plece. Ai auzit vreodată de un om numit căpitanul Mallory ? Keith Mallory, un neozeelandez ?

— Nu, răspunse imediat Lazlo. Tăcu, apoi continuă : Adică, stați puțin. Un tip care urca pe munți ?

— Asta e. Dar mi s-a dat de înțeles că mai are și alte talente. Vukalović își frecă bărbia țepoasă. Dacă tot ce-am auzit despre el e adevărat, ai putea pe bună dreptate să-l consideri un individ destul de dotat.

— Și ce-i cu individul ăsta dotat ? întrebă curios Lazlo.

— Doar atât. Vukalović deveni deodată foarte serios, chiar sumbru. Când totul e pierdut și nu mai e nici o speranță, întotdeauna există undeva în lume un om către care te poți întoarce. Poate că nu există decât acest om. De cele mai multe ori într-adevăr nu mai

există decât acest singur om. Dar acest singur om există întotdeauna acolo. Tăcu o clipă, gânditor. Sau cel puțin așa se spune.

— Da, domnule, spuse politicoș Lazlo. Dar acest Keith Mallory...

— Înainte să te culci în noaptea asta, roagă-te pentru el. Eu așa am să fac.

— Da, domnule. Și noi ? Să mă rog și pentru noi ?

— Asta, spuse Vukalović, n-ar fi deloc o idee rea.

*

* *

Cele două laturi ale *Jambei*, de-o parte și de alta a taberei maiorului Broznic, erau foarte abrupte și lunecoase, și ceata de oameni și ponei urca foarte greu. Sau majoritatea lor. Escorta de partizani bosniaci, oacheși și îndesați, pentru care acest fel de teren făcea parte din existența lor, nu părea afectată de urcuș ; și nici pufăitul ritmic al lui Andrea, care trăgea din obișnuitu-i trabuc respingător. Reynolds observă, și asta îi mări îndoielile și frământarea din suflet.

— Se pare că v-ați revenit complet peste noapte, sir.

— Poți să-mi spui Andrea. Își scoase trabucul din gură. Am probleme cu inima. Apar și dispar. Țigara își reluă locul.

— Sint convins, murmură Reynolds. Se uită suspicios, pentru a douăzecea oară, peste umăr. Unde dracu-i Mallory ?

— Unde dracu-i căpitanul Mallory, îl mustră Andrea.

— Ei bine, unde-i ?

— Șeful unei misiuni are multe responsabilități, spuse Andrea. Multe probleme de rezolvat. Căpitanul Mallory rezolvă probabil ceva în acest moment.

— Să fii sigur de asta, murmură Reynolds.

— Ce-ai spus ?

— Nimic.

Așa cum corect presupusese Andrea, căpitanul Mallory rezolva ceva în acel moment. În baraca lui Broznic, el și maiorul erau aplecați deasupra unei hărți întinse pe o masă. Broznic arătă spre un loc în apropierea limitei de nord a hărții.

— De acord. Acesta este într-adevăr cel mai apropiat teren de aterizare posibil pentru un avion. Dar este foarte înalt. În această perioadă a anului, acolo sus, zăpada trebuie să fie de un metru. Mai sînt și alte locuri, mai bune.

— Nu mă îndoiesc, spuse Mallory, cîmpurile îndepărtate sînt întotdeauna mai verzi, poate chiar și cîmpurile de aterizare îndepărtate. Dar eu nu am timp să ajung la ele. Împunse cu degetul punctul acela de pe hartă. Aici, și numai aici, vreau o pistă de aterizare la căderea nopții. V-aș fi foarte recunoscător dacă într-o oră ați trimite un om călare la Konjič, ca cererea mea să fie imediat transmisă prin radio la cartierul general al partizanilor voștri de la Drvar.

— Ești obișnuit să ceri miracole imediate, căpitane Mallory ? întrebă pe un ton sec Broznic.

— Pentru asta nu e nevoie de miracole. Doar de o mie de oameni. De picioarele a o mie de oameni. E un preț mic pentru șapte mii de vieți. Îi dădu lui Broznic o bucată de hîrtie. Lungimea de undă și codul. Konjič să o transmită cît de repede posibil. Mallory aruncă

o privire la ceas. Au plecat deja de douăzeci de minute. Ar trebui să mă grăbesc.

— Da, cred că ar trebui, spuse repede Broznic. Ezită, negăsindu-și pe moment cuvintele, apoi continuă cu stîngăcie : Căpitane Mallory, eu... eu...

— Știu. Nu vă faceți probleme. Oricum, Mallory-i din lumea asta nu ajung niciodată pînă la adînci bătrîneți. Sîntem prea proști.

— Toți sîntem, toți sîntem. Broznic îi strînse mîna lui Mallory. La noapte o să spun o rugăciune pentru dumneata.

Mallory tăcu o clipă, apoi dădu din cap.

— Să fie cît mai lungă.

*
* * *

Escorta bosniacă, la fel ca și ceilalți din grup, călare pe ponei, mergea acum în frunte pe poteca ce urca șerpuitoare panta lină a văii împădurite, urmată de Andrea și Miller, care călăreau alături, apoi de Petar, al cărui ponei era dus de căpăstru de sora lui. Reynolds și Groves, întîmplător sau dinadins, rămăsese mai în spate și vorbeau acum încet.

— Oare ce discută acum Mallory cu maiorul în tabără ? spuse gînditor Groves.

Reynolds se strîmbă plin de amărăciune.

— Poate e mai bine să nu știm.

— S-ar putea să ai dreptate. Zău dacă știu ce să mai zic. Groves tăcu, apoi continuă, pe un ton aproape rugător : Broznic e un tip de treabă. Sînt sigur. Pentru că e ce e, *trebuie* să fie așa.

— E posibil. Și Mallory, nu ?

— Și *el* trebuie că e.

— Trebuie ? Reynolds era furios. Dumnezeu, omule, îți spun că l-am văzut cu ochii mei. Făcu un semn cu capul către Maria, aflată la vreo douăzeci de metri mai în față, și chipul lui era aspru și încruntat. Fata aia a dat în el — și încă *cum* a dat — în tabăra lui Neufeld și pe urmă îi văd pe amândoi tăifăsuind tihnit și drăgăstos lângă baraca lui Broznic. Cjudat, nu ? La scurt timp Saunders e omorît. Coincidență, nu ? Îți spun eu, Groves, Mallory putea chiar el s-o facă. Fata *putea* să aibă timp s-o facă înainte să-l întâlnească pe Mallory — doar că ar fi fost imposibil, din punct de vedere fizic, să împlinte pînă la plăsele un cuțit de cînspe centimetri. Dar Mallory putea s-o facă foarte bine. Avea destul timp și destule ocazii — cînd i-a dat mesajul ăla blestemat în baraca stației.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce s-o facă ? protestă Groves.

— Pentru că Broznic i-a dat niște informații urgente. Mallory *trebuia* să dea impresia că transmite mai departe informațiile în Italia. Dar poate că transmiterea mesajului ăla era ultimul lucru pe care-l dorea. Poate că a oprit-o în singurul fel pe care-l cunoaște — și a distrus radioemitterul ca să fie sigur că nimeni nu mai trimite mesajul. Poate că de-asta m-a oprit cînd am vrut să facem de pază sau să mă duc să văd ce-i cu Saunders — să mă împiedice să descopăr că Saunders era deja mort — în care caz, bineînțeles, datorită factorului timp, bănuielele s-ar fi îndreptat automat către el.

— Simple închipuiri ! dar în ciuda stînjenelei sale, Groves era fără să vrea impresionat de raționamentul lui Reynolds.

— Crezi ? Cuțitul din spatele lui Saunders — și ăla-i o simplă închipuire ?

*
* — *

O jumătate de oră mai tîrziu, Mallory li se alăturase. Trecu pe lângă Reynolds și Groves, care îl ignorară intenționat, pe lângă Petar și Maria, care făcură la fel, și rămase în spatele lui Andrea și Miller.

În această ordine merseră timp de aproape o oră prin văile bosniace des împădurite. Din cînd în cînd, ajungeau la luminișuri care odinioară fuseseră o așezare omenească, mici sate sau cătune. Dar acum nu mai erau acolo nici oameni, nici case, căci satele încetaseră să mai existe. Luminișurile erau toate la fel, deprimant de asemănătoare. Acolo unde bosniacii truditori dar fericiți trăiseră odinioară în casele lor simple dar solide, acum nu mai erau decît rămășițele arse și înnegrite a ceea ce odată fuseseră niște comunități înfloritoare, iar aerul mai era încă îmbibat de mirosul acru al vechiului fum, de duhoarea dulceag-amară de cadavre în descompunere, de moarte, mărturie mută a imensei răutăți și a totalei cruzimi a războiului între nemți și partizanii iugoslavi. Uneori, ici și colo, mai găseau în picioare cîteva case de piatră care nu meritaseră risipa de bombe sau mortiere, sau grenade, sau benzină ; dar puține dintre clădirile mai mari scăpaseră de distrugere completă. Bisericile și școlile păreau să fi fost pri-

mele ținte ; la un moment dat trecură pe lângă un mic spital sătesc — dovadă fiind niște echipament de oțel ars care nu putea să aparțină decît unei săli de operații — care fusese șters de pe suprafața pămîntului, în așa fel încît ruinele nu aveau mai mult de un metru înălțime. Mallory se întrebă ce se înîmplase cu pacienții aflați atunci în spital ; dar nu se mai întrebă, gîndindu-se la sutele de mii de iugoslavi — 350.000 fusese cifra pe care i-o dăduse căpitanul Jensen, dar punînd la socoteală și femeile și copiii, numărul trebuie că ajunsese la cel puțin un milion — care se adunaseră sub stindardul mareșalului Tito. Dincolo de patriotism, dincolo de dorința arzătoare de eliberare și răzbunare, nu mai aveau unde să se ducă. Mallory înțelese că ei erau un popor care rămăsese efectiv fără nimic, care nu mai avea nimic de pierdut decît viața — deși se părea că nu punea prea mare preț pe ea —, dar care putea să cîștige totul distrugîndu-și dușmanul ; dacă ar fi fost soldat german, își spuse el, nu s-ar fi simțit deosebit de fericit la gîndul de a fi trimis în Iugoslavia. Era un război pe care Werhmacht-ul nu va putea niciodată să-l cîștige, pe care soldații nici unei țări vest-europene nu l-ar fi putut cîștiga vreodată, căci popoarele care trăiesc în munți sînt de fapt indestructibile.

Călăuzele bosniace, observă Mallory, nu se uitau nici în dreapta, nici în stînga, pe cînd treceau prin satele fără viață, în ruină, ale compatrioților lor, dintre care mai mult ca sigur majoritatea erau morți. Înțelese că nu aveau nevoie să se uite, aveau amintirile lor, și chiar și amintirile erau prea mult pentru ei. Dacă e posibil să-ți fie milă pentru un dușman, atunci Mallory, în acel moment, simți milă pentru nemți.

Curînd ieșiră din poteca șerpuitoare și îngustă într-un drum ceva mai lat, sau cel puțin suficient de lat pentru a permite unui vehicul să treacă. Bosniacul din frunte ridică mîna și se opri.

— Neoficial, țara nimănui, se pare, spuse Mallory. Cred că ăsta-i locul unde ne-au aruncat din camion azi-dimineață.

Presupunerea lui Mallory se dovedi corectă. Partizanii își întoarseră caii, zîmbiră larg, făcură cu mîna, strigară cîteva cuvinte de neînțeles, de rămas bun, și-și îmboldiră caii înapoi pe drumul pe care veniseră.

Cu Mallory și Andrea în frunte și cei doi sergenți încheind coloana, cei șapte membri ai grupului își continuă drumul. Ninsoarea se opri, norii se spulberaseră și lumina soarelui pătrundea printre pinii acum din ce în ce mai rari. Deodată Andrea, care se uitase spre stînga, întinse mîna și atinse brațul lui Mallory. Privirea lui Mallory urmări mîna întinsă a lui Andrea. În vale, la mai puțin de o sută de metri, pinii se terminau și printre copaci se zărea ceva de un verde aprins. Mallory se răsuci în șa.

— Acolo jos. Vreau să arunc o privire. Nu treceți de linia copacilor.

Poneii coborîră cu pași siguri panta abruptă și alunecoasă. La un semn al lui Mallory, la vreo zece metri de marginea pădurii, călăreții descălecară și înainară cu grijă pe jos, adăpostindu-se în spatele pinilor. Ultimele metri îl parcurseră pe coate și genunchi, apoi se întinseră pe burtă, la adăpostul precar al trunchiurilor ultimilor pini. Mallory își scoase binoclul, șterse lentilele înghețate și îl duse la ochi.

Zăpada se termina la trei-patru sute de metri mai jos. Ceva mai în vale se deslușea un amestec de stînci crăpate și pămînt cafeniu, iar dincolo de el, o fișie de iarbă rară care arăta jalnic. În partea de jos, fișia de iarbă se învecina cu un drum gudronat, care îl surprinse pe Mallory ca fiind într-o stare deosebit de bună pentru acea regiune. Mai mult sau mai puțin paralel cu drumul, la o sută de metri, se afla o cale ferată simplă cu un ecartament foarte îngust; fierul ruginit și iarba crescută între șine arătau că nu mai fusese folosită de mulți ani. Imediat după linie, terenul cobora brusc, într-o coastă stîlcoasă, abruptă, către un lac îngust, cu meandre, al cărui mal îndepărtat era marcat de pereți dreți, mult mai înalți, ce se ridicau drept către munții stîlcoși acoperiți cu zăpadă.

Locul în care stătea întins Mallory, se afla exact deasupra unui cot în unghi drept al lacului, un loc incredibil de frumos. În strălucirea curată a soarelui acelei dimineți de primăvară sclipea și scînteia ca cel mai pur smarald. Suprafața lui netedă era din cînd în cînd înfiorată de către o adiere ușoară de vînt, care nu făcea decît să-i adîncească culoarea de smarald pînă la un acvamarin aproape translucid. Lacul nu avea mai mult de patru sute de metri în lățime, dar mulți kilometri în lungime; brațul drept, lung, se răsucea printre munți și se întindea către est aproape pînă la linia orizontului; în stînga, brațul de sud, mai scurt, tivit de pereți din ce în ce mai dreți care în final păreau să se întîlnească în partea de sus, se termina în valul de beton al unui baraj. Dar ceea ce atrase atenția privitorilor era reflectarea strălucitoare, incredibilă, a munților îndepărtați în acea oglindă de smarald la fel de incredibilă.

— Ei, murmură Miller, asta chiar că e frumos.

Andrea îi aruncă o privire lungă, fără expresie, apoi își întoarse din nou atenția spre lac.

Interesul lui Groves fu pentru moment mai mare decît ostilitatea sa.

— Ce lac e ăsta, *sir*?

Mallory lăasă binoclul în jos:

— Habar n-am! Maria? Ea nu răspunse. Maria! Ce... lac... e... ăsta?

— ăsta e lacul de acumulare de pe Neretva, răspunse ea ursuză. Cel mai mare din Iugoslavia.

— E important, deci?

— E important. Cine are controlul asupra lui controlează Iugoslavia centrală.

— Și bănuiesc că nemții îl controlează.

— Ei îl controlează. Noi îl controlăm. În zîmbetul ei se citea triumful. Noi — nemții — îl avem sub control total. Pereți abrupti pe ambele părți. Acolo, spre est — capătul de sus — au o estacadă de-a curmezișul unui defileu lat de numai zece metri. Și estacada aia e păzită zi și noapte. La fel ca și barajul. Singurul mod de pătrundere este pe niște scări — mai degrabă niște trepte fixate pe peretele de stîncă, chiar sub baraj.

— Foarte interesante informațiile — pentru o brigadă de parașutiști, spuse sec Mallory. Dar noi avem altă treabă, mai importantă. Haideți.

Îi aruncă o privire lui Miller, care dădu din cap și începu să urce înapoi pe pantă, urmat de cei doi sergenți, de Maria și de Petar. Mallory și Andrea mai rămaseră cîteva clipe acolo.

- Mă întreb cum arată, murmură Mallory.
- Cum arată ce ? întrebă Andrea.
- Cealaltă parte a barajului.
- Și treptele fixate în stîncă ?
- Și treptele fixate în stîncă.

*
* *
*

Din locul în care stătea întins, sus, pe virful unei stînci, în partea dreaptă, sau vestică, a cheilor Neretvei, generalul Vukalovič putea să vadă foarte bine treptele fixate în stîncă ; de fapt vedea perfect întregul perete exterior al barajului și cheile care începeau în partea de jos a barajului și se întindeau spre sud pe mai bine de un kilometru înainte de a coti brusc spre dreapta și de a dispărea.

Peretele barajului era destul de îngust, nu mai mult de treizeci de metri în lățime, dar foarte adînc, coborînd într-un V de la pereții abrupti, ușor apropiați în partea de sus, pînă la torentul alb-verzui care ieșea spumegînd pe gurile de evacuare de la bază. Pe coama barajului, în capătul de est și pe o mică porțiune înălțată, se aflau stația de control și două mici barăci, dintre care una, judecînd după soldații care patrulau pe planșeu, era cu siguranță un pichet. Deasupra acestor clădiri, pereții defileului se ridicau aproape vertical, pe vreo zece metri, apoi țîșneau în afară într-o îngrozitoare surplombă.

De la camera de control, o scară de fier în zigzag, vopsită în verde, și fixată cu buloane de peretele de stîncă, cobora în chei. De la baza scării pornea o potecă

îngustă care, după aproximativ o sută de metri, se termina brusc într-un loc unde o veche alunecare de pămînt săpase o pantă abruptă într-o latură a cheilor. De aici, un pod traversa riul pînă la o altă potecă pe malul drept.

Podul nu era grozav — de fapt era o podișcă din lemn, șubredă, foarte veche, care arăta ca și cum în fiecare clipă stătea să se prăbușească în torent sub propria-i greutate. Și ce era mai rău era că, la prima vedere, se părea că locul ei fusese ales de cineva nu tocmai întreg la minte, căci se afla la vreo doisprezece metri deasupra pantei abrupte, exact sub un imens bolovan, situat într-un asemenea echilibru precar încît numai cineva total nesăbuit ar fi zăbovit la trecerea podului. De fapt, era singurul loc posibil pentru un pod.

De la capătul vestic al podului, poteca îngustă, presărată cu bolovani, urma linia riului, trecînd peste ceea ce părea un vad extrem de primejdios și apoi cotea împreună cu riul și dispărea.

Generalul Vukalovič își lăsă în jos binoclul, se întoarse către bărbatul de lingă el și zîmbi.

— Nimic nou pe frontul de est, nu, colonele Janzi ?

— Nimic nou pe frontul de est, încuviință Janzi. Era un individ mic, caraghios ca un spiriduș, cu o față tînără, total nepotrivită cu părul alb. Se răsuci și privi spre nord. Dar pe frontul de nord mă tem că se întîmplă ceva.

Zîmbetul de pe fața lui Vukalovič dispăru pe cînd se întoarse și ridică din nou binoclul, privind spre nord. La mai puțin de cinci kilometri depărtare și perfect vizibil în soarele strălucitor al dimineții, se afla Defileul Zenica, dens împădurit, de săptămîni întregi teri-

toriu aprig disputat între forțele defensive din nord ale lui Vukalović, sub comanda colonelului Janzi, și unități ale Corpului al XI-lea de armată german. În acel moment se puteau vedea nori denși de fum, în partea dreaptă o coloană groasă de fum urca spiralat pentru a forma un văl întunecat sub albastrul imaculat al cerului, în timp ce răpăitul îndepărtat al armelor de mină, întrerupt din când în când de zgomotul mai puternic al artileriei, era aproape continuu. Vukalović își luă binoclul de la ochi și se uită îngândurat la Janzi.

— Liniștea dinaintea marelui atac ?

— Ce altceva ? Asaltul final.

— Cite tancuri ?

— E greu să știm precis. Punînd cap la cap toate rapoartele, oamenii mei estimează o sută cincizeci.

— O sută cincizeci !

— Cam așa cred ei — și cel puțin cincizeci din ele sînt tancuri Tiger.

— Să ne rugăm lui Dumnezeu ca oamenii dumitale să nu știe să numere. Vukalović își trecu o mînă obosită peste ochii injectați ; nu dormise în noaptea care tocmai se încheiase, și nici în cea de dinainte. Hai să mergem să vedem cîte putem noi număra.

*
* * *

Maria și Petar erau acum în față, iar Reynolds și Groves, în mod evident nedorind pe altcineva cu ei, mergeau ultimii, la cincizeci de metri mai în spate. Mallory, Andrea și Miller călăreau alături pe drumul îngust. Andrea se uită la Mallory cu o privire gînditoare.

— Moartea lui Saunders. Ai vreo idee ?

Mallory clătină din cap.

— Întreabă-mă altceva.

— Mesajul pe care i l-ai dat să-l trimită. Ce era ?

— Un raport că am ajuns cu bine în tabăra lui Broznic. Nimic altceva.

— Un psihopat, hotărî Miller. Adică, meșterul cu cuțitul. Numai un psihopat ar omorî pentru asta.

— Poate că n-a omorît pentru asta, spuse blind Mallory. Poate că a crezut că era altfel de mesaj.

— Altfel de mesaj ? Miller ridică dintr-o sprînceană, așa cum numai el știa s-o facă. Păi ce fel de... ?

Întîlni privirea lui Andrea, tăcu brusc și renunță să mai spună ceva. Și el și Andrea se uitară curioși la Mallory, care părea cufundat într-o adîncă meditație.

Indiferent ce o generase, perioada de meditație nu dură mult. Cu aerul cuiva care tocmai a ajuns la o concluzie, Mallory își înalță capul și-i strigă Mariei să se oprească, în același timp strunindu-și calul. Așteptară pînă ce Reynolds și Groves îi ajunseră din urmă.

— Avem mai multe posibilități de opțiune, spuse Mallory, dar, fie că-i bine sau rău, iată ce am hotărît să fac. Zimbi ușor. E bine dacă nu din alt motiv, ci pentru că asta va fi modalitatea de a ieși de aici cel mai repede. Am discutat cu maiorul Broznic și am aflat ce voiam. Mi-a spus...

— Ați căpătat deci informațiile pentru Neufeld, nu ? Dacă Reynolds intenționase să-și ascundă disprețul din voce, atunci nu prea reușise.

— La dracu cu Neufeld, spuse rece Mallory. Spionii partizanilor au descoperit unde sînt ținuți cei patru agenți capturați ai Aliaților.

— Au descoperit, deci ? spuse Reynolds. Atunci de ce nu fac partizanii ceva în sensul ăsta ?

— Pentru un motiv bine întemeiat. Agenții sînt pe teritoriul german. Într-o cazemată inaccesibilă sus în munți.

— Și ce-o să facem noi pentru agenții Aliaților închiși în această cazemată inaccesibilă ?

— Simplu. Mallory se corectă. Ei bine, teoretic e simplu. Îi scoatem de acolo și plecăm la noapte.

Reynolds și Groves se holbară la Mallory, apoi unul la altul, cu neîncredere și consternare. Andrea și Miller evită cu grijă să se privească sau să se uite la altcineva.

— Sînteți nebun ! spuse Reynolds plin de convingere.

— Sînteți nebun, *sir* ! spuse muștrător Andrea.

Reynolds se uită la Andrea fără să înțeleagă, apoi se întoarce din nou către Mallory.

— Precis sînteți, insistă el. Să plecăm ? Unde să plecăm, pentru numele lui Dumnezeu ?

— Acasă. În Italia.

— Italia. Reynolds avu nevoie de zece secunde ca să înțeleagă această umilitoare informație, apoi continuă sarcastic : Bănuiesc c-o să mergem cu avionul într-acolo, nu ?

— Ei bine, e cam mult de înotat dacă vrei să traversezi Adriatica, chiar și pentru un tinăr în formă ca dumneata. Cum altfel ?

— Cu avionul ? Groves părea buimăcit.

— Cu avionul. La nici zece kilometri de aici e un platou muntos înalt — foarte înalt, în cea mai mare

parte aflat în mîinile partizanilor. Diseară la ora 9 va fi un avion acolo.

La fel ca oamenii care nu reușesc să înțeleagă ce au auzit, Groves repetă cuvintele lui Mallory pe un ton întrebător.

— Diseară la ora 9 va fi un avion acolo ? Ați aranjat asta ?

— Cum puteam ? Nu avem radioemitter.

Fața neîncercătoare a lui Reynolds completa de minune scepticismul din vocea lui.

— Dar *cum* puteți fi sigur... adică, de ora 9 ?

— Pentru că începînd cu ora 6 în seara asta o să fie un bombardier Wellington deasupra pistei de aterizare din trei în trei ore, toată săptămîna viitoare, dacă e nevoie.

Mallory își lovește pînă cu genunchii și grupul porni mai departe, pe cînd Reynolds și Groves își reiau poziția obișnuită, cu mult în spatele celorlalți. Un timp Reynolds privi fix spatele lui Mallory cu o expresie a feței alternînd între ostilitate și meditație, apoi se întoarce către Groves.

— Ca să vezi ! Ce bine se potrivesc toate. *Întîmplător* sîntem trimiși în tabăra lui Bronzic. *Întîmplător* el știe unde sînt ținuți cei patru agenți. *Întîmplător* un avion va fi deasupra unui anumit teren de aterizare la o anumită oră — și tot *întîmplător* știu cu siguranță că nu există nici un teren de aterizare sus pe platou. Tot mai crezi că totul e curat și cinstit ?

Era clar, din expresia chinată a feței lui Groves, că nu credea așa ceva.

— Și ce Dumnezeu facem ? întrebă el.

— Ne ferim spatele, răspunse Reynolds.

Cincizeci de metri mai în față, Miller își dresă vocea și-i spuse delicat lui Mallory :

— Reynolds pare să-și fi pierdut din... ăăă... încrederea pe care o avea în tine.

— Nici nu-i de mirare, răspunse sec Mallory. Crede că eu i-am înfipt lui Saunders cuțitul în spate.

De data asta Andrea și Miller se priviră, și pe fețe li se putea citi consternarea, evident, atît cît puteau arăta aceste fețe de nepătruns.

CAPITOLUL 7

VINERI

De la 10.00 la 12.00

La jumătate de milă de tabăra lui Neufeld căpitanul Drošni și șase cetnici le ieșiră în întâmpinare. Salutul lui Drošni era în mod evident lipsit de cordialitate, dar cel puțin reuși, el știa cu ce preț, să-și păstreze o aparentă indiferență inofensivă.

— Deci v-ați întors.

— După cum vezi, aprobă Mallory.

Drošni se uită la ponei.

— Și încă foarte comod.

— Un cadou de la bunul nostru prieten maiorul Broznic. Mallory zîmbi larg. Crede că acum sîntem în drum spre Konjič, călare pe ei.

Lui Drošni nu păru să-i pese prea mult de ce credea maiorul Broznic. Făcu un semn scurt cu capul, își întoarse calul și o porni în trap grăbit spre tabăra lui Neufeld.

Imediat după ce descălecară în mijlocul taberei, Drošni îl conduse pe Mallory în baraca lui Neufeld. Primirea lui Neufeld, ca și a lui Drošni, nu fu deosebit de entuziastă, dar cel puțin reuși să dea o umbră de bunăvoință indiferenței sale. Pe față i se putu citi o urmă de surprindere, reacție pe care o explică imediat.

— Sincer să fiu, căpitane, nu mă așteptam să te revăd. Existau atât de multe... ăăă... neprevăzături. Oricum, sînt încîntat să te văd — nu v-ați fi întors voi dacă nu aveți informațiile pe care le doream. Și acum, căpitane Mallory, să trecem la afacerile noastre.

Mallory îl privi pe Neufeld fără entuziasm.

— Mă tem că nu ești un partener prea bun de afaceri.

— Nu sînt ? întrebă pe un ton politicos Neufeld. În ce fel ?

— Partenerii de afaceri nu-și spun minciuni. Sigur că ai spus că trupele lui Vukalović se concenterază. Și așa și e. Dar nu, cum ai spus, ca să spargă încercuirea. Ci se adună ca să se apere înaintea atacului final al nemților, asaltul care le va distruge definitiv, și pe care ele îl consideră iminent.

— Ei, cred că nu te așteptai să-ți împărtășesc toate secretele noastre militare — pe care ai fi putut, am spus doar că ai fi putut, să le transmiți dușmanului — înainte de a vă verifica, spuse chibzuit Neufeld. Doar nu ești atât de naiv. Apropo de acest atac prevăzut. Cine ți-a dat informația ?

— Maiorul Bronzic. Mallory zîmbi amintirii. A fost foarte comunicativ.

Neufeld se aplecă în față și încordarea i se văzu în bruscă împietrire a feței, în felul în care îl privea pe Mallory în ochi fără să clipească.

— Și ți-au spus de unde se așteaptă să vină atacul ?

— Nu știu decît numele. Podul de pe Neretva.

Neufeld se lăsă pe spate în scaun, scoase un lung oftat de ușurare și zîmbi, ca pentru a înlătura orice urmă de jignire din ceea ce avea să spună.

— Ei bine, prietene, dacă n-ai fi englez, dezertor, renegat și traficant de medicamente, ai primi pentru asta Crucea de Fier. Apropo, continuă el ca la un gînd brusc, am confirmarea de la Padova. Podul de pe Neretva, zici ? Ești sigur ?

— Dacă pui la îndoială cuvîntul meu... începui iritat Mallory.

— Sigur că nu, sigur că nu. Ziceam doar așa. Neufeld tăcu cîteva clipe, apoi murmură : Podul de pe Neretva.

Felul în care pronunțase cuvintele le făcea să sune aproape ca o litanie.

Droșni spuse încet :

— Se potrivește cu ceea ce bănuiam.

— Nu contează ce bănuiați voi, spuse nepoliticos Mallory. Și acum, să trecem la afacerile *mele*, dacă n-aveți nimic împotrivă. Ne-am descurcat bine, ce zici ? Am făcut ce ne-ai cerut, am căpătât informațiile exacte pe care le-ai vrut ? Neufeld dădu din cap. Atunci scoate-ne dracului de aici. Du-ne cu avionul în mijlocul unui teritoriu sub control german. În Austria sau chiar Germania, dacă vrei — cu cît mai departe de-aici cu atât mai bine. Știi ce se va întîmpla cu noi dacă o să cădem din nou în mîinile britanicilor sau iugoslăvilor ?

— Nici nu-i greu de ghicit, spuse Neufeld, aproape vesel. Dar ne subapreciezi, prietene. Plecarea voastră

spre un loc sigur e deja aranjată. Un anumit șef al Serviciului militar de informații din nordul Italiei ar vrea foarte mult să te cunoască. Are motive să creadă că-i poți fi de mare ajutor.

Mallory dădu din cap în semn de înțelegere.

*
* *
*

Generalul Vukalović își îndreptă binoclul spre Defileul Zenica, o deschizătură îngustă și des împădurită între poalele a doi munți înalți și abrupti, aproape identici ca formă și înălțime.

Tancurile Corpului al XI-lea de armată germană răspindite printre pini puteau fi ușor localizate, căci nemții nu se obosiseră nici să le camufleze, nici să le ascundă, ceea ce, își spuse furios Vukalović, dovedea prea bine încrederea deplină pe care o aveau nemții în ei înșiși și în rezultatul luptei în jurul unor vehicule staționate; alte tancuri dădeau înapoi, ambalau și manevrau, ca și cum se pregăteau să intre în formație de luptă pentru atac. Huruitul motoarelor de mare capacitate ale Tiger-urilor era aproape neîntrerupt.

Vukalović lăsă jos binoclul, mai trase câteva linii pe o foaie de hîrtie aproape plină cu asemenea semne, făcu câteva adunări, puse cu un oftat hîrtia și creionul deoparte și se întoarse către colonelul Janzi, care făcea același lucru.

— Scuzele mele pentru oamenii dumitale, colonel. Știu să numere la fel de bine ca și mine.

*
* *
*

De data asta, aerul de lup-de-mare sigur de el și zîmbetul strălucitor, plin de sine, al căpitanului Jensen nu se prea vedeau; de fapt, în acest moment erau total absente. Ar fi fost imposibil ca o față de proporțiile celei a lui Jensen să arate cu adevărat prăpădită, dar pe chipul rigid și încruntat se citeau clar încordarea, neliniștea și oboseala nopților albe, pe cînd măsura în lung și-n lat Statul major operativ al Armatei a V-a din Termoli, Italia.

Nu măsura încăperea singur. Un ofițer solid, cu părul cărunț, îmbrăcat în uniformă de general de corp de armată britanică, îl însoțea, potrivindu-și pașii cu el, iar expresia de pe fața lui o oglindea pe cea a lui Jensen. Cînd ajunseră în fundul încăperii, generalul se opri și se uită întrebător la un sergent așezat cu căștile la urechi în fața unei mari stații radio RCA. Sergentul clătină încet din cap. Cei doi își reluară mersul.

Brusc, generalul spuse:

— Mai e foarte puțin timp. Cred că înțelegi, Jensen, că odată lansată o ofensivă decisivă nu mai poți să o oprești?

— Înțeleg, răspunse abătut Jensen. Care sînt ultimele rapoarte ale grupei de recunoaștere, sir?

— Rapoartele nu lipsesc, dar Dumnezeu știe ce concluzie trebuie să tragem din ele. În glasul generalului se simțea amărăciunea. E o activitate intensă d-a lungul Liniei Gustav, unde se află — din cîte ne

putem da seama — două divizii blindate, una de infanterie germană, una de infanterie austriacă și două batalioane de vânători de munte — trupele lor de șoc. Nu pregătesc o ofensivă, asta-i sigur — în primul rînd nu există nici o posibilitate să pornească o ofensivă din zonele în care fac manevre, iar în al doilea rînd, dacă s-ar gîndi într-adevăr la o ofensivă, ar avea grijă să se pregătească în secret.

— Și-atunci, de ce toată agitația asta? Dacă nu pregătesc un atac...

Generalul oftă.

— Păreri avizate consideră că pregătesc o spargere-fulger a încercuirii. Păreri avizate! Tot ce mă interesează e că blestemele alea de divizii sînt încă pe Linia Gustav. Jensen, *ce n-a mers?*

Jensen ridică din umeri, neajutorat.

— S-a stabilit posibilitatea unor contacte radio din două în două ore, începînd cu patru dimineața...

— Pînă acum n-a fost nici un fel de legătură.

Jensen tăcu. Generalul se uită la el gînditor.

— Cei mai buni din sud-estul Europei, ai zis.

— Da, așa am zis.

*
* *
*

Îndoielile generalului, neexprimate cu voce tare, în ceea ce privește valoarea agenților pe care Jensen îi alesese pentru operațiunea Forța 10 s-ar fi mărit considerabil dacă în acel moment ar fi fost alături de acei agenți în baraca pentru oaspeți din tabăra *Hauptman-ului* Neufeld, din Bosnia. Nu se vedea la ei nici o

urmă din armonia, înțelegerea și încrederea reciprocă pe care te-ai fi așteptat să le găsești într-un grup de agenți considerați a fi cei mai buni în acest domeniu. În schimb, existau tensiune și furie în atmosferă, un aer de suspiciune și neîncredere, atît de greu încît era aproape palpabil. Reynolds, aflat în fața lui Mallory, de-abia își mai putea stăpîni furia.

— Vreau să știu acum! aproape că țipă Reynolds.

— Coboară tonul, spuse tăios Andrea.

— Vreau să știu acum, repetă Reynolds.

De data asta vocea lui coborî pînă aproape de șoaptă, dar rămase la fel de insistentă și imperioasă.

— O să-ți spun cînd va fi nevoie. Ca întotdeauna, vocea lui Mallory era calmă, neutră și distantă. Nu mai devreme. Ce nu știi nu poți să spui.

Reynolds își strînse pumnii și făcu un pas în față.

— Vreți să insinuați că...

— Nu insinuez nimic, răspunse rezervat Mallory. Am avut dreptate atunci în Termoli, sergent. Nu ești decît o bombă cu ceas, care ticăie mereu.

— Poate. Reynolds nu-și mai putea stăpîni acum furia. Dar cel puțin o bombă are ceva cinstît în ea.

— Repetă chestia asta, spuse calm Andrea.

— Ce?

— Repet-o.

— Ascultă, Andrea...

— Colonel Stavros, băiete.

— *Sir.*

— Repetă ce-ai spus și-ți garantez cel puțin cinci ani pentru nesupunere la ordin pe cîmpul de luptă.

— Da, *sir*. Efortul fizic al lui Reynolds de a se stăpîni era evident. Dar *de ce* să nu ne dezvăluie planul

pentru după-masă ; din moment ce ne-a anunțat că vom pleca la noapte, din locul ăsta, Iveniț ?

— Pentru că nemții pot acționa, spuse cu răbdare Andrea. Dacă ne află planul. Dacă unul din noi vorbește constrins. Dar nu pot să facă nimic cu Iveniț — ăsta e în mâinile partizanilor.

Împăciuitor, Miller schimbă subiectul.

— Sus la două mii de metri, zici. Zăpada trebuie să fie pînă la brîu acolo. Cum Dumnezeu poate cineva să curețe toată zăpada aia ?

— Nu știu, răspunse vag Mallory. Bănuiesc că cineva o să găsească o soluție.

* * *

Iar la două mii de metri, sus, pe platoul Iveniț, cineva găsise o soluție.

Platoul Iveniț era o pustietate albă, sumbră, bătută de vînturi și, timp de multe luni ale anului, bîntuită, de un frig aspru, vijelii urlătoare, total ostilă vieții, total neîngăduitoare prezenței umane. Platoul era mărginit în partea de vest de un perete de stîncă înalt de o sută cincizeci de metri, perfect vertical în unele părți, fisurat în altele. Pe toată marginea lui, peretele era presărat cu numeroase căderi de apă înghețate și din loc în loc, pîlcuri de pini, creșteau în mod bizar pe fețe de stîncă surprinzător de înguste, cu ramurile înghețate, lăsate în jos sub povara zăpezii adunată în șase luni de ninsoare. Spre est, platoul nu era mărginit decît de o linie abruptă, bine definită, care marca partea de sus a unui alt perete de stîncă, perpendicular, ce dădea spre văile de jos.

Platoul era acum o suprafață continuă de zăpadă, netedă, perfect egală, zăpadă care la acea înălțime de două mii de metri și în soarele strălucitor sclipea orbitor, dureros pentru ochi. În lungime avea probabil vreo opt sute de metri ; în lățime, nu mai mult de o sută. În capătul de sud, platoul urca abrupt pentru a se întîlni cu peretele de stîncă, care aici cobora mai domol, oprindu-se apoi brusc în platou.

Pe această înălțime se aflau două corturi, ambele albe, unul mic, celălalt mare, în formă de cupolă. În fața cortului mic stăteau de vorbă doi bărbați. Cel mai în vîrstă, înalt, îmbrăcat într-o manta largă, și cu ochelari fumurii, era colonelul Vis, comandantul unei brigăzi de partizani încartiruită la Sarajevo ; celălalt, mai tînăr și mai slab, era adjutantul său, căpitanul Vlanovič. Cei doi priveau platoul pe toată lungimea lui.

— Trebuie să existe o cale mai ușoară pentru asta, domnule, spuse nefericit căpitanul Vlanovič.

— Spune tu care-i aia, Boris băiete, și așa voi face. Și înfățișarea și vocea colonelului Vis inspirau un calm desăvîrșit și mare competență. Buldozerele, sînt de acord, ne-ar ajuta. La fel și plugurile de zăpadă. Dar trebuie să recunoști și tu că pentru a le urca pe pereții verticali, ca să ajungă aici, ar fi nevoie de un talent deosebit din partea conductorilor lor. Și-apoi, la ce e bună o armată dacă nu la mărșăluit ?

— Da, domnule, răspunse supus Vlanovič, cu în-doială în glas.

Priviră din nou peste platou, spre nord.

Spre nord, și mai departe, căci de jur împrejur se aflau o mulțime de piscûri, unele întunecate, creștate și dezolante, altele rotunde și întunecate, cu ză-

padă și trandafirii, ce se ridicau înalte în albastrul pal, imaculat, al cerului. Era un peisaj impresionant.

Mult mai impresionant însă era spectacolul ce se desfășura chiar pe platou. O falangă masivă de o mie de soldați în uniforme, cam jumătate din ei în griul gălbui al armatei iugoslave, ceilalți într-un amestec de uniforme ale altor țări, se mișca, în pas de melc, prin zăpada imaculată.

Falanga avea cincizeci de oameni în lățime, dar numai douăzeci în adâncime, și cei cincizeci de oameni de pe fiecare linie mergeau cu brațele înlănțuite, cu capetele și umerii aplecați în față, tirându-și cu greu picioarele prin zăpadă, cu pași penibil de înceți. Nici nu era de mirare că pașii erau atât de înceți; prima linie de oameni își croia drum prin zăpada adâncă pînă la brîu, și deja pe fețele lor se puteau citi semnele efortului și epuizării. Era o muncă ucigătoare, care la acea altitudine dubla pulsul și te făcea să lupți pentru fiecare răsufare gîfuită, care făcea picioarele de plumb, chinuite de dureri cumplite, și numai durerea te putea convinge că încă mai faci parte din tine.

Și nu erau numai bărbați. După primele cinci linii de soldați, în restul falangei erau tot atâtea femei și fete cît și bărbați, deși toată lumea era atât de încotoșmănată împotriva gerului și a vîntului mușcător al acelor înălțimi, încît era aproape imposibil să deosebești femeile de bărbați. Ultimele două linii ale falangei erau formate numai din *partisanke*, și era semnificativ pentru munca ucigătoare pe care o mai aveau de făcut că și ele erau cufundate pînă la genunchi în zăpadă.

Era un spectacol fantastic, dar unul departe de a fi unic în Iugoslavia din timpul războiului. Terenurile de aterizare din cîmpie, aflate sub controlul deplin al Werhmacht-ului, nu puteau fi folosite de iugoslavi, și de aceea își construiau astfel în munți multe din piste de aterizare. Cu zăpada atît de adîncă și zone complet inaccesibile unor mașini care să-i ajute, era singura modalitate.

Colonelul Vis își întoarse privirea spre căpitanul Vlanovič.

— Ei bine, Boris băiete, crezi că ai venit aici pentru sporturi de iarnă? Treci la organizarea bucătăriei de campanie și pregătirea hranei. Astăzi o să folosim rația de mîncare caldă și supă fierbinte pentru o săptămînă întreagă.

— Da, domnule. Vlanovič înălță capul, apoi își scoase căciula de blană cu urechi, ca să asculte mai bine sunetul unor explozii îndepărtate, dinspre nord.

— Sunetele se aud pînă departe în aerul nostru pur, de munte iugoslav, nu? spuse visător Vis.

— Ce-ai spus, domnule?

— Asta, băiete, spuse Vis cu destul de mare satisfacție, este baza de avioane de luptă Messerschmitt de la Novo Derventa, luînd cea mai mare păcăleală din viața ei.

— Domnule?

Vis oftă, foarte îngăduitor.

— O să fac din tine un soldat într-o bună zi. Messerschmitt-urile, Boris, sînt avioane de luptă care duc tot felul de tunuri și mitraliere scîrboase. Care e în acest moment cea mai bună țintă din Iugoslavia a avioanelor de luptă?

— Care e... Vlanovič se întrerupse și se uită din nou la falanga ce se țira prin zăpadă. Oh !

— Într-adevăr „oh“ ! Aviația britanică a modificat cursa a șase din cele mai bune escadrile ale ei de bombardiere grele Lancaster de pe frontul italian ca să se ocupe de prietenii noștri de la Novo Derventa. Își scoase și el căciula ca să audă mai bine. Muncesc din greu, nu-i așa ? Cînd or să termine, n-o să mai existe nici un Messerschmitt care să poată decola de pe aerodromul ăla timp de o săptămîină. Adică, numai dacă a mai rămas ceva care să decoleze.

— Pot îndrăzni o remarcă, domnule ?

— Poți îndrăzni, căpitane Vlanovič.

— Mai există și alte aerodromuri.

— E drept. Vis arată în sus. Vezi ceva ?

Vlanovič își lungi gîtul, miji ochii către soarele orbitor, se uită spre cerul albastru, gol și scutură din cap.

— Nici eu, spuse Vis. Dar acolo sus, la șapte mii de metri — și cu echipajele lor și mai înghețate decît sîntem noi — escadrilele de Beaufighter-e vor ține o patrulă de interceptie pînă ce s-o întuneca.

— Cine... cine e el, domnule ? Cine poate cere ca toți soldații noștri să fie aici, și atîtea escadrile de bombardiere și de vînătoare acolo sus ?

— Un tip numit căpitanul Mallory, cred.

— Un căpitan ? Ca mine ?

— Un căpitan. Mă indoiesc, Boris, continuă blind Vis, că e ca tine. Dar nu gradul contează. Ci numele. Mallory.

— N-am auzit de el.

— Vei auzi, băiete. vei auzi.

— Dar... dar tipul ăsta, Mallory. De ce vrea toate astea ?

— Să-l întrebî cînd îl vezi la noapte.

— Cînd îl... vine aici la noapte ?

— La noapte. Dacă, adăugă încruntat Vis, mai trăiește pînă la noapte.

*
* * *

Neufeld, urmat de Drošni intră cu un pas rapid în baraca stației radio, un șopron întunecat, improvizat, în care se aflau doar o masă, două scaune și un radio-emîțător portabil mare. Caporalul german, așezat în fața aparatului, ridică o privire întrebătoare cînd cei doi intrară.

— Cartierul general al Corpului al VI-lea de blindate de la podul peste Neretva, ordonă Neufeld. Părea foarte bine dispus. Vreau să vorbesc cu generalul Zimmermann personal.

Caporalul dădu din cap în semn de aprobare, trimise semnalul de apel și în cîteva secunde primi răspunsul. Ascultă cîteva clipe, și ridică privirea către Neufeld.

— Generalul vine imediat, domnule,

Neufeld întinse mîna spre cărți, le luă și făcu un semn cu capul către ușă. Caporalul se ridică și ieși, în timp ce Neufeld se așeza pe scaunul lui și-și potrivea mulțumit căștile. După cîteva secunde, se îndreptă automat în scaun cînd auzi în căști, printre pocnituri, o voce.

— Sînt Hauptmann Neufeld, Herr General. Englezii s-au întors. Informația lor este că divizia de parti-

zani din Capcana Zenica aşteaptă un atac complet din sud, peste podul de pe Neretva.

— Aşa deci ! Generalul Zimmermann, aşezat comod într-un scaun turnant, în partea din spate a camionului radio parcat la linia de copaci din sudul podului peste Neretva, nu încercă să-şi ascundă satisfacţia din voce. Prelata camionului era ridicată şi el îşi scoase cascheta, să se bucure mai mult de soarele palid de primăvară. Interesant, foarte interesant. Altceva ?

— Da. Vocea lui Neufeld pîrîi metalic în difuzor. Au cerut să fie duşi cu avionul la adăpost. Mult în spatele liniilor noastre, chiar şi în Germania. Se simt ...ăăă... în nesiguranţă aici.

— Mda, da, da. Deci aşa se simt. Zimmermann tăcu o clipă, gînditor, apoi continuă : Cunoşti bine situaţia, Hauptmann Neufeld ? Eşti conştient de echilibrul delicat al... äää... detaliilor implicate ?

— Da, Herr General.

— Trebuie să mă gîndesc puţin la asta. Aşteaptă.

Zimmermann se legănă leneş în scaunul lui turnant pe cînd medita asupra deciziei pe care trebuia să o ia. Se uită gînditor, dar fără să vadă nimic, spre nord, peste pajiştile care mărgineau malul sudic al Neretvei, riul traversat de podul de oţel, apoi pajiştile îndepărtate ridicîndu-se brusc către parapetul stîncos ce servea ca primă linie de apărare pentru partizanii colonelului Lazlo. Se întoarse spre est şi privi apele verzi-albicioase ale Neretvei şi pajiştile care se îngustau, de-o parte şi de alta, pînă ce, cotînd spre nord, dispăreau brusc la gura cheilor cu pereţi abrupti din care ieşea Neretva. Se mai întoarse puţin şi acum privirea lui cuprindea pădurea de pini din sud, o pădure

care, în prima clipă, părea destul de inofensivă şi fără viaţă — pînă ce ochii se obişnuiau cu umbra şi cu multe forme mari dreptunghiulare, bine adăpostite de privirile aeriene sau de cele de pe malul de nord al Neretvei în spatele pinzelor şi plaselor de camuflaj, al grămezilor imense de ramuri uscate. Vederea acestor vîrfuri de lance ale celor două divizii blindate ale sale îl ajută pe Zimmermann să se hotărască. Luă microfonul.

— Hauptmann Neufeld ? Am luat o hotărîre şi te rog să execuţi întocmai următoarele instrucţiuni...

Droşni îşi scoase căştile de rezervă pe care le avusesese la urechi şi-i spuse cu îndoială lui Neufeld :

— Nu cere prea mult generalul de la noi ?

Neufeld scutură din cap, ca pentru a-l linişti.

— Generalul Zimmermann ştie întotdeauna ce face. Evaluarea lui psihologică a tuturor căpitanilor Mallory din această lume este invariabil sută la sută corectă.

— Sper. Droşni nu era convins. Pentru binele nostru, sper.

Ieşiră din baracă. Neufeld spuse radiotelegrafistului :

— Căpitanul Mallory în baraca mea, te rog. Şi sergentul Baer.

Cînd Mallory ajunse, îi găsi deja acolo pe Neufeld, Droşni şi Baer. Neufeld fu scurt şi precis.

— Am hotărît să vă scoatem de aici cu un avion-schi — sînt singurele avioane care pot ateriza în munţii äştia, blestemaţi. Aveţi timp să dormiţi cîteva ore — nu plecăm înainte de patru. Întrebări ?

— Unde e terenul de aterizare ?

— Un luminiş. La un kilometru de aici. Altceva ?

— Nimic. Doar să ne scoți de-aici, atît.

— Nu trebuie să-ți faci probleme pentru asta, spuse apăsător Neufeld. Am ambiția să vă văd plecați cu bine. Sincer, Mallory, mă încurci foarte tare și cu cît pleci mai repede cu atît mai bine.

Mallory dădu din cap și ieși. Neufeld se întoarse către Baer și spuse :

— Am o mică sarcină pentru dumneata, sergent Baer. Mică dar foarte importantă. Fii atent.

Mallory părăsi baraca lui Neufeld cu un aer gînditor și traversă încet tabăra. Pe cînd se apropia de baraca pentru oaspeți, Andrea ieși și trecu fără nici un cuvînt pe lîngă el, învăluit în fum de trabuc și încruntat. Mallory intră în baracă, unde Petar cînta din nou versiunea sa pentru „Fata pe care am lăsat-o acasă”. Se părea că e cîntecul lui preferat. Mallory se uită la Maria, Reynolds și Groves, toți așezați în tăcere, apoi la Miller, culcat în sacul lui de dormit, cu volumul de poezii în mînă.

Mallory dădu din cap către ușă.

— Ceva l-a supărat pe prietenul nostru.

Miller rînji și dădu și el din cap către Petar.

— Cîntă din nou cîntecul lui Andrea.

Mallory schiță un zîmbet și se întoarse către Maria.

— Spune-i să nu mai cînte. Plecăm mai tîrziu după-masă și trebuie să ne odihnim cît de mult putem.

— Putem dormi în avion, spuse ursuz Reynolds. Putem dormi cînd ajungem... indiferent unde ajungem.

— Nu, dormi acum !

— De ce acum ?

— De ce acum ? Privirea gînditoare a lui Mallory se îndreptă undeva departe și răspunse liniștit :

— Pentru că acum este singurul timp pe care s-ar putea să-l avem.

Reynolds se uită la el ciudat. Pentru prima oară în acea zi nu i se mai citeau ostilitatea și suspiciunea pe față. În ochii lui gînditori se vedeau nedumerire și mirare, și primele semne vagi de înțelegere.

*
* *
* *

Pe platoul Iveniç, falanga înainta, dar cei care o formau nu se mai mișcau ca niște ființe umane. Se împleticeau acum, epuizați — doar niște automate, cadavre vii, cu fețele contorsionate de durere și imensă oboseală, cu brațele și picioarele arzînd, cu mințile inerte. La cîteva secunde cineva se împiedica și cădea și nu se mai putea ridica și trebuia să fie dus alături de mulți alții, întinși aproape în stare de comă lîngă pista primitivă, unde cîteva partisanca se străduiau să readucă la viață trupurile înghețate și fără vlagă cu căni de supă fierbinte și doze mari de raki.

Căpitanul Vlanoviç se întoarse către colonelul Vis. Fața îi era tristă, vocea joasă și gravă.

— E o nebunie, domnule, o nebunie. E... e imposibil, nu vedeți că-i imposibil ? N-o să... utați-vă, domnule, două sute cincizeci de oameni terminați după primele două ore. Înălțimea, frigul, epuizarea fizică totală. E o nebunie.

— Întregul război e o nebunie, spuse calm Vis. Du-te la stația radio. Mai cerem cinci sute de oameni.

CAPITOLUL 8

VINERI

De la 15.00 la 21.15

Momentul venise, Mallory o ştia. Se uită la Andrea şi la Miller, la Reynolds şi Groves şi ştiu că şi ei o ştiau. Văzu clar reflectat pe feţelor lor ceea ce se afla în mintea lui, tensiunea explozivă, vigilenţa încordată care se cerea transformată în acţiune la fel de explozivă. Întotdeauna exista acest moment al adevărului, care smulgea oamenilor masca pe care o purtau şi îi arăta aşa cum erau în realitate. Se întrebă cum vor fi Reynolds şi Groves ; bănuia că se vor achita onorabil de tot. Nici nu-i trecu prin cap să se gândească la Miller şi Andrea, căci îi cunoştea prea bine : cînd totul părea pierdut, Miller devenea cu totul altul, în timp ce indolentul, aproape apaticul Andrea se transforma într-o fiinţă umană de nerecunoscut, o combinaţie imposibilă de minte care calculează rece şi maşină de luptă fanatică, aşa cum Mallory nu mai întâlnise niciodată. Cînd Mallory vorbea, vocea lui era calmă şi impersonală ca întotdeauna.

— S-a stabilit să plecăm la patru. Acum e trei. Cu puţin noroc o să-i luăm pe neaşteptate. E totul clar ?

Mirat, aproape neîncrezător, Reynolds întrebă :

— Vreţi să spuneţi că dacă ceva iese prost trebuie să ne croim drum trăgînd cu mitraliera ?

— Trebuie să trageţi şi să omoriţi. Asta, sergent, e un ordin.

— Pe-onoarea mea, spuse Reynolds, pur şi simplu nu pricep ce se întîmplă.

Pe faţa lui se vedea clar că renunţase să mai încerce să înţeleagă ceva.

Mallory şi Andrea ieşiră şi se îndreptară alene spre baraca lui Neufeld. Mallory spuse :

— Sînt pe urmele noastre, ştii ?

— Ştiu. Unde sînt Petar şi Maria ?

— Cred că dorm. Au plecat din baracă acum cîteva ore. O să-i luăm mai tîrziu.

— Mai tîrziu s-ar putea să fie prea tîrziu... Sînt în mare pericol, dragă Keith.

— Ce pot să fac, Andrea ? Numai la asta mă gîndesc de zece ore. E un risc imens, dar trebuie să mi-l asum. Ne putem lipsi de ei, Andrea. Ştii ce-ar însemna să dau cărţile pe faţă ?

— Ştiu ce-ar însemna, răspunse trist Andrea. Sfirşitul.

Intrară în baraca lui Neufeld fără să bată la uşă. Neufeld, aşezat la masă cu Droşni alături, ridică iritat o privire surprinsă şi se uită la ceas.

— Patru am zis, nu trei, spuse el tăios.

— Am greşit, se scuză Mallory. Închise uşa în urma sa. Vă rog să nu faceţi vreo prostie.

Neufeld şi Droşni nu făcură nimic, puţini ar fi făcut aşa ceva cînd în faţa lor se aflau ţevile a două Luger-e cu amortizoare de zgomot înşurubate în vârful ţevii ; rămaseră nemişaţi, şi şocul iniţial le dispăru

încet de pe față. Urmă o tăcere lungă, apoi Neufeld vorbi, și cuvintele lui se auziră aproape sacadat.

— Am făcut marea greșeală de a subestima...

— Taci. Spionii lui Broznic au descoperit unde sînt ținuți cei patru agenți ai Aliaților. Noi știm cu aproximație unde sînt. Voi știți exact unde sînt. Ne veți duce acolo. Acum.

— Sinteți nebuni, spuse cu convingere Neufeld.

— Nu avem nevoie să ne spui tu asta, zise Andrea.

Trecu apoi în spatele lui Neufeld și Drošni, le luă pistoalele din tocuri, le goli încărcătoarele și puse la loc pistoalele. Se duse apoi într-un colț al barăcii, ridică de jos două pistoale-mitralieră Schmeisser, le goli și pe ele, se întoarse la masă și le puse pe ea, unul în fața lui Neufeld, unul în fața lui Drošni.

— Iată-vă, domnilor, spuse amabil Andrea. Înarmați pînă-n dinți.

— Și dacă ne hotărîm să nu venim cu voi ? întrebă cu răutate Drošni.

Amabilitatea lui Andrea dispăru. Ocoli alene masa și-l lovi pe Drošni peste gură cu amortizorul Luger-ului, cu atîta forță încît Drošni gemu de durere.

— Te rog, și vocea lui Andrea era aproape insistentă, te rog, nu mă provoca.

Drošni nu-l provocă. Mallory se duse la fereastră și privi afară. Cel puțin o duzină de cetnici se aflau în jurul barăcii lui Neufeld, la vreo zece metri de ea, toți înarmați. În partea cealaltă a taberei văzu că ușa grajdului era deschisă, deci Miller și cei doi sergenți erau la locul lor.

— O să traversați tabăra către grajduri, spuse Mallory. Nu vorbiți cu nimeni, nu avertizați pe nimeni, nu

faceți nici un semn. O să vă urmărm la zece metri în spate.

— Zece metri în spate. Ce ne împiedică să o luăm la fugă ? N-o să îndrăzniți să îndreptați acolo, afară, puștile spre noi.

— Sigur că nu, aprobă Mallory. Din momentul în care deschideți ușa asta, o să fiți în bătaia a trei Schmeisser-uri aflate în grajd. Dacă încercați ceva — *orice* — o să fiți făcuți bucățele. De-asta și stăm mult în urma voastră — nu vrem să fim și noi făcuți bucățele.

La un gest al lui Andrea, Neufeld și Drošni își atîrnară Schmeisser-urile, tăcuți și furioși. Mallory se uită la ei gînditor și spuse :

— Cred că n-ar fi rău să faceți ceva cu fețele astea. Se vede clar pe ele că ceva nu-i în regulă. Dacă deschideți ușa cu așa niște fețe, Miller vă va lichida înainte să ajungeți la ultima treaptă. Vă rog să mă credeți.

Îl crezură, iar cînd Mallory deschise ușa, ei reușiseră să-și compună o expresie destul de aproape de normal. Coborîră treptele și se îndreptară spre grajduri. Cînd se aflau la jumătatea distanței pînă la ele, Andrea și Mallory ieșiră din baraca lui Neufeld și îi urmară. Cîțiva cetnici îi priviră, curioși, dar era clar că nimeni nu bănuia nimic. Drumul pînă la grajduri fu liniștit.

La fel de liniștită fu și plecarea lor din tabără, două minute mai tîrziu. Neufeld și Drošni, așa cum era și normal, și de așteptat, călăreau alături, în frunte, Drošni mai ales arătînd foarte fioros cu Schmeisser-ul, pistolul și cuțitele lui cu lamă ucigătoare la brîu. În spatele lor călărea Andrea, care părea să aibă probleme cu mecanismul Schmeisser-ului său, căci îl ținea în mîna și îl privea cu atenție ; nu se uita nici la Neu-

feld, nici la Drošni, iar faptul că țeava, pe care Andrea o îndreptase spre pământ, nu trebuia decât ridicată vreo treizeci de centimetri și trăgaciul apăsat pentru a-i ciurui pe cei doi din față era o idee absurdă, care n-ar fi trecut nici prin capul celor mai suspicioase persoane. În spatele lui Andrea, Mallory și Miller călăreau alături; ca și Andrea, aveau un aer nepăsător, chiar ușor plictisit. Reynolds și Groves încheiau coloana, fără a reuși prea bine acel grad de nonșalanță al celorlalți trei: fețele lor imobile și ochii neliniștiți trădau tensiunea în care se aflau. Dar neliniștea lor era inutilă, căci toți șapte părăsiră tabăra nu numai întregi, dar fără ca măcar o singură privire întrebătoare să le fie aruncată.

Merseră mai bine de două ore și jumătate, urcând aproape tot timpul, și un soare singuriu apunea printre pinii tot mai rari spre vest când ajunseseră la un luminis așezat, de data asta, pe un teren drept. Neufeld și Drošni își opriră poneii și îi așteptară și pe ceilalți. Mallory trase de hățuri și se uită la clădirea care se ridica în mijlocul luminisului, o cabană mare, joasă, cu aspect de cazemată, ale cărei ferestre înguste aveau gratii dese, și cu două coșuri, din unul ieșind fum.

— Țasta-i locul? întrebă Mallory.

— O întrebare inutilă. Vocea lui Neufeld era seacă, dar resentimentul și furia din ea, evidente. Crezi că mi-am pierdut tot timpul ăsta să te duc în alt loc?

— Nu cred că te-ai da în lături s-o faci. Mallory privi mai atent clădirea. Arată foarte primitiv.

— Depozitele de muniții ale armatei iugoslave n-au fost niciodată considerate hoteluri de lux.

— Asta cam așa-i, fu de acord Mallory.

La un semnal al său, își îndemnară poneii înainte și pătrunseră în luminis; în acel moment două plăci de metal aflate pe peretele din față al cabanei alunecară într-o parte pentru a da la iveală două ambrazuri din care ieșeau țeștile unor pistoale-mitralieră. În plin luminis, cei șapte erau complet în bătaia acestor țevi amenințătoare.

— Oamenii tăi sînt vigilenți, recunoscui Mallory. N-ai nevoie de mulți oameni să păzească și să apere un loc ca ăsta. Cîți sînt?

— Șase, spuse cam fără voie Neufeld.

— Dacă sînt șapte, ești un om mort, îl avertiză Andrea.

— Șase.

Pe cînd se apropiau, puștile fură retrase — mai mult ca sigur pentru că cei ce le mînuiau îi recunoscui pe Neufeld și Drošni — ambrazurile închise, și ușa grea de metal se deschise. În prag apărui un sergent, care îi salută respectuos, cu o oarecare uimire pe față.

— Ce plăcere neașteptată, domnule, spuse sergentul. N-am primit nici un mesaj prin radio despre venirea dumneavoastră.

— Pentru moment nu funcționează.

Neufeld le făcu semn să intre, dar Andrea, foarte curtenitor, insistă ca ofițerul german s-o ia înainte, și-și sublinie amabilitatea cu o săltare amenințătoare pe umăr a Schmeisser-ului său. Neufeld intră, urmat de Drošni și ceilalți cinci.

Ferestrele erau atît de înguste încît era în mod evident nevoie de opaițele care ardeau în încăperei, iar lumina pe care o dădeau era mult mărită de focul puternic care ardea în vatră. Nimic nu putea șterge as-

pectul sumbru creat de cei patru pereți de piatră cioplită, dar încăperea era surprinzător de bine mobilată, cu o masă, scaune, două fotolii și o canapea; erau chiar și câteva bucăți de covor. Din cameră se deschideau trei uși, dintre care una zăbreliată. În afară de sergentul care le ieșise înainte, în cameră mai erau doi soldați înarmați. Mallory se uită la Neufeld, care dădu din cap, cu fața crispată de o furie reținută.

Neufeld spuse către unul din soldați :

— Scoate prizonierii.

Soldatul dădu din cap, luă de pe perete o cheie grea și se îndreptă spre ușa zăbreliată. Sergentul și celălalt soldat trăgeau la loc plăcile de metal peste ambrazuri. Andrea se îndreptă alene către primul soldat, apoi brusc îl împinse violent în sergent. Cei doi se ciocniră de cel de-al treilea, care tocmai băgase cheia în ușă, și care căzu greoi pe podea; ceilalți doi, deși clătînindu-se tare, reușiră să-și păstreze un oarecare echilibru, sau cel puțin să rămână în picioare. Toți trei se întoarseră să se uite la Andrea, cu furie și nedumerire, și toți trei rămaseră nemișcați; și fu un lucru înțelept. Când are în față, la trei pași, un pistol-mitralieră Schmeisser, cel înțelept rămîne întotdeauna nemișcat.

Mallory îi spuse sergentului :

— Mai există trei oameni. Unde sînt ?

Nici un răspuns; soldatul se uită la el fix, sfidător. Mallory repetă întrebarea, de data asta într-o germană fluentă; soldatul îl ignora și se uită întrebător la Neufeld, ale cărui buze erau strînse, pe un chip de piatră.

— Ești nebun? îi spuse Neufeld sergentului. Nu vezi că oamenii ăștia sînt niște criminali? Spune-i.

— Gărzile de noapte. Dorm. Sergentul arată spre o altă ușă. Acolo.

— Deschide ușa. Spune-le să iasă. Cu spatele, și cu mâinile la ceafă.

— Fă exact ce ți se spune, ordonă Neufeld.

Sergentul făcu exact ce i se spunea și, la fel, și cei trei soldați care se odihneau în cealaltă cămaruță, și care ieșiră de acolo așa cum li se ceruse, fără nici o dorință de rezistență. Mallory se întoarse către soldatul cu cheia care între timp se ridicase clătînindu-se de jos, și făcu un semn cu capul spre ușa zăbreliată.

— Deschide-o.

Soldatul o deschise și o dădu de perete. Patru ofițeri britanici pătrunseră încet și cu pași nesiguri în camera mare. Erau palizi din cauza multelor zile petrecute între patru pereți, dar în afara de paloare și a faptului că erau destul de slabi, nu li se făcuse nici un rău. Cel din frunte, purtînd însemnele de maior și o mustață *à la* Sandhurst — și cînd vorbi se auzi și accentul de Sandhurst* —, se opri brusc și se uită neîncrezător la Mallory și oamenii lui.

— Dumnezeule mare! Ce naiba...

— Te rog, îl întrerupse Mallory. Regret, dar vorbim mai tirziu. Luați-vă hainele, ce aveți mai gros, și așteptați afară.

— Dar... dar unde ne duceți?

— Acasă. Italia. La noapte. Vă rog grăbiți-vă.

— Italia. Vorbești de...

— Grăbiți-vă. Mallory se uită ușor enervat la ceas. Deja sîntem în întârziere.

* Sandhurst — școală de ofițeri britanică, reputată prin strictețea tradițiilor.

Pe cît de repede le permitea starea de uluire în care se aflau, cei patru ofițeri își luară hainele mai groase și ieșiră afară. Mallory se întoarse din nou către sergent.

— Trebuie să aveți aici și niște ponei, un grajd.

— În spatele cabanei, răspunse prompt sergentul, evident adaptîndu-se repede la noua situație.

— Bun băiat, spuse aprobator Mallory. Se uită la Reynolds și Groves. O să mai avem nevoie de doi ponei. Înșeuati-i voi, da ?

Cei doi sergenți ieșiră. Sub bătaia puștilor lui Mallory și Miller, Andrea îi scotoci pe rînd pe cei șase soldați, nu găsi nimic, și îi duse pe toți în camera zăbrelită, întoarse cheia în ușa și o agăță pe perete. Apoi, cu aceeași grijă, îi percheziționă pe Neufeld și Drošni; aruncă neglijent cuțitele lui Drošni într-un colț al încăperii, și fața lui Drošni deveni prevestitoare de furtună.

Mallory se uită la cei doi și spuse :

— Dacă ar fi nevoie v-aș împușca. Dar nu e. De-abia dimineată o să vi se observe lipsa.

— S-ar putea să nu li se observe lipsa cîteva dimineți bune, remarcă Miller.

— Deci, oricum sînt în plus, spuse indiferent Mallory. Apoi zîmbi. Nu rezist tentației de a te lăsa cu un ultim gînd plăcut. *Hauptmann* Neufeld. Ceva la care să meditezi pînă ce apare cineva și te găsește. Se uită gînditor la Neufeld, care nu spuse nimic, și continuă : Adică, informația pe care ți-am dat-o azi-dimineată.

Neufeld se uită la el prudent.

— Ce-i cu informația pe care mi-ai dat-o azi-dimineață ?

— Doar atît : mă tem că nu a fost prea corectă. Vukalović așteaptă atacul din nord, prin Defileul Zenica, și nu din sud, peste podul de pe Neretva. Știm că sînt în jur de două sute de tancuri de-ale voastre masate în pădure, la nord de Defileul Zenica — dar n-o să mai fie la 2 dimineată, cînd atacul vostru trebuie să înceapă. Nu după ce am luat legătura cu escadrilele noastre de Lancaster-e din Italia. Gîndește-te, gîndește-te la țintă. Două sute de tancuri adunate într-o mică cursă, o sută cincizeci de metri lățime, și nu mai mult de trei sute de metri lungime. RAF va fi acolo la 1.30. Pînă la 2 dimineată n-o să mai existe nici măcar un singur tanc care să poată lupta.

Pentru o clipă Neufeld se uită la el lung, cu fața imobilă, apoi spuse încet și rece :

— Blestemat să fii ! Blestemat ! Blestemat !

— O să rămii cu blestemul, spuse Mallory, pe un ton amabil. Cînd veți ieși de aici — să sperăm că veți ieși — totul va fi terminat. Ne vedem după război !

Andrea îi încuie pe cei doi într-una din camerele laterale și atîrnă cheia lingă cea a camerei zăbrelite. Apoi ieșiră, încuiară ușa de la intrare, agățară cheia pe un cui lingă ușa, urcară pe ponei — Groves și Reynolds puseseră deja șaua pe încă doi — și începură din nou să meargă, Mallory cu o hartă în mînă, studiind la lumină din ce în ce mai slabă a amurgului drumul pe care trebuiau să meargă.

Drumul îi duse pe lingă marginea unei păduri de pini. La vreo șase sute de metri după ce părăsiseră cabana, Andrea își struni calul, descălecă; ridică piciorul drept din față al calului și-l cercetă cu atenție. Înălță privirea spre ceilalți, care se opriseră și ei.

— I-a intrat o piatră în copită, anunță el. Arată rău — dar nu foarte rău. Trebuie s-o scot. Nu mă așteptați — vă ajung din urmă în câteva minute.

Mallory încuviință din cap și dădu semnalul de pornire mai departe, Andrea scoase un cuțit, ridică piciorul poneiului și se apucă cu mult zel să scoată piatra din copită. După vreun minut ridică privirea și văzu că ceilalți dispăruseră după un cot al pădurii de pini. Andrea își puse la loc cuțitul și duse poneiul — care, evident, nu șchiopăta deloc — la adăpostul pădurii și-l legă acolo, apoi o porni înapoi pe jos, către cabană. Se așeză în spatele unui trunchi de pin și își scoase binoclul.

Nu așteptă prea mult. În luminiș apărură capul și umerii cuiva care se uita cu atenție din spatele unui copac; îl identifică imediat: sergentul Baer, cu fața lui rotundă și cu cele aproximativ treizeci și cinci de kilograme peste greutatea normală pentru statura lui mărunță era o prezență inconfundabilă, care cu greu putea fi uitată.

Baer se retrase în pădure, apoi apăru din nou, conducând un șir de ponei, dintre care unul ducea un obiect mare înfășurat, legat de un coș de samar. Doi din ponei aveau în spinare călăreți, ambii cu mâinile legate de oblincul șei. Petar și Maria, fără îndoială. În spatele lor apărură patru soldați călare. Sergentul Baer le făcu semn să-l urmeze în luminiș și, în câteva clipe, dispărură cu toți în spatele cabanei. Andrea privi gânditor luminișul acum gol, își aprinse un trabuc și urcă din nou dealul către poneiul legat în pădure.

Sergentul Baer descălecă, scoase din buzunar o cheie, zări cheia agățată în cui lângă ușă, o puse la loc

pe a sa. o luă pe cealaltă, descuie ușa și intră. Se uită împrejur, luă una din cheile atârinate pe perete și descuie o ușă laterală. *Hauptmann* Neufeld ieși, se uită la ceas și zîmbi.

— Ai fost foarte punctual, sergent Baer. Ai adus radioemițătorul?

— L-am adus. E afară.

— Bun, bun, bun. Neufeld se uită la Droșni și zîmbi din nou. Cred că-i timpul s-o pornim spre platoul Iveniț.

Sergentul Baer întrebă respectuos:

— Cum puteți să fiți atât de sigur că e platoul Iveniț, domnule?

— Cum pot fi atât de sigur? Simplu, dragul meu Baer. Pentru că Maria... ai adus-o cu tine?

— Sigur, domnule.

— Pentru că Maria mi-a spus. Este platoul Iveniț.

*

* *

Noaptea căzuse peste platoul Iveniț, dar falanga de soldați epuizați își mai tira încă picioarele bătătorind pista de aterizare pentru avion. Acum munca nu mai era atât de istovitoare, căci zăpada era deja bătută tare și netedă; dar chiar și cu valul de cinci sute de noi soldați, gradul general de oboseală era atât de mare, încât falanga nu era într-o formă mai bună decât primul eșalon de soldați care intrase în zăpada imaculată.

Și falanga își schimbase forma. În loc să aibă cincizeci de oameni pe fiecare din cele douăzeci de rînduri, acum erau cîte douăzeci pe cincizeci de șiruri; după ce au făcut loc suficient pentru aripile avionului, acum

bătătoareau zăpada, încercînd să obțină un teren foarte tare pentru trenul de aterizare.

O lună aproape plină, de intensitate alb-luminoasă, plutea jos pe cer, înconjurată de fișii de nori spulberate ușor dinspre nord. Pe cînd fișiile de nori treceau prin fața lunii, umbre negre măturau leneș suprafața platoului. Falanga, acum scăldată în lumina argintie a lunii, în clipa următoare dispărea în întuneric. Era un spectacol fantastic ce crea o imagine de basm, stranie și prevestitoare de rău. De fapt era, așa cum îi spusese fără pic de romantism colonelului Vis căpitanul Vlanovič, o scenă din *Infernul* lui Dante, numai că mai înghețată cu o sută de grade. Cel puțin o sută de grade, rectificase Vis, căci nu știa prea bine cît de cald e în iad.

Această scenă apărui în fața ochilor lui Mallory și ai oamenilor săi la 9 fără 20 de minute în acea seară, cînd ajunseseră în vîrfurile unui deal și-și struniră poneii chiar pe buza prăpastiei care se sprijinea pe marginea de vest a platoului Ivenič. Cîteva minute stătura acolo, pe ponei, nemișcați, tăcuți, vrăjiți de spectacolul ireal a o mie de oameni cu capetele aplecate, și umerii aplecați, tirîndu-și picioarele, fără vlagă, pe zăpada deja netedă a platoului, vrăjiți pentru că știau cu toții că priveau un spectacol unic, pe care nimeni nu-l mai văzuse pînă atunci, și nici n-o să-l mai vadă vreodată. Mallory se rupse primul din starea de transă, se uită la Miller și Andrea, și dădu încet din cap, cu o expresie de profundă uimire, neputînd să creadă, refuzînd să accepte realitatea pe care propriii săi ochi o percepeau ca reală și indubitabilă. Miller și Andrea îl priviră și ei cu aceeași clătinare uluită a capului.

Mallory își întoarse poneiul spre dreapta și o porni pe marginea peretului de stîncă spre locul unde acesta cobora către platou.

Zece minute mai tîrziu erau întîmpinați de colonelul Vis.

— Nu mă așteptam să te văd, căpitane Mallory. Vis îi scutură mîna cu entuziasm. Cerul mi-e martor, nu mă așteptam să te văd. Dumneata... și oamenii dumitale trebuie să aveți o capacitate remarcabilă de supraviețuire.

— Spuneți asta peste cîteva ore, răspunse Mallory, și o să fiu într-adevăr fericit s-o aud.

— Dar s-a terminat acum. Așteptăm avionul — Vis se uită la ceas — peste exact opt minute. Avem acum o suprafață de rulare pentru el și n-o să fie probleme cu aterizarea și decolarea dacă nu rămîne mult aici. Ați făcut tot ce-aveați de făcut; ați reușit minunat. Norocul a fost de partea voastră.

— Spuneți asta peste cîteva ore, repetă Mallory.

— Iartă-mă. Vis nu-și putu ascunde nedumerirea. Te aștept să se întîmple ceva cu avionul?

— Nu mă aștept să se întîmple nimic cu avionul. Dar ceea ce a fost, ce s-a petrecut pînă acum e — sau mai degrabă a fost — doar prologul.

— Pro... prologul?

— Vă explic imediat.

*
* *
* * *

Neufeld, Drošni și Baer își lăsară poneii priponiți în pădure, aproape de lizieră, și o poniră în sus pe colina din fața lor, sergentul Baer luptîndu-se din greu

cu urcușul prin zăpadă datorită greutateii uriașului radio-emitător portabil pe care-l avea legat în spate. Aproape de vîrf se lăsară pe genunchi și coate și se tîrîră pînă la vreun metru de buza peretelui aflat deasupra platoului Iveniț. Neufeld își scoase binoclul, apoi îl puse la loc : luna tocmai ieșise din spatele unui nor întunecat și lumină acum scena de jos, iar contrastul puternic dintre umbrele negre și zăpada atît de albă și strălucitoare, încît părea fosforescentă, făcea inutil binoclul.

Foarte vizibile, în partea dreaptă, erau corturile lui Vis, iar lîngă ele, bucătăriile de campanie improvizate în grabă. Lîngă cel mai mic cort se vedeau cam o duzină de oameni care, vizibil și de la acea distanță, discutau aprins. Exact sub locul în care se aflau ei, cei trei puteau vedea falanga întorcîndu-se la un capăt al pistei și începînd din nou să se tîrască înapoi încet, îngrozitor de încet, îngrozitor de obosită, pe cărarea largă, deja bătătorită. La fel ca și Mallory și oamenii lui mai devreme, Neufeld, Droșni și Baer fură și ei pentru cîteva clipe prinși de grandoarea stranie, venind parcă din cealaltă lume, a spectacolului de jos. Numai cu un efort reuși Neufeld să-și ia privirile de la el și să se întoarcă în lumea reală și normală.

— Cită amabilitate, murmură el, din partea prietenilor noștri iugoslavi să se obosească atît pentru noi. Se întoarse către Baer și-i făcu un semn către radio-emitător. Fă-mi, te rog, legătura cu generalul.

Baer își dădu jos din spate aparatul, îl fixă în zăpadă, întinse antena telescopică, fixă frecvența și în vîrti butoanele. Obținu aproape imediat legătura, spuse

cîteva cuvinte, apoi întinse microfonul și căștile lui Neufeld. Acesta își fixă căștile și privi în jos, încă vrăjit, spre cei o mie de bărbați și femei care se mișcau pe platou precum furnicile. Brusc, în căști se auzi un păcănit și vraja se rupse.

— *Herr General ?*

— Ah, Neufeld. Vocea generalului se auzea slab, dar clar, fără distorsiuni sau paraziți. Ei bine, ce părere ai de evaluarea mea referitoare la psihologia britanică ?

— V-ați greșit meseria, *Herr General*. Totul s-a petrecut exact așa cum ați prevăzut. Cred că v-ar interesa să aflați, domnule, că RAF lansează un atac tip „covor de bombe“ deasupra Defileului Zenica la 1.30 fix în această dimineață.

— Mda, da, da, spuse gînditor Zimmermann. Foarte interesant. Dar deloc surprinzător.

— Nu, domnule. Neufeld ridică privirea cînd Droșni îl atinse pe umăr și arătă spre nord. O clipă, domnule.

Neufeld își scoase căștile și ascultă cu atenție în direcția în care îi arăta Droșni. Își ridică binoclul, dar nu se zărea nimic. Însă indiscutabil, se auzea ceva. Huruitul îndepărtat al unor motoare de avion apropiindu-se. Neufeld își puse din nou căștile.

— Trebuie să recunoaștem că englezii sînt punctuali, domnule. Avionul se apropie acum.

— Excelent, excelent. Ține-mă la curent.

Neufeld își îndreptă o cască și se uită spre nord. Încă nu se vedea nimic, luna era acum ascunsă în spatele unui nor, dar motoarele avionului se auzeau clar, mai aproape. Deodată, de undeva de jos, de pe platou, cineva suflă de trei ori scurt într-un fluier. Imediat,

falanga în mișcare se împrăstie, bărbații și femeile ieșiră împleticindu-se de pe pistă și se cufundară în zăpada adîncă din partea de est a platoului, lăsînd în urma lor, așa cum evident se înțeleseseră, cam optzeci de oameni care se înșirară pe ambele părți ale pistei.

— Trebuie să recunosc că știu să se organizeze, spuse cu admirație Neufeld.

Droșni zîmbi cu zîmbetul lui de lup.

— Cu-atît mai bine pentru noi, nu ?

— Se pare că toată lumea se străduiește în noaptea asta să ne ajute, răspunse aprobator Neufeld.

Deasupra, fișia întunecată de nori fu măturată spre sud și lumina albă a lunii inundă platoul. Neufeld văzu imediat avionul, la mai puțin de opt sute de metri depărtare, forma sa de camuflaj profilată clar în lumina strălucitoare a lunii pe cînd cobora spre capătul pistei. Un alt fluierat ascuțit și imediat oameni înșirați de-o parte și de alta a pistei aprinseră felinare de vînt — de fapt o operațiune inutilă în acele condiții de aterizare perfectă, sub o lumină aproape la fel de puternică precum ziua dar esențială dacă luna ar fi fost acoperită de nori.

— A atins pămîntul acum, domnule, spuse Neufeld în microfon. E un bombardier Wellington.

— Să sperăm că aterizează cu bine, spuse Zimmermann.

— Da, domnule, să sperăm.

Wellington-ul ateriză într-adevăr cu bine, o aterizare perfectă, ținînd seama de condițiile extrem de dificile. Încetîni rapid, apoi își menținu viteza pe cînd se îndrepta către capătul pistei.

— A aterizat cu bine, *Herr General*, spuse Neufeld în microfon, și rulează încet.

— De ce nu se oprește ? întrebă Droșni.

— Nu poți accelera un avion pe zăpadă așa cum ai face-o pe o pistă din beton. O să aibă nevoie de fiecare metru de pistă pentru decolare.

Era evident că pilotul Wellington-ului era de aceeași părere. Ajunsese la vreo cincizeci de metri de capătul pistei cînd două grupuri de oameni se desprinseseră din sutele care se aflau pe marginea pistei, unul îndreptîndu-se către ușa deja deschisă pe o latură a bombardierului, celălalt spre coada avionului. Ambele grupuri ajunseră lîngă avion chiar cînd opera exact la capătul pistei, și o duzină de oameni se agătară de coada lui și începură să întoarcă avionul cu 180°.

Droșni era impresionat.

— Zău că nu-și pierde timpul !

— Nu-și pot permite. Dacă avionul rămîne acolo o să înceapă să se scufunde în zăpadă. Neufeld își ridică binoclul și spuse în microfon : Acum urcă, *Herr General*. Unu, doi, trei... șapte, opt, nouă. Nouă sînt. Neufeld răsufală ușurat și se destinse. Felicitările mele, *Herr General*. Într-adevăr, sînt nouă.

Avionul era deja îndreptat în direcția din care venise. Pilotul apăsă pe frînă, ambală motoarele, apoi douăzeci de secunde după ce se opri, Wellington-ul o porni din nou, accelerînd pe pistă. Pilotul nu riscă, așteptă să ajungă chiar la capătul pistei înainte de a ridica Wellington-ul, dar cînd o făcu, avionul se înălță ușor și corect și urcă neîntrerupt în cerul nopții.

— Sînt sus, *Herr General*, raportă Neufeld. Totul exact conform planului. Lăsă microfonul jos, se uită după avionul care dispărea încet, apoi îi zîmbi lui Droșni. Cred că ar trebui să le urăm *bon voyage*, nu ?

Mallory, unul din sutele de oameni aliniați de-a lungul pistei, își luă binoul de la ochi.

— Drum bun tuturor.

Colonelul Vis clătină trist din cap.

— Tot efortul ăsta doar ca să-mi trimit cinci oameni în vacanță în Italia.

— Poate că au nevoie de odihnă, spuse Mallory.

— La dracu cu ei. Și noi? întrebă Reynolds. În ciuda cuvintelor aspre, pe fața lui nu se citea furie, doar o uimire totală. Ar fi trebuit să fim acum în avionul ăla blestemat.

— Mda. Ei bine, m-am răzgândit.

— Răzgândit pe dracu, spuse cu amărăciune Reynolds.

În fuzelajul Wellington-ului, maiorul mustăcios își privi cei trei tovarăși, apoi se uită spre cei cinci soldați partizani, clătină din cap neîncrezător, și se întoarse către căpitanul aflat lângă el.

— Ciudată chestie, nu?

— Într-adevăr, foarte ciudată, *sir*, spuse căpitanul. Se uită curios la hîrțiile pe care le avea în mînă maiorul. Ce aveți acolo?

— O hartă și niște hîrtii pe care trebuie să le dau unui tip cu barbă din marină, cînd aterizăm în Italia. Bizar tip Mallory ăsta, nu?

— Într-adevăr, foarte bizar, *sir*, îl aprobă căpitanul.

Mallory și oamenii lui, împreună cu Vis și Vlanovič, se desprinseseră din mulțime și stăteau acum în fața cortului de comandă al lui Vis.

— Ați aranjat pentru corzi? îl întrebă Mallory pe Vis. Trebuie să plecăm imediat.

— Ce-i cu graba asta, nebună, *sir*? întrebă Groves. Ca și lui Reynolds, ostilitatea părea să-i fi dispărut aproape total, înlocuită de un aer neajutorat de uimire. Adică așa, deodată?

— Petar și Maria, spune încruntat Mallory. Ei sînt cauza.

— Ce-i cu Petar și Maria? întrebă suspicios Reynolds. Ce legătură au ei cu asta?

— Sînt închiși în cabana cu muniții. Și cînd Neufled și Drošni or să se întoarcă acolo...

— Or să se întoarcă acolo? repetă năucit Groves. Cum adică or să se întoarcă acolo? I-am... i-am lăsat în-cui-ți. Și cum Dumnezeu știți că Petar și Maria sînt închiși în cabană? Cum să fie? Că doar nu erau acolo cînd am plecat — și asta nu a fost de mult.

— Cînd poneiului lui Andrea i-a intrat o piatră în copită, pe drum, după ce am plecat de la cabană, nu-i intrase de fapt nici o piatră. Andrea veghea.

— Înțelegi, explică Miller, Andrea n-are încredere în nimeni.

— L-a văzut pe sergentul Baer ducându-i pe Petar și Maria acolo, continuă Mallory. Legați. Baer le-a dat drumul lui Neufeld și Drošni și pot pune pariu pe ce vrei că scumpii noștri prieteni erau sus pe stînci, să vadă dacă plecăm într-adevăr cu avionul.

— Nu ne spuneți prea multe, nu, *sir*? Reynolds era plin de obidă.

— Tot ce pot să vă spun e asta, răspunse Mallory, categoric. Dacă nu ajungem acolo repede, Maria și Petar dau de bucluc. Neufled și Drošni nu știu încă, dar deja trebuie să fie aproape convinși că Maria e cea care mi-a spus unde erau închiși cei patru agenți. Ei au știut de la început cine eram — Maria le-a spus. Și acum știu cine e Maria. Chiar înainte ca Drošni să-l omoare pe Saunders...

— Drošni? Pe fața lui Reynolds se vedea că renunțase să mai înțeleagă ceva. Maria?

— Am făcut o greșală. Vocea lui Mallory era oboșită. Cu toții greșim dar de data asta a ieșit rău. Zîmbi, dar ochii îi rămaseră gravi. Îți aduci aminte că ai spus niște vorbe grele despre Andrea? Cînd a început lupta aia cu Drošni, în tabăra lui Neufeld?

— Sigur că-mi aduc aminte. A fost una din cele mai nebunești...

— O să-i ceri scuze lui Andrea mai tîrziu, la timpul potrivit, îl întrerupse Mallory. Andrea l-a provocat pe Drošni pentru că eu i-am cerut-o. Știam că Neufeld și Drošni puneau ceva la cale în baracă și am vrut s-o pot întreba pe Maria ce discutaseră. Mi-a spus că aveau de

gînd să trimită doi cetnici după noi în tabăra lui Broznic — evident, deghizați cum trebuie — care să-i spună exact ce facem acolo. Erau doi dintre cei care ne-au escortat în camionul gazogen. Andrea și Miller i-au omorît.

— Acum ne spuneți, murmură aproape mecanic Groves. Andrea și Miller i-au omorît.

— Dar n-am știut că și Drošni ne urmărea. M-a văzut cu Maria. Se uită la Reynolds. La fel ca și dumneata. Atunci n-am știut că ne văzuse, dar acum deja o știu de cîtva timp. De azi-dimineață. Maria e condamnată la moarte. Dar n-am putut face nimic. Pînă acum. Dacă le arătam adevăratele mele intenții, am fi fost terminați.

Reynolds clătină din cap.

— Dar ai spus că Maria ne-a trădat...

— Maria, răspunse Mallory, este unul din cei mai buni spioni britanici. Tată englez, mamă iugoslavă. Era în țară înainte ca nemții să vină aici. Ca studentă la Belgrad. A intrat în rîndul partizanilor, care au pregătit-o ca radiotelegrafist, apoi i-au aranjat dezertarea la cetnici. Cetnicii capturaseră un radiotelegrafist dintr-una din primele misiuni britanice. Ei — de fapt nemții — au învățat-o să imite amprenta acestuia — fiecare radiotelegrafist are stilul său inconfundabil —, pînă ce stilurile lor au devenit perfect asemănătoare. Și, evident, engleza ei era impecabilă. Așa că a fost în legătură directă cu serviciile secrete ale Aliaților din nordul Africii și Italia. Nemții au crezut că ne-au păcălit complet; de fapt, a fost exact invers.

— Nici mie nu mi-ai spus nimic din toate astea, bombăni supărat Miller.

— Am avut atâtea pe cap. Oricum, Maria a fost anunțată direct de sosirea celor patru agenți parașutiști. Bineînțeles, le-a spus nemților. Iar acești agenți duceau cu ei informații care să întărească convingerea nemților că un al doilea front — o invazie masivă — în Iugoslavia era iminent.

— Au știut și de sosirea noastră, spuse încet Reynolds.

— Sigur. Au știut totul despre noi de la început, cine eram de fapt.

Dar evident, cea ce nu știau era că noi știam că ei știu, și deși ceea ce știau despre noi era adevărat, nu era decît o parte a adevărului.

Reynolds rămase o clipă pe gînduri, încercînd să înțeleagă toate acestea. Apoi spuse, șovăitor :

— *Sir ?*

— Da ?

— Cred că m-am înșelat în ceea ce vă privește, *sir*.

— Se mai întîmplă, recunosc Mallory. Din cînd în cînd se mai întîmplă. Te-ai înșelat, sergent, sigur că da, dar ai avut toate motivele să te înșeli. Vina e a mea. Doar a mea. Dar aveam miinile legate. Mallory îl atinse ușor pe umăr. Într-o bună zi o să mă ierți poate.

— Și Petar ? întrebă Groves. Nu e fratele ei ?

— Petar e Petar. Atît. O fațadă.

— Mai sînt încă atîtea... începu Reynolds, dar Mallory îl întrerupse.

— Vor trebui să mai aștepte. Colonele Vis, o hartă; te rog. Căpitanul Vlanović aduse una din cort și Mallory

aprinse o lanternă deasupra ei. Uitați-vă. Aici. Barajul de pe Neretva și Capcana Zenica. I-am spus lui Neufeld că Broznic îmi spusese că partizanii cred că atacul va veni dinspre sud, peste podul de pe Neretva. Dar, așa cum v-am spus, Neufeld, știa — știa chiar înainte să sosim — cine și ce eram cu adevărat. Așa că era convins că mint. Era convins că eu eram convins că atacul venea dinspre nord, prin Defileul Zenica. Și atenție ! există un motiv întemeiat pentru asta : acolo sînt masate două sute de tancuri germane.

Vis se holbă la el.

— Două sute !

— O sută nouzeci sînt din placaj. Așa că singura modalitate prin care Neufeld — și, fără îndoială, Înaltul Comandament German — putea să fie sigur că această informație vitală va ajunge în Italia era să însceneze povestea asta cu eliberarea aliaților. Ceea ce au făcut bucuroși, ajutîndu-ne din plin, mergînd chiar pînă acolo cu colaborarea lor încît s-au lăsat capturați. Știau, evident, că altă posibilitate nu aveau decît să-i capturăm și să-i forțăm să ne conducă la cabană — și s-au asigurat că așa vom face, ascunzînd-o pe singura persoană care ne-ar fi putut ajuta în sensul ăsta — Maria. Și sigur, știind asta, au aranjat ca sergentul Baer să vină și să-i elibereze.

— Înțeleg. Era clar pentru toată lumea că de fapt colonelul Vis nu înțelegea nimic. Ați vorbit de un atac RAF peste Defileul Zenica. Acum o să fie evident îndreptat asupra podului.

— Nu. N-ai vrea să ne călcăm promisiunea făcută Wehrmacht-ului, nu ? Așa cum am promis, atacul va

fi asupra Defileului Zenica. În chip de diversiune. Ca să-i convingem, în cazul în care ar mai avea vreo urmă de îndoială, că am fost păcăliți. Și apoi, știți la fel de bine ca și mine că podul acela nu poate fi distrus printr-un atac aerian de la mare altitudine. Va trebui distrus altfel.

— Cum ?

— O să găsim noi ceva. Mai avem timp. Încă două lucruri, colonele Vis. O să mai vină un Wellington la miezul nopții și apoi altul la trei dimineața. Lasă-le să plece. Pe următorul, cel de la șase, reține-l până la sosirea noastră. Vreau să spun — posibila noastră sosire. Dacă avem noroc, vom pleca cu el de-aici înainte de ivirea zorilor.

— Dacă aveți noroc, spuse întunecat Vis.

— Și luați legătura cu generalul Vukalović, vă rog. Spuneți-i ce v-am spus, situația exactă. Și spuneți-i să înceapă un tir intens cu arme de mână la unu dimineața.

— În ce trebuie să tragă ?

— Din partea mea, pot să tragă și în lună. Mallory se urcă pe ponei. Haideți, plecăm.

*
* *
*

— Luna, fu de acord Vukalović, e o țintă destul de mare, deși cam departe. Dar dacă asta vrea prietenul nostru, asta va avea. Vukalović tăcu o clipă, se uită la colonelul Janzi, care stătea lângă el pe un băștăn în pădurea de la sud de Defileul Zenica, apoi vorbi din nou în microfon : Oricum, multe mulțumiri, colonele Vis.

Deci podul peste Neretva. Și crezi că va fi periculos pentru noi să fim în preajma lui după ora unu. Nu-ți face problemele, nu vom fi aici. Vukalović își scoase căștile și se întoarse spre Janzi. Plecăm la miezul nopții, în liniște. Lăsăm câțiva oameni care să facă mult zgomot.

— Cei care or să tragă în lună ?

— Cei care or să tragă în lună. Ia legătura cu colonelul Lazlo la Neretva, te rog. Spune-i că ajungem la el înainte de atac. Apoi cu maiorul Ștefan. Spune-i să lase acolo doar o mână de oameni, o forță de temporizare, să iasă din Defileul de Vest și să se îndrepte spre Cartierul general al colonelului Lazlo. Vukalović rămase o clipă pe gânduri. Or să urmeze câteva ore foarte interesante, ce zici ?

— Există vreo șansă pentru tipul ăsta, Mallory ? Tonul lui Janzi dădea și răspunsul la întrebare.

— Ei bine, privește situația în felul următor, spuse cu înțelepciune Vukalović : Sigur că există o șansă. Trebuie să existe o șansă. În fond, dragă Janzi, e o chestiune de opțiune — și noi n-o avem decât pe asta.

Janzi nu răspunse nimic, ci dădu de câteva ori din cap, încet, ca și cum Vukalović ar fi spus ceva deosebit de adânc.

CAPITOLUL 9

VINERI

De la 21.15 — SÎMBĂTĂ, la 00.40

Drumul către vale, călare pe ponei, prin pădurile dese de la platoul Iveniç către cabană, le luă lui Mallory și oamenilor săi un sfert din timpul în care urcaseră. În zăpada adîncă pasul cailor era destul de nesigur, oricînd se puteau lovi de trunchiul unui pin, și nici unul din cei cinci nu pretindea că e un călăreț priceput, iar rezultatul inevitabil erau alunecările, împiedicările și căderile la fel de frecvente pe cît de dureroase. Nici unul nu scăpă de umilința de a părăsi fără voie șaua, aruncat cu capul înainte în zăpada adîncă, dar efectul providențial de amortizare al zăpezii îi salvă, ca și, de cele mai multe ori, siguranța pe picioare a poneilor; oricare ar fi fost motivul, sau combinația de motive, vînatăile și căderile care le tăiau răsufierea au fost multe, dar, în mod miraculos, au scăpat fără nici un picior sau mină rupte.

Cabana apăru în fața lor. Mallory făcu un gest de avertizare cu mîna, și încetiniră pasul pînă se apropiară cam la două sute de metri de ea. Acolo Mallory descălecă și-și duse calul într-un pîlc des de pini, urmat

FORȚA ZECE DIN NAVARONE

de ceilalți. Legă acolo poneiul și le spuse și celorlalți să facă la fel.

Miller dădu glas nemulțumirii :

— M-am săturat de poneiul ăsta blestemat, dar m-am săturat și mai mult să merg pe jos prin zăpadă adîncă. De ce nu mergem călare pînă acolo ?

— Pentru că trebuie să aibă acolo niște cai pripo-niți. Dacă aud, sau văd, sau adu-mecă alți ponei apropiindu-se, or să înceapă să necheze.

— Oricum, s-ar putea să înceapă să necheze.

— Și trebuie să fie niște soldați de pază, spuse An-drea. Nu cred, caporal Miller, că ne-am putea apropia pe furiș și foarte discret călare pe ponei.

— Pază ! Ce să păzească ? După mintea lui Neu-fled și Droșni. la ora asta sîntem deasupra Adriaticii.

— Andrea are dreptate, spuse Mallory. Orice ați crede despre Neufeld, e un ofițer de primă mină, care nu lasă nimic la voia întîmplării. Vor fi santinele. Ri-dică privirea spre cer, unde o fișie de nori se apropia de fața lunii. Vedeți norul ăla ?

— Îl văd, spuse jalnic Miller.

— Treizeci de secunde cred. O luăm la fugă către coama zidului îndepărtat al cabanei — acolo nu sînt ambrazuri. Și, pentru numele lui Dumnezeu, odată ajunși acolo, nu scoateți o vorbă. Dacă aud ceva, dacă au o urmă de bănuială că sîntem afară, baricadează ușa și-i folosec pe Maria și Petar ca ostatici. Și atunci va trebui să-i lăsăm aici.

— Ați face asta, *sir* ? întrebă Reynolds.

— Aș face-o. Mai degrabă mi-aș tăia o mină, dar aș face-o. N-am încotro, sergent.

— Da, *sir*, înțeleg.

Fișia întunecată de nori acoperi luna. Cei cinci ieșiră fugind de la adăpostul pădurii și o luară la vale, cufundându-se adânc în zăpada obositoare, îndreptându-se spre colțul îndepărtat al peretelui cabanei. La treizeci de metri de casă, la un semn al lui Mallory, încetă să nu cumva zgomotul pașilor în fugă și scârțâitul zăpezii să fie auzite de cei ce puteau să stea de gardă la ambrazuri, și parcurseră distanța rămasă mergând repede și în liniște, în șir indian, fiecare călcând în urmele pașilor celui din față.

Ajunseră la perete fără să fie văzuți, cu luna încă acoperită de nori. Mallory nu se opri să se felicite, și nici să-i laude pe ceilalți. Se lăsă imediat pe genunchi și coate și se tîrî după colțul cabanei, cît mai lipit de peretele de stîncă.

La un metru de colț se afla prima ambrazură. Mallory nu se chină să se lase mai jos în zăpadă — ambrazurile erau adînc săpate în peretele masiv de stîncă încît ar fi fost imposibil pentru orice sentinelă să vadă ceva la o distanță mai mică de un metru de ambrazură. În schimb, se strădui să scoată cît mai puțin zgomot cu putință, și reuși, căci trecu cu bine dincolo de ambrazură fără să se dea vreo alarmă. Ceilalți patru reușiră și ei să treacă, deși luna ieși de după nori cînd ultimul, Groves, se afla exact sub ambrazură. Dar nici el nu fu simțit.

Mallory ajunse la ușă. Făcu un gest spre Miller, Reynolds și Groves să rămînă culcați pe burtă acolo unde erau; el și Andrea se ridicară în tăcere și-și lipiră urechile de ușă.

Imediat auziră vocea lui Droșni, amenințătoare, plină de ură.

— O trădătoare! Asta e. O trădătoare a cauzei noastre. Omorîți-o acum!

— De ce-ai făcut-o, Maria? Vocea lui Neufled, în contrast cu cea a lui Droșni, era egală, calmă, aproape blîndă.

— De ce-a făcut-o? mîrîi Droșni. Bani. De-asta a făcut-o. De ce altceva?

— De ce? întrebă Neufeld calm, dar stăruitor. Te-a amenințat căpitanul Mallory că-ți omoară fratele?

— Mai rău. Vocea joasă a Mariei se auzea cu greu. M-a amenințat că mă omoară pe mine. Și atunci cine ar mai fi avut grijă de fratele meu orb?

— Pierdem timpul, spune Droșni nerăbdător. Lăsați-mă să-i duc afară.

— Nu. Vocea lui Neufeld, la fel de calmă, era tranșantă. Un băiat orb? O fată speriată? Ce fel de om ești?

— Sînt cetnic.

— Iar eu sînt ofițer al Wehrmacht-ului.

Andrea îi șopti lui Mallory la ureche:

— Dintr-o clipă în alta cineva o să observe urmele noastre în zăpadă.

Mallory dădu din cap, pași într-o parte și făcu o mișcare scurtă cu mîna. Mallory cunoștea prea bine posibilitățile fiecăruia cînd se ajungea la forțarea unei uși ce se deschidea într-o încăpere plină cu oameni înarmați. Andrea era cel mai bun la asta — și o porni să o dovedească în stilul lui obișnuit, violent și ucigător.

O răsucire a mînerului ușii, o lovitură puternică cu talpa piciorului drept și Andrea rămase în pragul ușii. Ușa se legănă sălbatic pe țiței și nu ajunse încă să se lovească cu putere de perete cînd încăperea răsună de

zgomotul sacadat al Schmeisser-ului lui Andrea. Mallory se uită peste umărul lui Andrea prin fumul corditei care se învîrteja în aer și văzu doi soldați nemți, loviți mortal de reacția foarte rapidă, prăbușindu-se încet pe podea. Cu pistolul-mitralieră ridicat, Mallory îl urmă pe Andrea în încăpere.

Nu mai era nevoie de Schmeisser-e. Nici unul din ceilalți soldați aflați în cameră nu avea armă, în timp ce Neufeld și Drošni, cu fețele împietrite într-o expresie de năuceală totală, erau în mod clar, chiar dacă numai pe moment, incapabili să se miște, și cu atât mai puțin capabili să le treacă prin cap să facă vreun gest fatal de rezistență.

Mallory îi spuse lui Neufeld :

— Tocmai ți-ai cîștigat dreptul la viață.

Se întoarse spre Maria, dădu din cap către ușa, așteptă pînă ce îl conduse afară pe fratele ei, apoi se uită din nou la Neufeld și Drošni și spuse scurt :

— Armele voastre.

Neufeld nu reuși să vorbească, deși buzele i se mișcau într-un mod ciudat, mecanic.

— Ce dracu...

Mallory nu avea chef de conversație. Își ridică Schmeisser-ul.

— Armele voastre.

Neufeld și Drošni, ca în transă, își scoaseră pistoalele și le lăsară să cadă pe podea.

— Cheile. Drošni și Neufeld se uitară la el tăcuți, aproape fără să înțeleagă. Cheile, repetă Mallory. Acum. Sau n-o să mai am nevoie de ele.

Cîteva clipe tăcerea fu deplină, apoi Neufeld se mișcă, se întoarse către Drošni și dădu din cap. Drošni

se încruntă — atît cît se poate încrunta cineva cînd fața îi exprimă uimire năucită și furie ucigătoare —, băgă mîna în buzunar și scoase cheile. Miller le luă, descuie ușa zăbreilită și o deschise larg, fără nici un cuvînt, apoi cu o mișcare a pistolului-mitralieră îi invită pe Neufeld, Drošni, Baer și ceilalți soldați să intre ; după ce toți fură înăuntru, închise ușa, o încuie și băgă cheia în buzunar. Încăperea răsună din nou cînd Andrea apăsă pe trăgaciul pistolului-mitralieră și distruse complet radioemîțătorul. Cinci secunde mai tîrziu erau cu toții afară ; Mallory, ultimul care ieși, încuie ușa și aruncă cît mai departe cheia, care se cufundă în zăpadă.

Deodată, zări ponei legați afară, în fața cabanei. Șapte. Exact cîți aveau nevoie. Fugi lingă ambrazura de lingă fereastra celulei și strigă :

— Poneii noștri sînt legați două sute de metri mai sus, lingă pini. Nu uitați.

Apoi fugi repede înapoi și le spuse celorlalți șase să încalece.

Reynolds se uită la el mirat.

— V-ați gîndit la asta, *sir* ? Într-un asemenea moment ?

— Trebuie să te gîndești la asta oricînd. Mallory se întoarse spre Petar care tocmai se urcase neîndemînat pe cal, apoi către Maria : Spune-i să-și scoată ochelarii.

Maria se uită la el surprinsă, dădu din cap pîrînd a înțelege, și îi spuse ceva fratelui ei, care își îndreptă fața spre ea nedumerit, apoi înclină scurt din cap, ascultător, și își scoase ochelarii fumurii și-i băgă adînc în tunică. Reynolds îi privi mirat, apoi se întoarse spre Mallory.

— Nu înțeleg, *sir*.

Malory își întoarse poneiul și răspunse scurt :

— Nu-i nevoie să înțelegi.

— Iertați-mă, *sir*.

Mallory își întoarse din nou calul și spuse pe un ton obosit :

— E deja 11, băiete, și aproape mult prea târziu pentru ce avem de făcut.

— *Sir*. Reynolds era foarte mulțumit, deși în mod confuz, că Mallory îi spusese „băiete“. De fapt, nici nu vreau să știu, *sir*.

— Ai întrebat. Va trebui să mergem cât de repede ne pot duce caii. Un orb nu poate să vadă obstacolele, nu-și poate menține echilibrul în funcție de teren, nu poate anticipa cum trebuie să se pregătească pentru o denivelare bruscă, nu se poate apleca în șa înaintea unei cotituri pe care poneiul său o vede. Pe scurt, un orb are de o sută de ori mai multe șanse decât noi să cadă într-un galop spre vale. E suficient pentru un orb să fie orb pe viață. Ar fi prea mult să-l expunem riscului de a fi nu numai orb, ci și cu ochii scoși și lupându-se cu viața.

— Nu m-am gândit — adică — iertați-mă, *sir*.

— Nu te mai scuza, băiete. Știi, de data asta e rîndul meu — să-ți cer iertare. Fii cu ochii pe el, te rog.

*
* *
* *

Colonelul Lazlo, cu binoclul la ochi, privi panta stîncosă luminată de lună care se întindea sub el spre podul de pe Neretva. Pe malul sudic al riului, în pa-

jiștea dintre mal și locul unde începea pădurea de pini și, în măsura în care Lazlo putea vedea, chiar la marginea pădurii, era o lipsă neliniștitoare de mișcare, amenințătoare. Lazlo medita asupra semnificației sinistre, tulburătoare a acestei liniști nefirești, cînd simți o atingere pe umăr. Se întoarse, ridică privirea și recunoscu silueta maiorului Stefan, comandantul de la De-fileul de Vest.

— Bine ai venit. Generalul m-a anunțat că vii. Ți-ai adus și batalionul ?

— Ce-a mai rămsa din el. Ștefan zîmbi, fără a zîmbi de fapt cu-adevărat. Toți cei care au putut merge. Și toți cei care n-au putut.

— Slavă Domnului că n-aveam nevoie de toți în noaptea asta. Ți-a vorbit generalul de tipul ăsta Mallory ? Maiorul dădu din cap, și Lazlo continuă : Dacă nu reușește ? Dacă nemții trec Neretva în noaptea asta...

— Și ? Ștefan dădu din umeri. Oricum eram cu toții condamnați la moarte în noaptea asta.

— O remarcă perfect valabilă, spuse aprobator Lazlo. Își ridică din nou binoclul și-și continuă contemplarea podului de pe Neretva.

*
* *

Pînă acum, nici Mallory și nici vreunul din cei șase care galopau în spatele lui nu se despărțise de poneiul său. Nici măcar Petar. E-adevărat, panta nu era chiar atît de abruptă pe cît fusese drumul de la platoul Ive-

nić pînă la cabană, dar Reynolds bănuia că era așa pentru că Mallory reușise imperceptibil să încetinească ritmul a ceea ce mai devreme fusese un galop impetuos. Poate, îi trecu lui Reynolds prin minte, Mallory încerca inconștient să-l protejeze pe cîntărețul orb, care călărea aproape în aceeași linie cu el, cu ghitara agățată de umăr, friul lăsat și ambele miini încheștate cu disperare de oblîncul șei. Aproape pe neașteptate, gîndurile lui Reynolds rătăciră înapoi spre scena din cabană. Cîteva momente mai tîrziu își îndemna poneiul înainte, pînă ajunse lîngă Mallory.

— *Sir* ?

— Ce-i ? vocea lui Mallory păru iritată.

— Trebuie să vă spun ceva. Urgent. Zău că e.

Mallory ridică o mîină și făcu semn celorlalți să se oprească. Spuse scurt :

— Zi repede !

— Neufeld și Drošni, *sir*. Reynolds tăcu o clipă, neșigur, apoi continuă : Credeți că știu încotro mergeți ?

— Ce contează ?

— Vă rog.

— Da, știu. Doar dacă nu sînt total idioți. Și nu sînt.

— Mare păcat, *sir*, spuse gînditor Reynolds, că nu i-ați împușcat.

— Fii mai clar, spuse nerăbdător Mallory.

— Da, *sir*. Ați spus că sergentul Baer le-a dat drumul mai devreme ?

— Sigur. Mallory își stăpînea cu greu iritarea. Andrea i-a văzut sosind. V-am mai spus asta. Trebuiau Drošni și Neufeld — să meargă pînă la platoul Iveniç să verifice dacă am plecat cu adevărat.

— Înțeleg asta, *sir*. Deci știați că Baer ne urmărea. Cum a intrat în cabană ?

Mallory nu se mai putu stăpîni. Spuse exasperat :

— Pentru că am lăsat amîndouă cheile afară, în cui.

— Da, *sir*. Pentru că îl așteptați. Dar sergentul Baer nu știa că îl așteptați — și chiar dacă știa, oricum nu se aștepta să găsească cheile la îndemînă.

— Dumnezeu mare ! Dubluri !... Amărit, Mallory lovi cu ciudă pumnul stîng de cealaltă palmă. Imbecil ! Imbecil ! *Sigur*, trebuia să aibă cheile lui.

— Și Drošni, spuse gînditor Miller, s-ar putea să știe o scurtătură.

— Și asta nu-i tot. Mallory își revenise total și părea foarte liniștit, fața calmă și relaxată fiind în totală antiteză cu mintea agitată. Și mai rău, ar putea să se ducă direct la tabăra sa și să-l avertizeze pe Zimmermann să-și retragă diviziile de blindate de pe Neretva. Ți-ai cîștigat biletul de avion, Reynolds. Mulțumesc, băiete. Cît de departe să fie tabăra lui Neufeld, ce zici, Andrea ?

— Vreo milă.

Cuvintele fură spuse peste umăr, căci Andrea, ca întotdeauna în situațiile în care știa că era nevoie de talentele sale speciale, o pornise deja.

Cinci minute mai tîrziu erau ghemuiți la marginea pădurii, la mai puțin de douăzeci de metri de perimetrul taberei lui Neufeld. Destul de multe barăci erau luminate, din popotă se auzea muzică, și cîțiva cetnici umblau prin tabără. Reynolds îi șopti lui Mallory :

— Și-acum, ce facem, *sir* ?

— Nu facem nimic. Ne bazăm pe Andrea.

Groves spuse cu voce joasă :

— Un singur om ? Andrea ? Ne kazăm pe un singur om ?

Mallory oftă.

— Spune-le, caporal Miller.

— N-aș prea vrea. Mă rog, dacă trebuie. Realitatea e, continuă blînd Miller, că Andrea este destul de bun în cazuri de-astea.

— Și noi sîntem, răspunse Reynolds. Facem parte din comandouri. Am fost pregătiți pentru așa ceva.

— Și foarte bine pregătiți, fără îndoială, spuse aprobator Miller. Încă vreo șase ani de experiență și s-ar putea ca vreo juma' de duzină din voi să se poată măsura cu el. Deși mă îndoiesc foarte tare. Înainte ca noaptea să se încheie, veți descoperi — și nu vreau să vă jignesc, sergent — că sînteți mici copii pe lângă Andrea. Miller tăcu o clipă, apoi continuă încruntat : Ca și cel care se întîmplă să se afle acum în baraca stației radio.

— Ca și cel care... Groves se întoarce și se uită în spate. Andrea ? A dispărut. Nu l-am văzut plecînd.

— Nimeni nu-l vede niciodată, spuse Miller. Și nici amărîții ăia n-or să-l vadă venind. Se uită la Mallory. Timpul trece.

Mallory privi limbile fosforescente ale ceasului său.

— Unsprezece treizeci. Într-adevăr, timpul trece.

Vreme de aproape un minut tăcerea fu deplină, și numai mișcările neliniștite ale poneilor priponiți adînc în pădure, în spatele lor, se auziră, apoi Groves scoase

o exclamație înăbușită de uimire cînd Andrea apărui lângă el. Mallory ridică privirea și întrebă :

— Cîți ?

Andrea ridică două degete și o porni tăcut spre poneiul său. Ceilalți se ridicară și îl urmară. Groves și Reynolds se uitară unul la altul, cu o privire care spunea, mai clar decît vorbele, că s-ar putea să se fi înșelat mai mult asupra lui Andrea decît a lui Mallory.

*
* *

Exact în momentul în care Mallory și tovarășii săi urcau din nou pe ponei în pădurea care se învecina cu tabăra lui Neufeld, un bombardier Wellington cobora spre un teren de aterizare puternic luminat — același de pe care Mallory și oamenii lui decolaseră cu mai puțin de douăzeci și patru de ore în urmă. Termoli, Italia. Avionul ateriză perfect, și, pe cînd rula pe pistă, apărui o mașină radio a armatei, care luă o curbă, apoi merse paralel cu Wellington-ul pe ultima sută de metri. În față, pe scaunul din stînga, și în spate, pe cel din dreapta, stăteau două personaje ușor de recunoscut : în față, superba față bărboasă de lup de mare a căpitănului Jensen, în spate generalul britanic împreună cu care Jensen măsurase în lung și-n lat, mult timp, Biroul de operațiuni de la Termoli.

Avionul și camionul se opriră în același timp. Jensen, dovedind o agilitate surprinzătoare pentru cineva de gabaritul său, sări sprinten din mașină, traversă cu pași mari și repezi pista, și ajunse la Wellington exact în

clipa în care ușa lui se deschidea și primul pasager, maiorul mustăcios, sărea jos.

Jensen dădu din cap către hîrțiile din mîna maiorului și spuse direct :

— Astea-s pentru mine ?

Maiorul clipi din ochi nesigur, apoi înclină rigid capul, evident iritat de această primire nepoliticoasă făcută unui om care se întorcea dintr-o temniță blestemată. Jensen luă hîrțiile fără nici un cuvînt, reveni în mașină, scoase o lanternă și le studie rapid. Se întoarse către radiotelegrafistul care stătea în spate lingă general.

— Planul de zbor stabilit. Ținta indicată. Acum.

Radiotelegrafistul începu să răsucescă butoanele.

*
* *
*

La vreo optzeci de kilometri spre sud-est, în zona Foggiei, hangarele și pistele aerodromului pentru bombardiere grele al RAF răsunau de uritul nenumăratelor motoare : în zona de dispersie aflată în capătul vestic al pistei principale, cîteva escadrile de bombardiere grele Lancaster erau aliniate gata de decolare, și așteptau semnalul de plecare. Semnalul nu întîrzie mult.

La jumătatea pistei, dar mult în afara ei, era parcat un jeep identic cu cel în care stătea Jensen la Termoli. Pe bancheta din spate, un radiotelegrafist stătea ghemuit deasupra unui emițător, cu căștile la urechi. Ascultă atent, apoi ridică privirea și spuse sec :

— Instrucțiunile stabilite. Acum. Acum. Acum.

— Instrucțiunile stabilite, repetă căpitanul aflat pe locul din față. Acum. Acum. Acum.

Întinse mîna spre o cutie de lemn, scoase trei pistoale-rachetă, ținti direct spre pistă și trase pe rînd din fiecare. Semnalele luminoase se arcuiră în văzduh și izbucniră într-un verde incandescent, apoi roșu, și din nou verde, după care coborîră încet spre pămînt. Uruitul din capătul terenului crescuse și primul Lancaster începuse să se miște. În cîteva minute și ultimul bombardier decolase și acum se ridica în cerul întunecat și ostil deasupra Adriaticii.

*
* *
*

— Am spus, cred, remarcă pe un ton detașat Jensen către generalul aflat pe bancheta din spate a jeepului, că sînt cei mai buni. Prietenii noștri din Foggia au plecat deja.

— Cei mai buni. Poate. Nu știu. Dar ceea ce știu cu-adevărat e că blestematele alea de divizii germane și austriece ocupă încă poziții pe Linia Gustav. Ora H pentru asaltul asupra Liniei Gustav e — se uită la ceas — peste exact treizeci de ore.

— Timp suficient, spuse plin de încredere Jensen.

— Tare aș vrea să pot fi și eu la fel de încrezător.

Jensen îi zimbi vesel pe cînd jeepul pornea, apoi își întoarse fața. Acum zîmbetul îi dispăruse complet și degetele lui începuseră să bată darabana pe scaunul de lingă el.

*
* *
*

Luna apăruse din nou printre nori cînd Neufeld, Drošni și oamenii lui intrară galopînd în tabără struindu-și poneii, care, învăluți în aburi respirau atît de greu, încît păreau niște arătări stranii în lumina palidă a lunii. Neufeld sări de pe cal și se întoarse către sergentul Baer.

— Cîți ponei mai sînt în grajd ?

— Douăzeci. Cam atît.

— Repede. Cîți ponei atîția oameni. Pune șeile.

Neufeld îi făcu semn lui Drošni și amîndoi o luară la fugă spre baraca stației radio. Ușa era larg deschisă, lucru ciudat pentru o noapte atît de friguroasă. Mai aveau încă vreo trei metri pînă la ușă cînd Neufeld strigă :

— Podul de pe Neretva. Spune-i generalului Zim...

Se opri brusc în prag, cu Drošni alături. Pentru a doua oară în noaptea aceea fețele celor doi erau împietrite de uimire, de șoc total.

O singură lampă mică ardea în baracă, dar aceea lampă era suficientă. Doi oameni zăceau pe podea, ghemuiți în poziții grotești, unul peste celălalt ; se vedea clar că amîndoi erau morți. Lîngă ei, cu partea din față smulsă și interiorul distrus, se aflau rămășițele sfîrtecate ale ceea ce fusese odinioară un radioemîțător. Neufeld privi nemișcat scena cîtva timp înainte să scuture violent din cap, ca pentru a ieși din șoc, și se întoarse spre Drošni.

— Ala mare, spuse el calm. Ala mare a făcut asta.

— Ala mare, aprobă Drošni. Aproape zîmbea. Vă aduceți aminte ce mi-ați promis, domnule ? Ala mare.

E al meu.

— Al dumitale va fi. Vîno. N-au prea multe minute avans.

Cei doi se întoarseră și alargară spre grajd, unde sergentul Baer și un grup de soldați tocmai puneau șeile pe cai.

— Doar pistoale-mitralieră, strigă Neufeld. Fără puști. În noaptea asta o să fie luptă corp la corp. Și, sergent Baer !

— Domnule ?

— Spune-le oamenilor că nu luăm prizonieri.

*
* *

Ca și caii lui Neufeld și ai oamenilor lui, poneii lui Mallory și ai celor șase tovarăși ai săi erau aproape invizibili în valurile de aburi care se ridicau din trupurile lor scaldate în sudoare ; pasul lor împleticit, care acum nici nu mai putea fi numit trap, dovedea clar că ajunseseră la limita epuizării. Mallory se uită la Andrea, care dădu din cap și spuse :

— Ai dreptate. Am merge mai repede pe jos.

— Trebuie că îmbătrînesc, spuse Mallory, și pentru o clipă și vocea îi păru îmbătrînită. Nu gîndesc prea bine în noaptea asta, nu-i așa ?

— Nu înțeleg.

— Poneii. Neufeld și oamenii lui or să aibă ponei odihniți din grajd. Ar fi trebuit să-i omorîm — sau cel puțin să-i gonim.

— Vîrsta nu-i același lucru cu oboseala. Nici mie nu mi-a trecut prin cap. Un om nu se poate gândi la toate, dragă Keith.

Andrea își struni poneiul și se pregătea să sară jos, cînd ceva pe panta de sub ei îi atrase atenția. Arătă cu mîna într-acolo.

Un minut mai tîrziu se opriră lîngă o cale ferată foarte îngustă, un tip obișnuit pentru Iugoslavia centrală. Aici zăpada se topise și se puteau vedea șinele ruginite și acoperite cu iarbă, dar aparent într-o stare destul de bună — fără îndoială, era aceeași cale ferată pe care o zăriseră atunci cînd se opriseră să privească apele verzui ale lacului de acumulare de pe Neretva, în acea dimineață, cînd se întorceau din tabăra maiorului Broznic. Dar ceea ce atrase în același timp atenția și lui Miller și lui Andrea nu era linia ferată propriu-zisă, ci o mică linie de manevră care pornea din ea — iar acolo, o locomotivă mică cu aburi. Locomotiva era de fapt un bloc solid de rugină și arăta ca și cum nu mai fusese mișcată de acolo de la începutul războiului ; și probabil că nici nu fusese.

Mallory scoase din tunică o hartă la scară mare și îndreptă asupra ei o lanternă aprinsă.

— Fără îndoială spuse el, e linia ferată pe care am văzut-o azi-dimineață. Merge în paralel cu Neretva pe cel puțin opt kilometri înainte să o ia spre sud. Tăcu o clipă, apoi continuă gînditor : Mă întreb dacă putem mișca obiectul ăla.

— Ce ? Miller se uită la el consternat. O să se desfacă în bucățele dacă îl atingi — doar rugina îl mai ține în picioare. Și panta aia ! Se uită îngrozit în jos. La ce

viteză crezi că vom ajunge cînd o să ne lovim de anul din pinii ăia monștruoși, cîțiva kilometri mai jos ?

— Poneii sînt terminați, spuse Mallory blind, și doar știi cit îți place să mergi pe jos.

Miller se uită cu scîrbă la locomotivă.

— Trebuie să fie și altă soluție.

— Șșt ! Andrea ridică brusc capul, ascultînd cu atenție. Vin. Îi aud venind.

— Scoateți sabotii de la roțile din față, strigă Miller.

Fugi înspre locomotivă și, după cîteva lovituri violente care nu părură să țină seama de starea viitoare a degetelor sale de la picioare, reuși să desprindă blocul triunghiular atașat cu un lanț în partea din față a locomotivei. Reynolds, cu aceeași energie, făcu la fel cu celălalt sabot.

Toți, chiar și Maria și Petar, se proptiră cu toată greutatea în partea din spate a locomotivei. Locomotiva rămase nemișcată. Încercară din nou, disperați ; roțile refuzau să se miște chiar și un centimetru. Cu un amestec ciudat de timiditate și îndrjire, Groves spuse :

— Sir, pe o pantă ca asta trebuie să fi rămas cu frîna trasă.

— Dumnezeuule, spuse Mallory cu amărăciune, Andrea, repede. Pîrghia de frînă.

Andrea se săltă pe platformă. Spuse nemulțumit :

— Sînt o groază de pîrghii afurisite aici.

— Ei bine, atunci trage de groaza aia de pîrghii afurisite.

Mallory se uită neliniștit înapoi, de-a lungul căii ferate. Poate că Andrea a auzit ceva, poate că nu : oricum, încă nu se vede nimic. Dar știa că Neufeld și Drošni,

care ieșiseră probabil din cabană la câteva minute după ce plecaseră ei, și care cunoșteau pădurile și potecile mult mai bine decât ei, se aflau acum foarte aproape.

Din cabina locomotivei se auziră scrișnete metalice și injurături și, după aproape jumătate de minut, Andrea spuse :

— Astea-s toate.

— Împingeți, strigă Mallory.

Împinseră, cu călcieele proptite în traverse și cu spatele la locomotivă, și de data asta locomotiva se urni afiț de ușor, deși cu un scrișnet ascutit de roți ruginite, încît aproape toți cei care împingeau fură luați prin surprindere și căzură pe spate, pe șine. Cîteva clipe mai tîrziu erau în picioare și alergau după locomotivă, care începuse deja să prindă viteză. Andrea se întinse din cabină, îi săltă pe Maria și Petar, apoi le întinse mîna celorlalți. Ultimul, Groves, tocmai se întindea spre platformă cînd brusc se opri, se răsuci și alergă înapoi la ponei, desfăcu corzile, le aruncă pe umăr și fugi înapoi spre locomotivă. Mallory întinse mîna și-l ajută să urce pe platformă.

— Azi nu sînt deloc în formă, spuse trist Mallory. Întîi uit de cheile de rezervă ale lui Baer. Apoi de ponei. Apoi de frîne. Acum, corzile. Oare ce-o să mai uit ?

— Poate de Neufeld și Droșni.

Vocea lui Reynolds era voit impersonală.

— Ce-i cu Neufeld și Droșni ?

Reynolds arătă în sus pe calea ferată cu țeava Schmeisser-ului său.

— Permiteți focul, *sir* ?

Mallory se răsuci. Neufeld, Droșni și un număr neclar de soldați călare pe ponei tocmai apăruseră după

o cotitură a căii ferate și se aflau la cel mult o sută de metri în spate.

— Permit focul, aprobă Mallory. Ceilalți, lăsați-vă în jos.

Își scoase Schmeisser-ul și-l ridică în momentul în care Reynolds apăsă pe trăgaci. Pentru aproape cinci secunde cabina micuță cu pereți de metal răsună asurzitor de zgomotul celor două pistoale-mitralieră, apoi, la un semn cu cotul al lui Miller, cei doi se opriră. Nu mai aveau în cine să tragă. Neufeld și oamenii lui trăseseră cîteva focuri, dar își dădură imediat seama că șeile care se legănau foarte tare nu reprezentau o poziție de tragere prea stabilă, în comparație cu cabina locomotivei, și își conduseseră poneii în pădurea aflată de-o parte și de alta a căii ferate. Dar nu toți o făcuseră la timp : doi oameni zăceau nemișcați cu fața în jos în zăpadă, în timp ce poneii lor încă mai galopau de-a lungul șinelor, în spatele locomotivei.

Miller se ridică, privi scena în tăcere, apoi atinse brațul lui Mallory.

— Avem o problemă, *sir*. Cum oprim obiectul ăsta ? Se uită cu teamă pe fereastra cabinei. Cred că deja merge cu o sută pe oră.

— Ei bine, avem cel puțin treizeci, spuse calm Mallory. Dar suficient ca să le-o luăm înainte poneilor. Întreabă-l pe Andrea. El a tras de frîna.

— A tras de vreo duzină de pîrghii, rectifică Miller. Oricare din ele putea fi frîna.

— Oricum, n-ai de gînd să stai degeaba, nu ? întreabă Mallory. Află cum se oprește blestematul ăsta de mecanism.

Miller se uită la el nemulțumit și încercă să afle cum se oprește blestematul de mecanism. Mallory simți o atingere pe braț și se întoarse.

— Ce-i ? îl întreabă el pe Reynolds.

Reynolds o ținea pe după umeri pe Maria, ca să nu cadă de pe platforma care acum începuse să se legone. Sopti :

— Or să ne ajungă, *sir*. Precis or să ne ajungă. De ce nu ne oprim să-i lăsăm aici peăștia doi ? Să le dăm o șansă să fugă în pădure.

— Îți mulțumesc pentru gând. Dar ar fi o nebunie. Cu noi au o șansă, sigur, una mică, dar ea există. Dacă rămân aici vor fi măcelăriți.

Locomotiva nu mai mergea cu cei treizeci de kilometri pe oră de care vorbise Mallory, și chiar dacă nu atinsese cifra pe care o menționase cu teamă Miller, mergea totuși destul de repede pentru a zăngăni și a se legăna pînă la ce păreau a fi limitele sale de stabilitate. Acum și ultimii copaci din partea dreaptă a căii ferate dispăruseră, apele întunecate ale lacului de acumulare se vedeau clar către vest, iar șinele se apropiaseră foarte mult de marginea a ceea ce părea a fi o prăpastie periculos de abruptă. Mallory se uită la ceilalți. Cu excepția lui Andrea, pe fețele tuturor se citea acum teama. Mallory îl întreabă pe Andrea :

— Ai aflat cum o să oprești blestemăția asta ?

— Ușor, Andrea arată spre o pîrghie. Asta de aici.

— Bine, frînarule. Ia arată-mi.

Spre ușurarea tuturor, Andrea se lăsă pe pîrghia frinei. Se auzi un scrișnet înfiorător, scînteii zburară de-o parte și de alta a cabinei cînd niște roți sau alt mecanism se blocă pe șine, apoi locomotiva se opri încet

iar scrișnetul frînelor și numărul de scînteii se micșorară. Andrea, cu misiunea îndeplinită, se aplecă pe o parte a marchizei cu acel aplomb plictisit al mecanicului de locomotivă de elită ; ai fi zis că tot ce-și dorea în acel moment de la viață erau o bucată de cîrpă unsuroasă și o sirenă de care să tragă.

Mallory și Miller coborîră și fugiră spre buza prăpastiei aflată la mai puțin de douăzeci de metri. Sau cel puțin Mallory fugi. Miller se apropie mult mai prudent, tirîndu-se pe ultimul metru pe coate și genunchi. Aruncă o privire circumspectă peste marginea abisului, închise repede ochii, își întoarse capul și, cu aceeași grijă, se tirî înapoi de la buza prăpastiei : Miller susținea că nu putea sta nici pe ultima treaptă de jos a unei scări fără să simtă nevoia copleșitoare de a se arunca în gol.

Mallory privi îngîndurat în jos. Văzu că se aflau exact deasupra peretelui barajului, care, în lumina ciudată, cu umbre, a lunii, părea îngrozitor de departe, în adîncurile amețitoare. Partea de sus a barajului, suficient de lată, era luminată puternic de reflectoare și patrulată de cel puțin șase soldați germani, cu cizme cu carîmbi înalți, și cu căști. Dincolo de baraj, pe partea mai joasă, scara de care vorbise Maria nu se vedea, dar podișca ce părea atît de șubredă, aflată încă sub amenințarea uriașei stînci din grohotișul de pe malul stîng, se vedea foarte bine, ca și mai departe apa albicioasă, semn că acolo putea — sau nu putea — să existe un posibil — sau folosibil — vad. Mallory, pierdut în gînduri, se uită la scena de jos pentru cîteva clipe, își aduse aminte că următorii erau probabil neplăcut de aproape, se întoarse în grabă la locomotivă și îi spuse lui Andrea :

— Vreo doi kilometri jumate, cred. Nu mai mult. Se întoarse către Maria. Știi că e un vad — sau ceea ce pare a fi un vad — mai jos de baraj. E vreun drum pînă acolo ?

— Pentru o capră de munte, da.

— Nu-l insulta, spuse cu reproș Miller.

— Nu înțeleg.

— Lasă-l în pace, răspunse Mallory. Spune-ne numai cînd ajungem acolo.

*
* *
*

La vreo opt sau nouă kilometri mai jos de barajul de pe Neretva, generalul Zimmermann se plimba în sus și-n jos de-a lungul lizierii pădurii de pini care mărginea pajiștea din sudul podului peste Neretva. Îl însoțea un colonel, unul din comandanții săi de divizie. Spre sud se zăreau neclar siluetele a sute de oameni, nenumărate tancuri și alte vehicule, al căror camuflaj fusese îndepărtat, fiecare tanc și vehicul înconjurat de echipajul lui, care se ocupa de reglări de ultim moment, probabil total inutile. Perioada de camuflare se încheiase. Așteptarea luase sfîrșit. Zimmermann se uită la ceas.

— Douăsprezece treizeci. Primele batalioane de infanterie pornesc traversarea peste cincisprezece minute și se desfășoară pe malul de nord. Tancurile la ora două.

— Da, domnule. Detaliile fuseseră stabilite cu multe ore în urmă, dar într-un fel simțeau nevoia să repete instrucțiunile și confirmările. Colonelul privi spre nord. Uneori mă întreb dacă într-adevăr e cineva acolo.

— Nu de nord mă tem eu, spuse întunecat Zimmermann. Vestul.

— Aliații ? Credeți... credeți că escadrilele lor vor veni în curînd ? Încă mai aveți presimțirea asta, domnule ?

— Încă o mai am. O să fie curînd. Pentru mine, pentru dumneata, pentru noi toți. Se înfioră ușcr, apoi zîmbi forțat. Pentru o clipă am simțit o răceală de mormînt.

CAPITOLUL 10

SÎMBĂȚĂ

De la 00.40 la 01.20

— Ajungem acum, spuse Maria. Cu părul blond fluturînd în vînt, scoase din nou capul pe fereastra de la cabina locomotivei care se legăna zăngănind, își trase capul înapoi și se întoarse către Mallory. Cam trei sute de metri.

Mallory se uită la Andrea.

— Ai auzit, frînarule ?

— Am auzit.

Andrea se lăsă cu toată puterea pe maneta frinei. Rezultatul fu ca mai înainte, un scrișnet lugubru de roți blocate pe liniile ruginite și o desfășurare pirotehnică de scînteii. Locomotiva se opri zăngănind iar Andrea, uitîndu-se pe fereastra cabinei, observă chiar în dreptul ei o deschizătură în formă de V în buza peretelui de stîncă.

— La fix, aş spune.

— La fix, aprobă Mallory. Dacă rămîi fără slujbă după război, găsești oricînd de lucru într-un triaj.

Sări jos, îi ajută pe Maria și Petar, așteaptă pînă ce Miller, Reynolds și Groves coborîră și ei, apoi îi spuse nerăbdător lui Andrea :

— Hai, grăbește-te.

— Vin, spuse Andrea. Ridică din nou maneta de frînă, sări jos și-i dădu un brînci locomotivei ; vehiculul ruginit se puse imediat în mișcare, căpătînd viteză pe măsură ce se îndepărta. Nu se știe niciodată, spuse gînditor Andrea. S-ar putea să lovească pe cineva, undeva.

Fugiră spre deschiderea din buza prăpastiei, care, evident, reprezenta începutul unei vechi surpări de pămînt către albia Neretvei, un vârtej de apă albicioasă departe în jos, care fierbea peste pragurile formate din bolovani uriași căzuți în timpuri imemorabile din această surpare. Printr-un efort de imaginație, acea pantă în peretele de stîncă putea fi numită fâgaș, dar de fapt era un grohotiș aproape vertical, cu pămînt și bolovani mici, îngrozitor de înșelător și nesigur, și pînă jos întrerupt doar la jumătatea lui de o mică lespede de stîncă ieșită în afară. Miller aruncă doar o privire în jos, se dădu repede înapoi de la buza stîncii și se uită la Mallory în tăcere, consternat, nevenindu-i să creadă.

— Mă tem că da, spuse Mallory.

— Dar e îngrozitor. Chiar și cînd am urcat peretele sudic din Navarone...

— N-ai urcat peretele sudic din Navarone, spuse fără bunăvoință Mallory. Andrea și cu mine te-am tras legat în coardă.

— Așa ați făcut ? Am uitat. Dar asta... asta e un coșmar și pentru un cățărător.

— Nici nu trebuie să ne cățărăm. Doar să coborîm. O să fie totul bine, cît timp nu începi să te rostogolești.

— O să fie totul bine cît timp nu încep să mă rostogolesc, repetă mecanic Miller. Îl văzu pe Mallory le-

gînd două corzi și trecîndu-le pe după trunchiul unui pin pipernicit. Ce facem cu Petar și Maria ?

— Petar n-are voie să vadă ca să coboare. Tot ce trebuie să facă e să-și dea drumul pe coardă — și Petar e foarte puternic. Cineva va fi acolo jos ca să-l ajute să-și pună picioarele pe lespede. Andrea va avea grijă de Maria. Să ne grăbim. Neufeld și oamenii lui pot să apară din clipă în clipă — și dacă ne-au prins pe pantă, s-a zis cu noi. Andrea, pornește-o cu Maria.

Imediat, Andrea și fata trecură peste buza făgașului și începură să coboare repede pe coardă. Groves îi privi, ezită, apoi se apropie de Mallory.

— Eu vin ultimul, *sir*, și iau și coarda cu mine.

Miller îl apucă de braț și-l trase într-o parte. Îi spuse blînd :

— Generos, fiule, generos, dar nu se poate. Nu atîta timp cît viața lui Dusty Miller depinde de asta. Trebuie să-ți explic că-ntr-o astfel de situație toate viețile noastre depind de cel care face asigurarea. Căpitanul, mi s-a spus, e cîl mai bun din lume la așa ceva.

— Poftim ?

— E unul din motivele — deloc întîmplătoare — pentru care a fost ales să conducă misiunea asta. Se știe că Bosnia e plină de stînci și pereți abrupti și munți. Mallory se cățăra pe Himalaia, băiețuș, înainte ca tu să te cațeri în pătuțul tău. De fapt, nici nu ești prea tînăr ca să nu fi auzit de el.

— Keith Mallory ? Neozeelandezul ?

— Chiar el. Pe vremuri alerga după oi, cred. Hai, e rîndul tău.

Primii cinci ajunseră cu bine. Chiar și penultimul, Miller, coborî pe lespede fără nici un incident, în primul

rînd pentru că folosi tehnica sa preferată de alpinism de a ține tot timpul ochii închiși. Apoi Mallory veni ultimul, cu coarda strînsă, mișcîndu-se repede și sigur și pîrînd nici să nu se uite unde pune piciorul, și în același timp fără să miște nici cea mai mică pietricică sau lamelă de marnă. Groves se uita la el cu o privire neîncrezătoare, cu un respect aproape temător.

Mallory privi atent peste marginea lespedei. Datorită unei înclinări ușoare a peretelui de deasupra, lumina lunii era tăiată brusc ; în timp ce albeața fosforescentă a torentului era puternic luminată, partea de jos a pantei unde se aflau ei era în întuneric deplin. Chiar în acel moment luna intră în umbră și toate detaliile vag zărite ale pantei de jos dispărură complet. Mallory știa că nu-și puteau permite să aștepte pînă apăsese din nou luna, căci Neufeld și oamenii lui puteau fi atunci acolo. Mallory făcu o asigurare în jurul unui colț de stîncă și se întoarse către Andrea și Maria.

— Aici e foarte periculos. Fiți atenți la bolovanii care se mișcă.

Andrea și Maria avură nevoie de mai bine de un minut pentru această coborîre în întuneric, și două smucituri de coardă anunțară sosirea lor cu bine jos. În drumul lor porniseră cîteva mici avalanșe, dar Mallory nu se temea că următorul care va coborî va desprinde o piatră care să-i lovească sau chiar să-i omoare pe Andrea și Maria ; Andrea trăise prea mult și prea periculos ca să moară într-un mod atît de inutil și prostesc — și fără îndoială o să-l avertizeze și pe următorul sosit jos. Pentru a zecea oară Mallory ridică privirea spre vîrfurile pantei pe care tocmai coborîseră ; dar dacă Neufeld și oamenii lui sosiseră într-adevăr,

erau foarte tăcuți și prudenți : nu era greu de înțeles că după evenimentele din ultimele ore prudența nu putea fi neglijată.

Luna apăru din nou pe cînd Mallory porni și el, ultimul. Blestemă lumina care i-ar fi făcut vulnerabili în cazul apariției bruște a inamicului sus, în vîrfurile peretelui, chiar dacă știa că Andrea stătea la pîndă exact împotriva acestui pericol ; pe de altă parte, nu putu să coboare de două ori mai repede decît o făcea în întinericul de mai înainte. Cei de jos priviră încordați cum Mallory, fără ajutorul corzii, efectua coborîrea periculoasă ; dar nu păru în nici o clipă să facă vreo greșeală.

Ajuns cu bine pe malul plin de bolovani, privi peste apa învolburată și spuse, fără a se adresa nimănui în mod special :

— Știți ce-o să se întîmple dacă ajung acolo sus, în marginea peretelui, și ne vîd la jumătatea drumului peste apă, în plină lumină a lunii ? Tăcerea care urmă arătă fără umbră de îndoială că toți știau ce-o să se întîmple. Acum e momentul. Reynolds, crezi că reușești ? Reynolds înclină din cap. Atunci lasă-ți arma.

Mallory petrecu un capăt al corzii în jurul mijlocului lui Reynolds într-o bulină dublă și apucă celălalt capăt al corzii împreună cu Andrea și Groves. Reynolds intră în apă îndreptîndu-se spre primul bolovan rotund care oferea un sprijin nesigur în vârtejul înspumat. De două ori căzu, de două ori se ridică, ajunse la piatră, dar imediat după ce trecu de ea își pierdu echilibrul și fu luat de apa clocotitoare. Oamenii de pe mal îl traseră înapoi pe uscat, pe cînd tușea, bolborea și se lupta din răspuțuri cu valurile. Fără nici un

cuvînt, fără să se uite la nimeni, Reynolds se aruncă din nou în torent, și de data asta furia asaltului era atît de decisă încît reuși să ajungă pe celălalt mal fără să cadă nici măcar o dată.

Se tîrî pe malul stîncos, zăcu acolo cîteva clipe ca să-și revină, apoi se ridică, se îndreptă spre un pin pitic care creștea la baza peretelui de pe acel mal, își desfăcu coarda din jurul mijlocului și făcu o asigurare pe după trunchiul copacului. Pe malul lui, Mallory trecu de două ori capătul corzii în jurul unei stînci mari și făcu un semn spre Andrea și fată.

Mallory privi din nou în sus, spre buza făgașului. Încă nu se vedea inamicul. Chiar și așa, Mallory își dădu seama că nu-și puteau permite să mai aștepte, că deja își forțaseră prea mult norocul. Andrea și Maria ajunseseră de-abia la jumătatea drumului cînd îi spuse lui Groves să-l ajute pe Petar să traverseze torentul. Se rugă lui Dumnezeu să țină coarda, și ea ținu, căci Andrea și Maria ajunseră cu bine pe celălalt mal. Imediat ce puseră piciorul pe pămînt, Mallory îl trimise pe Miller în traversare, cu o grămadă de arme automate pe umărul stîng.

Groves și Petar traversară și ei fără probleme. Mallory trebuia să aștepte pînă ce Miller ajungea pe celălalt mal, căci știa că avea toate șansele să fie luat de torent, și atunci și Miller ar fi căzut în apă, iar armele lor deveneau inutile.

Mallory așteptă pînă ce-l văzu pe Andrea ajutîndu-l pe Miller în apa puțin adîncă de la celălalt mal și apoi porni. Desfăcu coarda legată de stîncă pe care o folosisese ca asigurare, și-o petrecu în jurul mijlocului și se cufundă în apă. Fu luat de val exact în locul în

care și Reynolds pășise același lucru prima oară, și în final fu tras pe mal de ceilalți, cu o cantitate destul de mare de apă de Neretva în stomac, dar altfel nevătămat.

— Ceva răni, vreun picior rupt sau căpățină spartă ? întrebă Mallory. El însuși se simțea de parcă fusese pe Niagara într-un butoi. Nu ? Bun. Se uită la Miller. Tu rămii cu mine. Andrea, ia-i pe ceilalți pînă la primul cot și așteptați-ne acolo.

— Eu ? protestă moale Andrea. Făcu un semn cu capul spre făgaș. Avem niște prieteni care s-ar putea să coboare dintr-o clipă în alta.

Mallory îl trase puțin deoparte.

— Și mai avem niște prieteni, spuse el liniștit, care ar putea să vină în josul râului, de la garnizoana de pe baraj. Dădu din cap spre cei doi sergenți, spre Petar și Maria. Ce crezi că s-ar întîmpla cu ei dacă s-ar ciocni de o patrulă de vînători de munte ?

— O să te aștept după cot.

Andrea și ceilalți o porniră încet în susul apei, împiedicîndu-se și alunecînd pe bolovanii și stîncile pline de noroi. Mallory și Miller se retraseră la adăpostul a doi bolovani mari și rămaseră cu privirea ațintită în sus.

Se scurseră cîteva minute. Luna încă mai strălucea, iar în vârful făgașului tot nu se vedea nici urmă de dușman. Miller întrebă neliniștit : Ce crezi că s-a întîmplat ? Le trebuie al naibii de mult ca să vină.

— Nu, cred că le trebuie al naibii de mult ca să revină.

— Să revină ?

— Ei de fapt nu știu unde ne-am dus. Mallory își scoase harta și o examină la lumina bine camuflată a

lanternei. La vreun kilometru mai jos linia ferată o coțeste brusc la stînga. Mai mult ca sigur că aici locomotiva a sărit de pe șină. Cînd Neufeld și Drošni ne-au văzut ultima oară, noi eram sus în locomotivă, și cel mai logic lucru pe care-l aveau de făcut era să meargă pe linie pînă ajung la locul în care am părăsit locomotiva, și să ne găsească undeva prin jur. Cînd au găsit locomotiva distrusă, și-au dat seama imediat ce s-a întîmplat — dar asta însemna pentru ei încă doi kilometri de mers — din care unul de urcat cu ponei obosiți.

— Asta trebuie să fie. Dar-ar Dumnezeu să se grăbească odată, bombăni Miller.

— Ce vrea să însemne asta ? întrebă Mallory. Dusty Miller tinjind după luptă ?

— Nu, nu tinjesc deloc, spuse hotărît Miller. Se uită la ceas. Dar timpul trece.

— Timpul, aprobă grav Mallory, trece îngrozitor de repede.

Și atunci apărură. Miller ridică privirea și văzu o scînteiere metalică, atunci cînd un cap se ivi prudent la marginea de sus a făgașului. Îl atinse pe Mallory pe braț.

— Îi văd, murmură Mallory.

Amîndoi, în același timp, își scoaseră din tunică Luger-ele și le înlăturară husele impermeabile. Capul acoperit cu cască se transformă treptat într-o siluetă în picioare care se detașa clar în lumina lunii, profilată pe linia orizontului bine conturat. Începu ceea ce vru să fie o coborîre prudentă, apoi, deodată, ridică ambele brațe, căzu pe spate și apoi în față. Dacă strigă, strigătul lui nu putea fi auzit, peste torentul înspumat, din

locul unde se aflau Mallory și Miller. Se lovi de lespedea de la jumătatea drumului, ricoșă la o distanță incredibil de mare, și ateriză, cu miinile și picioarele desfăcute, pe malul stîncos de jos, urmat de o mică avalanșă de pietre.

— Ei bine, doar ai spus că e periculos, rinji filozofic Miller.

O altă siluetă apăru la buza prăpastiei, pentru o nouă încercare de coborîre, urmată imediat de încă trei. Apoi, timp de cîteva minute, luna se ascunse în spatele unui nor, iar Mallory și Miller rămaseră cu ochii ațintiți pe celălalt mal, încordîndu-și privirea pînă la durere, neliniștiți, încercînd în van să străpungă întunericul de nepătruns în care era învăluit peretele din față.

Cînd luna apăru din nou, primul soldat era chiar sub lespede și începea cu prudență să coboare ultima jumătate a pantei. Mallory își îndreptă Luger-ul într-acolo și ținti cu atenție, soldatul înțepeni spasmodic, se rostogoli pe spate și căzu mort. Următoarea siluetă, ignorînd în mod evident soarta tovarășului său, începu coborîrea ultimei părți a pantei. Și Mallory și Miller își puseră cătarea, dar în acea clipă luna intră din nou în nori și trebuiră să-și coboară armele. Cînd luna apăru iar, deja patru oameni ajunseseră jos, pe malul opus, și doi din ei, legați în coardă, tocmai începeau traversarea vadului.

Mallory și Miller așteptară pînă ce parcûrseră cu bine două treimi din drum. Acum erau o țintă apropiată și ușoară, și de la distanța asta era imposibil ca Mallory și Miller să-i rateze; și nici nu-i ratară. Pentru cîteva clipe, apele albe ale torentului se înroșiră, sau mai de-

grabă fu o părere, apoi cei doi, tot legați, fură luați de apă în josul cheilor. Atît de furios erau rostogolite trupurile lor de apele repezi, atît de des apăreau la suprafață miini sau picioare care se învîrteau, încît dădeau impresia unor oameni care, deși își pierduseră orice speranță, încă se mai zbăteau disperați să rămînă în viață. În orice caz, era clar că cei doi care rămăseseră în picioare pe celălalt mal nu priveau accidentul ca un semn că ceva nu era în regulă, ca ceva de rău augur. Stăteau nemișcați, privind perplecși trupurile care dispăreau în torent, încă nedîndu-și seama ce se întîmpla. Doar două sau trei secunde și nu și-ar fi dat seama de nimic, dar încă o dată o fișie întunecată de nori acoperi luna și ei mai avură puțin timp, foarte puțin timp de trăit. Mallory și Miller își lăsară în jos puștile.

Mallory se uită la ceas și spuse nervos :

— De ce dracu nu încep să tragă ? E unu și cinci.

— Cine să înceapă să tragă ? întrebă prudent Miller.

— Ai auzit doar. Erai acolo. I-au cerut lui Vis să-i spună lui Vukalovič să ne dea camuflaj sonor la unu. În Defileul Zenica, la vreun kilometru de aici. Ei bine, nu mai putem aștepta. O să ne ia... Se întrerupse și ascultă brusca izbucnire de rafale de pușcă, surprinzător de tare chiar și la distanța aceea destul de mare, și zîmbi. Ei, ce mai contează cinci minute ! Hai ! Am senzația că Andrea începe să se neliniștească.

Într-adevăr, Andrea era îngrijorat. Apăru tăcut din umbră pe cînd înconjurau primul cot al riului. Le spuse cu reproș :

— Unde-ați fost ? Intrasem la idei.

— O să-ți spun peste o oră — dacă mai sîntem împreună peste o oră — se corectă încruntat Mallory.

Prietenii noștri, tilharii, sînt în spate, la două minute de pîrtare. Cred că or să vină cu forțe numeroase — deși au pierdut deja patru—șase cu cei doi pe care i-a nimerit Reynolds din locomotivă. Te oprești la următorul cot în susul riului și îi ții în loc. Va trebui să o faci singur. Crezi că te descurci ?

— N-avem timp de glume, spuse Andrea plin de demnitate. Și pe urmă ?

— Groves, Reynolds, Petar și sora lui vin cu noi în sus pe riu, Groves și Reynolds cît de aproape pot de baraj, Petar și Maria unde găsesc un oarecare adăpost, poate în apropierea podișcii — totu-i să fie cît mai departe de blestematul ăla de bolovan cocoțat deasupra podului.

— Podul, *sir* ? întrebă Reynolds. Un bolovan ?

— Le-am văzut cînd ne-am dat jos din locomotivă să studiem terenul.

— *Dumneavoastră* le-ați văzut. Andrea nu.

— I-am spus eu de ele, continuă nerăbdător Mallory. Nu luă în seamă neîncrederea de pe fața sergentului și se întoarse către Andrea. Dusty și cu mine nu mai putem aștepta. Folosește-ți Schmeisser-ul ca să-i oprești. Arată spre nord-vest, spre Defileul Zenica, unde răpăitul armelor era acum aproape neîntrerupt. Cu toată gălăgia asta, n-or să-și dea seama de nimic.

Andrea încuviință din cap, se așeză mai comod în spatele a doi bolovani mari și strecură țeava Schmeisser-ului său între deschizătura dintre ei. Restul grupului o porni în susul riului, înaintînd anevoie peste bolovani și stîncile alunecoase care acopereau malul drept al Neretvei, pînă ce ajunseră la un fel de potecă ce șerpuia printre pietre. O urmară vreo sută de metri,

pînă ce ajunseră la un cot ușor în defileu. Toți șase, fără a primi vreun ordin, se opriră și priviră în sus.

Peretele înalt, care-ți tăia respirația, al barajului de pe Neretva apăruse brusc în fața lor. De-o parte și de alta a barajului se ridicau spre cerul întunecat al nopții pereți abrupti de stîncă la început aproape verticali, apoi ieșind în afară, amîndoi, într-o imensă surplombă amenințătoare care dădea senzația că cei doi pereți se ating în vîrf, deși asta — Mallory știa din ceea ce văzuse de sus — era doar o iluzie optică. Pe coama barajului, gheretele și baraca stației radio erau clar vizibile, la fel ca și siluetele mărunte ale cîtorva soldați nemți care patruleau. Din partea de sus a capătului estic al barajului, acolo unde erau barăcile, o scară de fier — Mallory știa că era vopsită în verde, dar în umbra aruncată de baraj părea neagră — fixată cu buloane de fier de peretele de stîncă, cobora în zigzag pînă la baza peretelui stăvilarului, acolo unde jeturi albe de apă ieșeau înspumate din gurile de evacuare. Mallory încercă să aprecieze cîte trepte avea scara — două sute, poate două sute cincizeci, și odată începută urcarea sau coborîrea, nu puteai decît să continui să mergi, căci nicăieri nu se afla vreo platformă sau măcar un loc unde să te rezemi cu spatele, care să-ți permită cît de cît un scurt răgaz. Nicăieri pe tot parcursul ei scara nu oferea nici o protecție față de cei care păzeau sus barajul. Ca drum de asalt, medită Mallory, nu era cel pe care l-ar fi ales el ; nici nu se putea gîndi la unul mai riscant.

La jumătatea drumului între locul în care stăteau ei și ultima treaptă de jos a scării, un podet îngust tra-

versa apele înspumate ale Neretvei. Părea vechi, șubred și strîmb, și nu prea inspira încredere; iar bruma de încredere posibilă dispărea cu totul la vederea unui enorm bolovan situat exact deasupra capătului de est al podului, care părea că se va prăbuși din clipă în clipă din poziția sa nesigură într-o adîncitură în peretele de stîncă.

Reynolds privi lung totul, apoi se întoarse către Mallory și spuse liniștit:

— Am avut multă răbdare, *sir*.

— Ați avut multă răbdare, sergent, și vă sînt recunoscător. Știți desigur că există o divizie iugoslavă prinsă în Capcana Zenica — exact în spatele acestor munți din dreapta noastră. Mai știți că nemții vor lansa două divizii blindate peste podul de pe Neretva la ora două în această dimineață, iar dacă vor trece peste pod — și în mod normal nimic nu i-ar putea opri — iugoslavii, înarmați doar cu pușcoacele lor și aproape fără nici un fel de muniții, vor fi făcuți bucățele. Știți că singurul mod de a-i opri este să distrugem podul? Știți că această misiune de contraspionaj și salvare a fost doar o acoperire pentru ceea ce avem de fapt de făcut?

— Știu asta — acum, spuse cu amărăciune Reynolds. Arată în josul defileului. Și mai știu că podul e în partea aceea.

— Chiar acolo și e. Și mai știu că dacă, să zicem ne-am putea apropia de el — ceea ce de fapt e imposibil — n-am putea să îl aruncăm în aer nici cu un vagon plin de exploziv; podurile de oțel fixate în beton armat se distrug greu. Se întoarse și se uită la baraj. Așa că o facem altfel. Vedeți peretele ăla? — sînt trei-

zeci de milioane de tone de apă în spatele lui — suficient pentru a lua cu ele și podul Sydney, cu atît mai mult cel de peste Neretva.

— Sinteți nebun, spuse Groves încet, apoi, gîndindu-se mai bine, adăugă: *sir*!

— Parcă nu știm asta? Și totuși vom arunca în aer barajul. Dusty și cu mine.

— Dar... dar tot explozivul pe care-l avem sînt cîteva grenade de mînă, spuse Reynolds, cu disperare aproape. Și peretele ăla trebuie să aibă o grosime de trei pînă la șase metri de beton armat. Să-l aruncați în aer? Cum?

Mallory clătină din cap.

— Regret.

— De ce, de ce tăceți și...

— Gata! La naiba, omule, n-o să pricepi niciodată? Și în ultimul moment poți să fii prins și forțat să vorbești — și atunci ce s-ar întîmpla cu divizia lui Vuklović prinsă în Capcana Zenica? Ce nu știi, nu poți să spui.

— Dar dumneavoastră știți. Vocea lui Reynolds era plină de indignare. Dumneavoastră și Dusty și Andrea — colonelul Stavros — *voi* știți. Groves și cu mine am știut tot timpul că voi știți, și chiar și *voi* puteți fi forțați să vorbiți.

Mallory răspunse cu o oarecare reticență:

— Să-l facă pe Andrea să vorbească? Poate că da — dacă îl amenință că-i iau trabucurile. Sigur, Dusty și cu mine am putea vorbi — dar *cineva* trebuia să știe.

Pe tonul cuiva care acceptă în silă inevitabilul, Groves spuse:

— Cum ajungeți în spatele peretelui?... Nu-l puteți arunca în aer din față, nu?

— Nu cu mijloacele de care dispunem, aprobă Mallory. Ajungem în spatele lui. Urcăm pe acolo.

Mallory arată spre peretele abrupt de pe celălalt mal.

— Urcăm pe acolo, deci? spuse pe un ton calm Miller; dar părea uluit.

— Pe scară. Dar nu pină sus. La vreo trei sferturi din drum o lăsăm și urcăm vertical pe perete pînă ajungem cam la doisprezece metri deasupra coamei barajului, chiar acolo unde peretele de stîncă iese în afară. De acolo începe o lespede — ei, de fapt mai mult o crăpătură...

— O crăpătură! spuse răgușit Miller; era de-a dreptul îngrozit.

— O crăpătură. Se întinde pe vreo patruzeci și cinci de metri deasupra barajului, pe o pantă ascendentă de aproximativ douăzeci de grade. Pe acolo urcăm.

Reynolds se uită la Mallory buimăcit, fără să-i vină să creadă.

— E o nebunie!

— Nebunie, se auzi ca un ecou vocea lui Miller.

— Dacă ar fi după plac, n-aș face-o, recunosc Mallory. Și totuși, e singura cale.

— Dar nu se poate să nu vă vadă, protestă Reynolds.

— Se poate. Mallory scormoni în raniță și scoase un costum de scafandru din cauciuc, negru, în timp ce Miller făcea același lucru, în silă. Pe cînd cei doi își puneau costumele, Mallory continuă: Vom fi ca niște muște negre pe un perete negru.

— Speră el, murmură Miller.

— Apoi, cu puțin noroc, ei or să se uite în cealaltă parte cînd RAF va începe cu focurile de artificii. Iar dacă totuși vom fi în pericol de a fi descoperiți — ei bine, aici intrați voi în scenă. Căpitanul Jensen a avut dreptate — așa cum s-a dovedit, nu ne-am fi descurcat fără voi.

— Laude? spuse Groves către Reynolds. Laude de la căpitan? Presimt că urmează ceva neplăcut.

— Așa e, recunosc Mallory. Își pusese costumul și gluga și acum își prindea de centură cîteva pitoane și un ciocan pe care le scosese din raniță. Dacă avem probleme, voi doi creați o diversiune.

— Ce fel de diversiune? întrebă suspicios Reynolds.

— De undeva de la poalele barajului începeți să trageți în santinelele de sus de pe zid.

— Dar... dar o să fim complet expuși. Groves se uită la grohotișul stîncos care reprezenta malul stîng de la baza barajului și a scării. Nu există nici un centimetru măcar de adăpost. Ce șanse avem?

Mallory își închise ranița și-și atîrnă pe umăr o coardă făcută colac.

— Mă tem că prea puține. Se uită la ceas. Dar în următoarele patruzeci și cinci de minute voi nu contați. Dusty și cu mine da.

— Chiar așa.

— Chiar așa? spuse sec Reynolds. Nu contăm?

— Facem schimb? întrebă plin de speranță în glas Miller.

Nu se auzi nici un răspuns, căci Mallory o pornise deja. Miller, aruncînd o ultimă privire temătoare spre peretele de stîncă, își săltă ranița mai bine și-l urmă.

Reynolds vru să plece și el, dar Groves îl prinse de braț și-i făcu semn Mariei s-o ia înainte cu Petar. Îi spuse fetei :

— Noi mai așteptăm puțin și venim. Ca să fim siguri.

— Ce e ? întrebă încet Reynolds.

— Ascultă. Căpitanul Mallory al nostru a recunoscut că a făcut deja patru greșeli în noaptea asta. Cred că acum o face pe a cincea.

— Nu înțeleg.

— Mizează totul pe o singură carte și a uitat câte ceva. De pildă, ne-a cerut să stăm amândoi de veghe la baza barajului. Dacă trebuie să începem o diversivune, o răpăială de mitralieră de sus și sîntem amândoi terminați în cîteva secunde. Un singur om poate să creeze la fel de bine o diversivune ca și doi — și ce rost are să fim amândoi omorîți ? Și pe urmă, dacă unul din noi rămîne în viață, mai e o șansă să facem ceva să-i apărăm pe Maria și fratele ei. O să mă duc eu la baza barajului, iar tu...

— De ce să te duci tu ? De ce nu...

— Stai puțin, n-am terminat încă. Mai cred și că Mallory e foarte optimist dacă spune că Andrea poate să-i țină în loc pe toți ăia care vin prin chei. Trebuie să fie cel puțin douăzeci, și n-au venit să se distreze. Au venit să ne omoare. Deci ce se întîmplă dacă totuși îl biruie pe Andrea și vin la podișcă și îi găsesc pe Maria și Petar acolo, în timp ce noi sîntem ocupați să stăm pe post de țintă la baza barajului ? O să-i împuște pe amîndoi cît ai clipi din ochi.

— Sau poate că n-o să-i împuște, murmură Reynolds. Și dacă Neufled e omorît înainte să ajungă la po-

dișcă ? Atunci, dacă rămîne Droșni la comandă... s-ar putea să dureze ceva timp pînă Maria și Petar mor.

— Deci o să stai lingă podișcă să ne acoperi spatele ? Cu Maria și Petar la adăpost prin apropiere ?

— Ai dreptate, sînt sigur că ai dreptate. Dar nu-mi place, spuse cu neliniște Reynolds. El ne-a dat niște ordine, și nu e omul căruia să-i placă să nu fie ascultat.

— N-o să știe niciodată — chiar dacă se întoarce, ceea ce nu prea cred, n-o să știe niciodată. Și, în plus a început într-adevăr să facă greșeli.

— Nu genul ăsta de greșeli.

Reynolds continua să fie destul de neliniștit.

— Am sau nu dreptate ? întrebă Groves.

— Nu cred că la sfîrșitul zilei va mai avea vreo importanță, spuse obosit Reynolds. În regulă, facem cum zici tu.

Cei doi sergenți se grăbiră pe urmele Mariei și ale lui Petar.

*
* *
*

Andrea ascultă zgomotul bocancilor grei pe pietre, clinchetul metalic pe care-l scotea uneori o armă lovindu-se de stîncă, și așteaptă, întins pe burtă, cu țeava Schmeisser-ului întepenită în deschizătura dintre bolovani. Sunetele care anunțau apropierea furișată nu erau la mai mult de patruzeci de metri cînd Andrea se ridică puțin, înclină țeava pistolului și apăsă pe trăgaci.

Răspunsul fu instantaneu. Imediat, trei sau patru arme — toate pistoale-mitralieră, realizează Andrea — în-

cepură să tragă. Andrea se opri, ignoră gloanțele care şuierau pe deasupra capului său și ricoșau de bolovanii care îl înconjurau, ținti cu grijă spre una din sclipirile care izbucneau dintr-un pistol-mitralieră și trase o răpăială de o secundă. Omul din spatele pistolului-mitralieră se îndreptă convulsiv, mîna lui dreaptă se ridică brusc și aruncă arma, apoi se rostogoli încet, pe o parte, în Neretva și fu luat la vale de apele care se învolburau înspumate. Andrea trase din nou și un al doilea om se răsuci și căzu bufnind printre stînci. Brusc, se auzi un ordin răstit și focul din vale încetă.

Erau opt în grupul din vale și acum unul din ei se desprinsese de la adăpostul unui bolovan și se tîrî spre cel de-al doilea lovit; pe cînd se mișcă, pe fața lui Drošni se zărea obișnuitul lui rinjet crud, dar era clar că nu-i ardea deloc să zîmbească. Se aplecă peste silueta ghemuită între pietre și o întoarse pe spate: era Neufeld, cu fața acoperită de sîngele care i se scurgea dintr-o rană adîncă la cap. Drošni se îndreptă, cu fața schimonosită de furie, și se întoarse cînd unul din cetnici îi atinse brațul.

— E mort ?

— Nu. Lovit, și încă foarte grav. Va fi inconștient cîteva ore bune, poate chiar zile. Nu știu, doar un doctor poate spune. Drošni făcu un semn către alți doi oameni. Voi trei — treceți-l peste vad și duceți-l sus la adăpost. Doi rămîneți cu el, celălalt vine înapoi. Și pentru numele lui Dumnezeu, spuneți-le celorlalți să se grăbească încoace.

Cu fața crispată încă de furie, și uitînd pentru moment de pericol, Drošni sări în picioare și trase o rafală lungă în susul rîului, care aparent îl lăsă pe Andrea

complet indiferent, căci rămase nemișcat acolo unde era, rezemat calm cu spatele de bolovanul protector, privind cu un ușor interes dar total nepăsător cum ricoșează și așchii de stîncă săreau în toate direcțiile.

Sunetul focurilor ajunse distinct la urechile santinelelor care patrolau sus pe baraj. Zgomotul armelor de mîna era atît de puternic de jur împrejur și urechile puteau lesne fi înșelate de uimitoarea varietate de ecouri care reverberau în susul și josul defileului și chiar pe suprafața lacului, încît era imposibil să localizezi cu precizie sursa recentelor rafale de pistol-mitralieră; ceea ce era totuși important era că *fuseseră* rafale de pistol-mitralieră, și pînă atunci sunetul tirurilor constase doar din foc de pușcă. Și *părase* să vină dinspre sud, din cheile aflate mai jos de baraj. Unul din soldații de pe coama barajului se duse îngrijorat la comandantul său, îi spuse cîteva cuvinte, apoi se îndreptă repede spre una din barăcile aflate pe platforma de ciment din capătul estic al barajului. Baraca nu avea pereți în față, ci doar o prelată, acum ridicată, iar înăuntru se afla un radioemițător manevrat de un caporal.

— Ordin de la căpitan, spuse sergentul. Fă legătura cu podul de pe Neretva. Transmite un mesaj generalului Zimmermann că noi — căpitanul adică — este îngrijorat. Spune-i că se aud o mulțime de focuri de arme de mîna în jurul nostru, iar unele par să vină din josul rîului.

Sergentul așteptă nerăbdător în timp ce radiotelegrafistul transmitea mesajul, și încă și mai nerăbdător cînd, două minute mai tîrziu, căștile începură să pîrîie

și radiotelegrafistul începu să transcrie mesajul. Când termină, sergentul îl luă și i-l dădu căpitanului, care îl citi cu voce tare.

— Generalul Zimmermann spune : „Nu trebuie deloc să fiți îngrijorați, zgomotul e făcut de prietenii noștri iugoslavi din Defileul Zenica, pentru că în acest moment așteaptă un asalt total al unităților Corpului nostru de armată al XI-lea. Și va fi și mai multă gălăgie mai târziu, când RAF va începe să trimită bombe acolo unde nu trebuie. Dar n-or să le arunce lingă voi, așa că fiți liniștiți.“ Căpitanul lăsă jos hirtia. Pentru mine e-n regulă. Dacă generalul spune să fim liniștiți, atunci pentru mine e-n regulă. Cunoști reputația generalului, sergent, nu ?

— Cunoșc reputația sa, domnule.

În depărtare, și dintr-o direcție necunoscută, se auziră alte câteva rafale de pistol-mitralieră. Sergentul se foi amărît.

— Tot te mai îngrijorează ceva ? întrebă căpitanul.

— Da, domnule. Sigur că știu reputația generalului și deci am încredere totală în el. Tăcu o clipă, apoi continuă îngrijorat : Aș fi putut jura că ultima rafală de pistol-mitralieră s-a auzit din chei.

— Ai început să fii ca o muiere, sergent, spuse blind căpitanul, și cred că trebuie să te prezinți cit de repede la medicul diviziei. E ceva în neregulă cu urechile dumitale.

De fapt, sergentul nu devenise ca o muiere, iar auzul lui era într-o formă mult mai bună decât cel al ofițerului care-i făcuse reproșuri. Rafala de pistol-mitralieră venea — așa cum își închipuisese el — din chei, unde Drošni și oamenii lui, acum în număr dublu, în-

intau, câte unul sau în perechi, dar nu mai mult de doi odată, cu mișcări bruște dar scurte, trăgînd din mers. Rafalele lor, în mod inevitabil imprecise, căci se împiedicau și picioarele le fugeau pe pietrele alunecoase, nu provocară nici un răspuns din partea lui Andrea, poate pentru că nu se simțea în pericol, mai probabil pentru că își păstra munițiile. Ultima presupunere părea mai apropiată de adevăr, deoarece Andrea își atîrnase de umăr Schmeisser-ul și acum examină cu interes grenada pe care tocmai o scosese de la centiron.

Mai sus, la capătul estic al podului șubred de lemn care traversa cea mai îngustă parte a râului, acolo unde apele tumultoase, înspumate nu ar fi oferit nici o șansă de a trăi celui ce ar fi avut ghinionul să cadă în ele, sergentul Reynolds privea cu un aer nefericit în josul râului, spre locul de unde se auzeau rafalele de pistol-mitralieră și se întreba pentru a zecea oară dacă să riște, să traverseze din nou podul și să se ducă în ajutorul lui Andrea ; chiar și după ce își revizuisese considerabil părerea despre Andrea, părea imposibil, așa cum spusese și Groves, ca un singur om să poată să țină în loc pentru mult timp alți douăzeci, dornici de răzbunare. Pe de altă parte, îi promisese lui Groves să rămînă acolo să aibă grijă de Maria și Petar. O nouă rafală se auzi din josul râului. Reynolds se hotărî. Îi va da pușca sa Mariei, ca să se apere cit de cit, pe ea și Petar, apoi îi va lăsa puțin, cit va fi nevoie să-i dea o mînă de ajutor lui Andrea.

Se întoarse către ea, dar Maria și Petar nu mai erau acolo. Reynolds se uită disperat în jur, primul gînd fu că amîndoi căzuseră în torent, pe care apoi îl îndepărtă imediat, socotindu-l ridicol. Instinctiv, se uită în sus pe

mal, către baza barajului, și, deși luna era acoperită de o fișie de nori, îi văzu imediat întrepîndu-se spre partea de jos a scării de fier, acolo unde se afla Groves. O clipă se întrebă de ce au plecat în sus fără permisiune, apoi își aminti că de fapt nici el și nici Groves nu s-au gîndit să le spună să rămînă lingă pod. Nu-i nimic, își spuse el, Groves îi va trimite imediat înapoi la pod și cînd vor ajunge la el o să le spună că s-a hotărît să se întoarcă să-l ajute pe Andrea. Se simți vag ușurat la acest gînd, nu pentru că se temea de ce i s-ar putea întîmpla cînd se va duce alături de Andrea și se va confrunta cu Drošni și oamenii lui, ci pentru că amîna, deși nu foarte puțin, obligația de a pune în aplicare o hotărîre care putea fi justificată doar parțial.

Groves, care privea seria interminabilă de zigzaguri ale scării verzi de fier, aparent atît de nesigur prinsă de peretele de stîncă, se întoarse la zgomotul ușor al pașilor ce se apropiiau pe pietre și-i văzu pe Maria și Petar mergînd ca întotdeauna de mină, și spuse furios :

— Ce Dumnezeu faceți aici ? Nu trebuie să stați aici — nu vedeți, santinelele doar să privească în jos și sînteți morți. Plecați. Întoarceți-vă lingă sergentul Reynolds la pod. Acum.

Maria răspunse liniștit :

— Ești amabil că-ți faci griji, sergent Groves. Dar nu vream să plecăm. Vrem să stăm aici.

— Și cu ce dracu ajutați voi dacă stați aici ? Întrebă grosolan Groves.

Tăcu o clipă, apoi continuă, cu blîndețe aproape : Acum știu cine ești, Maria. Știu ce-ai făcut, cît de bună ești în ceea ce faci. Dar asta nu e treaba ta. Te rog.

— Nu. Maria scutură din cap. Și știu să trag cu pușca.

— Nu ai pușcă cu care să tragi. Și Petar, ce drept ai tu să vorbești în numele lui ? Știe unde se află ?

Maria vorbi repede și neinteligibil cu fratele ei în sirbo-croată ; el răspunse scoțînd obișnuitele sunete ciudate din gît. Cînd termină, Maria se întoarse spre Groves.

— Spune că știe că va muri în noaptea asta. El are ceea ce voi numiți al șaselea simț și spune că după această noapte nu mai există nimic. Spune că a obosit să alerge. Spune că va aștepta aici pînă va veni ceasul.

— Dintre toți încăpățînații și nătărăii...

— Te rog, sergent Groves. Vocea, deși joasă, avea o notă nouă de duritate. A luat o hotărîre, și n-ai să poți niciodată să i-o schimbi.

Groves dădu din cap resemnat și spuse :

— Poate să ți-o schimb pe-a ta.

— Nu înțeleg.

— Petar oricum nu se poate ajuta, nici un orb nu ar putea. Dar tu poți. Dacă vrei.

— Spune cum.

— Andrea încearcă să țină pe loc un grup de cel puțin douăzeci de cetnici și soldați germani. Groves zîmbi crispat. Am ajuns de curînd la concluzia că Andrea nu are probabil egal ca luptător de gherilă, dar un singur om nu poate ține la nesfîrșit piept la douăzeci. Cînd dispăre el, nu mai rămîne decît Reynolds să păzească podul — și dacă dispăre și el, atunci Drošni și oamenii lui or să aibă suficient timp să avertizeze santinelele, or să aibă aproape sigur timp să salveze barajul, și, fără îndoială, timp suficient să trimită un mesaj radio gene-

alului Zimmermann să-și retragă tancurile pe mal. Cred, Maria, că Reynolds s-ar putea să aibă nevoie de ajutorul tău. Sigur, aici nu poți ajuta cu nimic — dar dacă ești alături de Andrea ai putea să reprezinți diferența dintre succes și eșec. Și ai spus că știi să tragi cu arma.

— Dar așa cum ai spus, n-am armă.

— Asta a fost atunci. Acum ai.

Groves își scoase de pe umăr Schmeisser-ul și i-l dădu, împreună cu niște cartușe de rezervă.

— Dar — Maria le luă cu șovăială — dar acum tu n-ai armă.

— Ba da, am. Groves își scoase din tunică Luger-ul cu surdină. Asta-i tot ce am nevoie în noaptea asta. *Eu* nu-mi permit să fac zgomot, nu atât de aproape de baraj.

— Dar *nu pot* să-l părăsesc pe fratele meu.

— Ba da, cred că poți. De fapt asta vei face. Nimeni în lumea asta nu-l mai poate ajuta pe fratele tău. Nu acum. Grăbește-te, te rog.

— Foarte bine. Maria făcu câțiva pași șovăitori, se opri, se întoarse și spuse: Bănuiesc că te crezi foarte deștept, sergent Groves.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, răspunse bătos Groves.

Maria îl privi fix câteva minute, apoi se întoarse și se îndreptă în josul riului. Groves zîmbi în întuneric.

Zîmbetul îi dispăru în clipa următoare, când defileul fu brusc inundat de lumina strălucitoare a lunii, ieșită de după un nor întunecat, cu forme colțuroase. Groves strigă încet, insistent:

— Cu fața în jos pe stîncă și nu te mișca.

O văzu culcîndu-se imediat la pămînt și apoi își întoarse privirea spre scara verde, și fața lui oglindea tensiunea și neliniștea din minte.

La trei sferturi din înălțimea scării, Mallory și Miller, scăldați în lumina puternică a lunii, stăteau agățați în vîrfurile uneia din secțiunile în colțuri ale scării, încremeniți, de parcă ar fi fost sculptați chiar în stîncă. Privirile lor nemișcate, pe fetele lor la fel de nemișcate, erau ațintite — sau mai degrabă țintuite — asupra aceluiași punct în spațiu.

Acel punct se afla doar la cincisprezece metri mai sus la stînga lor, acolo unde două santinele, evident ner-voase, erau aplecate peste parapet, deasupra barajului; se uitau în depărtare, în chei, spre locul de unde păreau să se audă focuri de armă. Nu aveau decît să-și coboare privirea în jos, și i-ar fi descoperit fără îndoială pe Groves și Maria; nu aveau decît să-și mute privirea spre stînga și i-ar fi descoperit la fel de neîndoios pe Mallory și Miller. Iar pentru toți moartea ar fi fost inevitabilă.

CAPITOLUL 11

SÎMBĂȚĂ

De la 01.20 la 01.35

Ca și Mallory și Miller, Groves îi observase și el pe cei doi soldați germani aplecați peste parapet sus pe coama barajului și uitându-se neliniștit către defileu. Ca situație în care singurul sentiment era cel de totală expunere și vulnerabilitate, cu greu putea fi egalată. Iar dacă el simțea asta, cum trebuiau să se simtă Mallory și Miller, agățați de scară și la o aruncătură de băț de santinele? Groves știa că amândoi aveau Luger-e cu surdină, dar Luger-ele lor erau în tunici iar tunicile în costumele de scafandru închise cu fermoar pînă sus, ceea ce le făcea complet inaccesibile. Cel puțin inaccesibile fără ea, agățați cum erau de scară, să facă diverse mișcări contorsionate ca să ajungă la ele — și era clar că cea mai mică mișcare ar fi atras imediat atenția santinelor. Cum de nu fuseseră deja văzuți, chiar și fără să se miște, era un mister pentru Groves: sub razele strălucitoare ale lunii, care arunca atîta lumină asupra barajului și cheilor ca într-o după-amiază mohorîtă, orice imagine periferică ar fi trebuit să le sară în ochi imediat. Și era imposibil ca niște soldați ai Wehrmacht-ului să aibă o imagine periferică sub normal. Singura concluzie la

care Groves putu ajunge fu că încordarea cu care priveau santinelele nu însemna neapărat că priveau într-un anumit loc; se putea ca întreaga ființă să fie în acea clipă concentrată asupra auzului, chinuindu-se să localizeze sursa împușcăturilor răzlețe din chei. Cu foarte mare prudență, Groves își scoase din tunică Luger-ul și îl ridică. La distanța aceea, chiar ținînd seama de viteza mare de ieșire a glonțului, realiză că șansele de a nimeri pe vreuna din santinele erau atît de îndepărtate, încît nici n-avea rost să încerce; dar, cel puțin ca gest, era mai mult decît nimic.

Groves avea de două ori dreptate. Cele două santinele de pe coama barajului, departe de a fi liniștite de cuvintele încurajatoare ale generalului Zimmermann, erau de fapt concentrate cu toată ființa lor să asculte focurile de pistol-mitralieră din josul riului, care deveneau din ce în ce mai clare, nu numai pentru că păreau — și de fapt erau — din ce în ce mai apropiate, dar și pentru că muniția partizanilor din Defileul Zenica era pe sfîrșite și focul lor devenise răzleț. Groves avusese dreptate și cînd își spusese că Mallory și Miller nu încercaseră să-și scoată Luger-ele. În primele secunde, Mallory, ca și Groves fusese sigur că orice mișcare cît de mică ar fi atras imediat atenția, dar apoi imediat, și cu mult înainte ca ideea să-i vină lui Groves, Mallory înțelese că oamenii ascultau ca în transă, încît le puteai trece o mină prin față și ei să nu-și dea seama. Și acum, Mallory era sigur că nu mai era nevoie să facă nimic, pentru că de la înălțimea unde se afla el putea să vadă ceea ce de la baza barajului era invizibil pentru Groves: o altă fișie întumecată de nori se apropia de lună.

În câteva secunde, o umbră neagră alunecă peste apele zăgăzuite ale Neretvei, schimbînd verdele întunecat al lacului într-un indigo închis, trecu rapid pe rețele barajului, ascunse scara și cei doi oameni agățați de ea, apoi cufundă defileul în întuneric. Groves oftă ușurat, și-și coborî Luger-ul. Maria se ridică și o porni în josul riului spre pod. Petar își răsuci o privire oarbă în jur în felul acela obișnuit al oamenilor care nu văd. Iar sus, deasupra lor, Mallory și Miller începură imediat să urce din nou.

Mallory părăsi acum una din porțiunile în zigzag ale scării și o porni vertical în sus, pe fața stîncii. Din fericire, peretele nu era complet neted, dar prizele de mîna și picior pe care le oferea erau atît de puține, de mici și de incomode, încît cățărarea era pe atît de obositoare pe cît de dificilă din punct de vedere tehnic. În mod normal, dacă ar fi folosit ciocanul și pitoanele pe care le avea legate la centură, Mallory ar fi considerat-o de dificultate medie; dar nici nu se putea pune problema folosirii pitoanelor. Mallory era exact în dreptul coamei barajului și la cel mult zece metri de cel mai apropiat soldat; un mic clinchet de ciocan pe metal ar fi fost auzit fără îndoială și de cel mai neatent ascultător; și, cum Mallory tocmai observase, ascultarea neatentă, era cea din urmă acuzație care putea fi adusă santinelilor de pe baraj. Așa că Mallory trebui să se mulțumească să-și folosească talentele native și marea experiență căpătată după mulți ani de ascensiuni, și să continue urcușul ca și pînă acum, transpirînd din abundență în costumul ermetic de cauciuc, pe cînd Miller, acum la vreo doisprezece metri mai jos, se uita în sus atent, atît de încordat și de neliniș-

tit, încît pentru moment uitase de poziția lui precară în vîrfurile uneia din porțiunile oblice de scară, o situație care în mod normal ar fi declanșat o ușoară criză de isterie.

Și Andrea, în acel moment, se uita cu atenție la ceva aflat la vreo cincisprezece metri depărtare, dar era nevoie de o imaginație foarte bogată pentru a descoperi vreo urmă de neliniște pe fața-i întunecată și colțuroasă. Așa cum tocmai făcuseră soldații de pe coama barajului, și Andrea asculta mai degrabă decît privea. De unde se afla el, tot ce putea să vadă era o învălmășeală întunecată, fără formă, de bolovani uzi și sclipitori, pe lîngă care trecea în goană, înspumată Neretva. Nu se simțea nici un semn de viață acolo, dar asta însemna doar că Drošni, Neufeld și oamenii lor — trăgînd învățăminte pe propria lor piele —, înaintau foarte încet, pe coate și genunchi, fără să se mute dintr-un loc sigur înainte să găsească altul la fel de sigur.

Trecu un minut, apoi Andrea auzi, în mod inevitabil, un zgomot abia deslușit, cînd două pietre se ciocniră. Veneau, estimă Andrea, cam de la nouă metri. Dădu din cap satisfăcut, pregăti grenada, așteptă două secunde, apoi o aruncă ușor, în josul apei, lăsîndu-se în același timp pe burtă în spatele bolovanului protector. Se auzi bubuitura surdă tipică unei explozii de grenadă, însoțită de o scurtă fulgerare de lumină albă, în care se zăriră doi soldați aruncați cu putere într-o parte.

Sunetul exploziei ajunse distinct la urechea lui Mallory. Rămase nemișcat și-și întoarse doar capul încet către coama barajului, acum la aproape șase metri

sub el. Cei doi soldați care ascultaseră înainte atât de încordat își opriră pentru a doua oară rondul, priviră din nou către chei, se uitară unul la altul neliniștiți, dădură nesiguri din umeri, apoi își continuară patrulea. Mallory o porni din nou în sus.

Acum mergea mai repede. Prizele pînă acum minuscule cedaseră locul unor mici fisuri în stîncă în care putea să introducă un piton cu ajutorul căruia să se poată înălța mai bine. Cînd se opri din nou și se uită în sus, văzu că era cam la doi metri sub crăpătura longitudinală pe care o căuta — și, așa cum îi spusese mai devreme lui Miller, într-adevăr nu era decît o fisură. Mallory vru să pornească din nou, dar se opri cu capul ridicat spre cer, ascultînd.

Abia perceptibile la început, deasupra apelor mugind ale Neretvei și rafalelor răzlețe de arme din direcția Defileului Zenica, dar crescînd în intensitate din clipă în clipă, se auzea un zumzet slab, îndepărtat, un sunet de neconfundat pentru toți cei care l-au auzit vreodată în timpul războiului, un sunet care anunța apropierea escadrilelor, a unei flote de bombardiere grele. Mallory ascultă zgomotul din ce în ce mai apropiat a zeci de motoare de avion și zîmbi.

Mulți oameni zîmbiră în acea noapte cînd auziră escadrilele de Lancaster-e apropiindu-se dinspre vest. Miller, agățat de scară și făcînd uz de toată voința sa ca să nu se uite în jos, reuși să zîmbească, la fel ca și Groves la picioarele scării, și Reynolds lîngă podișcă. Pe malul drept al Neretvei, Andrea zîmbi, își spuse că bubuitul motoarelor care se apropiau rapid vor acoperi foarte bine orice alt zgomot și-și luă de la centiron o altă grenadă. În fața unui cort aflat sus în frigul

mușcător de pe platoul Iveniç, colonelul Vis și căpitanul Vlanović își zîmbiră încîntați și-și strînseră solemn mîinile. În spatele parapetului din sudul Capcanei Zenica, generalul Vukalović și cei trei ofițeri superiori ai săi, colonelul Janzi, colonelul Lazlo și maiorul Stefan, lăsară în sfîrșit jos binocurile prin care se uitaseră atîta timp la podul de pe Neretva și pădurile amenințătoare de dincolo de el, și-și zîmbiră ușurați. Și, lucrul cel mai ciudat, deja așezat în camionul său de stat major dincolo de liziera pădurii de pini, în sudul podului de pe Neretva, generalul Zimmermann, avu cel mai larg zîmbet dintre toți.

Mallory își relua cățărarea, mișcîndu-se chiar mai repede acum; ajunse la fisura longitudinală, trecu peste ea, fixă un piton într-o crăpătură în perete, scoase ciocanul de la centură și se pregăti să aștepte. Chiar și acum nu era la mai mult de doisprezece metri deasupra barajului și pitonul pe care voia să-l bată nu avea nevoie doar de o lovitură de ciocan, ci de o duzină, și puternice; ideea că bubuitul din ce în ce mai intens al Lancaster-urilor ar putea acoperi ciocănitul metalic era de-a dreptul absurdă. Sunetul motoarelor creștea din clipă în clipă.

Mallory privi în jos, sub el. Miller se uita în sus și-i arăta ceasul, atît cît poate face asta cineva cu ambele mîini răsucite în jurul aceleiași trepte a unei scări, și-i făcea semn să se grăbească. Mallory scutură din

cap și-i făcu și el semn cu mâna liberă să stea liniștit. Miller dădu din cap resemnat.

Lancaster-urile erau acum deasupra lor. Primul avion țîșni pieziș peste baraj, luă ușor înălțime peste munții de pe cealaltă parte și apoi pămîntul se cutremură și apa întunecată a lacului se undui înainte ca prima explozie să ajungă la urechile lor, cînd prima serie de bombe de cinci sute de kilograme căzu asupra Defileului Zenica. Din acel moment, bubuiturile exploziilor se succedară atît de rapid încît păreau aproape continue; secunde care treceau între două explozii erau umplute de ecoul lor, revărsat peste munții și văile bosniace.

Acum Mallory nu mai avea de ce să-și facă probleme cu zgomotul, se îndoia că și-ar fi putut auzi chiar și vorbele, căci majoritatea bombelor cădeau pe o zonă restrînsă, la vreun kilometru de locul unde el atîrna pe peretele de stîncă, iar explozia lor menținea o lumină albă aproape permanentă, care apărea clar deasupra munților din vest. Bătu pitonul, asigură în jurul lui o coardă căreia îi dădu drumul către Miller; acesta o apucă imediat și începu să urce; semăna, își spuse Mallory, extraordinar de mult cu unul din primii martiri creștini. Miller nu era alpinist dar fără îndoială știa să urce pe o coardă: într-un timp remarcabil de scurt ajunsese sus lingă Mallory, cu picioarele fixate bine în crăpătura longitudinală, încheștat cu ambele mîini de piton.

— Crezi că te poți ține de pitonul ăsta? întrebă Mallory, și trebui aproape să țipe pentru a acoperi bubuitul încă puternic al bombelor care cădeau pe pămînt.

— Încearcă doar să mă smulgi de-aici!

— N-am s-o fac, rînji Mallory.

Strînse coarda pe care o folosisese Miller ca să urce pînă la el, o puse pe umăr și începu să înainteze de-a lungul crăpăturii longitudinale.

— O să mă duc cu ea pe deasupra barajului și o s-o trec prin alt piton. Pe urmă vii după mine, da?

Miller se uită în jos către adîncuri și se cutremură.

— Trebuie să fii nebun să crezi c-o să rămîn aici, Mallory rînji din nou și o porni.

*
*
*

La sud de podul de pe Neretva, generalul Zimmermann, cu un adjutant lingă el, asculta zgomotul atacului aerian asupra Defileului Zenica. Se uită la ceas.

— Acum, spuse el. Trupele de asalt de linia întîi în poziție.

Imediat, infanteriștii, puternic înarmați, îndoîți aproape ca să rămînă sub linia parapetului, începură să se scurgă peste pod; odată ajunși pe celălalt mal, se răspîndiră în ambele părți de-a lungul malului nordic al râului, feriți de privirile partizanilor de culmea care se sprijinea pe mal; sau mai degrabă credeau că sînt feriți; de fapt, cîțiva cercetași partizani, înarmați cu binocluri de noapte și telefon de campanie, stăteau întinși pe burtă într-un tranșeu îngust, într-o poziție extrem de periculoasă, la o sută de metri de pod, și-i raportau continuu lui Vukalović.

Zimmermann privi în sus spre cer și-i spuse aghiotantului său:

— Oprește-i. Iar apare luna. Se uită din nou la ceas. Porniți motoarele tancurilor în douăzeci de minute.

*
* * *

— Au oprit trecerea podului, deci ? spuse Vukalovič.

— Da, domnule. Era vocea unuia din cercetași. Cred că din cauza lunii, care-o să iasă într-un minut.

— Așa cred și eu, spuse Vukalovič. Adăugă încrunțat : Și vă sugerez să încercați să vă întoarceți înainte să apară într-adevăr, căci asta-i ultima voastră șansă s-o mai faceți.

Și Andrea privea cu interes cerul nopții. Se retrăsese treptat și acum ajunsese într-o poziție total nesatisfăcătoare și nu foarte indicată, își spuse el, atunci când luna va ieși de după nori. Se gândi o clipă, apoi pregăti o altă grenadă și o aruncă în direcția unui grup de bolovani pe care de-abia îi zărea, la vreo cincisprezece metri depărtare. Nu așteptă să vadă efectul, deja fugea în susul râului când grenada explodează. Efectul ei sigur fu răspunsul imediat și furios al lui Drošni și al oamenilor săi, care trimiseră rafale aproape simultane spre locul pe care tocmai îl părăsise Andrea, prudent. Un glonte atinse mîneca tunicii sale, dar fu singurul. Andrea ajunsese cu bine la alt grup de bolovani și își luă din nou o poziție defensivă în spatele lor ; când luna va apărea, Drošni și oamenii lui vor avea perspectiva

neplăcută de a traversa acea porțiune de teren descoperită.

Reynolds, ghemuit lângă podișcă, cu Maria alături, auzi pocnitura seacă a exploziei grenadei, și-și dădu seama că Andrea nu era la mai mult de o sută de metri în josul apei, pe celălalt mal. Și, la fel ca mulți în acel moment, și Reynolds privea în sus, către bucata de cer care se vedea prin deschiderea îngustă dintre pereții verticali ai cheilor.

Reynolds intenționase să se ducă în ajutorul lui Andrea imediat ce Groves îi trimisese pe Petar și Maria la el, dar trei motive îl opriseră să acționeze imediat. În primul rînd, Groves nu reușise să-l trimită înapoi pe Petar ; în al doilea rînd, rafalele dese de pistol-mitralieră îndreptate în josul râului, care se apropiau din ce în ce mai mult, arătau clar că Andrea se retrăgea metodic și era încă într-o formă foarte bună ; iar în al treilea rînd, chiar dacă Drošni și oamenii lui l-ar fi doborât pe Andrea, Reynolds știa că ascunzîndu-se în spatele bolovanului aflat exact deasupra podului șubred ar putea să-i țină în loc pe Drošni și oamenii lui destul de mult timp.

Dar la vederea cerului plin de stele care se limpeză de norii ce acopereau luna, Reynolds uită de motivele înțelepte și gândite la rece pentru a rămîne pe loc. Nu-i stătea în fire lui Reynolds să considere un om ca un pion oarecare de care te poți oricînd dispensa, și era convins că atunci când luna va străluci destul de mult timp, Drošni și oamenii lui vor porni atacul final și-l vor copleși pe Andrea. O atinse pe Maria pe umăr.

— Chiar și coloneii Stavros din lumea asta au din cînd în cînd nevoie de ajutor. Nu întîrziem.

Se întoarse și traversă în fugă podișca.

*
* *
*

La dracu, își spuse cu amărăciune Mallory, la dracu, la dracu și iar la dracu ! De ce nu putea cerul să fie înnorat ? De ce nu putea să plouă ? Sau să ningă ? De ce n-au ales o noapte fără lună pentru operațiunea asta ? Dar știa că nu făcea decît să-și bată singur cuie în talpă. Nu avuseseră de ales, căci această noapte era singura posibilă. Și totuși, afurisita asta de lună !

Mallory își îndreptă privirea spre nord, unde vîntul care bătea dintr-acolo mătura norii din fața lunii, lăsînd în spate un imens cer înstelat. În curînd, tot barajul și cheile vor fi scăldate în lumina lunii, și asta pentru mult timp. Mallory își spuse tensionat că ar fi preferat să se găsească într-o poziție mai bună cînd se va întîmpla asta.

Traversase deja aproape jumătate din lungimea crăpăturii longitudinale. Se uită spre stînga și estimează că mai avea încă vreo nouă-zece metri pînă ce depășea peretele barajului și se va afla deasupra apelor lacului. Se uită spre dreapta și văzu, fără surprindere, că Miller era tot acolo unde îl lăsase, agățat cu ambele miini de piton, ca și cum ar fi fost cel mai bun prieten al lui din lumea asta ; și probabil că în acel moment chiar era. Se uită în jos : era exact deasupra peretelui barajului, la vreo zece metri deasupra acoperișului

gheretei. Se uită din nou la cer : un minut, nu mai mult, și luna va străluci. Oare ce-i spusese lui Reynolds în după-amiaza aceea ? Da, asta era. Căci acum era singurul timp pe care s-ar putea să-l aibă. Începu să regrete că a spus-o. El era neozeelandez, dar numai la a doua generație ; toți strămoșii lui erau scoțieni, și toată lumea știa că scoțienii erau plini de presimțiri și previziuni, obiceiuri păgîne. Mallory își permise doar echivalentul mental al unei ridicări din umeri, și-și continuă traversarea.

La picioarele scării de fier, Groves, pentru care Mallory nu mai era decît o umbră întunecată, pe jumătate văzută, pe jumătate imaginată, își dădu seama că în curînd Mallory avea să iasă din raza lui vizuală, și cînd se va întîmpla așa, n-o să-l mai poată acoperi deloc. Îl atinse pe Petar pe umăr, și-l apăsă ușor ca pentru a-i spune că trebuie să se așeze la picioarele scării. Petar se uită la el fără să-l vadă, fără să înțeleagă, apoi, deodată, păru să priceapă ce i se cerea, căci dădu ascultător din cap și se așeză. Groves își băgă Luger-ul în tunică și începu să urce.

*
* *
*

La mai bine de un kilometru spre vest, Lancaster-ele încă mai bombardau Defileul Zenica. Bombă după bombă se prăbușea cu o surprinzătoare precizie în acea zonă restrînsă, ținta lor, năruind copacii, aruncînd pămînt și pietre în aer în uriașe erupții, aprinzînd peste tot o mulțime de mici focuri care deja arseseră aproape toate tancurile de placaj ale nemților. La vreo zece

kilometri spre sud, Zimmermann încă mai asculta cu interes și satisfacție bombardamentul continuu din nord. Se întoarse către adjutantul său, așezat lângă el în camionul de stat major.

— Trebuie să recunoști că RAF merită toate laudele pentru hărnicie, deși numai pentru atât. Sper că trupele noastre sînt departe de zonă.

— Nu există nici picior de soldat german la trei kilometri de Defileul Zenica, *Herr General*.

— Excelent, excelent. Se părea că Zimmermann uitase de presimțirile lui de mai înainte. Ei bine, încă cincisprezece minute. Luna apare în curînd, așa că oprim infanteria. Următorul val de soldați poate să treacă cu tancurile.

*
* *

Reynolds, îndreptîndu-se pe malul drept al Neretvei către locul unde se trăgea, acum într-adevăr foarte apropiat, înțepeni brusc. Majoritatea oamenilor reacționează la fel cînd simt țeava unei puști înfiptă în gît. Cu mare grijă, ca să nu irite vreun deget *nervos* pe trăgaci, Reynolds își întoarse încet ochii și apoi capul puțin către dreapta și realizează cu un profund sentiment de ușurare că în acest moment nu trebuia să-și facă probleme cu degetele nervoase.

— Ai primit un ordin, spuse blind Andrea. Ce cauți aici ?

— Am... m-am gîndit că s-ar putea să ai nevoie de ajutor. Reynolds își frecă gîtul. Dar se pare că m-am înșelat.

— Hai. E timpul să ne întoarcem și să traversăm podețul.

Pentru orice eventualitate, Andrea mai aruncă două grenade, în succesiune rapidă, în josul râului, apoi o luă în sus pe mal, urmat îndeaproape de Reynolds.

*
* *

Luna apărură. Pentru a doua oară în acea noapte Mallory rămase nemișcat, cu picioarele înfipite în crăpătura longitudinală, cu mâinile încheștate de pitonul pe care îl bătuse cu treizeci de secunde mai înainte în stîncă, și de care asigurase coarda. La mai puțin de trei metri de el Miller, care cu ajutorul corzii deja parcursese prima parte a traversării, rămase la fel de imobil. Cei doi se uitară în jos pe coama barajului.

Văzură șase santinele, două la capătul îndepărtat, vestic, două la mijlocul coamei, și celelalte două exact sub Mallory și Miller. Cîți mai puteau fi în gheretă, nici Mallory și nici Miller nu aveau cum să știe. Sîngurul lucru de care puteau fi siguri era că erau complet expuși, vulnerabili și într-o situație disperată.

Ajuns la trei sferturi în sus pe scara de fier, Groves rămase și el nemișcat. De unde se afla, îi putea vedea pe Mallory, Miller și pe cele două santinele. Deodată avu convingerea că de data asta nu mai era scăpare, că nu mai puteau avea din nou noroc. Mallory, Miller sau el însuși — care va fi primul zărit ? Gîndindu-se mai bine, își spuse că el era cel mai posibil candidat. Încet, își petrecu mîna stîngă pe după treapta

scării, își băgă mîna dreaptă în tunică, își scoase Luger-ul și-i așază țeava de-a lungul brațului stîng.

Cele două santinele de la capătul estic al barajului erau neliniștite, temătoare, pline de spaime nelămurite ca și mai înainte, se aplecară peste parapet și se uită în jos în vale. Nu se poate să nu mă vadă, își spuse Groves, *trebuie* să mă vadă, Dumnezeuule mare, sînt chiar în raza lor. Trebuie că mă descoperă imediat.

Ceva descoperiră ei, dar nu pe Groves. Un instinct straniu îl făcu pe unul din soldați să privească în sus și spre stînga, și rămase cu gura deschisă văzînd ului-torul spectacol a doi oameni în costume de cauciuc agățați precum moluștele de peretele vertical de stîncă. Îi luă cîteva lungi secunde pînă ce își reveni, suficient ca să întindă o mîna și să-l apuce pe tovarășul său de braț. Acesta îi urmări privirea și deschise și el gura de uimire, aproape comic. Apoi, în exact același moment, cei doi ieșiră din transa în care priveau în sus și-și îndreptară armele, unul un Schmeisser, celălalt un pistol, spre cei doi agățați fără scăpare de peretele de stîncă.

Groves își potrive Luger-ul de-a lungul brațului stîng al treptei scării, potrive încet cătarea și apăsă pe trăgaci. Prima santinelă scapă din mîna Schmeisser-ului, se clătină puțin, apoi începu să se prăbușească în afară. Aproape trei secunde se scurseră pînă ce celălalt soldat, speriat și, pe moment, neînțelegînd ce se petrece, întinse mîna să-l apuce pe tovarășul său, dar era mult prea tîrziu, nu reuși nici măcar să-l atingă. Soldatul mort, mișcîndu-se încet, ca într-o filmare

grotescă cu încetinitorul, se năru obosit către parapet, se rostogoli peste el și căzu, învîrtindu-se, în adîncurile cheilor de dedesubt.

Santinela cu pistol se aplecă mult peste parapet, holbindu-se îngrozit după camaradul său. Era foarte clar că pentru moment nu putea înțelege absolut deloc ce se întîmplase, pentru că nu auzise nici o împușcătură. Dar în secunda următoare înțelese, căci o bucată de ciment sări la cîteva centimetri de cotul lui stîng și un glonț ricoșă fluierînd și se pierdu în cerul nopții. Ochii santineleni se ridicară și se deschiseră larg, șocați, dar de data asta șocul nu avu efect asupra vitezei reacțiilor sale. Mai mult sperînd decît fiind foarte sigur de succes, trase două serii scurte și rînji satisfăcut cînd auzi strigătul de durere al lui Groves și-i văzu mîna dreaptă, cu arătătorul încă ținînd Luger-ul de garda trăgaciului, întinzîndu-se să înțeleze umărul stîng lovit.

Fața lui Groves era năucită și schimonosită de durere, ochii deja încetoșați de agonia suferinței, dar cei care îl aleseseră pe Groves pentru grupele de comando nu o făcuseră la întîmplare, și Groves încă nu era terminat. Își coborî din nou Luger-ul. Se întîmpla ceva îngrozitor acum cu vederea lui, realiză el vag, crezu că i se pare că santinela se apleacă mult peste parapet, cu pistolul ținut cu ambele mîini ca să fie sigur de efectul focului, dar nu vedea clar. De două ori apăsă Groves pe trăgaciul Luger-ului său, apoi închise ochii, căci durerea îi dispăruse și brusc i se făcuse foarte somn.

Santinela de lingă parapet se aplecă în față. Încercă disperată să se apuce de marginea parapetului, dar ca să se tragă înapoi trebuia să-și facă vînt cu picioarele și să-și regăsească echilibrul, dar descoperi că nu-și mai putea controla picioarele, care alunecară neputincioase peste marginea parapetului. Trupul urmă picioarele, aproape voit, pentru că ultimele rămășițe de putere mai rămîn doar două secunde într-un om prin ai cărui plămîni au trecut două gloanțe de Luger. Pentru o clipă, mîinile lui se încleștară cu disperare de marginea parapetului, și apoi degetele se desfăcură.

Groves părea inconștient acum, cu capul căzut în piept, cu mîneca și partea stîngă a uniformei deja imbibate cu sînge din rana groaznică din umăr. Dacă brațul lui drept nu ar fi fost înțepenit între o treaptă a scării și peretele din spatele ei, cu siguranță că ar fi alunecat. Încet, degetele mîinii drepte se desfăcură și Luger-ul căzu.

Petar, care stătea așezat la picioarele scării, tresări cînd Luger-ul se lovi de pietre, la o palmă de locul unde era el. Ridică instinctiv capul, apoi se sculă în picioare, își potrivește mai bine inevitabila chitară pe umăr, întinse mîna către scară și începu să urce.

Mallory și Miller rămaseră cu ochii în jos, la cîntărețul orb care urca spre Groves, rănit și evident inconștient. După cîteva momente, ca la un semnal telepatic, privirile lui Mallory și Miller se întîlniră. Fața lui Miller era tensionată, aproape crispată de furie. Își luă pentru o clipă o mînă de pe coardă și făcu un gest

aproape disperat în direcția rănitului. Mallory clătină din cap.

— Ne putem lipsi de el, nu ? spuse răgușit Miller.

— Da, ne putem lipsi de el.

Se uitară din nou în jos. Acum Petar era doar la trei metri sub Groves, iar Groves, deși Mallory și Miller nu puteau vedea, avea ochii închiși iar mîna lui dreaptă începea să alunece în spațiul dintre treaptă și peretele de stîncă. Treptat, mîna începu să alunece mai repede, pînă ce cotul ieși de acolo, apoi tot brațul, și încet, foarte încet, începu să se îndepărteze de perete. Dar Petar ajunsese la el ; de pe treapta de sub Groves întinse o mînă în jurul lui și-l împinse din nou către perete. Petar îl prinsese și pentru moment îl ținea. Dar asta era tot ce putea face.

Luna fu acoperită de un nor.

Miller urcă ultimii trei metri care îl despărțeau de Mallory. Se uită la el și spuse :

— Or să cadă amîndoi, știi asta ?

— Știu. Vocea lui Mallory părea mai obosită decît arăta el. Hai. Mai avem vreo nouă metri și ajungem.

Mallory îl lăsă pe Miller acolo și-și continuă traversarea de-a lungul fisurii. Mergea repede acum, expunîndu-se unor riscuri la care un alpinist întreg la minte nici nu s-ar fi gîndit măcar, dar acum nu mai avea încotro, căci nu mai era timp. Într-un minut ajunsese într-un loc care i se păru suficient de îndepărtat, bătu un piton și asigură coarda.

Îi făcu semn lui Miller să vină lingă el. Miller începu ultima parte a traversării și, în timp ce se apropia, Mallory luă altă coardă de pe umăr, o coardă de

alpinism de optsprezece metri, cu noduri la treizeci și cinci de centimetri. Prinse un capăt al acestei corzi de același piton de care era asigurată coarda de care se folosea Miller ; celălalt capăt îl lăsă să cadă pe lângă peretele de stîncă. Miller ajunse lângă el și Mallory îl atinse pe umăr și îi arătă în jos.

Exact sub ei se aflau apele întunecate ale lacului.

CAPITOLUL 12

SÎMBĂTA

De la 01.35 la 02.00

Andrea și Reynolds stăteau ghemuiți printre bolovanii aflați la capul vestic al podului șubred din chei. Andrea măsură din ochi lungimea podului, privirea i se îndreptă apoi către grohotișul abrupt din spatele lui, pe celălalt mal, și rămase ațintită asupra uriașului bolovan cocoțat într-o poziție precară în locul unde panta abruptă întâlnea peretele vertical din spatele ei. Andrea își frecă bărbia țepoasă, dădu din cap gînditor, apoi se întoarse către Reynolds.

— Treci tu primul. Te acopăr. Cînd ajungi dincolo faci același lucru pentru mine. Nu te oprești, nu te uiți înapoi. Acum. Du-te.

Reynolds se îndreptă fugind aplecat spre pod, și sunetul pașilor i se păru anormal de tare pe cînd se apropia de scîndurile putrezite ale podului. Palmele îi alunecară ușor pe cele două cabluri care țineau loc de balustradă și trecu podul așa cum spusese Andrea, fără să încetinească pasul, să se oprească sau să riște o privire înapoi, și simțind o senzație stranie între umeri. Spre marea lui uimire, ajunse pe celălalt mal fără să audă nici măcar un foc. Se grăbi să se ascundă la adăpostul oferit de un bolovan mare, puțin mai sus,

pe mal, unde fu surprins să o găsească și pe Maria ; apoi se răsuci și-și luă de pe umăr Schmeisser-ul.

Pe-celălalt mal nu era nici urmă de Andrea. Pentru o clipă, Reynolds se gîndi că fusese un truc al lui Andrea doar ca să scape de el, și simți că-l cuprinde furia, apoi zîmbi cînd auzi două sunete înfundate de explozie puțin mai jos, pe rîu, pe malul celălalt. Andrea, își aminti Reynolds, mai avea două grenade și Andrea nu era omul care să lase astfel de lucruri să ruginească. Și pe urmă, realizează Reynolds, asta îi mai oferea lui Andrea cîteva secunde valoroase pentru traversare, și într-adevăr avu dreptate, căci Andrea apărui pe celălalt mal aproape imediat și, ca și Reynolds, traversă podul fără probleme. Reynolds îl strigă încet și Andrea apărui lîngă el, în spatele bolovanului.

— Și acum ? întrebă încet Reynolds.

— Toate la rîndul lor. Andrea scoase un trabuc dintr-o cutie impermeabilă, un chibrit din altă cutie impermeabilă, aprinse chibritul ferit, între mîinile lui uriașe, și trase din trabuc profund satisfăcut. Cînd luă trabucul de la gură, Reynolds observă că-l ținea cu capătul aprins ascuns în căușul palmei. Și acum ? O să-ți spun eu ce facem acum. Ne vin musafiri peste pod, și asta foarte curînd. Au riscat nebunește ca să mă doboare — și au plătit pentru asta — și asta arată cît de disperați sînt. Nebunii nu rămîn prea mult în același loc. Tu și Maria vă duceți cincizeci sau șazeci de metri în sus, către baraj și vă ascundeți acolo — cu puștile îndreptate spre celălalt capăt al podului.

— Tu rămii aici ? întrebă Reynolds.

Andrea împrăstie un val de fum urît, mirositor.

— Pentru moment, da.

— Atunci rămîn și eu.

— Dacă vrei să fii omorît, eu n-am nimic împotriva, spuse blînd Andrea, Dar frumoasa domnișoară n-o să mai fie deloc frumoasă cu creierii zburati.

Reynolds fu șocat de brutalitatea cuvintelor. Spuse furios :

— Ce dracu vrei să spui ?

— Uite ce vreau să spun. Vocea lui Andrea nu mai era blîndă. Bolovanul ăsta vă ascunde foarte bine de pod. Dar Droșni și oamenii lui pot să mai meargă treizeci sau patruzeci de metri mai sus, pe malul lor. Și atunci ce adăpost veți mai avea ?

— Nu m-am gîndit la asta, spuse Reynolds.

— Într-o bună zi o să spui asta pentru a nu știu cîta oară, îi răspunse Andrea întunecat, și atunci o să fie prea tîrziu ca să te mai gîndești la altceva.

Un minut mai trîziu erau cu toții la locurile lor. Reynolds stătea în spatele unui imens bolovan care-l ascundea perfect și de celălalt cap al podului și de malul opus, pînă în locul unde acesta se termina brusc în peretele de stîncă ; doar de baraj nu-l ascundea. Reynolds privi spre stînga, unde Maria era ghemuită puțin mai departe, în spatele stîncii. Ea îi zîmbi, și Reynolds se gîndi că nu mai văzuse niciodată o fată mai curajoasă, căci mîinile care țineau Schmeisser-ul tremurau. Se mișcă puțin și se uită în josul riului, dar la capătul de vest al podului nu se zărea nici un semn de viață. De fapt, singurele semne de viață puteau fi văzute în spațele imensului bolovan de sus de pe grohotiș, unde Andrea, complet ferit de orice posibilă privire de pe

celălalt mai, săpa harnic în pământul și pietrișul de la baza bolovanului.

Ca întotdeauna, aparențele înșelau. Reynolds crezuse că la celălalt capăt al podului nu era nici un semn de viață, dar de fapt, semnele existau, și încă din plin, fără să se manifeste însă. Ascunși printre bolovanii mari aflați la vreo șase metri mai jos de pod. Droșni, un sergent cetnic și probabil o duzină de soldați germani și de cetnici stăteau nemișcați.

Droșni avea binoclul la ochi. Se uită pe celălalt mal, în jurul capătului podului, apoi privirea i se mută spre stînga, dincolo de bolovanul unde erau ascunși Reynolds și Maria, pînă ce ajunse la peretele barajului. Ridică binoclul, urmă zigzagul vag zărit al scării de fier, își reglă binoclul cît de bine putut, și se uită din nou. Nu exista nici o îndoială : pe scară, la trei sferturi din înălțimea ei, stăteau agățați doi oameni.

— Dumnezeu mare ! Droșni lăsă în jos binoclul, și fața lui slabă și colțuroasă exprima oroare și aproape că nici nu-i venea să creadă ceea ce vedea. Se întoarse către sergentul cetnic de lingă el. Știi ce vor să facă ?

— Barajul ! Gîndul nu-i trecuse sergentului prin cap pînă atunci, dar expresia de uluire și de panică de pe fața lui Droșni îl făcu în mod inevitabil să înțeleagă imediat. Vor să arunce în aer barajul !

Nici unul din ei nu se gîndi să se întrebe cum ar fi putut Mallory să arunce în aer barajul : ca și mulți alții înaintea lor, și Droșni și sergentul începeau să descopere în Mallory și al său *modus operandi* o extraordinară inevitabilitate ce transforma cele mai îndepărtate posibilități în probabilități foarte sigure.

— Generalul Zimmermann ! Vocea hîrîită a lui Droșni devenise total răgușită. Trebuie avertizat ! Dacă barajul sare în aer pe cînd tancurile și trupele lui traversează...

— Avertizat ? Avertizat ? Cum Dumnezeu să-l avertizăm ?

— E o stație radio sus pe baraj.

Sergentul se holbă la el, și spuse :

— Ca și cînd ar fi pe lună. A rămas cineva în urmă, trebuie să fi lăsat pe cineva în urmă. Unii dintre noi o să fim omorîți cînd o să traversăm podul, domnule.

— Crezi ? Droșni ridică o privire întunecată spre baraj. Și ce crezi că o să se întîmple cu noi toți de aici dacă *ăla* dispare ?

Încet, în tăcere și aproape invizibil, Mallory și Miller înotară spre nord în apele întunecate ale lacului, îndepărtîndu-se de peretele barajului. Deodată, Miller, aflat puțin mai în față, scoase o exclamație ușoară și se opri.

— Ce s-a-ntîmplat ? întrebă Mallory.

— Asta s-a-ntîmplat. Opintindu-se, Miller ridică o bucată din ceea ce părea a fi un cablu greu aflat imediat sub fața apei. Nimeni nu ne-a spus nimic de amănuntul ăsta.

— Nimeni, fu de acord Mallory. Se lăsă sub apă.

Și mai e și-o plasă de oțel dedesubt.

— O plasă anti-torpilă ?

— Chiar așa.

— De ce ? Miller făcu un semn către nord, unde, la mai puțin de două sute de metri, lacul cotea brusc, în unghi drept, printre pereții abrupti de stîncă. Nici un bombardier-torpile — nici un bombardier — n-ar putea să lanseze un atac asupra barajului.

— Cineva ar fi trebuit să le-o spună și nemților. Ei nu riscă niciodată — și asta ne îngreunează al naibii de mult situația. Se uită la ceas. Ar cam trebui să ne grăbim. Am întârziat.

Trecură peste cablu și începură din nou să înoate, de data asta mai repede. Cîteva minute mai tîrziu, după ce depășiră cotul lacului și barajul nu mai putea fi văzut, Mallory îl atinse pe Miller pe umăr. Cei doi călcară prin apă, se întoarseră și se uitară înapoi, în direcția din care veniseră. Spre sud, la vreo trei kilometri depărtare, cerul nopții înflorise incandescent și multicolor, pe cînd o mulțime de parașute luminoase strălucitoare, roșii și verzi și albe și portocalii, pluteau ușor în jos, către riul Neretva.

— Foarte drăguț, recunosc Miller. Și la ce ajută asta ?

— Pe noi ne ajută. Din două motive. Întîi, oricine se uită la ele — și *toată lumea* se va uita — va avea nevoie de cel puțin zece minute pentru ca ochii să i se obișnuiască din nou cu întunericul, ceea ce înseamnă că orice lucru ciudat care se întîmplă de partea asta a barajului va trece mai mult ca sigur neobservat. Iar

dacă toată lumea e ocupată să se uite în partea aia, atunci nu poate fi ocupată să se uite înapoi în același timp.

— Foarte logic, aprobă Miller. Căpitanul nostru Jensen se gîndește la toate, nu ?

— Are, așa cum se spune, toate atuurile. Mallory se întoarse din nou și privi spre est, cu capul înălțat să audă mai bine. Ce-i al lor e-al lor. Fix la țintă, fix la minut. Îl aud venind.

Lancaster-ul apărură dinspre est, la nu mai mult de o sută cincizeci de metri deasupra lacului, cu turația încetinită, aproape la limita minimă a sustentăției. Mai avea încă vreo două sute de metri pînă în locul unde Mallory și Miller călcau apa, cînd uriașe parașute de mătase negre se deschiseră sub el ; aproape în același timp, motorul își mări turațiile și bombardierul urcă într-un viraj brusc, pentru a evita munții de cealaltă parte a lacului.

Miller privi lung parașutele negre care coborau încet, apoi își întoarse privirea către cele luminoase din sud.

— Cerul, anunță el, e plin de obiecte în noaptea asta.

Mallory și el începură să înoate către parașutele care cădeau.

*
• •

Petar era epuizat. Îl ținea deja de multe minute pe Groves lipit de scara de fier, și brațele îl dureau și începuseră să-i tremure de încordare. Avea dinții încheș-

tați, iar fața, pe care care se scurgea sudoarea, era crispată de efort și durere cumplită. Era clar că Petar nu mai rezista mult.

La lumina vilvătăilor strălucitoare ale parașutelor, Reynolds, încă ghemuit lângă Maria la adăpostul bolovanului, fu primul care văzu situația disperată în care se aflau Petar și Groves. Se întoarse spre Maria; fu de ajuns o singură privire spre fața ei șocată, ca să înțeleagă că-i văzuse și ea.

Reynolds spuse răgușit :

— Stai aici. Trebuie să mă duc să-i ajut.

— Nu. Îl apucă de braț, și era clar că avea nevoie de toată voința ei ca să se stăpânească; ochii ei, ca și prima dată când o văzuse Reynolds, aveau o privire de animal hăituit. Te rog, sergent, nu. Trebuie să stai aici.

— Fratele tău... începu Reynolds disperat.

— Sînt lucruri mai importante...

— Nu și pentru tine. Reynolds încercă să se ridice, dar ea se agăță de brațul lui cu o forță surprinzătoare, și el își dădu seama că nu se putea desprinde fără să o doară. Spuse, cu blindețe aproape : Hai, fată, dă-mi drumul.

— Nu ! Dacă Droșni și oamenii lui trec riul... Se opri atunci cînd ultima parașută luminoasă se stinse, cufundînd cheile în ceea ce, prin contrast, era o beznă completă. Maria continuă : Acum va trebui să rămii, nu ?

— Acum va trebui să rămîn.

Reynolds ieși de la adăpostul bolovanului și-și duse binoclul de noapte la ochi. Pe pod, ca și pe celălalt mal, nu se vedea nici un semn de viață. Traversă făgașul

și o luă în sus și zări vag silueta lui Andrea, care-și terminase săpăturile și stătea liniștit în spatele uriașului bolovan. Neliniștit, Reynolds își îndreptă din nou binoclul spre podet. Deodată rămase complet nemișcat. Luă binoclul de la ochi, șterse cu grijă lentilele, își frecă ochii și privi din nou prin el.

Vederea lui, pentru moment neclară datorită vilvătăilor, parașutelor, redevenise acum aproape normală, și nu exista nici o îndoială asupra a ceea ce vedea, și nici nu era o festă a imaginației — șapte sau opt oameni, cu Droșni în frunte, culcați pe burtă, înaintau cu ajutorul coatelor și genunchilor pe șipcile de lemn ale podețului.

Reynolds își coborî binoclul, se ridică în picioare, pregăti o grenadă și o aruncă cît de departe putu spre pod. Explodă la aterizare, la cel puțin patruzeci de metri de pod. Nu conta că singurul rezultat fu un zgomoț înăbușit de explozie și cîteva pietre risipite în aer, căci Reynolds nici nu intenționase să ajungă la pod : era doar un semnal pentru Andrea, și Andrea nu pierdu timpul.

Își puse tălpile pe bolovan, se propti cu spatele de peretele de stîncă și se opinti. Bolovanul se mișcă un centimetru. Andrea se odihni o clipă, lăsă bolovanul să revină la locul lui, apoi repetă mișcarea ; de data asta, deplasarea bolovanului fu perceptibilă. Andrea se opri din nou, răsufală adînc și împinse pentru a treia oară.

Jos, pe podeț, Droșni și oamenii lui rămaseră tota nemișcați, neștiind exact ce reprezenta explozia grenadei. Doar ochii li se mișcau, învîrtindu-se aproape disperat în toate părțile pentru a localiza sursa unui

pericol ce plutea atât de clar în aer încît devenise aproape palpabil.

Bolovanul se legăna acum vizibil. Cu fiecare nouă împingere a lui Andrea, legănarea devenea mai mare. Andrea alunecase din ce în ce mai mult, și acum era întins aproape orizontal pe spate. Răsufleta greu și sudoarea îi curgea șiroaie pe față. Bolovanul se rostogoli înapoi, cu putere, ca și cum era gata să cadă peste el și să-l strivească. Andrea trase adînc aer în piept, apoi își îndreptă convulsiv spatele și picioarele într-un ultim efort titanice. Pentru o clipă, bolovanul pendulă instabil, depăși punctul de echilibru și se prăbuși.

Probabil că Droșni nu auzise nimic, iar în acea beznă mai mult ca sigur că nu văzuse nimic. Probabil că numai un sentiment al morții iminente îl făcu să ridice privirea brusc, sigur că acolo se afla pericolul. Uriașul bolovan, rostogolindu-se încet cînd ochii îngroziți ai lui Droșni îl zăriră, începu aproape imediat să țîșnească în salturi din ce în ce mai mari, prăvălindu-se pe pantă exact către podeț, urmat de o avalanșă de pietre. Droșni țîpă, încercînd să-i avertizeze pe ceilalți. El și oamenii lui se chinuiră disperați să se ridice în picioare, o reacție instinctivă care nu era decît un gest inutil dar simbolic în fața morții, căci pentru cea mai mare parte din ei era mult prea tîrziu și nu aveau unde să se mai refugieze.

Cu o ultimă țîșnire năvalnică, bolovanul se prăbuși exact în centrul podețului, zdrobind lemnul subred și despicînd podețul în două. Doi oameni care se aflaseră chiar în drumul bolovanului muriră pe loc; alți cinci fură catapultați în torentul de sub ei și purtați de

apă către o moarte aproape la fel de imediată. Cele două jumătăți ale podului, încă legate de cele două maluri prin parîmele lor, zăceau prăbușite în apele involburate, și capetele rupte se loveau cu furie de malurile presărate cu bolovani.

*
* *
*

Trebuie să fi fost cel puțin o duzină de parașute atașate la cele trei obiecte cilindrice întunecate care pluteau acum, deși de fapt pe jumătate sub apă, pe suprafața la fel de întunecată a lacului. Mallory și Miller tăiară parașutele cu cuțitele, apoi uniră containerele unul în spatele celuilalt, folosindu-se de niște cabluri scurte, prinse de ele în acest scop. Mallory examină primul container și ridică ușor o pîrghie aflată în partea lui superioară. Se auzi un șuierat înăbușit cînd aerul comprimat țîșni violent, împinse apa din spatele lui și-l propulsă în față, împreună cu celelalte două containere ancorate de el. Mallory lăsă în jos pîrghia și dădu din cap către celelalte două containere.

— Pîrghiile astea pe partea dreaptă controlează valvele de submersie. Deschide-o pe asta pînă ce obții flotabilitate negativă, și te oprești. Eu o să fac același lucru cu cealaltă.

Miller deschise cu grijă o valvă și dădu din cap către primul cilindru.

— Ala pentru ce e ?

— Ai tu chef să tragi o tonă și jumătate de trotil pînă la zidul barajului ? E un fel de element de propul-

sie. Arată ca o secțiune dintr-un tub de torpilă de cincizeci de centimetri. Aer comprimat, probabil la o presiune de nouă sute de kilograme pe centimetru pătrat, care trece printr-un dispozitiv de compensare. Ar trebui să rezolve foarte bine problema.

— Atîta timp cît nu trebuie s-o facă Miller. Miller închise valva containerului. Așa ?

— Așa.

Cei trei cilindri erau acum sub apă. Mallory ridică din nou pîrghia primului cilindru. Se auzi o bolboreală infundată, apa se agită în spatele lui și apoi cele trei cilindre porniră, îndreptîndu-se către cotul lacului, cu cei doi oameni agățați de primul cilindru și dirijîndu-l.

*
*
*

Cînd podețul se dezintegrase sub impactul bolovanului, șapte oameni muriseră ; dar doi mai trăiau încă.

Droșni și sergentul lui, loviți serios și aproape striviți de torent, se agătau disperati de capătul rupt al podețului. La început nu putură decît să se țină de el, dar apoi, treptat, după o luptă epuizantă, reușiră să se ridice din apă și să rămînă atârnați cu brațele și picioarele încolăcite în jurul rămășițelor rupte ale podului, încercînd să-și recapete răsufarea. Droșni făcu un semn către o persoană — sau mai multe — aflate pe celălalt mal, apoi arătă în sus, în direcția de unde venise bolovanul.

Ghemuiți printre bolovanii de pe cealaltă parte a rîului, trei cetnici — cei trei norocoși care nu păsiseră încă pe pod cînd bolovanul căzuse — văzură semnul și înțeleseră. La vreo douăzeci de metri deasupra locului unde Droșni — complet ascuns vederii de malul înalt al rîului — se mai agăta disperat de ceea ce rămăsese din podeț, Andrea, rămas acum fără acoperire, începuse să coboare din fosta lui ascunzătoare. Pe celălalt mal al rîului, unul din cei trei cetnici ochi și trase.

Din fericire pentru Andrea, este întotdeauna foarte greu să tragi în sus într-un întuneric aproape complet. Gloanțele se loviră de peretele de stîncă la cîțiva centimetri de umărul stîng al lui Andrea, iar ricoșeurile lor, ca prin minune, nu-l atinseră. Știa că la următoarea rafală, unghiul de tragere va fi corectat : se aruncă într-o parte, își pierdu echilibrul și punctul de sprijin precar pe care și-l găsisese, alunecă și se rostogoli pe panta presărată cu bolovani. O mulțime de gloanțe trecură pe lingă el pe cînd cădea, căci cei trei cetnici de pe malul drept, convinși acum că Andrea era singurul inamic cu care aveau de-a face, înaintau pe mal și-și concentrău tirul asupra lui.

Dar tot din fericire pentru Andrea, tirul dură numai cîteva secunde. Reynolds și Maria ieșiră din locul în care erau ascunși și alergară pe mal, oprindu-se din cînd în cînd să tragă în cetnicii de pe celălalt mal, care, în fața acestui nou și neașteptat pericol, uitară cu totul de Andrea. Acum Andrea, în mijlocul unei avalanșe de pietre, luptîndu-se furios dar zadarnic să-și oprească rostogolirea, căzu cu toată puterea pe mal, se lovi cu

capul de o piatră mare și-și pierdu cunoștința, cu capul și umerii atârnați deasupra torentului furios de sub el.

Reynolds se aruncă pe burtă pe pietrele de pe mal, încercă să ignore gloanțele care loveau pietrele din jur și șuierau pe deasupra capului său, și ochi cu grijă. Trase o rafală lungă, foarte lungă, pînă ce încărcătorul Schmeisser-ului său rămase gol. Toți cei trei cetnici se prăbușiră morți.

Reynolds se ridică. Fu ușor surprins să vadă că miinile îi tremurau. Se uită spre Andrea, care zăcea inconștient, într-o poziție periculoasă lingă mal, făcând cîțiva pași în direcția lui, apoi se opri și se întoarse cînd auzi un geamăt puternic în spatele lui. Reynolds o luă la fugă.

Maria stătea aplecată pe malul plin de pietre. Se ținea cu ambele miini de piciorul drept, chiar deasupra genunchiului, și sîngele i se scurgea printre degete. Fața ei, destul de palidă de obicei, era acum cenușie și trasă, crispată de șoc și durere. Reynolds înjură amar, dar în gînd, își scoase cuțitul și începu să taie stofa în jurul rănii. Cu blîndețe, îndepărtă materialul de pe rană și-i zîmbi Mariei, încercînd să o liniștească : fata își mușca cu putere buzele și îl privea nemișcată, cu ochii încețoșați de durere și lacrimi.

Era o rană foarte urită, dar — își dădu seama Reynolds — superficială. Vru să-și caute trusa medicală, continuînd să-i zîmbească, dar brusc uită de trusă. Expresia de durere din ochii Mariei se transformase în șoc și teamă, și acum ea nu-l mai privea pe el.

Reynolds se răsuci. Droșni se săltase peste marginea malului abrupt, se ridicase în picioare și acum se îndrepta direct spre trupul fără vlagă al lui Andrea, cu intenția evidentă de a-l împinge în torent.

Reynolds își ridică Schmeisser-ul și apăsă pe trăgaci. Se auzi un țăcănit — uitase că golise încărcătorul. Se uită disperat în jur, încercînd să găsească arma Mariei, dar nu o văzu. Oricum, nu mai putea aștepta. Droșni era la mai puțin de un metru de locul unde zăcea inconștient Andrea. Reynolds își luă cuțitul și se repezi către ei. Droșni îl văzu venind și mai văzu că Reynolds era înarmat numai cu un cuțit. Zîmbi, cu un rînjet de fiară, își scoase de la centiron unul din cuțitele lui cu vîrful curbat și așteptă.

Cei doi se apropiară unul de altul și începură să se învîrtească în cerc, prudenți, pîndindu-se. Reynolds nu mai folosise niciodată un cuțit în luptă și nu-și făcea iluzii despre șansele pe care le avea : nu spusese Neufeld că Droșni era cel mai bun din Balcani cînd e vorba de cuțite ? Și chiar așa și arăta, își spuse Reynolds, simțindu-și gura uscată.

La treizeci de metri de ei, Maria, amețită și slăbită de durere, se tîri trăgîndu-și cu greu piciorul rănit spre locul unde ținea minte că îi căzuse arma cînd fusese ovită. După cîteva clipe, dar care ei i se părură un timp îngrozitor de lung, o găsi printre pietre. Leșinată aproape de durere, cu o puternică senzație de greață, se chinui să se așeze și își ridică arma pe umăr. Apoi o lăsă din nou în jos.

Își dădea seama vag că în situația în care era ar fi fost imposibil să-l lovească pe Droșni fără să-l atingă în același timp și pe Reynolds ; de fapt putea foarte

bine să-l omoare pe Reynolds și să-l rateze pe Droșni. Căci cei doi erau acum încheștați, și fiecare mîna dreaptă, cu cuțitul în ea, era ținută ca-ntr-o menghină de mîna stîngă a celuilalt.

În ochii întunecați ai fetei, pînă acum plini de durere și șoc și frică, nu se mai putea citi decît disperarea. Ca și Reynolds, Maria cunoștea reputația lui Droșni, dar, spre deosebire de Reynolds, ea îl văzuse pe Droșni omorînd cu acel cuțit și știa prea bine ce combinație mortală alcătuiau omul și cuțitul acela. Un lup și un miel, își spuse ea, un lup și un miel. După ce-l omoară pe Reynolds — mintea ei era încheșată acum, gîndurile aproape incoerente — după ce-l omoară pe Reynolds o să-l omor eu. Dar mai întîi Reynolds va trebui să moară, căci nimic nu-l mai poate ajuta. Și apoi disperarea din ochi dispăru, și apărură speranța, o speranță aproape imposibilă, căci știa cu siguranță că atîta timp cît îl avea pe Andrea de partea ei rămînea întotdeauna speranța.

Dar Andrea nu era încă de partea nimănui. Se chinuise să se ridice în patru labe și se uita acum nedumerit la torentul alburii, clătîindu-și capul leonin într-o încercare de a se limpezi. Și apoi, clătîindu-și capul încă, se ridică chinuit în picioare, și clătînatul se opri. În ciuda durerii, Maria zîmbi.

Încet, inexorabil, uriașul cetnic răsuci mîna cu cuțit a lui Reynolds și o îndepărtă, în timp ce apropia vîrfurile ascuțite ale propriului său cuțit de gîtul lui Reynolds. Fața lui Reynolds, acoperită de sudoare reflecta disperarea lui, conștiința totală a iminentei înfrîngerii și morții. Se auzi un strigăt de durere cînd Droșni îi ră-

suci încheietura dreaptă, pînă la rupere, și-l forță să desfacă degetele și să dea drumul la cuțit. În același timp, Droșni îl lovi puternic cu genunchiul, eliberîndu-și mîna stîngă pentru a-l împinge cu violență pe Reynolds, care se clătina și căzu pe spate, pe pietre, și rămase acolo îndoit și răsufliînd greu, în agonie.

Pe fața lui Droșni apărură zîmbetul lui satisfăcut de fiară. Deși știa probabil că trebuie să se grăbească, simțea totuși nevoia să prelungească execuția, să o facă în tihnă, să savureze fiecare clipă a ei, să facă să dureze cît de mult bucuria și voluptatea pe care le simțea întotdeauna în aceste momente. Aproape împotriva voinței sale, își pregăti cuțitul pentru aruncare și începu să-l ridice încet. Zîmbetul era mai larg ca oricînd, dar dispăru într-o clipă cînd simți că i se ia un cuțit de la centiron. Se răsuci în spate. Fața lui Andrea era de piatră.

Droșni zîmbi din nou.

— Zeii au fost buni cu mine. Vocea îi era joasă, respectuoasă chiar, iar tonul doar o șoaptă blîndă. Asta am visat întotdeauna. E mai bine să mori așa. Asta îți va da o lecție, prietene.

Droșni, sperînd să-l ia pe Andrea prin surprindere, se întrerupse brusc, și sări în față, cu viteza unei pisici. Zîmbetul îi dispăru din nou cînd se uită cu o neîncredere aproape comică la încheietura lui dreaptă strînsă ca-ntr-o menghină de mîna stîngă a lui Andrea.

Peste cîteva secunde, totul arăta ca în lupta anterioară, cu mîna ce ținea cuțitul încheșată în mîna stîngă a adversarului. Cei doi păreau total imobili, Andrea cu fața impasibilă, Droșni cu dinții dezgoliți, dar nu în

zîmbet. Era un rinjet urît în care se amestecau ura și furia și necazul — căci de data asta Droșni constata cu uimire, și aproape fără să vină să-i creadă, că nu-l putea impresiona deloc pe adversarul său. De data asta el era cel impresionat.

Maria, care uitase pentru moment de durerea din picior, și un Reynolds care își revenea treptat, priveau fascinați cum mîna stîngă a lui Andrea, într-o mișcare filmată parcă cu încetinitorul, răsucea încet încheietura mîinii drepte a lui Droșni iar degetele cetnicului începeau, aproape imperceptibil, să se deschidă. Droșni, a cărui față se întuneca tot mai mult, iar venele de pe frunte și gît îi deveneau tot mai vizibile, își adună în mîna dreaptă toată forța rămasă. Andrea, simțind că toată puterea și voința și concentrarea lui Droșni se mobilizaseră doar pentru a se elibera de încheietura mîinii lui, își smulse brusc mîna dreaptă și cuțitul lui se roti tăind aerul, coborî și apoi se înalță din nou cu o putere extraordinară, intră sub osul pieptului și se împlintă adînc, pînă la plăsele. Pentru o clipă, uriașul rămase nemișcat, și dinții dezgoliți rînjeau nepăsător în rictusul morții, apoi Andrea făcu un pas înapoi, lăsînd cuțitul înfipt, iar Droșni se prăbuși încet peste buza malului abrupt. Sergentul cetnic, agățat încă de rămășițele podețului distrus, privi îngrozit, fără să înțeleagă, cum Droșni, cu mînerul cuțitului vizibil, căzu cu capul înainte în apele care spumegau, și fu imediat înghițit de torent.

Reynolds se ridică cu greu, clătinîndu-se pe picioare, și-i zîmbi lui Andrea.

— Poate că m-am înșelat asupra dumneavoastră. Vă mulțumesc, *sir*.

Andrea dădu din umeri.

— Ți-o datoram, băiete. Poate că și eu m-am înșelat asupra ta. Se uită la ceas. E două. Două ! Unde sînt ceilalți ?

— Dumnezeuule, aproape c-am uitat. Maria e aici, rănită. Groves și Petar sînt sus pe scară. Nu sînt foarte sigur, dar cred că Groves are probleme.

— Poate au nevoie de ajutor. Du-te repede la ei. Eu o să am grijă de fată.

În capătul sudic al podului peste Neretva, generalul Zimmermann era în camionul lui de stat major și-și privea cu atenție secundarul ceasului care se apropia rapid de cifra 12.

— Două, spuse Zimmermann, pe un ton de conversație.

Își coborî mîna dreaptă într-un gest brusc și tăios. Un fluierat ascuțit despica noaptea și, imediat, motoarele tancurilor începură să huruie iar șenilele să zăngăne, pe cînd vîrfurile de lance al primei divizii blindate a lui Zimmermann porni să traverseze podul peste Neretva.

CAPITOLUL 13

SÎMBĂȚĂ

De la 02.00 la 02.15

— Maurer și Schmidt ! Maurer și Schmidt ! Căpitanul care comanda postul de gardă de pe coama barajului ieși în fugă din baracă, privi în jur aproape disperat și-l apucă pe sergent de braț. Pentru numele lui Dumnezeu, unde sînt Maurer și Schmidt ? Cine i-a văzut ? Nimeni ? Aduceți proiectorul.

Petar, continuînd să-l susțină pe Groves, rezemat de scară, auzi cuvintele dar nu le înțelese. Petar, cu ambele brațe înlănțuindu-l pe Groves, avea acum antebrațele prinse într-un unghi imposibil între barele verticale ale scării și peretele de stîncă din spatele lor. În poziția asta, atîta timp cît încheieturile mîinilor și antebrațele nu se rupeau, putea să-l țină la nesfîrșit pe Groves. Dar fața cenușie și scaldată în sudoare, fața chinuită și crispată a lui Petar mărturisea agonia aproape de nesuportat pe care o îndura.

Mallory și Miller auziră și ei comenzile strigate, dar, ca și Petar, nu înțeleseseră nimic. Era probabil ceva, își spuse Mallory într-un gînd nelămurit, care nu însemna nimic bun pentru ei, apoi îndepărtă gîndul din minte : avea alte probleme, mult mai urgente și im-

FORȚA ZECE DIN NAVARONE

portante pentru moment. Ajunseseră la bariera plasei anti-torpilă, și tocmai luase într-o mînă cablul care o susținea iar în cealaltă avea pregătit cuțitul, cînd Miller scoase o exclamație și îl apucă de braț.

— Dumnezeu, nu ! Tensiunea din vocea lui Miller îl făcu pe Mallory să-l privească uimit. Isuse Cristoase, ce-am în cap, cîlți ? Asta nu-i un simplu cablu.

— Nu-i un...

— E un cablu de înaltă tensiune izolat. Nu vezi ? Mallory îl privi mai atent.

— Acum văd.

— Două mii de volți, pun pariu pe ce vrei, Miller era încă șocat. Ca la scaunul electric. Am fi fost prăjiți de vii. Și precis ar fi declanșat o alarmă.

— Peste plasă cu ele, spuse Mallory.

Luptîndu-se, împingînd, opintîndu-se, trăgînd, căci nu erau decît vreo treizeci de centimetri între suprafața apei și cablu, reușiră să treacă cilindrul cu aer comprimat peste cablu și tocmai ridicaseră botul primului din containerele cu trotil către cablu, cînd la mai puțin de o sută de metri de ei, sus pe coama barajului, se aprinse un proiector, a cărui lumină, pe moment orizontală, coborî brusc și începu să măture suprafața întunecată a lacului, în apropierea zidului barajului.

— Asta-i exact ce ne trebuia, spuse necăjit Mallory. Împinse botul containerului cu trotil înapoi peste cablu, dar bucata de metal care-l ținea legat de cilindrul cu aer comprimat îl menținea cu botul afară din apă cu vreo douăzeci de centimetri. Lasă-l. Bagă-te sub apă. Ține-te de plasă.

Cei doi se lăsară sub apă pe cînd de sus sergentul continua să plimbe proiectorul pe suprafața apei. Lu-

mtina alunecă peste botul primului container cu trotil, dar un cilindru negru într-o apă neagră nu se vede prea ușor, și sergentul nu-l văzu. Lumina trecu mai departe, își încheie plimbarea de-a lungul peretelui barajului, și se stinse.

Mallory și Miller ieșiră cu grijă la suprafață și priviră iute în jur. Pentru moment nu era nici un semn de pericol iminent. Mallory se uită la limbile fosforescente ale ceasului și spuse :

— Grăbește-te ! Pentru numele lui Dumnezeu, grăbește-te. Sintem în urmă cu trei minute conform planului.

Se grăbiră. Disperați acum, trecură cele două containere cu trotil peste cablu în douăzeci de secunde, deschiseră valva pentru aerul comprimat și în încă douăzeci de secunde erau lângă zidul masiv al barajului. În acel moment, norii se destrămară și luna apăru din nou, argintînd apele întunecate ale lacului. Mallory și Miller erau acum total expuși, dar nu puteau face nimic, și știau asta. Timpul li se terminase și nu aveau ce face decît să fixeze cilindrii cu trotil și să-i pregătească de detonare. Dacă erau sau nu descoperiți putea fi esențial : dar nu aveau ce face ca să împiedice asta.

Miller murmură ușor :

— Doișpe metri între ei și doișpe metri în jos, așa spun experții. O să fie prea tîrziu.

— Nu. Nu încă prea tîrziu. Ideea e să lăsăm tancurile să treacă, apoi să distrugem podul înainte să treacă cisternele cu motorină și batalioanele de infanterie.

Sus pe coama barajului, sergentul cu proiectorul se întoarse din capătul vestic al barajului și raportă căpitanului :

— Nimic, domnule. Nici un semn de viață.

— Bun. Căpitanul făcu un semn cu capul către chei. Încearcă în partea aia. Poate descoperi ceva acolo.

Așa că sergentul încercă în cealaltă parte și acolo descoperi într-adevăr ceva, și încă foarte repede. Zece secunde după ce își începu cercetarea cu proiectorul, zări siluetele unui Groves inconștient și a lui Petar, epuizat, iar la cîțiva metri mai jos, urcînd repede, pe sergentul Reynolds. Toți trei erau prinși, fără șansă de a scăpa, fără a putea face nimic ca să se apere. Reynolds nu mai avea nici măcar arma.

Pe coama barajului, un soldat german, care își îndreptase pistolul-mitralieră de-a lungul fascicolului de lumină ridică privirea surprins cînd căpitanul îl lovi peste țeava armei.

— Prostule ! Vocea căpitanului era furioasă. Îi vreau vii. Voi doi, duceți-vă după frînghii, și aduceți-i sus pentru interogatoriu. Trebuie neapărat să aflăm ce aveau de gînd.

Vocea lui ajunse distinctă la cei doi oameni din apă, căci tocmai atunci bombardamentul încetase iar sunetul focului armelor de mină se stinse. Contrastul era aproape insuportabil, liniștea bruscă ciudat de amenințătoare, aproape funestă prin prevestirea ei sinistă.

— Ai auzit ? șopti Miller.

— Am auzit. Alți nori, mai subțiri, dar totuși nori, se apropiau de lună. Fixează ventuzele de perete. Eu o să fac la fel cu celălalt.

Se întoarse și se îndepărtă înotînd încet, trăgînd după el al doilea cilindru cu trotil.

*
* *
*

Cînd fascicolul de lumină al proiecteurului se îndreptase către chei, Andrea se pregătise să fie descoperit imediat, dar faptul că Reynolds, Groves și Petar fuseseră zăriți înainte, îi salvase pe el și pe Maria, căci nemții păreau să creadă că prinseseră tot ce era de prins, și în loc să măture cu lumina proiecteurului întregul de-fileu, se mobilizaseră să-i urce pe coama barajului pe cei trei oameni găsiți pe scară. Unul dintre ei, în mod clar inconștient — probabil Groves, își spuse Andrea —, fu ridicat legat în coardă ; ceilalți doi, ajutîndu-se unul pe altul, parcurseră drumul pînă sus singuri. Toate acestea Andrea le văzuse în timp ce bandaja piciorul rănit al Mariei , dar nu-i spuse nimic.

Andrea legă bandajul și-i zîmbi.

— Mai bine ?

— Mai bine.

Maria încercă să zîmbească, dar nu reuși.

— Bun. E timpul să mergem. Andrea se uită la ceas. Dacă mai stăm mult pe-aici am impresia că o să ne udăm foarte, foarte tare.

Se ridică în picioare, și mișcarea asta îi salvă viața. Cuțitul care trebuia să i se înfigă în spate îi străpunse cu putere antebrațul stîng. Pentru o clipă, aproape nedumerit, Andrea se uită lung la vîrfurile lamei înguste care îi ieșeau din braț, apoi, pîrînd să nu simtă durerea cumplită, se întoarse încet, și mișcarea smulse minerul cuțitului din mîna celui care îl ținea.

Sergentul cetnic, singurul care împreună cu Droșni supraviețuise distrugerii podețului, se uita la Andrea încremenit, probabil pentru că nu putea înțelege cum un om poate îndura o astfel de durere atroce fără să scoată un cuvînt, și tot fără nici un cuvînt, poate să-și smulgă cuțitul din mîna. Andrea nu mai avea acum nici o armă ; dar nici nu avea nevoie de vreuna. Andrea ridică mîna stîngă, într-o mișcare înceată, aproape grotescă ; dar nu fu nimic din această încetineală în terribila lovitură fulgerătoare, cu muchia palmei, care îl nimeri pe sergentul cetnic la baza gîtului. Omul murise probabil înainte să cadă la pămînt.

*
* *

Reynolds și Petar stăteau cu spatele rezemat de baraca de la capătul de est al barajului. Lîngă ei zăcea, încă inconștient, Groves, care acum răsuflea horcăit, cu fața cenușie, ca de ceară. De deasupra lor, o lumină fixată pe acoperișul barăcii îi scâldea în lumină, iar alături se afla un soldat atent, cu carabina îndreptată spre ei. Comandantul gărzii stătea în picioare lîngă ei, și pe față i se putea citi șocul și aproape teama.

Neîncrezător, spuse într-o engleză impecabilă :

— Voi ați să aruncați în aer un baraj atît de mare doar cu o mînă de dinamită ? Trebuie să fiți nebuni !

— Nimeni nu ne-a spus că barajul e atît de mare, murmură ursuz Reynolds.

— Nimeni nu v-a spus... Doamne Dumnezeule, smintiți mai sînt englezii ăștia ! Și unde-i dinamita ?

— Podețul de lemn s-a rupt. Umerii lui Reynolds erau jalnic căzuți, într-o înfrîngere totală. Ne-am pierdut toată dinamita... și toți prietenii.

— N-aș fi crezut-o niciodată, niciodată. Căpitanul clătină din cap și se întoarce să plece, apoi se opri cînd Reynolds îl strigă. Ce-i ?

— Prietenul meu, Reynolds arată spre Groves. Îi e foarte rău, puteți vedea și dumneavoastră. Are nevoie de un doctor.

— Mai tîrziu. Căpitanul se întoarce către soldatul din baraca deschisă a stației radio. Ce se mai aude în sud ?

— Tocmai au început traversarea pe podul de pe Neretva, domnule.

Cuvintele ajunseră distinct la Mallory, aflat în acel moment destul de departe de Miller. Tocmai terminase de fixat containerul de perete și se pregătea să se îndrepte spre Miller, cînd observă cu coada ochiului o licărire de lumină. Mallory rămase nemișcat și privi în sus și în dreapta.

Deasupra lui, pe coama barajului, trecea o santinelă. care, în mers, lumina apa întunecată a lacului de jos. Mallory își dădu imediat seama că va fi cu siguranță

descoperit. Unul dintre containere, sau poate chiar amîndouă, vor fi văzute. Fără să se grăbească, sprijinindu-se de container, Mallory își deschise fermoarul costumului de cauciuc, băgă mîna în tunică de dedesubt, își scoase Luger-ul, îl desfăcu din pînza impermeabilă și-i trase siguranța.

Fascicolul de lumină al lanternei trecu peste apă, chiar pe lingă perete. Deodată lumina se opri. În centrul ei, foarte clar, se vedea un obiect mic, în formă de torpilă, fixat de peretele barajului cu niște ventuze, iar lingă el, un om îmbrăcat în costum de scafandru cu un pistol în mînă. Iar pistolul — înregistră automat santinela — avea la capătul țevii un amortizor și era îndreptat exact spre el. Soldatul deschise gura să strige, dar strigătul nu mai ieși, căci o floare roșie înflori în mijlocul frunții sale, și se aplecă cu o mișcare obosită în față, îndoit pînă la brîu peste parapet, cu brațele bălăngănindu-i-se în gol. Lanterna îi alunecă din mînă fără viață și căzu în apă.

Cînd lanterna atinse apa se auzi un sunet înăbușit, ca o pocnitură. Acum, în tăcerea adîncă, mai mult ca sigur că o să fie auzit de sus, își spuse Mallory. Așteptă încordat, cu Luger-ul pregătit în mînă, dar trecură douăzeci de secunde și nimic nu se întîmplă ; Mallory hotărî să nu mai aștepte. Aruncă o privire spre Miller, care auzise zgomotul, căci se uita atent, cu încruntare și nedumerire la Mallory și la pistolul din mîna lui. Mallory arătă în sus, spre soldatul mort, îndoit peste parapet. Miller se lumină la față și dădu din cap, în semn că a înțeles. Luna se ascunse după un nor.

Andrea, cu mîneca stîngă plină de singe, mai mult o duse în brațe decît o ajută să meargă pe Maria, care șchiopăta foarte tare, peste malul plin de pietre și bolovani : cu greu putea să pună piciorul drept în pămînt. Ajunși la picioarele scării, priviră amîndoi în sus, către scara aproape imposibil de urcat, la zigzagul de trepte ce părea să nu se mai termine. Cu o fată schiloadă și cu brațul lui rănit, își spuse Andrea, perspectivele nu erau deloc vesele. Și numai Dumnezeu știa cînd trebuia să sară în aer barajul. Se uită la ceas. Dacă totul ieșea conform planului, trebuia să sară în aer acum. Andrea se rugă lui Dumnezeu ca Mallory, în ciuda pasiunii sale pentru punctualitate, să fi întîrziat de data asta. Fata îl privi și înțelese.

— Lasă-mă aici, spuse ea. Te rog, lasă-mă.

— Nici vorbă, spuse Andrea hotărît. Maria nu mi-ar ierta-o niciodată.

— Maria ?

— Nu tu. Andrea o luă în cîrcă și-i prinse mîinile în jurul gîtului lui. Soția mea. Cred că o să-mi cam fie frică de ea.

Întinse mîna către scară și începu să urce.

Ca să vadă mai bine cum se desfășurau pregătirile finale pentru atac, generalul Zimmermann ceruse să i se instaleze camionul de stat major chiar pe podul peste

Neretva, și acum mașina era parcată exact în mijlocul lui, trasă pe dreapta, chiar lingă parapet. La mai puțin de un metru, pe lingă el zăgănea, huruia și vijîia o coloană aproape nesfîrșită de tancuri și tunuri autopulsate și camioane încărcate cu trupe de asalt : imediat ce ajungeau la capătul nordic al podului, tancurile și tunurile și camioanele se desfășurau spre est și vest de-a lungul malului riului, pentru a se adăposti temporar în spatele coastei abrupte înainte de a lansa atacul final concentrat.

Din cînd în cînd, Zimmermann își ridica binoclul și privea cerul spre vest. De o sută de ori i se păru că aude mugetul îndepărtat al escadrilelor ce se apropiau, de o sută de ori se înșelă. De nenumărate ori își spuse că e un prost, că-și imaginează în mod inutil lucruri total nedemne pentru general al Wehrmacht-ului ; dar senzația nelămurită de neliniște adîncă nu voia să dispară, și el tot mai privea mereu în sus, către vest. Nici o clipă nu-i trecu prin cap, căci nu avea de ce, că nu se uita în direcția care trebuia.

La mai puțin de jumătate de milă spre nord, generalul Vukalovič își luă binoclul de la ochi și se întoarse către colonelul Janzi.

— Deci, asta e. Vocea lui Vukalovič era obosită și îngrozitor de tristă. Au trecut — sau aproape. Încă cinci minute. Apoi contraatacăm.

— Apoi contraatacăm, repetă cu o voce albă Janzi. O să pierdem o mie de oameni într-un sfert de oră.

— Am cerut imposibilul, spuse Vukalovič. O să plătim pentru greșelile noastre.

Mallory, cu o parîmă lungă de remorcă în mină, ajunse lângă Miller. Îl întrebă :

— L-ai fixat ?

— L-am fixat. Miller avea și el în mînă o parîmă. Acționăm dispozitivele de declanșare chimică și hidros-tatică și o întindem ?

— Trei minute. Știi ce pățim dacă mai sîntem în apă după trei minute ?

— Nu vreau să aud nimic, îl imploră Miller. Deo-dată înălță capul ascultînd atent, apoi se uită repede la Mallory. Și Mallory auzise zgomotul de pași alergînd care venea de sus. Dădu din cap către Miller, și amîn-doi dispărură sub apă.

Comandantul gărzii, datorită dispoziției sale, a ro-tunjimii corpului său și a ideilor foarte clare referitoare la modul în care trebuie să se poarte un ofițer al Wehr-macht-ului, de obicei nu alerga. De fapt, mersese repede și nervos, de-a lungul coamei barajului, pînă cînd zări una din santinele aplecată peste parapet într-un mod pe care-l consideră neglijent și nedemn de un soldat. Apoi îi trecu prin cap că un om aplecat peste un parapet de obicei își folosește mîinile sau brațele ca să se sprijine, și el nu vede nici mîinile și nici brațele santinelei. Își aminti de Maurer și Schmidt care lipseau și o luă la fugă.

Santinela nu păru să-l audă venind. Căpitanul îl apucă de umăr, apoi se dădu în spate îngrozit cînd mor-tul alunecă înapoi peste parapet și se prăbuși la picioa-

rele lui, cu fața în sus : locul unde fusese fruntea nu arăta prea frumos. Paralizat pe moment, căpitanul ră-mase cîteva lungi secunde uitîndu-se la omul mort. Apoi, cu un efort de voință, își scoase lanterna și pistolul, o aprinse pe prima, trase siguranța celui de-al doilea și riscă o privire rapidă peste parapet.

Nu se vedea nimic. Sau mai degrabă nu se vedea nimeni, nici o urmă a inamicului care îi omorîse san-tinela cu un minut sau două în urmă. Dar se vedea *ceva*, o dovadă în plus, dacă mai avea nevoie de o astfel de dovadă, că inamicul fusese acolo : un obiect de forma unei torpile — nu, *două* obiecte de forma unei torpile — fixate pe peretele barajului chiar la nivelul apei. La în-ceput fără să înțeleagă, căpitanul se uită la ele, apoi în-țelegerea a ceea ce însemna prezența lor acolo veni vio-lent, ca o lovitură fizică năucitoare. Se îndreptă și o luă la fugă spre capătul de est al barajului, strigînd „Radio ! Radio !” cu toată forța.

Mallory și Miller se ridicară la suprafața apei. Stri-gătele — erau de fapt aproape țipete — ale căpitanului care alerga sus pe coama barajului se auzeau clar peste apele liniștite ale lacului. Mallory înjură.

— La dracu, la dracu și iar la dracu ! Vocea lui, plină de amărăciune și necaz, era aproape răutăcioasă. Îl poate avertiza pe Zimmermann, și-i oferă șapte, poate opt minute. Suficient timp să-și urce tancurile pe mal, sus.

— Și noi ?

— Noi tragem de parîme și plecăm dracului de aici.

Căpitanul era acum la mai puțin de treizeci de metri de stația radio și de locul unde Petar și Reynolds stăteau rezemați cu spatele de baracă.

— Generalul Zimmermann! strigă el. Ia legătura cu el. Spune-i să-și retragă tancurile sus pe mal. Bles-temații de englezi au minat barajul!

— Ah, bun. Vocea lui Petar era aproape un suspin. Tot ce-i bun se termină la un moment dat.

Reynolds se holbă la el, plin de uimire. Automat, involuntar, mina lui se întinse să ia ochelarii întunecați pe care Petar i-i întindea, automat ochii lui urmăriră mina lui Petar care cobora, apoi, ca într-o stare de transă hipnotică, privi degetul mare al acelei mîini apă-sînd pe un dispozitiv într-o parte a chitarei. Spatele instrumentului se desprinsese și se văzură trăgaciul, încărcătorul și corpul bine uns al unui pistol-mitralieră.

Arătătorul lui Petar se îndoi pe trăgaci. Pistolul-mitralieră distruse cu primul glonț capătul chitarei, apoi zvicni și răpăi în mîinile lui Petar. Ochii întunecați se îngustaseră, atenți acum și reci. Și Petar alese bine ordinea.

Soldatul care îi păzea pe cei trei prizonieri se aplecă în față, se îndoi și muri, aproape tăiat în două de prima rafală. Două secunde mai tîrziu, caporalul de lingă baraca stației radio, care încă mai încerca disperat să-și scoată de pe umăr Schmeisser-ul, muri la fel. Comandantul gărzilor, din fugă, trase de cîteva ori în Petar cu pistolul, dar Petar își cunoștea prea bine prioritățile. Îl ignoră pe căpitan, ignoră un glonț care îl lovise în umărul drept și goli restul încărcătorului în radioemi-

țător, apoi se prăbuși într-o parte, chitara distrusă căzu din mîinile lui fără viață, și el rămase zăcînd, cu singele curgîndu-i din umăr și dintr-o rană în cap.

Căpitanul își băgă în buzunar pistolul încă fumegînd și rămase privind în jos către Petar, care-și pierduse cunoștința. Acum pe fața căpitanului nu mai era furie, ci doar o tristețe cu totul specială, acceptarea posomorită a ultimei înfrîngerii. Ochii-i se întoarseră într-o parte și privirea lui o întîlni pe cea a lui Reynolds: într-un moment de rară înțelegere, cei doi bărbați clătinară din cap, cu aceeași uimire ciudată.

Mallory și Miller, care urcau acum pe coarda înno-dată, erau aproape în dreptul coamei barajului, cînd ultimele ecouri ale rafalelor împușcăturilor se pierdeau peste apele lacului. Mallory privi în jos către Miller, care ridică din umeri, atît cît o poate face cineva care stă atîrnat de o coardă, și clătină din cap fără nici un cuvînt. Apoi cei doi își continuă cățărarea, mișcîndu-se chiar mai repede decît înainte.

*

* *

Și Andrea auzise împușcăturile, dar nu-și dădea seama ce reprezentau. De fapt, în acel moment nici nu-i prea păsa. Își simțea antebrațul arzînd într-o flacără violentă, iar pe fața lui acoperită cu sudoare se citeau durerea și epuizarea. Știa că încă nu ajunsese nici măcar la jumătatea scării. Se opri pentru o clipă, dîndu-și

seama că strînsoarea brațelor Mariei se slăbise, se întoarse într-o parte și-i dădu cu grijă drumul către scară; apoi își trecu mîna stîngă în jurul mijlocului ei și-și continuă urcușul încet și încăpățînat. Nu mai vedea prea bine acum și se gîndi vag că asta se datora pierderii de sînge. În mod ciudat, brațul stîng începea să-i amorțească și toată durerea se concentra din ce în ce mai mult în umărul drept, care prelua tot efortul greutăților celor doi.

— Lasă-mă, spuse din nou Maria. Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă. Tu te poți salva.

Andrea îi aruncă un zîmbet, sau ceea ce el crezu că e zîmbet, și-i spuse blînd :

— Nu știi ce vorbești. Și apoi, Maria m-ar omori !

— Lasă-mă ! Lasă-mă ! Fata se zbatu și țipă de durere cînd Andrea o ținu mai strîns. Mă doare.

— Atunci nu te mai zbate, spuse calm Andrea și-și continuă urcarea încetă și chinuitoare.

Mallory și Miller ajunseră la fisura longitudinală de deasupra coamei barajului și înaintară pe crăpătură și coardă pînă ce ajunseră direct deasupra lămpilor cu arc aflate la streășina gheretei, la vreo cincisprezece metri mai jos. Lumina strălucitoare a acestor lămpi arătau foarte clar ce se întîmplase. Groves și Petar, zăcînd inconștienți, cele două santinele germane moarte,

stația radio distrusă și, în primul rînd, pistolul-mitralieră care încă se mai afla printre rămășițele chitarei, toate spuneau o poveste cît se poate de clară. Mallory mai străbătu trei metri de-a lungul crăpăturii și se uită din nou în jos. Andrea și Maria, care încerca să-l ajute trăgîndu-se în sus pe fiecare treaptă a scării, făcuseră deja aproape două treimi din drum, dar înaintau îngrozitor de încet ; n-or să reușească să ajungă la timp, își spuse Mallory, e imposibil să ajungă la timp. Asta ne așteaptă pe toți, își spuse el obosit, într-o bună zi ne va aștepta pe toți ; dar faptul că i se întîmpla indestructibilului Andrea, împingea acceptarea fatalității dincolo de limite. Așa ceva era de neconceput ; și ceea ce era de neconceput urma să se întîmple, acum.

Mallory ajunse din nou lingă Miller. Scoase repede de pe umăr o coardă — coarda înnodată pe care el și Miller o folosiseră ca să coboare în lac — o fixă de coarda care trecea deasupra fisurii longitudinale și o lăsă în jos pînă ce căzu fără zgomot pe acoperișul gheretei. Luă Luger-ul în mînă și tocmai se pregătea să coboare pe coardă, cînd barajul sări în aer.

Cele două explozii se succedară la un interval de două secunde ; detonarea a aproape 1500 de kilograme de exploziv de mare putere ar fi trebuit în mod normal să producă un zgomot asurzitor, dar, datorită adîncimii la care a avut loc, exploziile fură ciudat înăbușite, mai degrabă simțite decît auzite. Două coloane uriașe de apă se înălțară în sus, peste coama barajului, și un timp care păru o eternitate, dar de fapt nu era mai mare de patru sau cinci secunde, nimic nu se întîmplă. Apoi,

încet, foarte încet, aproape împotriva voinței sale, întreaga parte centrală a barajului, pe cel puțin douăzeci și cinci de metri în lățime și pînă jos la baza sa, se prăbuși în chei, ca o singură bucată de perete.

Andrea se opri. Nu auzise nici un sunet, dar simțise vibrația scării și știu ce se întimplase, ce urma. Își înfășură mîinile în jurul Mariei și a barelor verticale ale scării, o lipi pe față de scară și privi peste capul ei. Două crăpături verticale apărură, din ce în ce mai mari, pe fața peretelui barajului, apoi întregul perete căzu încet spre ei, ca și cum s-ar fi învîrtit pe niște balamale fixate la baza lui, și apoi dispăru brusc atunci cînd nenumărate milioane de litri de apă verde-întunecată năvăliră fierbînd prin peretele spart al barajului. Sunetul prăbușirii a o mie de tone de zid în defileul de sub el ar fi trebuit să se audă la multe mile depărtare, dar Andrea nu auzi nimic prin mugetul apelor care scăpau din strînsoarea cheilor. Avu doar timp să vadă că barajul dispăruse și că acum nu mai era decît acest puternic torent verzui, ciudat de calm și uniform la început, dar care apoi se năpusti cu viteză, lovi defileul cu un vârtej alb, amețitor, de spumă clocotitoare, și se rostogoli, vijelios și groaznic, asupra lor. Într-o secundă Andrea își desprinse o mîină, întoarse fața îngrozită a fetei și o lipi de pieptul lui, căci știa că dacă prin absurd ea ar mai fi trăit după aceea, atunci volbura de apă ce ducea cu ea nisip și pietre și Dumnezeu știe ce altceva s-ar fi năpustit ca un adevărat berbec și i-ar fi zdrelit fața delicată, lăsînd-o pentru totdeauna cu cicatrici. Își feri și el capul în fața atacului sălbatic al apelor și-și încheștă mîinile în spatele scării.

Șocul apei asupra trupului său îi tăie răsufierea. Îngropat sub imensul perete verde care se prăbușea peste el, Andrea se luptă pentru viața lui și a Mariei. Durerea pe care o simțea Andrea, zdrobit, izbit puternic de loviturile ca de ciocan ale acestei cascade de apă ce se prăvălea peste ei și care părea să dorească cu atîta răutate, chiar cruzime, să-i distrugă, era, chiar și fără îngrozitoarea suferință a brațului său grav rănit, imensă. Simțea că brațele îi vor fi în curînd smulse din articulații, și cel mai ușor lucru din lume ar fi fost să-și descleșteze mîinile și să lase uitarea să ia locul agoniei care părea să-i sfîșie mușchii și să-i rupă fiecare bucățică din trup. Dar Andrea nu-și descleștă mîinile; Andrea rezistă. Alte lucruri nu rezistară. Cîteva din buloanele care țineau scara fură smulse din perete, și se părea că și scara și cei de pe ea vor fi în curînd măturați de torent. Scara se răsuci, se îndoi și se îndepărtă atît de mult de perete încît Andrea acum mai degrabă stătea sub ea, aproape orizontal, decît atîrna de ea; dar Andrea tot nu-i dădu drumul, și cîteva buloane rezistară. Apoi, foarte încet, după ceea ce-i păru lui Andrea, deja amețit, o perioadă de timp interminabilă, nivelul lacului scăzu, forța apei slăbi, nu mult dar perceptibil, și Andrea începu din nou să urce. De multe ori, pe cînd apuca o nouă treaptă, încheștarea mîinii slăbea și era aproape smuls de torent; de nenumărate ori dinții i se dezveliră în agonia efortului, mîinile se încheștară strîns și el rămase pe scară, sfidînd imposibilul. După aproape un minut de

luptă supraomenească reuși să iasă din furia torentului și putu din nou să respire. Se uită la fata din brațele lui. Părul blond era lipit de obraji cenușii, genele nefiresc de negre, coborîte. Defileul părea plin, pînă aproape de buza pereților lui abrupti, cu acest torent alb, clocotitor, care mătura totul în calea lui, coborînd în josul cheilor cu o viteză amețitoare, ca într-o succesiune de explozii puternice, cu un muget nebunesc și tînguitor, prevestind moartea.

* * *

Aproape treizeci de secunde se scurseră din momentul în care barajul sărise în aer și pînă ce Mallory reuși să se miște din nou. Nu știa de ce rămăsese atîta timp ca în transă. Își spuse, căutînd o explicație rațională, că se întimplase așa datorită spectacolului hipnotic al impresionantei scăderi a nivelului lacului combinat cu vederea marelui defileu umplut pînă aproape sus cu acele ape albe clocotitoare; fără să o recunoască, știa că era mai mult de-atît, știa că nu putea accepta ideea că Andrea și Maria fuseseră măturați de ape către moarte, căci Mallory nu știa că în acel moment Andrea, complet epuizat și nemaîștiind ce făcea, încerca cu greu să se agațe de ultimele trepte ale scării, aproape de ceea ce mai rămăsese din coama barajului. Mallory apucă coarda și se lăsă în jos pe ea, indiferent, ignorînd sau poate nesimțind cum îi arde pielea palmelor, cu mîntea plină, în mod absurd, de

gînduri criminale — absurd, pentru că el era cel care declanșase explozia care îl purtase pe Andrea spre moarte.

Și apoi, în clipa în care picioarele lui atinseră acoperișul corpului de gardă, văzu fantoma -- sau mai degrabă fantomele —, cînd capetele lui Andrea și al Mariei, care era clar inconștientă, apărură în capul scării. Mallory observă că Andrea nu se mai putea mișca. Se ținea cu o mîna de ultima treaptă și se smucea convulsiv, dar nu mai putea înainta. Și Mallory știu că Andrea era terminat.

Dar Mallory nu era singurul care-i văzuse pe Andrea și pe fată. Căpitanul și unul din oamenii lui se uitau stupefiați la spectacolul îngrozitor al barajului distrus, dar un al doilea soldat se răsucise, zărise capul lui Andrea și-și ridicase pistolul-mitralieră. Mallory, agățat încă de coardă, nu avu timp să-și ridice Luger-ul și să-i tragă siguranța și Andrea ar fi murit cu siguranță dar Reynolds se năpustise deja înainte, într-un salt disperat, și trase în jos arma în momentul în care soldatul apăsase pe trăgaci. Reynolds muri pe loc. Soldatul muri două secunde mai tîrziu. Mallory își îndreptă teava încă fumegîndă a Luger-ului spre căpitan și celălalt soldat.

— Aruncați armele, spuse el.

Își aruncară armele. Mallory și Miller săriră jos de pe acoperișul gheretei, și, în timp ce Miller rămase cu pistolul îndreptat spre nemți, Mallory alergă repede spre scară, întinse o mîna și-i ridică pe Andrea care de-abia se mai putea ține pe picioare, și pe fata leșinată. Se uită la fața epuizată a lui Andrea, plină de

singe, și la mâinile lui zdrelite, la mîneca îmbibată cu singe, și-i spuse aspru :

— Unde dracu ai fost ?

— Unde am fost ? răspunse nedeslușit *Andrea*. Nu știu. Rămase legănîndu-se pe picioare, amețit, își frecă ochii și încercă să zîmbească. Cred că m-am oprit să admir peisajul.

* *

Generalul Zimmermann era tot în camionul lui de stat major, care era parcat încă pe partea dreaptă, în mijlocul podului peste *Neretva*. Zimmermann își ridica din nou binoclul la ochi, dar pentru prima oară nu se mai uita nici spre vest, nici spre nord. Privirea lui se îndreptase acum spre est, în susul apei, spre cheile *Neretvei*. După cîteva clipe se întoarse către aghiotantul său, și pe fața lui se citi mai întîi neliniștea, apoi neliniștea făcu loc înțelegerii, iar aceasta, fricii.

— Auzi ? întrebă el.

— Aud, *Herr General*.

— Și simți ?

— Simt.

— Ce Dumnezeu poate fi asta ? întrebă Zimmermann. Ascultă mugetul ce părea să crească din clipă în clipă și să umple tot aerul din jurul lor. Nu e tunet. E mult prea puternic să fie tunet. Și prea continuu. Și vîntul — vîntul care vine din chei. Acum nu-și mai putea auzi nici vorbele prin mugetul aproape asurzitor care se prăvălea peste ei dinspre est. Barajul ! Barajul !

jul de la *Neretva* ! Au aruncat în aer barajul ! Pleacă de aici ! țipă el către șofer. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă de-aici !

Mașina se smuci și demară, dar era prea tîrziu pentru generalul Zimmermann, și la fel de tîrziu și pentru eșaloanele de tancuri și miile de soldați din trupele de asalt ascunse pe malul *Neretvei* sub panta verticală din nord, care așteptau lansarea atacului ce avea să distrugă cei șapte mii de partizani fanatici și încăpățînați din *Capcana Zenica*. Un perete enorm de apă alburie, înalt de mai bine de douăzeci de metri, aducînd cu el irezistibila forță a milioane de tone de apă, izbucni din chei, purtînd ca un berbec uriaș o învîlmășeală de bolovani și trunchiuri de copac.

Din fericire pentru majoritatea soldaților din diviziile blindate ale generalului Zimmermann, între momentul în care realizară iminența morții și moartea propriu-zisă nu se scurseră decît cîteva secunde. Podul de pe *Neretva* și toate vehiculele de pe el, inclusiv mașina în care se afla Zimmermann, fură măturate într-o clipă. Imensul torent cuprinse ambele maluri ale râului și le acoperi cu o apă adîncă de șase metri, luînd cu el tancuri, tunuri, vehicule blindate, mii de soldați și tot ce îi stătea în cale : cînd potopul se liniști în cele din urmă, nu mai rămăsese un fir de iarbă pe malurile *Neretvei*. Poate că o sută sau două din soldații trupelor de asalt de pe ambele maluri reușiseră să urce îngroziți pe coasta înaltă, spre un adăpost temporar, căci nici ei nu mai aveau mult de trăit, dar pentru nouăzeci și cinci la sută din cele două divizii blindate ale generalu-

lui Zimmermann pieirea fu pe atît de groaznic de bruscă, pe cît de îngrozitor de totală. În şaizeci de secunde, nu mai mult, totul se terminase. Corpul de armată german era complet anihilat. Iar peretele enorm de apă continua să se prăvale fierbînd din chei.

*
* *
*

— Mă rog lui Dumnezeu să nu mai văd niciodată așa ceva. Generalul Vukalović își coborî binoclul și se întoarse către colonelul Janzi, și pe fața lui nu se citeau nici triumful și nici satisfacția, ci doar o uimire îngrozită amestecată cu adîncă milă. Oamenii n-ar trebui să moară așa, nici măcar dușmanii noștri n-ar trebui să moară așa. Tăcu cîteva clipe, apoi spuse : Cred că vreo sută sau două din infanteriștii lor s-au adăpostit pe malul ăsta, colonele. O să te ocupi dumneata de ei ?

— O să mă ocup eu de ei, spuse întunecat Janzi. În noaptea asta vor fi doar prizonieri, nu morți, căci n-o să mai fie nici o luptă. Mai bine, domnule. Pentru prima dată în viață nu aștept cu nerăbdare lupta.

— Atunci te las. Vukalović îl bătu pe umăr pe Janzi și zîmbi, cu un zîmbet obosit. Am o întîlnire. La barajul de pe Neretva — sau ce-a mai rămas din el.

— Cu un anume căpitan Mallory ?

— Cu căpitanul Mallory. Plecăm în Italia în noaptea asta. Știi, colonele, am fi putut să ne înșelăm în privința lui.

— Eu nu m-am îndoit de el o clipă, spuse ferm Janzi.

Vukalović zîmbi, se întoarse și se îndepărtă.

*
* *
*

Căpitanul Neufeld, cu capul înfășurat într-un bandaj pătat de sînge și susținut de doi din oamenii lui, stătea clătîindu-se pe picioare la buza fîgașului ce cobora în vadul de pe Neretva și privea nemișcat în jos, cu fața împietrită de groază și neîncredere aproape totală, la vârtejul de apă albă clocotitoare, care fierbea la mai puțin de șase metri sub locul unde se afla el și care fusese nu cu mult timp în urmă cheile Neretvei. Clătîna din cap încet, foarte încet, cu o oboseală infinită și acceptarea finală a înfrîngerii, apoi se întoarse către soldatul din stînga sa, un tînăr care părea la fel de consternat pe cît se simțea și el.

— Ia doi din cei mai buni ponei, spuse Neufeld. Du-te pînă la cel mai apropiat post de comandă al Wehrmacht-ului la nord de Capcana Zenica. Spune-le că diviziile blindate ale generalului Zimmermann au fost măturate de torent — nu știm cu siguranță, dar așa trebuie să fie. Spune-le că valea Neretvei este o vale a morții și că n-a mai rămas nimeni s-o apere. Spune-le că Aliații își pot trimite aici escadrilele lor mîine și nu va fi nici un singur glonț tras. Spune-le să anunțe imediat Berlinul. Înțelegeți, Lindemann ?

— Înțeleg, domnule. Din expresia feței lui Lindemann, Neufeld își dădu seama că băiatul înțelesese foarte puțin din ce îi spusese el ; dar Neufeld se simțea îngrozitor de obosit, și nu era în stare să-și repete în-

strucțiunile. Lindemann urcă pe un ponei, înșfăcă friul de la un altul și își îmboldi calul de-a lungul căii ferate.

Neufeld murmură, ca pentru sine :

— Nu-i nici o grabă, băiete.

— *Herr Hauptmann* ? spuse celălalt soldat, uitându-se ciudat la el.

— E prea târziu acum, răspunse Neufeld.

*
* *
*

Mallory privi în jos, către defileul încă spumegînd. Se întoarse și se uită către lac, al cărui nivel scăzuse deja cu cel puțin cincisprezece metri, apoi își îndreptă privirea către cei doi bărbați și fata de lingă el. Se simțea obosit, nespus de obosit.

Andrea, lovit, plin de vinătăi și de sînge, cu brațul stîng bandajat în grabă, își demonstra pentru a nu știu cîta oară fantastică sa putere de vindecare : cine se uita la el n-ar fi putut niciodată să-și dea seama că numai cu zece minute în urmă fusese pe punctul de a se prăbuși complet. O ținea pe Maria în brațe ; și ea își revenea, dar foarte, foarte încet. Miller termină de pansat rana de la cap a lui Petar, care stătea acum așezat și care, deși rănit în umăr și la cap, părea că va supraviețui totuși, se îndreptă spre Groves și se aplecă asupra lui. După o clipă se ridică și rămase privind în jos, către sergent.

— Mort ? întrebă Mallory.

— Mort.

— Mort. Andrea zîmbi, un zîmbet plin de regrete.

Mort — și voi și cu mine sîntem vii. Pentru că puștiul ăsta e mort.

— El nu conta, spuse Miller.

— Și tînărul Reynolds. Vocea lui Andrea era îngrozitor de obosită. Nici el nu conta. Ce i-ai spus tu în după-masa asta, dragă Keith — că acum e singurul timp pe care s-ar putea să-l avem ? Și ăsta a fost timpul pe care l-a avut tînărul Reynolds. Mi-a salvat viața în noaptea asta — de două ori. I-a salvat-o Mariei. I-a salvat-o lui Petar. Dar n-a fost suficient de deștept ca să și-o salveze pe a sa. Noi sîntem cei deștepți, cei bătrîni, cei înțelepți, cei care știu. Și bătrînii sînt în viață, iar cei tineri au murit. Și așa e întotdeauna. Rîdem de ei, ne batem joc de ei, nu avem încredere în ei, ne minunăm de tinerețea, prostia și ignoranța lor. Într-un gest ciudat de tandru, îi înlătură Mariei părul de pe obraji, și ea îi zîmbi. Dar în final ei au fost mai buni decît noi...

— Poate că-ntr-adevăr au fost, spuse Mallory. Se uită trist la Petar și clătină uimit din cap. Și cînd te gîndești că toți trei sînt morți, Reynolds mort, Groves mort, Saunders mort, și nici unul n-o să mai afle niciodată că ești șeful rețelei de spionaj din Balcani.

— Neștiutori pînă în ultima clipă. Miller își trecu furios mîneca tunicii peste ochi. Unii oameni nu învață niciodată. Pur și simplu niciodată.

EPILOG

Jensen și generalul britanic erau din nou în Biroul de operațiuni din Termoli, dar de data asta nu mai măsurau în lung și-n lat încăperea. Acele zile trecuseră. E-adevărat că încă arătau obosiți, iar pe fețele lor ridurile se mai adânciseră puțin față de ultimele zile, dar chipurile nu mai erau palide, ochii se limpeziseră de neliniște, și dacă ar fi mers în loc să stea cufundați în fotoliile comode, probabil că ar fi avut un nou elan în pași. Cei doi aveau în mână pahare, pahare mari.

Jensen sorbi din whisky și spuse zîmbind :

— Credeam că locul unui general e în fruntea trupelor sale, nu ?

— Nu acum, căpitane, spuse hotărît generalul. În 1944 un general înțelept conduce din spatele trupelor sale — de la aproape treizeci de kilometri distanță. Și-apoi, diviziile blindate înaintează atît de repede, în-cît nici nu pot spera să le-ajung din urmă.

— Se mișcă atît de repede ?

— Nu chiar atît de repede ca diviziile germane și austriece care au ieșit de pe Linia Gustav noaptea trecută și acum se îndreaptă în viteză către granița iugoslavă. Dar se descurcă binișor. Generalul își permise o înghițitură zdravănă de whisky și un zîmbet plin de

satisfacție. Înșelăciune totală, succes total. Una peste alta, oamenii dumitale au făcut o treabă foarte bună.

Cei doi se răsuciră în fotolii cînd auziră un ciocănit respectuos în ușă, urmat de deschiderea ușilor grele, îmbrăcate în piele. Mallory intră, urmat de Vukalovič, Andrea și Miller. Toți patru erau nerași, toți patru arătau de parcă nu mai dormiseră de o săptămînă. Andrea avea un braț legat într-o eșarfă.

Jensen se ridică, își goli paharul, îl așeză pe masă, se uită liniștit la Mallory și spuse :

— Ați făcut-o exact în ultima clipă, nu ?

Mallory, Andrea și Miller schimbă o privire fără expresie. Urmă o tăcere lungă, apoi Mallory spuse :

— Unele lucruri iau ceva mai mult timp.

*
* *
*

Petar și Maria stăteau întinși unul lîngă altul, ținîndu-se de mînă, în două paturi de campanie în spitalul militar din Termoli cînd Jensen intră, urmat de Mallory, Miller și Andrea.

— Mă bucur să aud că rapoartele despre starea voastră sînt excelente, spuse vesel Jensen. V-am adus niște... ăăă... prieteni, să vă spună la revedere.

— Și ce fel de spital e ăsta ? întrebă tăios Miller. Și înalta moralitate a armatei ? Nu există secții speciale pentru bărbați și femei ?

— Sînt căsătoriți de aproape doi ani, spuse blînd Mallory. Sau am uitat să-ți spun ?

— Sigur că n-ai uitat, spuse scîrbit Miller. Ți-a scăpat doar.

— Apropo de căsătorie — Andrea tuși ușor și încercă o altă tactică. Căpitanul Jensen își amintește poate că în Navarone...

— Da, da. Jensen ridică o mână. Chiar așa. Chiar așa. Dar m-am gândit că poate — ei bine, de fapt — da, ei bine, întâmplător a apărut o altă mică problemă, de fapt o problemă cu adevărat minoră, și m-am gândit că dacă tot sinteți aici...

Andrea rămase cu ochii la Jensen, îngrozit.

SFÎRȘIT

Tipărit sub comanda 30612
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI București

